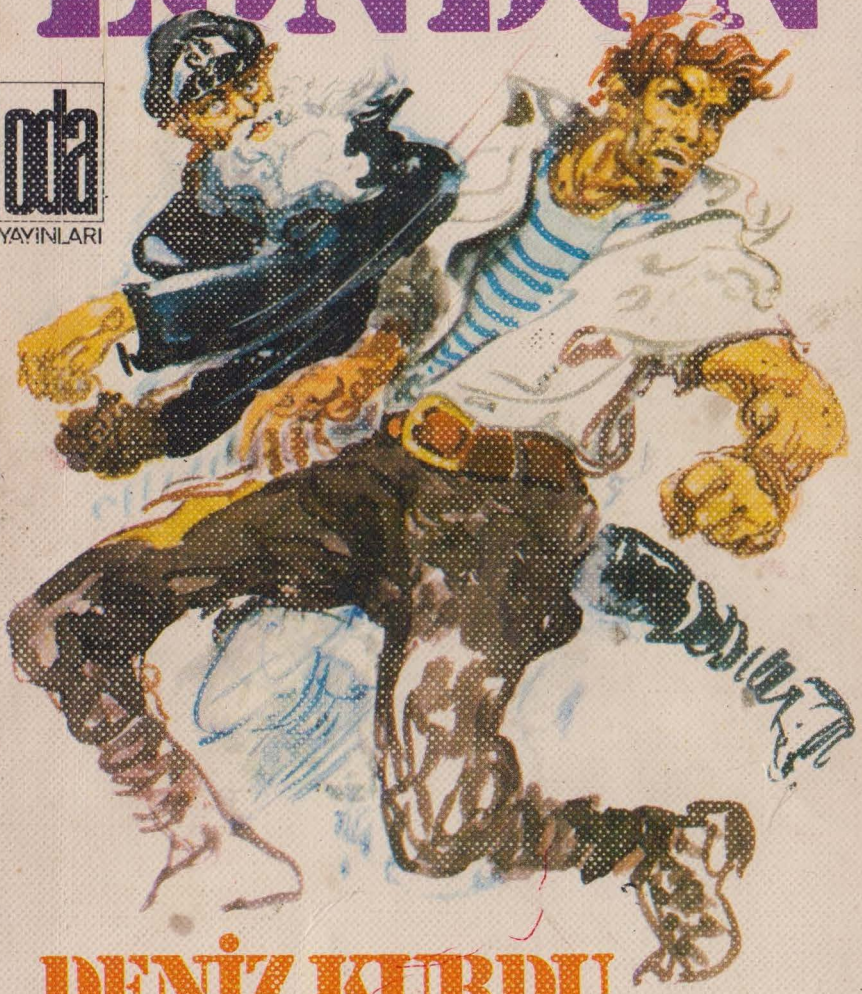
2

JACK LONDON / DENİZ KURDU

JACK LONDON

YAYINLARI



DENİZ KURDU

ROMAN

DENİZ KURDU



2

1. basım, mart 1974
2. basım, aralık 1976
3. basım, ekim 1979

DENİZ KURDU / THE SEA WOLF / jack london'un romanı / çeviren, güleri fındıklı / tashih, olcay göçmen - nurten satar / kapak, mustafa delioğlu / kapak filmi, ebru grafik / kapak basımı, tekin ofset / doyuran matbaasında dizilip basılmıştır / cilt, günsan mücellithanesi / oda yayınları, babıâli cad. sıhhiye apt. 19/3, cağaloğlu / haberleşme, posta kutusu 57, sirkeci - istanbul, / tel : 27 39 53.

JACK
LONDON

Türkçesi
Gülen Fındıklı

DENİZ KURDU

BİRİNCİ BÖLÜM

Şakadan da olsa bütün bunların nedenini Charley Furuseth'in üstüne atmama karşın, nereden başlayacağımı bilemiyorum. Tamalpais Dağının gölgesinde, Mill Vadisinde küçük bir yazlık kulübesi vardı. Kışın arasıra kafasını dinlendirmek için Nietszche ve Schopenhauer okumak istediği zamanlar dışında hiçbir zaman uğramazdı oraya. Yaz geldiğinde, sıcak ve tozlu kentte yaşayıp ter dökmeyi ve hiç durmadan çalışmayı yeğlerdi. Her cumartesi öğleden sonra ona uğramak ve pazartesi sabahına dek onda kalmak alışkanlığım olmasaydı, ocak ayının bu pazartesi sabahı, beni San Francisco limanında yakalayamayacaktı.

Asıl sorun güvenli bir gemide olmayışım değildi. Çünkü Martinez, Sausalito ile San Francisco arasında dördüncü, ya da beşinci turunu yapan yeni bir buharlı gemiydi. Tehlike, bütün limanı kaplayan ve bir kara adamı olarak fazla tanımadığım sis'teydi. Gerçekten de kaptan köşkünün tam altında, ön üst güvertede yerimi alışımı ve sisin esrarının bütün imgelemimi ele geçirişini büyük bir coşkuyla anımsıyorum. Serin bir rüzgâr esmekteydi ve ben, bir süre için o nemli karanlıkta yapayalnızdım. Ama yine de pek yalnız sayılmazdım. Başımın üstündeki camlı bölmenin içinde kaptan olduğunu umduğum birinin varlığının farkındaydım.

Denizlerin ötesindeki arkadaşımı ziyaret edebilmek için sisleri, rüzgârları, gelgitleri ve gemi kullanmasını bilmemi tümüyle gereksiz kılan bu işbölümünün ne denli rahat bir şey olduğunu düşündüğümü anımsıyorum. İnsanların uzman olmaları iyi bir şey-

dir. Gemi yöneticisinin ve kaptanın o garip bilgileri, denizcilik ve deniz konusunda benden fazla pek bir şey bilmeyen binlerce kişi için yeterliydi. Öte yandan bir sürü şeyi öğrenmek için bütün enerjimi harcamak yerine onu bazı özel konulara, örneğin Amerikan edebiyatında Poe'nun yerinin araştırılmasına — bu benim **Atlantic**'de çıkan bir yazımdır — hasredebilirim.

Gemiye binip kamaraların arasından geçerken tıknaz, hırslı bakışları olan bir adamın Atlantic'i okuduğunu farkettim. Üstelik, benim yazımın bulunduğu sayfayı okuyordu. İşte yine burada da işbölümü kendini gösteriyor, gemi yöneticisi ve kaptanın özel bilgileri bu tıknaz beyi bir yandan Sausalito'dan San Francisco'ya taşırken, onun da bir yandan benim özel bilgimi okumasını sağlıyordu.

Kamarasının kapısını çarparak güverteye çıkan kırmızı yüzlü bir adam, düşüncelerimi yarıda kesti. Ama yine de bu konuyu, adını, «Özgürlük İçin Gereklilik: Sanatçılar İçin Düşünce» koymak istediğim bir yazımda kullanmak için kafama not ettim. Kırmızı yüzlü adam kaptan köşküne bir göz attı, sisi seyretti, güvertede bir öne bir arkaya yürüdü (herhalde bacakları takmaydı) ve sonra bacaklarını açıp suratında eğlenceli bir hava ile yanımda durdu. Günlerinin çoğunu denizde geçirdiğini düşünürken yanılmamıştım.

«Vaktinden önce kafaları bulandıran pis bir hava var burada,» dedi başıyla kaptan köşkünü göstererek.

«Burada fazla bir zorluk olduğunu düşünmemiştim,» diye yanıtladım, «a, b, c, kadar basit görünüyor. Uzaklık ve hız belli, pusula yardımıyla yönlerini de buluyorlar. Buna matematiksel bir kesinlikle başka bir şey diyemem.»

«Zorlukmuş,» diye homurdandı, «a, b, c, kadar basitmiş!.. Matematiksel bir kesinlikmiş!..»

Bana bakarken sanki bir yandan da arkasına, boşluğa dayanıyormuş gibi duruyordu. «Golden Gate'den dışarı taşan bu gelgit olayına ne dersin?..» diye sordu, daha doğrusu bağırdı. «Ne kadar hızlı gidiyor sular?.. Sürükleyici kuvveti ne kadar ha?.. Aç ku-

laklarını... olur mu?.. Bir şamandıra kampanasının sesi... Bak, akışını değiştiriyorlar...»

Sisin içinden kampananın hüzünlü sesi geldi. Dümencinin dümen çarkını büyük bir hızla çevirdiğini görebiliyordum. Az önce tam önümüzden gelen çan sesleri, şimdi yanımızdan geliyordu. Bizim geminin düdüğü de büyük bir homurtuyla yükseliyor ve zaman zaman sisin içinden öbür gemilerin düdük sesleri geliyordu.

«Bu, bir çeşit feribot,» dedi yeni gelen, sağ yanımızda yükselen bir düdük sesi için, «ve şurada da bir uskuna mutlaka... işitiyor musun?.. Ağızla çalınıyor. Evet, bir uskuna mutlaka... Dikkat etseniz iyi olur Bay Uskuna!.. İşte... tahmin etmiştim zaten. Birisi için cehennemin yolu gözüktü...»

Görünmeyen feribot durmadan düdük çalıyor, ağızla çalınan düdük ise, dehşet içinde ötmeye devam ediyordu.

«İşte şimdi de birbirlerine saygılarını sunup yollarına devam etmeye çalışıyorlar,» diye sürdürdü kırmızı suratlı adam. Düdük sesleri yavaş yavaş işitilmez olmaya başlamıştı.

Düdüklerin ve sirenlerin dilini, konuşulan dile çevirirken gözleri coşkuyla ışıldıyor, suratı da parlıyordu.

«Sol tarafta buharlı bir geminin sireni yükseliyor. Ya şu... boğazına kurbağa kaçmış adamı işitiyor musun?.. Tahminime göre buharlı bir uskuna bu. Gelgite karşı direniyor...»

Tam önümüzde ve çok yakınımızda, sanki aniden delirmiş gibi çılgın bir düdük sesi işitildi. Martinez'in de düdükleri çalmaya başladı. Geminin yan çarkları durdu, sesleri kesildi ve yeniden işitilmeye başladı. Vahşi hayvanların çığlıkları arasında sesini duyurmaya çalışan bir çekirgeninkine benzeyen ince düdük sesi gittikçe yan tarafımızdan işitilmeye başladı ve sisin içinde yavaş yavaş eridi. Ne olduğunu anlamaya çalışarak arkadaşıma baktım.

«Gözüpek işkampavyalardan biri. Neredeyse onu batıracağımızı sanmıştım. Bu beş para etmez şeyler de habire iş çıkarırlar adamın başına. Ne işe yarar-

lar sanki!.. Ahmağın biri bunlardan birine binip bütün dünyayı dolaşabilir ve bütün dünyanın dikkatini çekmek için de habire düdük çalar, çünkü kendine dikkat edecek hali bile yoktur. Evet, o geliyordur!.. Ve senin de dikkat etmen gerekmektedir!.. Yoldan çekilmelisin!.. Namusun ne demek olduğunu bilmez bunlar!»

Bu gereksiz öfkesine oldukça şaşırmıştım. O, bir öne, bir arkaya sallanadursun, ben sis hayallerine daldım. Evet, gerçekten de çok romantikti. Sonsuz bir esrarın gri gölgesi gibi sis, dünyanın bu parçasının üstünü kaplamıştı. Ve yalnızca ufacık ışık ve kıvılcım parçaları olan insanlar; çalışmak için küfrediyor, tahta ve çelikten yapılmış teknelerinin içinde esrarın göbeğine dalıyor, bir kör gibi görünmeyenin içinde yollarını bulmaya çalışıyor, yürekleri belirsiz ve korkuyla doluyken güvenlerini biraz olsun artırmak için birbirleriyle çene çalıyorlardı.

Arkadaşımın sesi, beni kahkahayla kendime getirdi. Esrarın içinde gözlerim açık ilerlediğimi sandığım anda, gerçekte el yordamıyla ilerlemekte olduğumu farkettim.

«Hey, birisi bize doğru geliyor!..» diyordu, «İşitiyor musun?.. Hızla yaklaşıyor. Tam bize doğru. Ama herhalde o bizim seslerimizi işitmiyordur henüz. Rüzgâr ters yönde...»

Serin rüzgâr bize doğru esiyordu ve sözünü ettiği düdük sesini yakınımızda ve biraz da yan tarafımızda işitebiliyordum.

«Feribot mu?» diye sordum.

Başını salladı, «Başka bir şey de böylesine hızlı gitmezdi...» Kıkırdadı. «Tepemizdekiler telâşlanmaya başladılar bile...»

Kafamı kaldırıp baktım. Kaptan, yoğun sisi yarmak istermişcesine penceresinden sarkarak görünmezliğe uzanmak istiyordu. Yüzündeki anlam da, aynı şekilde küpeşteden boşluğa uzanarak görünmeyen bir tehlikeye karşı bütün dikkatini toplamış olan arkadaşımın kırmızı suratındaki ifadenin bir kopyasıydı.

Sonra her şey anlaşılmaz bir çabuklukla olup bi-

tiverdi. Bıçakla yarılmış gibi sis ikiye ayrıldı ve geminin burnu bir canavar gibi ortaya çıktı. Kaptan köşkünü ve dirseklerini pencereye dayayarak hafifçe dışarı sarkmış olan beyaz sakallı adamı görebiliyordum. Mavi bir üniforma giyiyordu. Ne denli sessiz ve sakin durduğunu anımsıyorum. Bütün bu koşullar altında onun sessizliği korkunç bir şeydi. Yazgıyı kabullenmiş, hatta onunla el ele vermiş, olup biteni seyrediyordu. Orada eğilmiş, sanki çarpışmanın hangi noktada olacağını bir kehânetle kavramak isteyen gözleriyle bize bakıyordu. Bizim dümenci «İşte yapacağını yaptın!..» diye bağırdığında da hiç aldırmadı.

Arkama dönüp baktığımda, yüzündeki anlamın herhangi bir yanıt gerektirmeyecek kadar belirgin olduğunu farkettim.

«Bir şeye tutun ve sıkı sıkı sarıl!..» dedi kırmızı suratlı adam bana. Bütün kızgınlığı geçmişti. Doğa üstü bir sakinliğe yakalanmış gibiydi. «Ve kadınların çığlıklarını dinle...» dedi üzüntülü bir sesle, hatta acıyla. Sanki böyle bir şey başından ilk kez geçmiyordu.

Onun dediklerini yerine getiremeden iki gemi çarpıştı. Herhalde ortalardan bir yerden darbeyi yemiş olmalıydık. Çünkü hiçbir şey görmemiştim. Martinez birden havalanır gibi oldu ve tahta çatırtıları işitildi. Islak güvertenin üstüne yığılıp kalmıştım. Yeniden ayağa kalkmaya fırsat kalmadan kadınların çığlıklarını işittim. Paniğe kapılmamın nedeni, mutlaka insanın kanını donduran bu çığlıklardı. Can yeleklerinin kamarada olduklarını anımsadım, ama, kapıda karşılaştığım insanlar beni yine gerisin geri sürüklediler. Ondan sonraki birkaç dakika içinde neler olup bittiğini anımsayamıyorum. Sonra yukarıdaki raflardan can yeleklerini alıp kırmızı suratlı adama verdiğimi, onun da bunları çılgına dönmüş kadınların çırpınan vücutlarına bağladığını anımsıyorum. Bu, gördüğüm bütün resimler kadar açık ve belirli kafamda.. Evet, gerçekten bir resim bu. Ve ben, hâlâ onu anımsıyorum: gri sisin içeri girdiği kamaranın kenarındaki kocaman delik, ani bir kaçışın bütün izlerini taşıyan boş oturma yerleri, paketler, eşarplar, şemsiye-

ler; gazetedeki yazımı okuyan, hâlâ onu sıkı sıkı elinde tutan ve tekdüze bir ısrarla bana bir tehlike olup olmadığını soran tıknaz adam; bir kahraman gibi takma bacaklarının üstünde koşuşturup herkese can yeleği takmaya çabalayan kırmızı suratlı adam ve en sonunda bir sürü bağrışan kadın.

İşte bu kadınların çığlıkları en çok sinirimi bozan şeydi. Bunlar mutlaka kırmızı suratlı adamın da sinirlerini bozmuş olmalıydı, çünkü kafamda hiçbir zaman unutamadığım bir resim daha var. Tıknaz adam gazetesini pardösüsünün cebine tıkıştırıp merakla çevresine bakıyor. Karmakarışık bir kadın grubu, bembeyaz suratlarıyla ağızlarını açmış, kaybolmuş ruhlar korosu gibi bir ağızdan bağırıyorlar. Kızgınlıktan artık suratı morarmaya başlayan bizim kırmızı suratlı adam, gökten şimşekler yağdıracakmış gibi ellerini havaya kaldırarak bağırıyor:

«Kesin sesinizi! Kesin sesinizi!»

Bu sahne üzerine kahkahalarla gülmeye başladığımı anımsıyorum. Ama bir an sonra ben de çıldırmaya başladığımı hissettim. Bunlar, annem gibi, kızkardeşlerim gibi benim cinsimin kadınlarıydılar. Üzerlerine ölüm korkusu çökmüş ve onlar ölmek istemiyorlardı. Çıkardıkları sesleri, kasap bıçağının altına yatmış domuzların çığlıklarına benzettiğimi anımsıyorum. Ve sonra yaptığım bu benzetme beni dehşete düşürdü. Duyguların en incesini gösterme yetenekleri olan bu kadınlar, şimdi ağızları bir karış açık, ciyak ciyak bağırıyorlardı. Yaşamak istiyorlardı, ama kapana yakalanmış fareler gibi çaresizdiler ve bağırıyorlardı.

Bütün bu vahşet, yeniden güverteye çıkmama neden oldu. Kendimi iyi hissetmiyordum. Midem bulanıyordu. Bir sıranın üstüne oturdum. Aşağıdaki sandallara ulaşmaya çalışan insanların seslerini işittim. Tıpkı kitaplarda okuduğum, böyle sahnelerin tariflerine benziyordu. Palangalar çalışmıyordu. Zaten hiçbir şey çalışmıyordu. Aşağı indirilen, içi kadın ve çocuk dolu sandallardan biri önce suyla doldu, sonra alabora oldu. Başka biri ise suya inmeden palanga iplerine asılıyken tersyüz olmuş ve içindekiler de boşluğa yu-

varlanmıştı. Bütün bu felakete neden olan o garip gemi, görünürlerde yoktu. Birkaç kişinin onun mutlaka yardımımıza koşacağını söylediğini işitmiştim.

Aşağı güverteye indim. **Martinez,** hızla batmaktaydı. Suya iyice yaklaşmıştık. Birçok yolcu yeniden gemiye tırmanmaya çalışıyordu. Suyun içinde olan ötekiler yukarıya çekilmeleri için yalvarıyorlardı. Kimse onlara önem vermiyordu. Birisi, bağıra bağıra battığımızı söyledi. Sonuç olarak çıkan paniğe ben de kapıldım ve bir insan seliyle birlikte öbür yana doğru sürüklendim. Oraya kadar nasıl gittiğimi bilmiyordum. Bununla birlikte sudakilerin neden gemiye yeniden çıkmak istediklerini anlamıştım. Su soğuktu. Öylesine soğuktu ki, insana acı veriyordu. Suya girdiğimde duyduğum acı, sanki bütün bedenim yanıyormuş gibi ani ve derindi. İliklerime işliyordu. Ölümün eli gibi bir şeydi bu. Geçirdiğim şaşkınlıkla suya gömüldüm ve can yeleğim beni yeniden yukarı çıkarana dek ciğerlerimdeki havayı büyük bir inatla tuttum. Ağzımda hâlâ tuzlu suyun tadı vardı. Boğazımı ve ciğerlerimi temizlemeye çalıştım.

Soğuk, dayanılamayacak gibiydi. Ancak birkaç dakikalık ömrüm kalmış gibi geldi bana. Yanım yörem, suya batıp çıkan insanlarla doluydu. Birbirlerine bağırdıklarını işitiyordum. Aynı anda kürek sesleri geldi kulağıma. Anlaşılan o garip gemi, sandallarını indirmişti. Vakit geçtikçe büyük bir şaşkınlıkla yaşadığımın farkına vardım. Bacaklarım uyuşmuştu. Soğuk bir ıslaklık yüreğimin etrafını sarmış, yavaş yavaş içine işliyordu. Küçük dalgalar durmadan üstüme geliyor, ağzımı burnumu suyla dolduruyorlardı.

Gürültüler belirsizleşmeye başladı. Uzakta birden umutsuz çığlıklar yükseldi ve Martinez'in battığını anladım. Daha sonra — ne kadar sonra olduğunu bilmiyorum — korkuyla kendime geldim. Yalnızdım. Hiçbir ses ve çığlık işitemiyordum. Yalnızca sisin daha boş ve daha toklaştırdığı dalga sesleri geliyordu. Bir toplumun çıkarı için bir kalabalığın kapıldığı panik, kişinin yalnız başına iken kapıldığı panik kadar korkunç değildir. İşte şimdi ben böyle bir panik içindeydim. Nereye sürükleniyordum?.. Kırmı-

zı suratlı adam denizin Golden Gate'den dışarı doğru aktığını söylemişti. Öyleyse ben açık denizlere mi sürükleniyordum?.. Ya sırtımdaki canyeleği?.. Her an parçalanamaz mıydı?.. Bunların kâğıttan ve eski parçalardan yapıldıklarını, çok geçmeden bütün suyu emdiklerini işitmiştim. Bir kulaç bile atmasını bilmiyordum. Bu kocaman gri denizin ortasında yalnız başıma yüzmekteydim. Bir an çıldırıp tıpkı o kadınlar gibi bağırdığımı ve ellerimle suya vurduğumu itiraf etmeliyim.

Bunun ne kadar sürdüğü konusunda hiçbir fikrim yok. Her yanı bir siyahlık kapladı. Bütün bunlardan da ben, sıkıntılı ve acı dolu bir uykudan kişi ne kadar bir şey anımsarsa, o kadar anımsıyorum. Uyandığımda, aradan sanki yüzyıllar geçmişti. Ve nerdeyse başımın üstünde, sisin içinden sıyrılan bir teknenin gövdesini ve içleri rüzgârla dolu yelkenlerini gördüm.

Hemen hemen tam yolunun üstündeydim. Bağırmaya çalıştım, ama çok yorgundum. Üzerime sular sıçratarak pruva tam yanımdan geçti. Sonra geminin uzun, siyah bordası yavaş yavaş önümden geçmeye başladı. Öyle yakındı ki, elimle dokunabilirdim. Çılgın bir fikre kapılıp, tahtaya tırnaklarımı geçirmeye çalıştım ama kollarım çok ağır ve cansızdı. Yeniden bağırmaya çalıştım, ama hiçbir ses çıkmadı. Teknenin gövdesi, dalgalar arasında bir boşluğa gömülüyor gibiydi. Dümenin başında bir adam gördüm. Yanında sigara içen başka biri vardı. Kafasını çevirip benden yana baktığında, ağzından çıkan dumanları gördüm. Dikkatsizce, insanın hiç düşünmeden yaptığı bir şeydi bu. Belki de yapacak bir şeyleri olmadığından, yalnızca canlı olduklarını göstermek için yaptıkları şeylerden biri.

Ama yaşantı ve ölüm, bu bakışın içindeydi. Teknenin sis tarafından yutulduğunu görebiliyordum. Çarkın yanında duran adamın sırtını, diğerinin başının yavaşça döndüğünü ve gözlerini dikkatsizce bana çevirdiğini de gördüm. Yüzünde dalgın bir hava vardı. Sanki derin bir şey düşünüyordu. Bir an, beni görmeyeceğinden korktum. Ama beni gördü ve gözlerimin içine baktı. Hemen dümene fırladı, ötekini yana itti

ve aynı anda bir şeyler bağırmaya başladı. Tekne birdenbire rotasından çıktı ve sisin içinde gözden silindi.

Birden bütün bilincimi yitirdiğimi duyar gibi oldum. Bütün istencimle, çevremde belirmeye başlayan karanlık ve boşlukla mücadele etmeye çalıştım. Az bir süre sonra gittikçe yaklaşan kürek seslerini ve insan bağrışmalarını işittim. Yanıma yaklaştıklarında, biri, «Neden bağırmıyorsun be adam!..» dedi. Bana söylüyor diye düşündüm. Sonra karanlık ve boşluk, her yeri kapladı.

İKİNCİ BÖLÜM

Kocaman bir boşluğun içinde, onun güçlü ritmine uyarak bir sarkaç gibi sallanıyor gibiydim. Parlak ışık noktaları üzerimden büyük bir hızla geçip gidiyorlardı. Biliyordum, bunlar yıldızlar ve yanan gök taşlarıydı. Bu sonsuzluğun bir ucuna dek yükseldiğimde bir çan sesi işittim. Bana asırlar gibi gelen bir süre yine bir sarkaç gibi aşağı doğru inerken bu uçuşumun zevkini büyük bir coşkuyla içime sindiriyordum.

Ama birden bu sahne değişti, «Evet, bu bir düş olmalı,» diye düşündüm kendi kendime. Bir uçtan öbür uca yolculuğumun mesafesi azalmaya, ister istemez uyduğum bu güçlü ritim hızlanmaya başladı. Soluk almakta güçlük çekiyordum. Sanki yıldızlar beni aralarına kıstırmışlar, bir türlü bırakmak istemiyorlardı. Çan daha hızlı ve daha yüksek bir sesle çalmaya başlamıştı. Tanımlayamayacağım bir korkuyla onun her çalışını bekler olmuştum. Sonra birden sıcak beyaz bir güneşin altında, kızgın kumların üstünde sürüklenir gibi hissettim kendimi. Büyük bir acı çekiyordum. Derim sanki bir ateşin üstünde kavruluyordu. Çan, bir ölüm haberi verirmişcesine çınlayıp duruyordu. Bütün yıldızlar, bir çavlandan dökülür-

müşçesine üstümden geçiyor ve sanki bütün evren kocaman bir boşluğa akıyordu.

İçimi çekip derin bir soluk aldıktan sonra gözlerimi açtım. İki adam yanıma diz çökmüşler, üstümde bir şeyler yapıyorlardı. Denizin üstündeki bir gemide olduğum için sallanıyordum. O korkunç çan sesi, bir çiviye asılı ve geminin her hareketiyle duvara vuran bir tavadan başka bir şey değildi. Çıplak göğsümü oğuşturan adamın elleri ise bana kızgın kumlar gibi gelen şeyden başka bir şey değildi herhalde. Bunun acısıyla inleyerek başımı kaldırmaya çalıştım. Göğsüm kıpkırmızıydı. Küçük küçük yaralardan kan akmaya başlamıştı.

«Bu kadarı yeter Yonson,» dedi adamlardan biri, «Görmüyor musun... neredeyse adamın derisini yüzeceksin!..»

Yonson denilen adam, iri yarı, İskandinav tipli biriydi. Bedenimi ovuşturmayı bırakıp beceriksizce ayağa kalktı. Onunla konuşan adamın da bir Londralı olduğu her halinden belli oluyordu. Temiz hatları, güzel, neredeyse bir kızınkini andıran suratı vardı. Kafasındaki buruşuk şapkası, ince bedeninin üstündeki kirli giysisi, onun gemideki aşçı olduğunun belirtisiydi.

«Şimdi kendinizi nasıl hissediyorsunuz efendim?.» diye bahşiş bekleyen bir tavırla sordu.

Hafifçe doğruldum ve Yonson'un da yardımıyla ayağa kalktım. Tavanın çıkardığı sesler, gittikçe daha çok sinirlerimi bozmaya başlamıştı. Düşüncelerimi toplayamıyordum. Düşmemek için tahta duvarlara dayanarak kızgın bir kuzinenin yanından geçtim ve tavayı yerinden çıkararak kömür kutusunun içine büyük bir hırsla tıktım.

Aşçı bu davranışıma güldü, elime sıcak bir fincan tutuşturarak, «Bu size iyi gelir,» dedi.

Pis bir şeydi. Ama sıcak bir şeye ihtiyacım vardı. Gemi kahvesini yudumlarken çıplak, kanamakta olan göğsüme bakıp İskandinavyalıya döndüm.

«Teşekkür ederim Bay Yonson,» dedim. «Ama galiba beni iyileştirmeye çalışırken biraz fazla kaçırmışsınız!..»

Ne demek istediğimi anlamaktan çok, yüzümdeki acıyı farkettiğinden göğsümü yoklamak için elini uzattı. Eli baştan aşağı nasır içindeydi. Elimi hafifçe nasırlarının üzerinde gezdirdim, duyduğum garip bir duyguyla birden dişlerim takırdadı.

«Adım Johnson'dur, Yonson değil,» dedi düzgün ve yavaş bir İngilizceyle.

Soluk mavi gözlerinde belli belirsiz bir başkaldırı vardı. Bakışlarındaki içtenlik ve mertlik, hemen ona ısınmama neden oldu.

«Teşekkür ederim Bay Johnson,» diye düzelttim ve elini sıkmak için elimi uzattım.

Önce biraz durakladı, utançla ağırlığını öbür ayağına verdi, sonra elimi tutarak hızla sıktı.

«Giyebileceğim kuru bir şeyin var mı?» diye sordum aşçıya.

«Evet efendim,» diye yanıtladı neşeyle. «Gidip aşağıya bohçama bakayım, tabii benim eskilerimi giymekte bir sakınca görmezseniz...»

Bir kedi gibi, daha çok bir yağ damlası gibi sessizce kapıdan dışarı kayarak yok oldu. Gerçekten de daha sonra öğreneceğim gibi bu, onun kişiliğinin en belirgin özelliklerinden biriydi.

«Peki ben neredeyim?» diye sordum Johnson'a. Herhalde denizcilerden biriydi o. «Bu ne gemisidir... nereye gidiyor?..»

«Farallones açıklarındayız, güneybatıya doğru gidiyoruz...» diye yanıt verdi yavaşça ve dikkatle. Sanki elinden geldiğince düzgün konuşmaya uğraşıyordu. «Adı **Hayalet**. Japonya'ya ayıbalığı avlamaya gideceğiz.»

«Peki, kaptan kim?.. Giyinir giyinmez kendisini görmem gerek.»

Johnson şaşırmış ve utanmıştı. Biraz durakladı ve aradığı sözcükleri bulduktan sonra konuşmaya başladı:

«Kaptan, Kurt Larsen'dir. Adamları onu böyle çağırırlar. Öteki adını hiç duymadım. Ama onunla konuşurken biraz aşağıdan alsanız iyi olur. Bu sabah çok sinirli. İkinci kaptan...»

Sözünü bitirmedi. Aşçı yine sessizce içeri girmişti.

«Buradan çekip gitsen iyi edersin Yonson,» dedi, «İhtiyar, senin güvertede olmanı ister!..»

Johnson ona uyarak kapıya doğru döndü, ama aynı zamanda aşçının omuzunun üstünden bana doğru bakarak ciddi bir tavırla göz kırptı. Kaptanla konuşurken biraz aşağıdan almamı bir kez daha anımsatıyor gibiydi bana.

Aşçının kollarında eski püskü, kırış kırış ve pis kokulu giysiler vardı.

«Islak ıslak kaldırılmışlar efendim,» diye açıkladı, «Fakat sizinkiler kuruyana dek bunlarla idare etseniz iyi olur...»

Duvarlara tutuna tutuna, aşçının da yardımıyla kaba yün fanilayı giymeyi becerdim. Kumaşın sertliğinden birden bütün vücudum dağlandı. O, bunun farkına vararak gülümsedi:

«Umarım bu tür yaşantıya alışmak zorunda kalmazsınız... cildiniz, tanıdığım bütün kadınların cildinden daha da yumuşak. Sizin bir beyefendi olduğunuzu görür görmez anlamıştım.»

Onu ilk görüşte sevmemiştim. Giyinmeme yardım ederken bu tepkim daha da arttı. Dokunuşunda itici bir şey vardı sanki. Elinden uzaklaşmaya çalıştım. Tüm bedenim başkaldırıyordu. Hem ondan, hem de kaynayan kazanlardan çıkan kokulardan kurtulmak için bir an önce dışarı fırlamak istiyordum. Zaten beni mümkün olan en kısa zamanda bir limana bırakmaları için kaptanla görüşmem de gerekiyordu.

Durmadan özür dileyerek üstüme ucuz pamuklu bir gömlek, bir çift kaba işçi ayakkabısı, pantolon olarak da solmaktan rengi atıp hafif bir maviliği kalmış ve bir paçası öbüründen en az beş santim daha uzun bir şey giydirdi.

Başıma küçük bir çocuk şapkası geçirip, belimin yarısında kalan, kolları dirseklerimin hemen altında, çizgili bir ceket de giydikten sonra, «Bütün bu iyilikler için kime teşekkür etmeliyim?» diye sordum.

Aşçı sırıtarak kendine çekidüzen verdi. Yaptığım deniz yolculuklarında edindiğim tecrübelere dayanarak yemin edebilirdim ki, şimdi kendisine bir bahşiş vermemi bekliyordu. Ama yine de bütün bunları bi-

linçsizce yaptığının farkındaydı. Kuşkusuz, kalıtım yoluyla kendisine geçen bir hizmetkârlık duygusu sorumluydu bundan.

«Mugridge, efendim,» diye pis pis sırıttı. «Adım Thomas Mugridge'dir.»

«Peki Thomas,» dedim. «Seni unutmayacağım, hele şu giysilerim bir kurusun...»

Yumuşak bir ifade birden bütün yüzünü kapladı ve gözleri parladı. Sanki atalarından kalan bahşiş anıları birden aklına gelmişti.

«Teşekkür ederim efendim,» dedi büyük bir içtenlikle.

Kapının önünden geri çekildi, ben de güverteye çıktım. Geçirdiğim rahatsızlıktan sonra hâlâ hasta gibiydim. Dışarısı oldukça rüzgârlıydı. Dengemi sağlamak için kamaraların duvarlarına dayandım. Tekne, Pasifiğin derinliklerine doğru ilerlemekteydi. Eğer Johnson'un dediği gibi Japonya'ya gidiyorsa, o zaman hesabıma göre rüzgâr, doğruca güneyden esiyordu. Sis kalkmıştı. Pırıl pırıl bir güneş vardı ortalıkta. Yüzümü doğuya çevirdim. California o taraftaydı. Ama ufuğu kaplayan geniş bir sisten başka hiçbir şey göremedim. Martinez'i batıran, beni de bu durumlara düşüren sis... Kuzeyde, pek de uzakta olmayan çıplak kayalar vardı. Birinin üstünde belli belirsiz bir fener kulesi seçilebiliyordu. Güneybatıda, hemen hemen tam bizim yolumuzun üstünde bir geminin yelkenlerini görebiliyordum.

Dört bir yanımı iyice gözden geçirdikten sonra daha yakınımı incelemeye koyuldum. Aklıma ilk gelen düşünce, benim gibi bir kazadan kurtulup ölümle burun buruna gelen bir adamın, daha fazla ilgi çekmesi gerektiğiydi. Oysa dümendeki denizciden başka kimse bana bakmamıştı.

Herkes güvertenin ortasında olup bitenlerle ilgiliydi.

Orada, ambar kapağının üstünde bir adam sırt üstü yatmıştı. Gömleğinin önü açıktı. Ama yine de göğsü görünmüyordu. Çünkü tüylü bir köpek gibi bütün göğsü siyah kıllarla kaplıydı. Suratı ve boynu, siyah bir sakalla örtülüydü. Eğer suyla ıslatılmış olma-

saydı, mutlaka oldukça sert ve dağınık görünecekti. Gözleri kapalıydı. Herhalde kendinde değildi. Ağzı, ardına dek açıktı. Soluk alamıyormuş, boğuluyormuş gibi göğsü hızla inip kalkıyordu. Arasıra bir denizci, sanki çok alışık olduğu bir şeymiş gibi bir kovayı denize daldırıp, çıkardığı suyu yerdeki adamın üstüne boca ediyordu. Yerde yatanın yanında dolaşan ve vahşice bir sigaranın ucunu çiğneyen adam, rasgele bir bakışla beni denizde gören adamdı. 1.80 boyunda olmalıydı. Ama onda benim ilk dikkatimi çeken şey bu değil, kuvvetiydi. Yine de oldukça iyi bir yapısı olmasına, geniş omuzlarına ve göğüs kafesine karşın onun kuvvetini bu beden yapısıyla bağdaştıramadım. Bu, daha çok zayıf ve sinirli insanlar için varsaydığımız cinsten bir kuvvetti. Ama hayli iri yapılı olduğu için, onda zayıf ve sinirli bir adamınkinden çok, bir gorilin görünümü biçiminde şekilleniyordu bu. Onun gorile filan benzediğini söylemek istemiyorum. Bütün anlatmak istediğim, onun fiziki görünümünden tümüyle ayrı olarak sadece kuvveti. İlkel şeylerin, yırtıcı hayvanların, ağaçlarda yaşayan prototiplerimiz olarak varsaydığımız yaratıkların sahip olabileceği türden bir kuvvet bu. Vahşi, canlı, bütün hareketin kaynağı olduğu için yaşamın özü, yaşamın birçok şekillerinin içinde belirlendiği ana maddelerden biri olan bir kuvvet bu.

İşte bir aşağı bir yukarı yürümekte olan bu adamdan edindiğim «Kuvvet» fikri böyleydi. Ayakları yere sertçe ve güvenle basıyordu. Omuzlarından sigarasını tutan dudak kaslarına dek her hareketi kararlılık doluydu. Aslında gücü, onun her hareketine sahipti. Gösterdiği bu kuvvet, içinde yatan, ancak zaman zaman hareketlenen, ama bir aslanın kızgınlığı, ya da bir fırtına gibi aniden patlamaya hazır olan daha büyük bir kuvvetin habercisi gibiydi.

Aşçı, başını kapıdan çıkartarak bana güven vermek istermişçesine sırıttı ve aynı zamanda parmağıyla bir aşağı bir yukarı yürümekte olan adamı gösterdi. Herhalde bu, sahile beni çıkartması için görüşmem gereken «İhtiyar» dedikleri kaptan olmalıydı. Tam hareket etmek üzereydim ki, yerde yatan zaval-

lı adamı, daha ciddi bir boğulma krizi sardı. Sırt kasları gerildi, ıslak, siyah sakallı çenesi daha çok havaya dikildi, göğsü biraz daha derin soluk almak için şişti. Kıllarının altında görünmeyen cildinin artık morarmaya başladığını biliyordum.

Adamlarının «Kurt Larsen» dediği kaptan, dolaşmayı bırakıp gözlerini artık ölmekte olan adama dikti. Yerde yatan adamın bu son mücadelesi o kadar etkiliydi ki, üstüne su dökmekte olan denizci durup merakla adama bakmaya başladı. Ölmekte olan adam, ayaklarını sertçe tahtaya vurdu, bacaklarını gerdi, kafasını bir yandan öbür yana çevirdi. Sonra tüm kasları yumuşadı, kafasının hareketi durdu ve rahatlamışçasına bir iç çekiş dudaklarının arasından döküldü. Çenesi düştü, üst dudağı yukarı kalktı, tütün renkli iki sıra diş ortaya çıktı. Suratında, bırakıp gittiği dünyaya gülüyormuş gibi bir hava vardı.

Sonra çok şaşırtıcı bir şey oldu. Kaptan bir fırtına gibi patladı ve ölmekte olan adama küfretmeye başladı. Küfürler bir sel gibi ağzından boşalıyordu. Ağzından çıkan her sözcük bir küfürdü. Sözcükler, elektrik kıvılcımları gibi çevreye yayılıyordu. Ömrümde böyle bir şey ne işitmiştim, ne de düşünebilirdim. Belki de yaptığı benzetmeler, sözlerindeki o garip güç ve canlılık benden başka hiçbir dinleyiciyi böylesine etkilememişti. Anladığım kadarıyla bütün bunların nedeni, yerde yatan adamın, yani ikinci kaptanın San Francisco'dan ayrılmadan önce çok içmesi, sonra da daha yolculuğun başlangıcında ölerek Kurt Larsen'i yardımcısız bırakmasıydı.

Ne kadar şaşırdığımı dostlarım tahmin edebilirler. Küfürler ve herhangi bir kötü dil, hoşlanmadığım şeylerdendir. Garip bir duygu, yüreğimin ta derinliklerine işledi. Bana göre ölüm, her zaman ağırbaşlılık ve gururla ele alınmalıydı. Ölüm sakin bir şeydi, ölümsonrasıyla kutsal olmalıydı. Ama burada ölüm, şimdiye dek hiç tanımadığım korkunç özelliklerine bürünmüştü. Dediğim gibi Kurt Larsen'in ağzından dökülen sözlerin gücüne hayran olurken, anlatamayacağım ölçüde şaşırmıştım. Eğer ıslak siyah sakal birden titrese, sinirlense, hareket etse böylesine şaşırma-

yacaktım. Ama ölü adam ilgisizdi. Alayla ve kendini savunmak istercesine gülümseyip duruyordu. Durumun efendisi oydu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurt Larsen, başladığı gibi birden küfürü kesti. Sigarasını yeniden yakarak çevresine bakındı. Gözleri rasgele aşçıya takıldı.

«Eee aşçıbaşı...» diye başladı buz gibi bir sesle.

«Evet efendim,» diye yanıt verdi aşçı, yaranmaya çalışarak.

«O boynunu yeterince uzatmadın mı orada?.. Sağlığına dokunur böyle durmak, bilmiyor musun!.. İkinci kaptan mortu çekti. Seni de yitirmeyi göze alamam artık. Sağlığına çok çok dikkat etmelisin aşçıbaşı... anlıyor musun!..»

Konuşmaya başladığında sesi oldukça sakindi. Ama hırçın bir tavırla ağzından dökülen son sözcükler ortalıkta bir kamçı etkisi yaptı. Aşçı, bu darbenin altında ezildi.

«Evet efendim,» diye yanıtladı yavaşça ve kafasını hemen çekti pencereden.

Aşçının işittiği bu azar üstüne tayfaların geri kalanı, kendilerine birer iş bularak çalışıyor görünmeye başlamışlardı. Bununla birlikte, denizciye benzemeyen birkaç adam, alçak sesleriyle birbirleriyle konuşmaya devam ediyorlardı. Sonradan öğrendiğime göre bunlar, ayıbalıklarını vuran ve öbür denizcilerden daha asil geçinen avcılardı.

«Johansen!» diye bağırdı Kurt Larsen.

Bir denizci uysal bir tavırla öne çıktı.

«Eline bir iğne al da, şuna bir çuval dik. Dolapta bir parça eski bez bulabilirsin. Bir şeyler çıkar ondan.»

«Ayağına ne bağlayacağım?» diye sordu adam.

«Bir yolunu buluruz,» diye yanıtladı Kurt Larsen. Sonra sesini yükseltip, «Aşçıbaşı!» diye bağırdı.

Thomas Mugridge, sanki kapının dibinde bu buyruğu bekliyormuşçasına birden dışarı fırladı.

«İn aşağı da, bir torba kömür doldur!»

«İçinizden birinin İncil'i, ya da dua kitabı var mı?» Bu kez avcılara bakıyordu.

Kafalarını salladılar. İçlerinden biri anlayamadığım bir espri yaptı, bu, hemen hemen herkesi güldürdü.

Kurt Larsen daha sonra aynı şeyi tayfalara sordu. Anlaşılan inciller, ya da dua kitapları az bulunan şeylerdendi. Bir adam aşağı inerek bakmayı önerdi, ama o da, çıktığında bulamadığını söyledi.

Kaptan omuzlarını silkti. «Öyleyse onu duasız denize atarız. Tabii papaza benzeyen konuğumuz denizdeki cenaze törenini ezbere bilmiyorsa!..»

Bu arada tamamen arkasını dönmüş, bana bakmaktaydı. «Bir rahipsin, değil mi?..» diye sordu.

Avcılar da — hepsi altı kişiydiler — dönerek bana bakmaya başlamışlardı. Bir korkuluğa benzediğimin iyice farkındaydım. Görünüşüm, birden büyük bir kahkaha tufanına neden oldu. Arkada yatıp gülümseyen ölü bile, bu kahkahayı biraz olsun azaltmadı. Deniz kadar sert, kaba ve içten bir kahkahaydı bu. Kaba duygulardan, kibarlıkla yumuşaklığın ne olduğunu bilmeyen kişilerden doğan bir kahkaha...

Kurt Larsen gülmedi ama gri gözlerinde şaşkınlık vardı. O anda birkaç adım ileri atıp ona yaklaşarak ilk kez onun hakkında bir fikir sahibi oldum. Gövdesinden ve az önce işittiğim küfürlerinden tamamen uzak bir insandı. Dört köşe suratında iri hatlar, derin çizgiler vardı. Ama yine de her şey iyi yerleşmişti ve ilk bakışta oldukça büyük görünüyordu. Buna karşın tüm gövdesinin yanında bu büyüklük yok oluyor ve varlığının derinliklerinde yatan büyük bir manevi ya da ruhsal bir gücü ortaya koyuyordu. Çenesi, kalkık kaşları, çökük gözleri, bütün çizgileri bütün güçleriyle birlikte arkada, görünmeyen büyük bir yaşamı ve canlılığı dile getiriyorlardı. Böyle bir ruhu ölçme, belirli sınırlar içine yerleştirme, ya da benzer türlerle kıyaslama olanağı yoktu.

Gözleri — onları iyi tanımak, benim alınyazım-

dı — iri ve güzeldiler. Gerçek bir sanatçınınki kadar birbirinden ayrı, kalın ve sert kaşların altında duruyorlardı. Hiçbir zaman aynı olmayan bir gri renkteydi .Tıpkı güneş altında parlayan bir ipekli kumaş gibi çeşitli gölgelere ve renklere bürünüyorlardı. Açık, ya da koyu gri, kimi zaman yeşile çalan bir gri, kimi zaman da açık denizlerin renginde...

Binlerce değişik şekilleriyle, ardındaki ruhu saklayan gözlerdi bunlar. Çok güzel bir serüveni anlatan, ya da soluk gökyüzünün umutsuzluğunu içeren gözler... Sağa sola savrulan bir kılıçtan çıkan kıvılcımlar gibi yer yer pırıl pırıl parlayan gözler. Kutuplardaki bir bölge kadar soğuyabilen, ama sonra ısınan ve yumuşayan, ışıklar altında dans eden, insanın içine işleyen, erkekçe, mutlulukla ve rahatlıkla ona boyun eğecek ve onun için fedakârlık yapacak kadınlara hükmeden gözler.

Üzgün bir tavırla ona rahip olmadığını belirttim.

«Yaşamak için ne yaparsın öyleyse?..» diye sordu.

Şimdiye dek böyle bir soruyla karşılaşmadığını itiraf etmeliyim. Çok şaşırmıştım. Aptalca kekeledim.

«Ben... ben... bir beyefendiyim...»

Dudakları sinirle kıvrıldı.

«Çalıştım, çalışıyorum...» diye bağırdım. Sanki o yargıçtı, ben de yargılanan bir suçlu. Ne denli aptalca davrandığımın farkındaydım.

«Yaşamak için mi?»

Sesinde öylesine buyurucu, öylesine hükmedici bir tavır vardı ki, hocasının önünde bocalayan bir okul öğrencisi gibi hissettim kendimi.

«Seni kim besler?» diye sordu.

«Gelirim var,» dedim sertçe. «Bütün bunların sizinle konuşmak istediğim konu ile hiçbir ilgisi yok!»

Ama o, benim bu karşı çıkışımı önemsemedi.

«Kim kazandı o parayı ha?.. Tahmin etmiştim... baban değil mi?.. Ölü bir adamın bacakları üstünde duruyorsun. Gerçekten sana ait hiçbir şeyin olmadı!.. Bahse girerim bir gün şöyle tek başına sokağa çıkıp, üç öğün karnını doyuracak bir şey kazanamazsın. Ellerine bir bakayım!..»

Ne olduğumu anlayamadan iki adım ilerledi, sağ

elimi kaparak incelemeye başladı. Elimi çekmeye çalıştım, ama parmakları sıkılaştı, sonunda, elimi ezeceğini sandım. İnsanın bu koşullar altında gururunu koruması çok zor. Bir okul çocuğu gibi karşı çıkarak mücadele edemiyordum. Kolumu kırması için biraz bükmesi yeterli olan bu yaratığa saldıramazdım. Olduğum yerde durup, bu kabalığı kabullenmekten başka yapabilecek hiçbir şey yoktu. Bu arada, ölü adamın ceplerinin boşaltıldığını, bedeninin bir beze sarıldığını ve bezin kenarlarını da denizci Johansen'in diktiğini gördüm.

Kurt Larsen, sanki tiksiniyormuş gibi elimi bıraktı.

«Babanın elleri, seninkilerin yumuşak kalmasını sağlamış. Bulaşık yıkamaktan öte hiçbir işe yaramaz!»

«Kıyıya çıkmak istiyorum,» dedim sertçe. Artık kendimi kontrol edebiliyordum. «Geç kaldığınız için ne kadar zarara girdinizse ödeyeceğim size...»

Merakla bana baktı. Gözleri alaylı bir havayla parlıyordu.

«Benim başka bir önerim var. Üstelik senin için iyi de olur. İkinci kaptanım öldü. Bir tayfa gelir ikinci kaptanın yerini alır, kamarot da denizcinin yerini. Sen de kamarot olursun. Ayda yirmi dolar. Ne dersin?.. Unutma, bunu senin için yapıyorum. Belki artık kendi bacaklarının üstünde durmayı ve hayatını kazanmayı öğrenirsin!..»

Söylediklerine hiç önem vermedim. Güneybatıda gördüğüm geminin yelkenleri gittikçe yaklaşmaya ve büyümeye başlamışlardı. Hayalet gibi bir uskunaydı bu da. Ama biraz daha küçüktü. Güzel bir gemiydi. Bize doğru uçarak geliyordu sanki. Belli ki yakınımızdan geçecekti. Rüzgâr gittikçe daha sert esmeye başlamış, güneş birkaç kızgın bakıştan sonra yok olmuştu. Deniz daha donuk br griliğe bürünmüş ve dalgalanmaya başlamıştı. Bembeyaz köpükler göğe çıkıyordu. Epey hızlı gidiyorduk.

«Şu gemi az sonra bizim yanımızdan geçecek,» dedim bir anlık sessizlikten sonra. «Ters yöne gittiğine göre rotası San Fransisco olmalı...»

«Herhalde,» diye yanıtladı Kurt Larsen. Sonra başını çevirip bağırdı: «Aşçıbaşı... hey, aşçıbaşı!..»

Londralı, kapıdan başını dışarı çıkardı.

«Nerede o çocuk... onu çağırdığımı söyle.»

«Peki efendim,» dedi Thomas Mugridge ve aceleyle hareket ederek dümenin yanında bir yerlerde ortadan yok oluverdi. Bir an sonra iri yarı, on sekiz - on dokuz yaşlarında bir çocukla birlikte yeniden belirdi.

«İşte burada efendim,» dedi aşçıbaşı.

Ama Kurt Larsen ona hiç önem vermeyerek kamarota döndü.

«Adın ne senin delikanlı?»

«George Leach, efendim,» diye yanıtladı çocuk. Bütün içtenliğiyle kendini işine adadığı belliydi.

«Bu bir İrlanda adı değil,» dedi kaptan birden bire. «O'Toole, ya da McCarthy, o pis görünüşüne daha iyi uyardı. Tabi, ananın sevgilileri arasında bir İrlandalı olabilir!»

Bu hakaret üzerine genç adamın yumruklarının sıkıldığını, yüzünün kıpkırmızı kesildiğini gördüm.

«Ama önemli değil,» diye sürdürdü Kurt Larsen, «Adını unutınam için birtakım nedenler olabilir... Telegraph Hill'de girmiştin gemiye, değil mi?.. Tam sana göre. Bundan böyle ne yapacağın konusundaki kararları sen verirsin, anladın mı?.. Zaten seni bu gemiye kim aldı?..»

«McCready ve Swanson.»

«Efendim!» diye kükredi Kurt Larsen.

«McCready ve Swanson efendim.» diye düzeltti delikanlı.

«Avansı kim aldı?»

«Onlar efendim.»

«Tahmin etmiştim... sen de onlara verdin, değil mi!.. Seni arayanlardan çabuk davranıp kendi işini kendin göremedin mi?..»

Genç adam sanki bir vahşiye dönmüştü. Bir anda bütün vücudu gerildi. Öne doğru fırlayacakmış gibiydi.

«Bu bir...»

«Ne?» diye sordu Kurt Larsen. Sesi garip bir şe-

kilde yumuşaktı. Sanki söylenmeyen sözcüğün ne olduğunu çok merak ediyordu.

Delikanlı bir süre durakladı, sinirlerine hakim oldu, «Hiçbir şey efendim... geri alıyorum!»

«Bana haklı olduğumu gösterdin.» Hoşnut hoşnut gülümsedi. «Kaç yaşındasın?»

«On altıma yeni bastım efendim.»

«Yalan söylüyorsun. Çok daha büyük gösteriyorsun. Bir beygir gibi kasların var. Hadi, eşyalarını topla da ön tarafa geç. Tayfa oldun anlıyor musun?.. Tayfa oldun!»

Delikanlının yanıtını beklemeden ikinci kaptanın kefenini dikme işini yeni bitirmiş olan tayfaya döndü.

«Johansen, denizcilik konusunda bir şey bilir misin?»

«Hayır efendim.»

«Neyse, önemli değil. Yine de ikinci kaptan sen oldun. Eşyalarını toplayıp ikinci kaptanın yerine taşın.»

«Peki, peki efendim,» dedi neşeyle Johansen.

Bu arada kamarot delikanlı, hiçbir yere kımıldamamıştı.

«Ne bekliyorsun?» diye sordu Kurt Larsen.

«Ben tayfa olarak yazılmadım. Ben kamarot olarak yazıldım. Tayfa olmak istemiyorum.»

«Topla eşyalarını git, dedim sana...»

Bu kez Kurt Larsen'in emri çok kesindi. Delikanlı suratını astı, ama yine de yerinden kımıldamadı.

İşte o anda Kurt Larsen'in korkunç gücüne tanık oldum. Her şey hiç beklenilmeyen bir zamanda bir iki saniye içinde olup bitiverdi. Kaptan, güvertede kendini bir - bir buçuk metre ileriye atarak delikanlının midesine bir yumruk attı. Sanki benim mideme vurulmuş gibi karnımda büyük bir acı duydum. Bunu, o zamanki sinir sistemimin ne durumda olduğunu ve böyle vahşi olaylara ne denli yabancı olduğumu göstermek için söylüyorum. Kamarot —aşağı yukarı seksen doksan kilo olmalıydı— birden ikiye büküldü. Vücudu, bir tahtanın ucundaki ıslak bez gibi aşağı doğru sarktı, sonra havaya uçtu ve ölü adamın olduğu yere düşerek yığılıp kaldı.

«Eee,» diye sordu Larsen bana. «Kararını verdin mi?»

Bu arada gözlerimi yaklaşmakta olan gemiden hiç ayırmamıştım. Şimdi aşağı yukarı birkaç yüz metre ötemizdeydi. Yelkenlerinden birinin üstünde kocaman siyah bir numara görebiliyordum.

«Bu ne gemisi?» diye sordum.

«Kılavuz gemilerinden **Lady Mine**,» karşılığını verdi Kurt Larsen. «San Fransisco'ya gidiyor. Bu rüzgârla beş - altı saate kalmaz orada olur.»

«Lütfen işaret eder misiniz, beni gemiye alsınlar!»

«Özür dilerim, ama işaret kitabını yitirmişim,» dedi.

Avcı grubu pis pis sırıtıyordu.

Bir an gözlerinin içine bakarak düşündüm. Kamarota nasıl davrandığını görmüştüm. Herhalde bana karşı da pek farklı olmayacaktı. Dediğim gibi, önce kendi kendime uzun uzun düşündüm, sonra tüm yaşamım boyunca yaptığım en kahramanca işi yaptım. Geminin küpeştesine koşup ellerimi sallayarak bağırmaya başladım:

«Heey, **Lady Mine**... beni de gemiye alın. Eğer alırsanız bin dolar veririm!..»

Dümendeki iki adamdan gözlerimi ayırmadan bekledim. Birisi megafonu alarak dudaklarına götürdü. Arkamdaki vahşinin her an beni öldürebileceğini bildiğim halde başımı geriye çevirmedim. Yüzyıllar gibi gelen bir süreden sonra kendimi tutamadım ve başımı çevirerek arkama baktım. Olduğu yerde durmuş, sigarasını yakıyordu.

«Ne oldu, bir şey mi var?..»

Ses, **Lady Mine**'den geliyordu.

«Evet!» diye bağırdım, avazım çıktığı kadar. «Ölüm kalım meselesi... eğer beni geminize alırsanız bin dolar veririm!..»

«Tayfalar San Fransisco'da biraz fazla kaçırmışlar içkiyi,» diye bağırdı Kurt Larsen. «Bu zavallı da!..» Eliyle beni işaret ediyordu. «Deniz yılanlarıyla maymunlar görmeye başladı...»

Lady Mine'daki adam megafondan kahkaha ile güldü.

Gemi yanımızdan geçti.

«Tarafından kendisine geçmiş olsun de,» dedi karşıdaki adam. İkisi de veda için ellerini salladılar.

Geminin küpeştesinden sarkıp umutsuzluk içinde bizden uzaklaşmakta olan kılavuz gemisini seyrettim. Üstelik, beş - altı saat sonra San Fransisco'da olacaktı. Kafam patlayacak gibiydi. Boğazım yanıyordu. İri bir dalga geminin bordasına çarparak ağzımı tuzlu suyla doldurdu. Rüzgâr hızla esiyor, Hayalet hızla ilerliyordu.

Arkamı döndüğümde, kamarotun ayağa kalkmaya çalıştığını gördüm. Suratı bembeyaz ve acı içindeydi. Oldukça hasta görünüyordu.

«Eee Leach... dediğimi yapacak mısın?» diye sordu Kurt Larsen.

«Evet efendim,» diye yanıtladı çocuk.

«Ya sen?..»

Bana soruyordu.

«Sana bin veririm,» diye başladım, ama sözümü kesti.

«Kapa çeneni. Kamarot olarak işe başlayacak mısın, yoksa seninle daha fazla mı uğraşmam gerekiyor?»

Ne yapabilirdim ki?.. Vahşice dövülmenin, ya da öldürülmenin bu durumda bana pek yararı olmayacaktı. Hain gözlerinin içine baktım: granitten yapılmış iki parçaydılar sanki... İnsan karşısındakinin gözlerinde onun ruhunu görebilir. Ama bununkiler deniz gibi boş, soğuk ve griydiler.

«Eee?»

«Evet,» dedim.

«Evet efendim, diyeceksin!»

«Evet efendim,» diye düzelttim.

«Adın ne?»

«Van Weyden efendim.»

«İlk adın?»

«Humphrey efendim; Humphrey Van Weyden.»

«Kaç yaşındasın?»

«Otuz beş, efendim.»

«İyi. Aşçıbaşına git ve ne iş yapacağını öğren.»

İşte böylelikle istemeden Kurt Larsen'in hizmetine

girmiş oldum. Benden daha güçlüydü; hepsi bu kadar. Ama o zamanlar bana bu olay çok gerçek dışı gibi gelmişti. Şimdi düşündüğümde de öyle geliyor. Her zaman onu vahşi, anlaşılmaz bir karabasan gibi anımsayacağım.

«Dur, daha gitme.»

Bu buyruğa uyarak olduğum yerde durdum.

«Johansen, herkesi buraya çağır. Bütün işler bittiğine göre bu cenazeyi de halledivereliim...»

Johansen aşağıdakileri toplarken birkaç tayfa beze sarılı cesedi, ambar kapaklarından birinin üstüne yerleştirdiler. Geminin her iki yanında birkaç sıra küçük sandal vardı. Birkaçı da ambar kapağını kaldırıp ayak tarafı denize doğru olmak üzere cesedi sandalların üstüne koydular. Ölünün ayaklarına aşçıbaşının getirdiği bir torba kömür bağlanmıştı.

Denizde yapılan cenaze merasimlerinin her zaman çok hüzünlü geçtiğini sanırdım. Ama çok geçmeden yanıldığını anladım. Arkadaşlarının «Smoke» diye çağırdıkları avcılardan biri açık saçık öyküler anlatıyordu. Birkaç dakikada bir avcılar, kurtlardan, ya da av borularından çıkan sesleri andıran kahkahalar atıyordu. Tayfalar, gürültülü bir şekilde toplandılar. Aşağıdan gelenler alçak sesle konuşmaya çalışıyorlar, uykulu gözlerini ovuşturuyorlardı. Yüzlerinde korkulu ve kaygılı bir hava vardı. Böyle bir kaptanın buyruğu altında yolculuğa çıkmaktan pek hoşnut olmadıkları belliydi. Arasıra Kurt Larsen'e bakıyorlardı. Ondan çekiniyorlardı.

Kaptan ambar kapağının üstüne çıkınca bütün şapkalar çıkarıldı. Hepsine bir göz attım, dümenciyle ben de dahil tam yirmi iki kişiydik. Bu inceleyiş, benim için oldukça önemliydi. Daha kimbilir kaç haftamı, ya da ayımı bu yüzen dünyanın içinde geçirecektim!.. Tayfalar çoğunlukla İngiliz ve İskandinav'dı. Çoğunun suratı kaba sabaydı. Oysa avcıların yüz çizgileri daha çirkin ve duygularını daha fazla yansıtan bir biçime sahipti. Garipti, ama o zaman farkettim ki, Kurt Larsen'in yüzünde en ufak bir kötülük belirtisi yoktu. Evet, gerçi suratı çizgiliydi, ama bunlar kararlılık ve ağırbaşlılık belirten çizgilerdi. Daha çok içten-

lik ve açıklık belirten bir yüzü vardı. Onun, kamarota öyle davranan bir insan olabileceğine asla inanamazdım.

Tam o sırada, konuşmak için ağzını açtığında, kocaman bir dalga gemiyi yan yatırdı. Avcılardan birkaçı kaygıyla birbirine bakıyordu. Ölü adamın üstünde bulunduğu taraf, suların altında kalmıştı. Gemi yeniden doğrulduğunda, hepimiz sırılsıklam olmuştuk. Sonra Kurt Larsen konuşmaya başladı.

«Merasimin yalnızca bir bölümü kalmış aklımda», dedi. «O da, ceset, suya atılacaktır! Haydi, atın!»

Sustu. Cesedi taşıyan tayfalar şaşırmışlardı. Herhalde merasimin bu denli kısa olacağını ummamışlardı. Kaptan kızgınlıkla bağırmaya başladı.

«Şu tarafını havaya kaldırsanıza, allahın belaları!.. Neyiniz var yine sizin?..»

Tayfalar ambar kapağının bir ucunu havaya kaldırdılar ve ölü adam denize doğru kaydı. Ayaklarına bağlanmış olan kömür torbası onu dibe çekti.

«Johansen!» diye bağırdı Kurt Larsen, yeni ikinci kaptana. «Herkes şimdilik olduğu yerde kalsın. Üst yelkenleri toparlayın. Rüzgâr güneydoğuya dönmek üzere. Ana yelkene de bir göz atsanız iyi olacak!»

Bir an içinde Johansen dört bir yana buyruklar yağdırmaya başlayınca, herkes bir ipe asılmış ve çekmeye başlamıştı bile. Bütün bunlar, tabi benim gibi toprak üstünde yaşamış bir adam için çok şaşırtıcıydı. Ama bana asıl dokunan, duygusuzluklarıydı. Ölü adam; geçmişteki bir öykü, yaşanmış bir an, gemi hızla ilerlerken kalan bir parça bez ve kömür parçasından başka bir şey değildi artık. Kimse etkilenmemişti bundan. Avcılar Smoke'un yeni öyküsüne gülüyorlardı. Kimisi ipleri çekiyorken iki kişi de yukarı doğru tırmanıyordu. Kurt Larsen, bulutlanmakta olan göğü izlemekteydi. Baştansavma bir cenaze töreniyle denize kavuşan ölü ise yavaş yavaş batıyor, batıyor, batıyordu.

Sonra bana dokunan, denizin vahşiliği, kabalığı ve hainliğiydi. Yaşam ucuz, hayvani ve ruhsuz bir hale gelmişti. Küpeşteye yaslanarak dalgalara, San Fransisco ve California kıyılarını saklayan uzaktaki sisli

bölgelere baktım. Artık sisi bile zar zor seçebiliyordum. Ve korkunç adamlarıyla, rüzgârın ve denizin baskısı altında bu gemi, güneybatıya doğru büyük ve yalnız Pasifiğe doğru ilerliyordu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yeni çevreme alışmaya çalışırken, bundan sonra Hayalet'te başıma gelen olaylar, insanı küçük düşürücü, acı vericiydi. Tayfaların «Doktor,» avcıların «Tommy,» ve Kurt Larsen'in «Aşçıbaşı,» diye çağırdıkları aşçı, artık değişik bir insan olmuştu. Bana karşı tavrı çok değişmişti. Hizmet etmeye hazır, sürekli gülümseyen adam gitmiş, yerine bana hükmetme çabasında, durmadan buyruklar yağdıran birisi gelmişti. Artık ben, «bir kadınınki kadar» yumuşak bir cilde sahip olan bir beyefendi değil, değersiz bir kamarottum.

Kendisini bundan böyle «Bay Mugridge» diye çağırmamı istiyordu. Bana, yapacağım işleri gösterirken takındığı tavır, dayanılır gibi değildi. Dört küçük kamarada yapacağım işin yanısıra, mutfakta da ona yardım etmem gerekiyordu. Patates soymada, ya da yağlı kapları yıkamadaki cahilliğim, benimle durmadan alay etmesi için yeterli bir bahaneydi. Bundan önceki yaşantımın içinde geçtiği koşulları ve ne türden şeylere alışkın olduğunu kabullenmeye bir türlü yanaşmıyordu. İşte bana karşı takındığı tavır buydu. Ömrümde, şimdiye dek, kimseden onun kadar nefret etmemiştim.

İlk gün benim için hayli zor geçti. Hayalet, yakınkındaki kayaları arasında sallanıp duruyordu. Beş buçukta, onun emri üzerine kamaradaki masayı hazırladım, sonra da çayla yemeği getirdim. Bu sırada başımdan geçen bir olayı da anlatmadan geçemeyeceğim.

Bir elimde büyük çaydanlık, öbür elimde de birkaç taze ekmekle mutfaktan çıkarken, Bay Mugridge arkamdan, «Dikkatli ol!» diye bağırıyordu. Avcı-

lardan uzun boylu, düşük çeneli, Henderson adında biri, kamarasına gitmekteydi. Kurt Larsen bir köşede durmuş, bitmez tükenmez sigaralarından birini içiyordu.

«İşte geliyorlar, dikkat et!» diye bağırdı aşçı.

Durdum. Çünkü neyin geldiğini bilmiyordum. Bu sırada mutfağın kapısı büyük bir gürültüyle kapandı. Sonra Henderson'un bir çılgın gibi üst güverteye fırladığını gördüm. İşte, aynı anda da kocaman bir dalganın küpeşteyi aşarak üstüme doğru gelmekte olduğunu farkettim. Tam bana doğru geliyordu. Kafam birden çalışmaz oldu. Her şey benim için öylesine yeni, öylesine garipti ki... Tehlikede olduğumu seziyordum. Hepsi bu kadar. Sonra Kurt Larsen'in bağırdığını işittim.

«Bir yere tutun, hımbıl herif!..»

Ama artık çok geçti. Halatlara doğru sıçradım. Hiç olmazsa onlara tutunabilseydim! O anda sanki kocaman bir su duvarı üstüme yıkıldı. Bundan sonrası çok karışık. Suyun altında boğuluyordum herhalde. Ayaklarım yerden kesilmiş bir halde, dönüyor, dönüyor ve bilmediğim bir yöne doğru sürükleniyordum. Birkaç kez sert cisimlere çarptım. Dizim çok fena acımıştı. Sonra sel birden çekildi. Yeniden soluk alabiliyordum. Mutfağın yanından geçerek dümenin yanına kadar sürüklenmiştim. Dizimin acısından içim titriyordu. Ayakta duramayacaktım. Bacağımın kırıldığından emindim. Ama aşçı benim peşimi bırakmamış, bağırıp çağırıyordu.

«Hey, sen!.. Buraya gel. Bütün gece orada yatmaya niyetlisin galiba!.. Çaydanlık nerede, yitirdin mi yoksa?.. O pis boynun kırılaydı daha iyiydi!..»

Güçlükle ayağa kalkabildim. Koca çaydanlık, hâlâ elimdeydi. İçeri girerek çaydanlığı verdim ona. Ama o, hâlâ bana bağırmaktaydı.

«Sen ne işe yararsın?.. Ha?.. Söyle bana... sen ne işe yararsın?.. Dökmeden bir çay bile götüremez misin? Şimdi yeniden demlemem gerekecek...» dedi ve biraz durakladıktan sonra, «Neden burnunu çekip duruyorsun?..» diye kızgınlıkla üstüme atıldı. «Yoksa bacağın acıdı diye mi?.. Zavallı anasının kuzusu!..»

Burnumu çekmiyordum, ama bacağımın acısı herhalde suratımdan okunuyordu. Bundan sonra dişimi sıkıp ağzımı bile açmadan kamarayla mutfak arasında mekik dokuyarak işimi bitirdim. Bu kazadan iki şey elde etmiştim: aylarca bana çektiren bir diz ağrısı ve Kurt Larsen'in bana taktığı «Hımbıl!» adı. Bundan böyle hep bu adla çağrılacaktım. Bu, artık benim tüm düşüncelerimin bir parçası olmuştu; artık bu adı ben de benimsiyordum. Sanki «Hımbıl» bendim ve her zaman «Hımbıl» olmuştum.

Kurt Larsen, Johansen ve altı avcının oturduğu kamara masasının başında beklemek, kolay bir iş değildi. Bir kere kamara çok küçüktü, üstelik gemi de çok sallanıyordu; ben de zar zor yürüyebiliyordum. Ama bana asıl dokunan, masada hizmet ettiğim insanların duygusuzluklarıydı. Dizimin durmadan şiştiğini duyuyordum. Acısından neredeyse bayılıp kalacaktım. Kamaranın duvarında asılı olan aynada, acıdan buruşmuş, bembeyaz yüzümü görebiliyordum. İçerdekilerin hepsi durumumu görüyordu. Ama kimse bu konuda tek bir laf bile etmiyordu. Daha sonra bulaşık yıkarken Kurt Larsen yanıma geldi.

«Böyle ufak bir şey seni üzmemeli. Zamanla böyle şeylere alışırsın. Biraz topallarsın, ama çok geçmeden eskisi gibi yürümeyi becerirsin!..» Sustu.

«Buna paradoks denir, değil mi?» diye ekledi sonra.

«Evet efendim,» yanıtını verince memnun olmuştu.

«Edebiyat konusunda biraz bilgin var demek ha?.. Öyleyse arasıra seninle birşeyler konuşuruz...»

Ve sonra benimle daha fazla ilgilenmeyip güverteye çıktı.

O gece bitmez tükenmez bir sürü işi tamamladıktan sonra, tayfaların yattığı yere uyumaya gönderildim. O pis aşçının yanından ayrıldığım ve en sonunda yatabileceğim için çok mutluydum. Şaşkınlıkla, giysilerimin üstümdeyken kurumuş olduğunu farkettim. Üstelik, hiç bir soğuk algınlığı belirtisi filan da yoktu. Olağan koşullar altında başımdan böyle bir şey geçseydi, herhalde hemen yatağa yatıp bir daha kalkamazdım.

Ama dizim gerçekten rahatsız ediyordu beni. Anladığım kadarıyla, dizkapağı kemiğimin çevresi tümüyle şişmiş kemik yerinden oynamıştı. Altı avcı bir arada oturmuş, sigara içip yüksek sesle konuşuyorlardı. Yatağımın üstüne oturup dizimi incelemeye başladığımda, Henderson bana şöyle bir göz attı.

«Fena gözüküyor,» dedi. «Etrafına bir parça bez sar, düzelir...»

Hepsi bu kadardı. Karada olsaydım, şimdi geniş yatağımda yatıyor ve başımda da beni muayene eden bir doktora derdimi anlatıyor olacaktım. Ama bu adamlara da haksızlık etmemeliydim. Benim acıma karşı nasıl kaygısız ve katıysalar, aynı şey kendi başlarına da gelse aynı ölçüde kaygısız ve katı olacaklardı. Anladığım kadarıyla bu, onların alışkanlıklarından doğan bir şeydi. Üstelik fazla duygulu insanlar da değildiler.

Çok yorgun olmama karşın, dizimin ağrısı beni uyutmuyordu. Avazım çıktığınca bağırmamak için elimden geleni yaptım. Şu anda evimde olsaydım, mutlaka bu acı beni yenecekti. Ama bu yeni ve ilkel koşullar vahşi bir baskıyı gerektiriyordu. İlkel insanlar gibi bu adamlar büyük işlerde olgun, küçük işlerde ise çocukça davranıyorlardı. Yolculuğun daha sonraki günlerinden birinde avcılardan Kerfoot'un bir parmağını yitirdiğinde ağzından bir tek sözcük bile çıkmayışına, hatta yüzündeki anlamın hiç mi hiç değişmediğine tanık oldum. Ama aynı adam, kimi zaman küçük bir sorun üstüne adeta çılgına dönüyordu.

İşte şimdi aynı adam elini kolunu sallıyor, söyüp sayıyordu. Bütün sorun da ayıbalığının doğuştan yüzme bilip bilmediği üzerine çıkan bir tartışmaydı. Ona göre bir ayıbalığı yavrusu doğar doğmaz yüzebilirdi. Amerikalıya benzeyen küçük gözlü başka bir avcı, Latimer ise, tıpkı kuşların yavrularına uçmayı öğrettiği gibi bir ayıbalığının da yavrusuna yüzmeyi öğrettiğini savunuyordu.

Öteki avcılar ya masanın üstüne oturmuş, ya da yataklarının üstüne uzanmışlar, tartışmaya katılmadan dinliyorlardı ve hepsi de konuyla çok ilgiliydiler. Çünkü çoğu kez konuşmaya katılarak birinin

tarafını tutuyorlar, hatta kimi zaman hep bir ağızdan konuşuyorlardı. Konu, oldukça çocukça, hatta basit olmasına karşın kullandıkları mantık daha da çocukça ve daha fazla saçmaydı. Aslında pek öyle fazla mantık da kullandıkları yoktu. Kullandıkları yöntem daha çok belli tahminler yürütmek ve karşısındakinin yalanını çıkarmaktı. Bir ayıbalığı yavrusunun doğuştan yüzüp yüzmediğini örneklerle kanıtlıyorlar, sonra da karşılarındakinin mantığına, kişiliğine, milliyetine, ya da geçmişlerine saldırıyorlardı. Bütün bunları, bir arada yaşadığım insanların düşünme yeteneklerini belirtmek için anlattım. İri yapılarına karşın, kafaca çocuktular.

Ucuz ve insanı rahatsız eden bir tütün içiyorlardı habire. Odanın içi dumanla dolmuştu. Bütün bunlar, bir de geminin dışarıdaki fırtına ile yaptığı mücadele, başka bir zaman olsaydı mutlaka midemi bulandırır, beni hasta ederdi. Gerçi şimdi de kendimi pek iyi hissetmiyordum, ama bu daha çok dizimin ağrısındandı.

Yattığım yerde kendimi ve durumumu düşündüm. Benim gibi okumuş, kibar, sanattan ve edebiyattan anlayan birinin, yani ben Humphrey Van Weyden'in burada, Bering Denizinin üstünde bir ayıbalığı avlayan geminin içinde bulunması, düşünülemeyecek bir şeydi. Kamarot! Yaşamım boyunca hiçbir zor iş yapmamıştım. Günlerim durgun, olaysız bir biçimde geçmişti. İyi bir geliri olan, okumuş bir insanın yaşamıydı bu. Hareketli bir yaşantı, ya da spor, hiçbir zaman hoşuma gitmemişti. Ben, her zaman bir kitap kurdu olmuştum. Babamla kızkardeşlerim, çocukluğumda beni böyle çağırırlardı. Ömrümde bir kez kampa gitmiştim, ama ayağımın tozuyla hemen ayrılıp evimin rahatlığına ve güvenliğine dönüvermiştim. İşte şimdi burada masa toplamak, patates soymak ve bulaşık yıkamak gibi işlerle uğraşıyordum. Güçlü biri değildim. Doktorlar iyi bir yapım olduğunu söylerlerdi, ama bedenimi fazla geliştirmemiştim. Kaslarım, bir kadınınki kadar yumuşaktı. Doktorlar biraz hareket etmemi, spor yapmamı söylemişlerdi. ama ben her zaman bedenimden çok kafamı kullanmayı yeğ tutmuş-

tum. Buradaki kaba yaşantıya hiç de uygun biri değildim.

İşte kafamdan geçen birkaç şey, bunlardı. Belki de bu yüzden sürekli zayıf ve yardıma muhtaç bir adam rolü oynadım. Annem ve kızkardeşlerim çok üzülmüşlerdi herhalde. **Martinez** kazasının bulunamamış ölüleri arasındaydım. Gazetelerdeki başlıkları gözümün önüne getirebiliyordum. Üniversite kulübündeki çocuklar herhalde kafalarını sallayarak, «Zavallı çocuk...» diyorlardı. Sabahleyin veda ettiğim Charley Furuseth, penceresinin önündeki yastıklı koltukta oturup hüzünlü şiirler okuyor olmalıydı.

Bu arada da Hayalet, sallanarak, yüksek dağlara tırmanarak, derin vadilere düşerek ve önüne çıkan her şeyle mücadele ederek Pasifiğin derinliğine doğru yoluna devam ediyordu ve ben de onun içindeydim. Rüzgârın yukarıdan gelen uğultusunu işitebiliyordum. Büyük bir kükreyişe benziyordu. Kimi zaman tepemizde birkaç ayak sesi işitiliyordu. Her taraftan çatırtılar geliyordu. Bütün gemi, sanki binlerce ses çıkararak yakınıyordu. Avcılar, başka türden yaratıklarmışçasına hâlâ kavga edip bağrışıyorlardı. Ortalık küfürler, açık saçık sözlerle dolmuştu. Kırmızı, kızgın yüzlerini, vahşiliğin biçimsizleştirdiği hatlarını görebiliyordum. Yoğun sigara dumanı içinde kalan yataklar, hayvan inlerini andırıyordu. Hayvan derileri, çizmeler, botlar duvarlara asılmıştı. Oradan buradan tüfek namluları çıkmıştı. Geçmiş yılların korsan gemilerini andırıyordu burası. Düşündükçe düşünüyor, bir türlü uyuyamıyordum. Uzun, çok uzun, yorucu ve korku dolu bir geceydi.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Avcıların kamarasında geçirdiğim ilk gece, aynı zamanda son gecem oldu. Ertesi gün, yeni İkinci Kaptan Johansen, Kurt Larsen tarafından kamaradan atılıp avcıların arasına gönderildiğinde, ben de küçük

bir kamaraya taşındım. Yolculuğun ilk gününde zaten iki kişi yerleşmişti buraya. Bu değişikliğin nedeni avcılar tarafından hemen öğrenildi ve onlar arasında büyük bir eğlence haline geldi. Anlaşılan, Johansen uykusunda bütün gün geçen olayları anlatıyor, bağırıyor, Kurt Larsen'in kendisine verdiği buyrukları yineliyordu.

Uykusuz geçen bir geceden sonra acı içinde ve kendimi epeyce bitkin hissederek ayağa kalktım ve Hayalet'teki ikinci günümü geçirmeye koyuldum. Tıpkı Bill Sykes'in köpeğini çağırışı gibi Thomas Mugridge saat beş buçukta beni ayağa kaldırdı. Ama Bay Mugridge'nin bana yaptığı kabalık, aynı biçimde kendisine ödendi. Çıkardığı gereksiz gürültü, (bütün gece bir kez olsun gözümü kırpmamıştım) avcılardan birini uyandırmış olmalıydı. Kocaman bir postal yarı karanlıkta havalandı ve Bay Mugridge acıyla bağırdıktan sonra herkesten özür dilemeye başladı. Daha sonra kulağının şişmiş olduğunu gördüm. Bir daha hiçbir zaman düzelmeyen bu kulağından dolayı bundan sonra denizciler tarafından «Karnabahar Kulaklı» diye çağrılmaya başlandı.

Gün, sıkıntılarla doluydu. Bir gece önce kurumuş eşyalarımı mutfaktan almış ve aşçının eski giysilerini hemen üstümden atmıştım. Para çantamı aradım. Biraz bozukluğun yanısıra (böyle şeyleri çok iyi anımsarım) altın ve kâğıt para olarak tam yüz seksen beş dolarım vardı. Para çantamı buldum. Ama küçük bir parça gümüşten başka içinde bir şey kalmamıştı. Mutfağa gittiğimde, aşçıbaşına param hakkında soru sordum. Ters bir yanıt bekliyordum, ama yine de bana karşı takındığı tavır adamakıllı şaşırmama neden oldu.

«Buraya bak Hımbıl!» dedi sinirden parlayan gözlerle. «Burnunun üstüne okkalı bir yumruk ister misin?.. Eğer benim hırsız olduğumu düşünüyorsan, bu düşünce senin olsun; yoksa tam tersine inandırmasını bilirim seni!.. Sana yaptığım iyilikler yetişir artık. Hem insan türünün garip bir yaratığı olarak buraya geliyorsun, ben de seni mutfağıma alarak iyi davranmaya çalışıyorum, hem de bana ne biçim dav-

ranmaya kalkıyorsun... aklını başına toplasan iyi edersin!»

Bir yandan söyleniyor, bir yandan da yumruklarını sıkmış, üstüme yürüyordu. Utanarak kendimi onun saldırılarından kurtarmaya çalıştım ve mutfak kapısına doğru koştum. Ne yapabilirdim ki?.. Kuvvet.. yalnızca kuvvet geçerliydi bu vahşi gemide. Ahlak diye bir şeyi kimse tanımıyordu. Gözünüzün önüne getirmeye çalışın; orta boylu, zayıf, gelişmemiş kaslarıyla, o zamana dek huzur dolu, sakin bir yaşam sürmüş bir adam!.. Ne yapabilir ki?.. Azgın bir boğanın karşısında durmak gibi, bu canavarlaşmış insan azmanlarının yanında kalmam için hiçbir neden yoktu.

Hakkımın korunması gerektiğini hissettim. Vicdanımla huzur içinde başbaşa kalmak istiyordum. Ama bunu beceremedim. Bugün bile o günler aklıma geldikçe olup bitenleri sakin sakin düşünemiyorum. Durum öylesine garipti ki, bütün mantıki uygulamalar, hatta soğukkanlılık bile yeterli değildi. Biçimsel mantık açısından baktığımızda, utanılacak bir şey yoktu. Ama yine de olanlar aklıma geldikçe utanıyorum ve erkeklik gururumun birçok biçimde ezildiğini hissediyorum.

Mutfaktan hızla çıkıp koşmaya başlayışım, dizimin ağrısını artırmıştı. Daha fazla dayanamayarak kıç kamarasının önünde yere çöküverdim. Ama aşçı peşimden koşmamıştı.

«Bakın nasıl koşuyor... nasıl da koşuyor!..» diye bağırdığını işittim. «Üstelik de o bacakla!.. Geri gel anasının kuzusu... seni yemem, meraklanma!»

Geri dönüp yeniden işime koyuldum. Öykü şimdilik burada bitiyordu. Ama ilerde daha da gelişmeler olacaktı. Yedide kamaradaki kahvaltı sofrasını hazırladım. Avcılarla süvarilere hizmet ettim. Gece fırtına çıkmıştı. Bugün de dalgalar hâlâ yüksekti ve sert bir rüzgâr esmekteydi. Hayalet, yalnızca üst iki yelkenin yardımıyla gidiyordu. Kahvaltıda konuştuklarına göre geri kalanlar da o gün öğleden sonra onarılacaktı. Yine kahvaltıda öğrendiğime göre Kurt Larsen bu şiddetli rüzgârdan elinden geldiğince yarar-

lanmak istiyordu. Bu rüzgâr çıkmadan önce yolculuğun büyük bir bölümünü Japonya'da geçirmeyi, sonra tropik bölgelere yönelmeyi, daha sonra da Asya kıyısından yeniden kuzeye dönmeyi tasarlıyordu.

Kahvaltıdan sonra yine başımdan unutamayacağım bir olay geçti. Bulaşıkları yıkamayı bitirdikten sonra ocağı temizleyip külleri atmak için güverteye taşımıştım. Kurt Larsen ile Henderson, dümenin yanında durup konuşmaya dalmışlardı. Dümende Johansen vardı. Güvertede rüzgârüstüne doğru yürürken onun başıyla bir işaret yaptığını gördüm ve bana selam verip «Günaydın,» demek istediğini sandım. Aslında külleri öte yana atmamı işaret ediyordu. Onun ne dediğinin farkına varmadan Kurt Larsen'le avcının yanından geçip külleri denize savurdum. Rüzgâr, benim döktüğüm külleri olduğu gibi geriye, yalnızca benim değil, Henderson'la Kurt Larsen'in üstüne boca ediverdi. Daha ne olduğunu anlamamıştım ki Kurt Larsen'in bir hayvanı tekmeler gibi savurduğu ayağını sırtımda hissettim. O zamana dek hiçbir tekmenin böylesine acı verebileceğini düşünmemiştim. Ondan uzaklaşarak yarı baygın durumda kamaranın duvarına dayandım. Her şey gözlerimin önünde dönüp duruyordu. Hemen hastalanmıştım. Zorlukla kendimi geminin yan tarafına sürükledim. Ama Kurt Larsen peşime düşmemişti. Üstündeki külleri silkeledikten sonra yeniden konuşmaya dalmıştı. Bu arada Johansen, birkaç tayfa çağırarak ortalığı temizletmeye başlamıştı bile.

Öğleden sonra büsbütün değişik bir olay, beni şaşırttı. Aşçının buyrukları uyarınca yatağını toplamak ve ortalığı düzeltmek için Kurt Larsen'in kamarasına gitmiştim. Duvarda, yatağının başucunda kitap dolu bir raf vardı. Şaşkınlık içinde Shakespeare, Tennyson, Poe ve De Quincey'in kitaplarını gördüm. Aralarında Tyndall, Proctor ve Darwin'inki gibi bilimsel yapıtlar da vardı. Astronomi ve fizik kitapları da göze çarpıyordu. Bulfinch'in «Masal Çağı», Shaw'un «İngiliz ve Amerikan Edebiyatı Tarihi,» Johnson'un iki ciltlik «Doğa Tarihi» kitapları, dikkatimi çekenler arasındaydı. Metcalf, Reed, Kellogg'unki gibi gramer kitap-

ları da vardı. «Dean'in İngilizcesi» adlı kitabı görüce gülümsedim.

Bu kitaplarla tanıdığım kadarıyla bu adamı birbirleriyle bağdaştıramadım ve bütün bunları okumuş olduğuna da inanamadım. Fakat yatağı yapmaya başladığım sırada çarşafların arasında Cambridge baskısı bir Browning buldum. Belli ki uykuya daldığı sırada kitap öyle açık kalmıştı. «Balkonda» bölümüne kadar okumuş olduğu anlaşılıyordu. Çünkü birkaç yerinde altı kurşun kalemle çizili cümleler vardı. Bu arada teknenin sallanmasıyla kitabın içinden bir kâğıt parçası yere düştü. Geometrik şekiller ve birtakım hesaplarla doluydu.

Bu korkunç adamın cahil bir budala olmadığı apaçıktı. Ama kimse de bu adamın kabalığından böyle bir şey ummazdı. Artık benim için de bir bilmece olup çıkmıştı. Kişiliğinin her iki yönü de ayrı ayrı anlaşılır durumdaydı. Ama bir araya gelince bir türlü birbiriyle bağdaşır bir bütün oluşturamıyordu. Dilinin kusursuz olduğunu belirtmiştim. Çok az yanlış yapıyordu. Kuşkusuz, tayfalarla, ya da avcılarla konuşurken birtakım yanlışlar yapıyordu, ama bu, daha çok konuşma biçiminden geliyordu. Bana söylediği birkaç söz açık ve doğruydu. Diğer yanı ise sanki beni köreltmişti. Onunla, yitirdiğim para konusunda konuşmaya karar verdim.

Geminin arka tarafında dolaşırken onu yakaladığımda, «Soyuldum,» dedim.

«Efendim.» diye düzeltti. Sesinde azarlamaktan çok egemenlik belirten bir sertlik vardı.

«Soyuldum efendim,» diye yineledim.

«Nasıl oldu?» diye sordu.

Sonra ona bütün olanları, eşyalarımı nasıl mutfakta kurutmaya bıraktığımı, olayı aşçıya anlattığımda beni neredeyse döveceğini anlattım.

Gösterim, onu güldürmüştü. «Aşçı aşırmış olmalı?.. O pis yaşamın değmez mi yani buna?.. Üstelik bunu bir ders olarak kabul et. Bundan böyle kendi parana kendin sahip çıkmasını öğrenirsin. Sanırım şimdiye dek bu işi avukatın yapmıştır senin için...»

Sinirlendiğini anlıyordum, ama yine de sordum.

«Paramı tekrar nasıl ele geçirebilirim?»

«Bu artık senin sorunun. Burada avukatın yok. Kendi başının çaresine bakmak zorundasın. Bir dolar bulduğun zaman onu sıkı sıkı elinde tutarsın. Parasını senin gibi ortalıkta bırakan adam, yitirmeyi hak etmiş demektir. Üstelik günah da işledin. Arkadaşlarını hırslandırmaya hiç hakkın yok. Aşçıbaşını hırslandırdın, o da çaldı. Ölümsüz ruhunu kirletmiş oldun adamın. Sahi ölümsüz ruha inanır mısın?..»

Konuşurken hafifçe gözkapakları kalktı. Birden onun ruhunu gördüğümü sandım. Ama bu bir hayaldi. Şimdiye dek hiç kimse Kurt Larsen'in ruhunu görememişti. Buna inanıyordum. Sonradan öğrenecektim ki, bu çok yalnız bir ruhtu ve çok ender birkaç an dışında maskesini hiçbir zaman çıkarmazdı.

«Gözlerinizde ölümsüzlük okuyorum,» karşılığını verdim. Bile bile «Efendim» dememiştim ona. Konuşmanın yakınlığı böyle bir şeyi gerektirmiyordu.

Söylediğimi önemsemedi. «Söylediklerinden anladığıma göre canlı bir şey görüyorsun. Ama bunun sonsuza dek yaşaması gerekmiyor!»

«Bundan daha fazlasını okudum,» diye sürdürdüm yüreklilikle.

«Öyleyse bilinci gördün. Canlı olan, yaşamın bilincini okudun. Ama yine de yaşamın sonsuzluğu diye bir şey yok!»

Ne kadar açık düşünüyor, düşüncelerini ne kadar güzel anlatıyordu. Merakla bana baktıktan sonra gözlerini denize, rüzgârın geldiği yöne çevirdi, boş boş bakmaya başladı, ağzının kıyısındaki çizgiler daha da belirginleşti. Anlaşılan kötümser bir durumdaydı.

«Öyleyse nereye kadar?» diye sordu birdenbire. «Ölümsüzsem ne kadar ölümsüzüm... neden?»

Durdum. İdealizmi bu adama nasıl anlatabilirdim. Duyulan, müzik gibi, biçimlenmekten çok ötede bir şeyi sözcüklerle biçimleyip bu adama nasıl anlatabilirdim!..

«Öyleyse siz neye inanıyorsunuz?» diye sordum.

«Ben yaşamın karmakarışık bir şey olduğuna inanıyorum!» dedi damdan düşer gibi. «Maya gibi; bir

dakika, bir saat, ya da yüz yıl hareket edebilecek, ama sonunda mutlaka durabilecek bir şey... Hareket devam ettiği sürece büyük küçüğü yer, güçlerini korumak için güçlü güçsüzü ortadan kaldırır. Şanslılar en çok yiyenlerdir ve en çok da ondan hareket ederler. Hepsi bu kadar, ne dersin?»

Sabırsız bir tavırla geminin ortasında çalışmakta olan tayfaları gösterdi.

«Onlar da hareket ediyor. Tıpkı bir denizanası gibi. Yemek yemek için, hareketliliklerini sürdürmek için hareket ediyorlar. Onlar karınları için yaşıyorlar, karınları da onlar için. Bu bir daire... Hiçbir yere varamazsın; onlar da!.. Sonunda dururlar, artık hareket etmezler; ölmüşlerdir...»

«Ama düş görürler,» diye sözünü kestim, «Güzel, parlak düşler!..»

«Yiyecek düşleri, değil mi?» dedi.

«Daha başka şeyler de!..»

«Yiyecek. Daha çok acıkmak, daha çok doymak;» Sesi sertti.

«Bak; onlar daha çok para kazanacakları şanslı yolculuklar, gemilerde ikinci kaptanlık yapmak, ya da hazineler bulmaktan başka bir şey düşleyemezler. Kısacası; daha iyi yaşama koşulları, güzel yiyecekler, pis işleri yapabilecek yardımcılar isterler. Sen ve ben de tıpkı onlar gibiyiz. Aramızdaki tek fark, senin ve benim daha çok ve daha iyi yemek yemiş olmamız. Şimdi ben onları yiyorum. Tabii seni de... Ama geçmişte, sen benden çok daha fazla yedin! Yumuşak yataklarda yattın, iyi giysiler giydin, güzel yemekler yedin. O yatakları kim yaptı?.. Ya o giysileri... o yemekleri?.. Sen değil. Sen kendi alnının teriyle hiçbir şey yapmadın. Babanın kazandığı gelirle yaşıyorsun. Yakaladıkları balığı o ahmakların elinden alan beceriksiz bir kuş gibisin. Hükümet dedikleri bir şeyi oluşturan, başkalarının efendileri geçinen, başka adamların yaptıkları ve yemek istedikleri şeyleri onların ellerinden alan bir grup insandan birisin. Sen sıcak giysiler giyiyorsun. Onlar giysileri yapıyorlar, ama paçavraların içinde titreşiyorlar. Ve senden, ya da avukatından iş istiyorlar...»

«Ama sorun bu değil!..» diye bağırdım.

«Hiç de öyle değil!»

Çok hızlı konuşuyordu. Gözleri parlamaktaydı.

«Domuzluk bu. Ama yaşam da bu!.. Bu domuzluğun ölümsüzlüğü ne demektir... ne işe yarar... sonuç nedir?.. Sen şimdiye dek hiçbir yiyecek üretmedin. Ama yediğin yemek, o yemeği yapan ve o yemeği yemek isteyen kimbilir kaç zavallının yaşamını kurtarabilirdi... Sen, hangi ölümsüz sona hizmet ettin... ya onlar?.. Kendinle beni al ele; yaşamın benimle karşılaştırıldığında övündüğün o ölümsüzlük neye varır?.. Senin gibi domuzların yaşadıkları yer olan karaya dönmek istiyorsun. Ama seni benim domuzluğumun geçerli olduğu bu gemide tutmayı ben istiyorum... ve tutacağım da... Seni ya adam ederim, ya da mahvederim. Bu hafta ya da gelecek ay ölebilirsin. Seni şimdi de bir yumrukla öldürebilirim. O kadar zayıfsın. Ama eğer ölümsüzsek, bunun nedeni nedir? Senin, ya da benim gibi olma, ölümsüzlüğün yapacağı bir iş değil. Neden seni burada tuttum?..»

«Çünkü sen daha güçlüsün!» diye patladım.

«Ama neden daha güçlü?» diye sürdürdü. «Senden biraz daha iri yarı olduğum için mi?.. Anlamıyor musun... anlamıyor musun?..»

«Ama bunun verdiği umutsuzluk!..» diye karşı çıktım.

«Sana hak veriyorum,» dedi. «Öyleyse neden etmeli, eğer hareket etmek yaşamaksa... Hareketsizlik olmasa, umutsuzluk da olmazdı. Ama yine de yaşamak ve hareket etmek istiyoruz; hiçbir nedenimiz olmasa bile. Çünkü yaşamak ve hareket etmek, yaşamak ve hareket etmek istemek, yaşamın özelliklerinden... Böyle olmasaydı, yaşam ölü olurdu. İşte içindeki bu yaşamdan dolayı ölümsüzlük düşlüyorsun. İçindeki yaşam canlı ve sonsuza dek canlı kalmak istiyor... hah, sonsuz bir domuzluk!»

Birden topuklarının üstünde dönerek yürümeye başladı. Arka tarafa yaklaşınca durdu ve beni çağırdı.

«Ha, sahi... aşçıbaşının çaldığı para ne kadardı?»

«Yüz seksen beş dolar efendim,» yanıtını verdim.

Kafasını salladı, masayı kurmak için merdivenlerden aşağı inerken, onun, geminin ortasında birkaç tayfaya sövüp saydığını işittim.

ALTINCI BÖLÜM

Ertesi sabah fırtına tamamen dinmişti. Hayalet, çarşaf gibi dümdüz denizin üstünde yavaşça kayarak gidiyordu. Arasıra hafif bir rüzgâr esiyordu. Kurt Larsen'in gözleri kuzeydoğuda, kuvvetli rüzgârın esmesi beklenen yöndeydi.

Adamlar güvertede mevsimlik avlarını yapmak için gerekli sandalları hazırlıyorlardı. Gemide yedi sandal vardı. Biri kaptanındı, öbür altısını da avcılar kullanıyordu. Üç kişi, bir avcı, bir kürekçi, bir de dümenci, bir sandalın mürettebatını oluşturuyorlardı. Gemide ise yalnızca kürekçilerle dümenciler mürettebattı. Bununla birlikte, avcılar da her zaman Kurt Larsen'in buyruklarına boyun eğmek zorundaydılar.

Bütün bunları ve daha birçok şeyi öğrendim. Hayalet, gerek San Fransisco'da ve gerekse Victoria'daki gemiler içinde en hızlı giden uskunaydı. Aslında bir zamanlar özel bir yattı ve hızlı gitmesi için yapıldı. Görünüşü ve yapılışı — bu konulardan hiç anlamadığım halde — ne denli güzel bir tekne olduğunu belirtiyordu. Dünkü nöbet sırasında Johnson'la konuşurken bana gemi konusunda birkaç şey anlattı. Hevesle konuşuyordu. Kimi insanların atları sevmesi gibi güzel bir gemiye âşık bir denizciydi. Geminin çirkin görünüşü, onu çok sinirlendiriyordu. Anlaşılan, Kurt Larsen'in öbür kaptanlar arasında pek de iyi bir ünü yoktu. Aslında Johnson'un bu gemiye yazılmasının nedeni Hayalet'ti. Ama daha şimdiden pişman olmaya başlamıştı.

Bana anlattığına göre Hayalet, oldukça iyi yapılmış seksen bin tonluk bir uskunaydı. Eni yedi metre, boyu ise aşağı yukarı otuz metre kadardı. Oldukça

dengeli bir gemiydi. Salmasının dibinden direğinin tepesine kadar da otuz metre kadardı. Bu ince ayrıtıları, yirmi iki kişiyi kapsayan bu küçücük güzel dünyanın boyutları konusunda size bilgi verebilmek için söylüyorum. Küçücük bir dünya bu. Hatta bir nokta. Bense insanların böylesine önemsiz bir geminin içinde denizlere açılmaları karşısında hayranlık duyuyorum.

Kurt Larsen'in aynı zamanda kötü bir yelkenci olarak ünü var. Henderson'la Standish adlı başka bir avcı konuşurlarken işittim. İki yıl önce Bering Denizindeki bir fırtınada, **Hayalet**'in eski direklerini hatalı bir hareketi sonucu kırmıştı. Şimdi onların yerine daha ağır ve daha güçlü olan bu yenileri konulmuştu. Anlatılanlara göre, yeni direkler yerleştirilirken kaptan gemiyi yitirmektense direkleri yitirmeyi yeğ tuttuğunu söylemişti.

Terfi eden Johansen'den başka herkes, **Hayalet**'te çalışmalarına güçlü bir bahane bulmaya çalışıyordu. Yarısı gemi, ya da kaptanı hakkında önceden hiçbir şey bilmediklerini ileri sürüyordu. İyi birer atıcı olan avcılarınsa böylesine gürültülü, böylesine kavgacı olduklarından dolayı başka hiçbir gemide iş bulamadıkları için burada işe alındıkları söyleniyordu.

Gemideki tayfalardan biriyle daha tanıştım. Louis adlı neşeli suratlı bir İrlandalı idi. Kendini dinleyecek birini bulduğu zaman onu susturmanın olanağı yoktu. Öğleden sonra aşçı aşağıda uyurken ve ben de bitmez tükenmez patatesleri soyarken, Louis, biraz dertleşmek için mutfağa uğradı. Onun bahanesi de işe yazıldığı gün çok sarhoş olmasıydı. Tekrar tekrar bana böyle bir şeyi yeryüzünde bir daha asla yapmayacağını söylüyordu. Anlaşılan, uzun yıllardan beri her mevsim ayıbalığı avcılığına çıkıyordu ve birkaç iyi dümenciden biriydi.

«Ah zavallı dostum,» diye başını salladı, «En berbat uskunayı seçmişsin. Üstelik sen benim gibi sarhoş da değildin. Bundan başka her gemide deniz yolculuğu bir zevktir. Önce ikinci kaptan öldü. Ama sözlerime dikkat et. Yolculuk bitmeden bu gemide daha kimler ölecek!.. İkimizin arasında kalsın, ama bu

Kurt Larsen, şeytanın ta kendisi. Bu **Hayalet** de bir cehennem gemisi. Zaten Kurt Larsen bunu aldığından beri hep öyle oldu. Bilmez miyim onu, ah... bilmez miyim onu!.. İki yıl önce Hakodate'de bir kavga sonucu dört adamını öldürdüğünü anımsamaz mıyım ben. Ben, yüz metre ötedeki **Emma** gemisinde değil miydim... Sonra bir adam daha vardı. Aynı yıl onu da bir yumrukta öldürdü. Evet efendim, öldürdü onu. Adamın kafası, bir yumurta kabuğu gibi dağılıverdi. Sonra Kura Adasının valisi ile bir polis şefi vardı... **Hayalet**'e konuk olarak geldiler. Karılarını da getirmişlerdi. Sonra sanki kazaymış gibi kocalar denize düşmediler mi?.. Bir hafta sonra da kadınlar adanın öbür kıyısına çıkartılıp evlerine varmak için incecik sandallarla dağları aşmak zorunda kalmadılar mı... bilmiyor muyum ben!.. Bir hayvandır Kurt Larsen. İncil'de sözü geçen o vahşi hayvan bu olmalı. Ama onun da sonu iyi olmayacak. Neyse, ben sana hiçbir şey söylememiş olayım. Şişman, yaşlı Louis, bu yolculuktan sağ çıkmak istiyor!..»

«Kurt Larsen!» diye bağırdı bir an sonra, «Dur da bir de dünyayı dinle, olur mu?.. Kurt... Gerçekten de öyle. Onun vicdanı filan yok herhalde. Kurt. Sadece bir kurt o. İyi bir ad takmışlar ona, değil mi!..»

«Madem bu kadar iyi tanınıyor, öyleyse gemisine nasıl adam buluyor?..» diye sordum.

«Allahın denizinde bir adama nasıl iş yaptırılır sanıyorsun?» dedi Louis, «Eğer ben bu gemi için adımı yazdırdığımda sarhoş olmasaydım, şimdi burada olur muydum?.. Bir kere başka yerlere alınmadıkları için burada olanlar var; örneğin avcılar. Bir de kaptanı tanımadıkları için gemiye girenler var. Ama hepsinn burnundan gelecek bir bir. Bir gün, doğduklarına pişman olacaklar. Eğer yaşlı şişman Louis'i ve onun sıkıntılarını düşünmeseydim, belki bu zavallılar için de üzülecek zamanım olurdu. Ama yine de ben sana bir şey söylememiş olayım, olur mu?..»

«Şu avcılar pis herifler...» diye yeniden söze başladı. Galiba onda konuşma hastalığı vardı. «Sen hele bir av başlasın, o zaman gör. O oğlan hepsinin canına okuyacak!.. O katı yüreklerine Allah korkusu o

zaman sinecek. Adı Horner. Yumuşak başlı, kız gibi bir herif. Ama geçen yıl sandal dümencisini o öldürmedi mi?.. Kötü bir kaza dediler olay için, ama Yokohama'da karşılaştığım bir kürekçi bana her şeyi anlattı. Bir de Smoke var: şeytan gibi biri... Rusların bölgesi olan Bakır Adasında avlanırken yakalandığı için Ruslar onu Sibirya'ya sürgüne göndermediler mi? Arkadaşıyla birlikte yakalanmıştı. Smoke'un yasak bölgedeki madene gönderdiği arkadaşı, mayınlara basıp paramparça olmadı mı?..»

«Çok kötü şeyler söylüyorsun!..» diye bağırdım dehşetle.

«Kötü şeyler mi?..» dedi birdenbire. «Hiçbir şey söylemedim ben... Hem sağır, hem de dilsizim... Canını seviyorsan sen de öyle olmalısın. Onun için iyi şeyler söylemekten öte, hiçbir şey için ağzımı açmadım. Allahın belası herif... Cehennemde kavrulur inşallah!..»

Gemiye çıktığımda beni iyileştiren Johnson, gemideki en dürüst insanlardan biri gibiydi. Aslında onun, insanı kuşkulandıran hiçbir yanı yoktu. Ama uysal da değildi. İnandığı şeyler için oldukça cesurdu. Bu da, onun erkekliğinin bir belirtisiydi. Belki de Yonson diye çağrılmasına bunun için karşı çıkıyordu. İşte Louis şimdi de ondan söz etmeye başlamıştı.

«İyi bir herif şu Johnson,» dedi. «En iyi denizcilerden biri o... O, benim kürekçim. Ama o da sonunda Kurt Larsen'le anlaşamayacak. Bunu ben bilirim. Bunu, yaklaşmakta olan bir fırtına gibi hissediyorum. Onunla bir kardeş gibi konuştum. Ama o, inandığını söylemekte diretiyor. İşine gelmeyen bir şey olunca mırıldanıyor. Kurt, kuvvetlidir. Ve bir kurt da, karşısındaki kuvvetten nefret eder. Bu kuvveti de Johnson'da görecek. O, küfür işitip tekmeyi de yiyince, 'Evet efendim, çok teşekkür ederim efendim...' demez. Bir şeyler olacak. Evet, bir şeyler olacak. Artık kendime nereden yeni bir kürekçi bulabileceğimi ancak tanrı bilir. İhtiyar onu 'Yonson' diye çağırınca ne diyor?.. 'Benim adım Johnson'dur efendim...' İhtiyarın suratını görmeliydin!.. Bir şey yapmadı, ama çok

geçmeden o dik kafalının kalbini kıracaktır. Yoksa, ben deniz adamlarını hiç tanıyamamışım demektir!»

Thomas Mugridge, gittikçe dayanılmaz bir hal alıyor. Her konuşmamda ona «Bay...» ya da, «Efendim» demek zorundayım. Bunun bir nedeni de Kurt Larsen'le arasının iyi olması. Anladığıma göre, bir kaptanın bir aşçıyla senli benli olması, görülmemiş bir şey. Ama Kurt Larsen böyle yapıyor işte... Arasıra mutfak kapısından kafasını uzatarak hatırını soruyor onun. Bugün öğleden sonra güvertede onunla tam on beş dakika konuştu. Konuşma bittikten sonra Mugridge mutfağa dönüp o berbat sesiyle şarkılar söyleyerek işine koyuldu.

«Gemi yöneticileriyle her zaman iyi geçinirim...» dedi bana, sanki bir sır veriyormuş gibi. «Kendimi sevdirme yolunu bilirim. Bundan önceki kaptanımla da çok iyi geçinirdim. Arasıra hiç çekinmeden kamarasına gider, onunla birlikte bir şeyler içerdim. 'Mugridge', derdi bana, 'Mugridge... sen yanlış doğmuşsun...' 'Ya nasıl olacaktım?' derdim ben. 'Sen bir beyefendi olmalıydın... yaşamak için çalışmak zorunda kalmamalıydın...' İşte böylece onun kamarasına gider, rahat koltuğuna oturur, purolarını tüttürür ve romunu içerdim...»

Gevezeliği canımı sıkıyordu. Ömrümde şimdiye dek hiç böylesine nefret ettiğim bir ses işitmemiştim. Pis gülüşü, kendine güveni ve gururu sinirlerimi öylesine bozuyordu ki, kimi zaman zangır zangır titriyordum. Evet, şimdiye dek tanıdığım en iğrenç, en dayanılmaz insandı. Pişirdiği şeylerin pisliğini anlatamam. Gemide yenen her şeyi o pişirdiği için, yiyeceklerimi büyük bir dikkatle en az kirlilerin arasından seçmek zorundaydım.

Ellerim beni rahatsız etmeye başlamışlardı. Çalışmaya hiç alışkın değildiler. Tırnaklarım renksizleşmiş, hattâ siyahlaşmış, ellerimin derisi ise, bütün fırçalamalarıma rağmen bir türlü çıkmayan bir kirle sıvanmaya başlamıştı sanki. Sonra nasırlar oluşmaya başladı. Büyük bir acı veriyorlardı. Bir keresinde gemi sallandığında dengemi koruyamayıp kuzinenin üstüne düştüğüm için kolumun alt kısmını feci bir

biçimde yakmıştım. Dizim de düzelmemişti. Şişi hâlâ duruyordu. Sabahtan akşama dek durmadan ayakta olduğum için, iyileşeceği de yoktu. İyi bir dinlenmeye ihtiyacım vardı. Tabii eğer bir gün dinlenebileceksem...

«Dinlenmek!» Şimdiye dek hiçbir zaman bu sözcüğün anlamını kavrayamamıştım. Tüm yaşamım boyunca dinlendiğim için böyle bir şeyin farkında bile değildim. Ama şimdi, bir saat olduğum yerde kalabilir, hiçbir şey yapmayabilir, hatta düşünmeyebilirdim bile!.. Ve bu, yine de tüm yaşamım boyunca geçirdiğim en güzel saatlerden biri olurdu. Belki de bu, olgunluktu. Hiç olmazsa şimdiden sonra çalışan insanların değerini bilecektim. Çalışmanın böylesine korkunç bir şey olduğunu düşünmemiştim bile. Sabahın seherinden gecenin onuna dek herkesin kölesiydim. İkinci nöbetin sonuna doğru çalabildiğim birkaç saniyeden başka kendime ayırabilecek zamanım yoktu. Bir dakika için dursam, denize, ya da parlak güneşe baksam, o nefret dolu sesi hemen işiteceğimden emindim:

«Hey sen, Hımbıl... dalga geçme!.. Gözlerim senin üstünde!»

Kamarada sinirli bir hava esiyor. Smoke ile Henderson'un kavga ettiğine ilişkin söylentiler dolaşıyor ortalıkta. Henderson, avcıların arasında en iyisi gibi... Zor sinirleniyor ama bu kez adamakıllı zıvanadan çıkarmış olmalılar... Çünkü Smoke mosmor bir gözle dolaşıyor ortalıkta.

Bu adamların ne denli vahşi ve kaba olduklarını belirten, çok kötü bir şey oldu yemekte. Tayfaların arasında Harrison adlı beceriksiz bir köy çocuğu var. Serüven hevesine kapılmış olmalı. Herhalde bu da onun ilk yolculuğu. Rüzgâr hafif estiğinde, en üstteki yelkenleri toplamak için birisi direklere tırmanırdı. Anladığıma göre, yelkenleri indirmek ve birbirine karışmış olan ipleri açmak için iki yol vardı. Birincisi önce ön taraftaki yelkeni indirmek... ki bu daha kolay ve daha tehlikesiz bir yoldu; ikincisi ise, direğin ucuna dek tırmanıp orada uğraşarak birbirine dolanmış ipleri açmaktı.

Johansen, Harrison'a yukarı çıkmasını emretti. Herkes çocuğun nasıl korktuğunu biliyordu. Yelkenleri düzeltip ipleri açabilmesi için yirmi-yirmi beş metre yüksekliğe tırmanması gerekiyordu. Üstelik Hayalet de devamlı iki yana sallanıp duruyordu. En ufak bir sarsıntıda, direğin tepesindeki tutunduğu yerden kolayca kayarak yere düşebilirdi.

Harrison buyruğu işitmişti. Ama kararsız bir tavırla duruyordu. Belki de ömründe ilk kez o kadar yükseğe çıkacaktı. İyiden iyiye kaptana öykünmeye başlayan Johansen, birden küfürlerle bağırıp çağırmaya başladı.

«Yetişir Johansen,» diye onu susturdu Kurt Larsen.

«Bu gemide ancak ben küfrederim. Eğer sana gerek duyarsam çağırırım...»

«Peki efendim,» diye yanıtladı ikinci kaptan uysallaşarak.

Bu arada Harrison tırmanmaya başlamıştı. Mutfağın kapısından bakmama karşın çocuğun her yanının titrediğini görebiliyordum. Yavaş yavaş, dikkatle, gıdım gıdım ilerliyordu. Ağına tırmanan bir örümcek gibiydi.

Hafif eğikçe bir tırmanmaydı bu. Etrafta tutunmak ve ayak koymak için yeterince girinti çıkıntı vardı. Ama asıl önemli olan rüzgârdı. Tam yarı yoldayken, Hayalet rüzgârın geldiği yöne doğru hafifçe eğildi ve sonra yeniden düzeldi. Harrison tırmanmayı bırakıp sıkı sıkı olduğu yere tutundu. Yaşamak için yaptığı mücadelede tüm kaslarının gerilmiş olduğu, her yerden görülebilirdi.

Birden randa yelkeni boşalınca üst seren sağa sola sallanmaya başladı ve bu arada da ipler boşanınca her şey bir anda olup bitti. Seren bir tur yapar gibi dönerken Harrison'un bir eli tutunduğu yerden ayrıldı, öbür eli de biraz daha direndikten sonra tutunduğu yeri bırakmak zorunda kaldı. Vücudu aşağı doğru kaydı. Artık bütün ağırlığını yalnızca bacakları taşıyordu. Direğe sımsıkı sarılı bacaklarıyla tepe taklak duruyordu. Bir süre de böyle sallandıktan sonra doğrulup eski durumunu aldı.

«Bahse girerim yemek yiyemez!» diye Kurt Larsen'in bağırdığını işittim. «Aşağıdan çekil Johansen, dikkat et!»

Gerçekten Harrison çok hastaydı ve kusuyordu. Uzun bir süre kımıldamaya cesaret edemeden olduğu yerde durdu kaldı. Ama Johansen durmadan işini bitirmesini emrediyordu.

«Çok ayıp bir şey,» diye Johnson'un söylendiğini işittim. Benden birkaç adım ötede duruyordu. «Çocuk gerçekten iyi niyetli. Zamanla öğrenir. Ama bu..» Sustu. Çünkü, cümlesini «bu bir cinayet,» diye bitirecekti.

«Hey, kes sesini,» diye Louis fısıldadı ona. «Canını seviyorsan çeneni tut.»

Ama Johnson hâlâ mırıldanıyordu.

«Buraya bak,» dedi Avcı Standish, Kurt Larsen'e. «Yukarıdaki benim kürekçim. Onu yitirmek istemem.»

«Sandaldayken o senin kürekçin,» diye karşılık verdi kaptan, «Ama gemideyken benim tayfam. Canım ne isterse ona onu yaptırırım.»

«Ama bu onu...» diye karşı koymaya kalktı Standish.

«Bu kadarı yeter!» diye onu susturdu Kurt Larsen. «O adam benim ve eğer istersem onun çorbasını yapar yerim.»

Avcının gözlerinde kızgınlık okunuyordu. Arkasını dönüp geriye doğru giderek gözlerini yukarı dikti: Şimdi herkes güvertedeydi ve bütün gözler bir insanın ölümle savaştığı tepedeki noktaya dikilmişti. İnsanlara, diğer insanların yaşamları üstünde denetim hakkı tanıyan işbölümünün bu biçimi çok korkunçtu. Bunlardan çok uzak yaşamış olan ben, böyle bir şeyi düşünemezdim bile. Yaşam benim için her zaman kutsal bir şey olmuştu. Ama bu gemide onun hiç önemi yoktu. Burada tayfalardan kimilerinin üzüldüğünü belirtmeliyim. Örneğin Johnson gibi. Ama yöneticiler, yani kaptan ve avcılar, tüm olup bitenlere karşı duygusuz ve ilgisizdiler. Standish bile kürekçisini yitirmemek için olaya karşı çıkmıştı. Eğer yukarıdaki başka birinin kürekçisi olsaydı, o da bütün bu olup biteni neşeyle izleyecekti.

Johansen on dakika daha bağırıp çağırdıktan sonra Harrison harekete geçti. Az sonra serenin ucunu yakaladı. Böylelikle daha iyi tutunabiliyordu. Yelkenleri düzelttikten sonra işi bitmişti. Artık inebilirdi. Ama sinirleri bozulmuştu bir kez. Zaten pek de güvenli olmayan konumunu bozmayı da istemiyordu.

Döneceği yola, sonra da güverteye bir göz attı. Gözlerini açmış, boş boş bakmaktaydı. Titriyordu. Hiç kimsenin yüzünde korkuyu böylesine belirgin görmemiştim. Sereni her an bırakabilirdi. Ama korkudan taş kesilmişti. Smoke ile konuşarak aşağı yukarı dolaşan Kurt Larsen, artık ona bakmıyordu. Yalnızca bir ara dümenciye bakıp bağırdı:

«Yolundan çıkıyorsun. Başına bir şey gelmesini istemiyorsan dikkat et!»

«Peki, peki efendim,» diye yanıt verdi dümenci.

Hayalet'i birkaç kez yoldan çıkarıp rüzgârın yelkenleri şişirmesini, böylelikle yelkenlerin düzgünce gerilmesini sağlamak istiyordu dümenci. Kurt Larsen'i kızdırma pahasına bile olsa, Harrison'a yardım etmekti tek amacı.

Zaman akıp gidiyordu.

Bu arada Thomas Mugridge, olup biteni çok gülünç buluyor olmalıydı ki, kafasını kapıdan çıkarmış, espriler döktürüyordu. Ondan nasıl da nefret ediyordum. Nefretim gittikçe artıyordu. Ömrümde ilk kez birini öldürmek istedim. Genel olarak yaşam hâlâ kutsal olabilirdi. Ama özel olarak Thomas Mugridge'nin hayatı gereksiz bir şeydi. Neler düşündüğümün farkına varır varmaz korktum. Ben de mi çevremin vahşiliğine uymaya başlamıştım. En korkunç suçlarda bile adalete karşı çıkıp ölüm cezalarını eleştiren ben bile mi?..

Yarım saat geçmişti. Bu arada Johnson ile Louis'in tartıştıklarını farkettim. Sonunda Johnson, Louis'in elinden kurtularak ileri fırladı. Güverteyi geçip tırmanmaya başladı. Ama Kurt Larsen'in gözü onu yakalamıştı.

«Hey, sen... ne yapıyorsun?»

Johnson kaptanın gözlerinin içine bakarak ağır ağır konuştu:

«Yukarıdaki çocuğu aşağı indireceğim!»

«O direkten çabuk aşağı in. Anlıyor musun?.. Çabuk!»

Johnson durakladı. Ama uzun yıllar gemi kaptanlarına boyun eğmiş olması baskın çıktı ve aşağı indi.

Beş buçukta aşağıya kamara masasını hazırlamaya indim. Ne yaptığının farkında bile değildim. Kafamda hâlâ titreyen, beyaz yüzlü, bir torba gibi direkten sarkan adam vardı. Altıda yemeği verirken Harrison'un hâlâ aynı durumda olduğunu gördüm. Masadakiler artık onun sözünü bile etmiyorlardı. Hiç kimse onun tehlikede olan yaşantısıyla ilgili değildi. Az sonra güverteye çıktığımda, Harrison'un yavaş yavaş aşağı indiğini farkettim. Demek o da sonunda cesaretlenmişti.

Bu olay üstüne söyleyeceklerimi bitirmeden önce bulaşıkları yıkarken Kurt Larsen'le yaptığımız konuşmayı da anlatmak istiyorum.

«Bugün öğleden sonra çok sinirli görünüyordun,» diye söze başladı. «Mesele neydi?»

Beni sinirlendiren şeyin ne olduğunu çok iyi bildiğinin farkındaydım. Ama yine de yanıtladım.

«O çocuğa karşı gösterilen vahşi tavra sinirlendim.»

Kısa bir kahkaha attı. «Deniz tutması mı?.. Kimini tutar, kimini de tutmaz...»

«Hiç de değil,» diye karşı çıktım.

«Öyle,» diye sürdürdü. «Deniz ne denli hırçınsa, dünya da o denli vahşetle doludur. Kimi insanlar ötekileri rahatsız ederler. Tek neden bu!»

«Ama sen insan yaşamıyla alay ediyorsun. Senin için hiçbir değeri yok mu bunun?» diye sordum.

«Değer mi?.. Ne değeri?» Durağan gözlerle bana baktığı halde gözlerinde hafif bir alay sezebiliyordum. «Ne türden bir değer... nasıl ölçersin? Kim değerlendirir?..»

«Ben!» diye yanıtladım.

«Öyleyse değeri nedir?.. Başka bir insanın yaşamının değeri demek istiyorum. Hadi söyle, nedir değeri?»

Yaşamın değeri mi?.. Ona nasıl bir değer verebilirdim?.. Nedense Kurt Larsen'le konuşurken ne demek istediğimi bir türlü anlatamıyordum. Bu belki onun kişiliğinden, belki de görünüşünden geliyordu. Ortak bir yön bulduğum öbür maddecilerin tersine, onunla ortak hiçbir yönüm yoktu. Belki de beni şaşırtan, düşüncesindeki yalınlıktı. Sorunun hemen özüne iniyor, gereksiz ayrıntılar üstüne sorular soruyor ve ben de ona verecek yanıt bulamıyordum. Yaşamın değeri? Bir anda böyle bir şeye nasıl yanıt verebilirdim?.. Yaşamın kutsal olduğunu baştan kabullenmiştim ben. Onun gerçekliği üstüne hiçbir soru sormamıştım. Şimdiyse verecek yanıtım yoktu.

«Dün de bundan söz ediyorduk,» dedi. «Yaşamın bir maya, canlı kalmayı sağlayan bir şey olduğunu söylemiştim. Yaşamak ise, başarılı bir domuzluktu. Neden öyleyse yaşam dünyadaki en ucuz şeylerden biri?.. Şu kadar su, şu kadar toprak, şu kadar hava var. Ama doğacak yaşamın sonu yok. Doğa çok savurgan. Balıklarla ve milyonlarca yumurtalarına bak. Ya da bir sana, bir de bana bak. Hayalarımızda milyonlarca yaşam olasılığı taşıyoruz. Ama içimizdeki bu yaşamın her parçasını üretecek zaman ve olanak bulabiliyor muyuz?.. Bir ulusun babası olabilirdik. Ya da bir kıtayı insanla doldurabilirdik. Yaşam. Hah... hiçbir değeri yok. Ucuz şeylerin en ucuzu. Her yerde dilenmekle geçip gidiyor. Doğa bol bol dağıtıyor her yana. Bir tek yaşamın olabileceği yere binlercesini atıyor. Ve yaşam, en güçlü ve en domuzca yaşam, geriye kalana dek birbirini yeme işidir.»

«Darwin'i okumuşsunuz,» dedim. «Ama onu pek anlamamışsınız. Ondan; varolma için yapılan savaşın, yaşamı yıkmak amacını taşıdığını çıkarmaya çalışıyorsunuz.»

Omuzlarını silkti.

«İnsan yaşamını demek istiyorsun. Ama yediğin balık ya da hayvan etlerinin insanınkinden hiçbir farkı yok. Böylesine ucuz ve değersiz olan bir yaşam için neden hasisce davranayım? Yeryüzünde gemilerden çok daha fazla denizci, fabrikalardan ve makinelerden çok daha fazla işçi var. Neden siz, karada

yaşıyan insanlar, zavallı insanlarınızı kentlerinizin kenar mahallelerinde sefil sokaklarınızda barındırıyorsunuz? Neden bütün hastalıkları ve açlığı onların üstüne yığıyorsunuz?.. Bir parça iş için vahşi hayvanlar gibi dövüşen Londralı insanlar gördün mü hiç ömründe?..»

Merdivenlere doğru yürüdü, ama sonra durup yine konuşmaya başladı.

«Biliyor musun, yaşamın tek değeri; yaşamın kendisine verdiği değerdir. Tabii bu da her zaman abartılır. Yukarıdaki adamı düşün. Sanki çok değerli bir şeymiş, elmaslardan, yakutlardan daha değerli bir şeymiş gibi sıkı sıkı sarılıyordu. Kimin için değerliydi... senin için mi?..

«Hayır. Benim için mi?.. Hiç de değil. Kendisi için mi?.. Evet... Ama ben, onun değerlendirmesini kabul etmiyorum. O, abartıyor kendini. Daha doğacak bir sürü yaşam var. Eğer düşüp kafasını kırsaydı, dünyanın yitirdiği hiçbir şey olmayacaktı. Dünya için onun hiçbir değeri yoktu. Sunulan öylesine fazla ki...

«Onun için yalnız kendisi değerliydi. Yalnızca o, kendisini yakutlardan ve zümrütlerden daha değerli görüyordu. Şimdi zümrütler ve yakutlar güverteye yayıldı. Bir kova deniz suyu ile yıkanmayı bekliyorlar. O hiçbir şey yitirmiyor. Çünkü kendini yitirirse, yitirme bilincini de yitirecek. Anlıyor musun? Şimdi ne söyleyeceksin?.»

«Hiç olmazsa söylediklerin birbirine uyuyor,» diyebildim ve yeniden bulaşıkları yıkamaya koyuldum.

YEDİNCİ BÖLÜM

Üç gün çeşitli yönlerden esen rüzgârlar altında dolandıktan sonra, sonunda, kuzeydoğu rüzgârını yakalamıştık. Dizimin ağrısına karşın iyi bir gece geçirdikten sonra güverteye çıktığımda, **Hayalet**'i, tüm

yelkenleri rüzgârla dolmuş, hızla ilerler buldum. Bütün gün, bütün gece ve ondan sonraki gün, hiç durmadan hızla yol aldık. Uskuna kendi kendine gidiyordu. Ne üst yelkenleri toplamak, ne halatları düzeltmek... tayfalar için dümene bakmaktan başka hiçbir iş kalmamıştı. Gece, güneş battıktan sonra, yelkenler nemden biraz iniyor, ertesi gün güneş çıktığında yeniden geriliyor, şişiyor... hepsi bu kadardı.

Hızla ilerliyorduk. Kuzeydoğu rüzgârının yardımıyla günde iki yüz elli mil yol alıyorduk. Bizi San Fransisco'dan uzaklaştırıp tropik bölgelere yaklaştıran bu hız, beni bir yandan üzüyor, bir yandan da sevindiriyordu. Her gün gözle görünür bir biçimde hava ısınıyordu. Tayfalar soyunup güverteye çıkıyorlar, birbirlerinin üstüne kovalarla su döküyorlardı. Uçan balıklar görünmeye başlamıştı. Kimileri geceleri güverteye düşüyorlardı. Sabahları Thomas Mugridge erken kalktığında, mutfak kızartma kokusundan geçilmiyordu. Johnson'un yakaladığı yunuslar, yemeklerde yeniyordu.

Johnson, zamanının çoğunu buruna çıkıp **Hayalet**'in hızla ilerleyişini izlemekle geçiriyordu. Gözlerinde sevgi ve hayranlık vardı. Yelkenlerin rüzgârla doluşunu, teknenin beyaz dalgalar arasından sıyrılıp gitmesini coşkuyla izliyordu.

Günler ve geceler **vahşi bir mutlulukla** dolmuştu. Sıkıcı işimden çalabildiğim zamanları, şimdiye dek hayalimden bile geçirmediğim, dünyamızın sahip olduğu bu harikaları seyretmekle geçiriyordum. Yukarıda masmavi, deniz kadar mavi bir gök; ufukta hiçbir zaman hareket etmeyen, hiçbir zaman değişmeyen, mavi göğe gümüş işlemeler gibi asılı bulutlar...

Bir gece, burunda yatıp **Hayalet**'in gidişini seyrettiğimi hiç unutmayacağım. Dalgaların sesi, yosunlu taşların arasından akan bir derenin şırıltısını andırıyordu. İşittiğim bu ses beni öylesine kendimden geçirmişti ki, artık ne Kamarot Hımbıl, ne de otuz beş yılını kitaplar arasında geçirmiş Van Weyden' dim. Birden arkamda bir ses işittim. Kurt Larsen'di bu. Okuduğu şiirin güzelliğinden olduğum yerde eridim kaldım sanki.

«Dümen suyunun yakamoz kuşağı
o ışıl ışıl tropik gecelerde
kızgın göğü uysallaştırır...
Korkulu balinaların aleve daldıkları,
ve gezegenlerle tozlanmış bu döşemelerde
teknemiz tırısa kalkar, hızla koşturur...
Güneş yaralar açmış madeni aksamda,
nemle ıslanmış halatlarla yelkenler...
Çünkü biz eski yolumuzda, kendi yolumuzda
ilerliyor,
güney'e doğru Uzun Yol'da kayıyoruz...
Her zaman yeni, yepyeni olan yollarımızda...»

«Eee Hımbıl, nasıl... beğendin mi?» diye sordu bir süre sustuktan sonra.

Yüzüne baktım. Deniz kadar parlaktı, gözleriyse yıldızlar gibi ışıl ışıl.

«Böylesine heyecanlanmanızın beni şaşırttığını söyleyebilirim,» dedim soğuk bir tavırla.

«Fakat yaşamak bu!.. Yaşam bu!» diye bağırdı.

«Ama ucuz ve değersiz bir şey,» diye onun kendi sözlerini yineledim.

Güldü. Suratında ilk kez böylesine içten bir duygu görüyordum.

«Yaşamın ne biçim bir şey olduğunu sana anlatamıyorum. Elbette ki değersiz bir şey. Ama kendisinden başkaları için!.. Sana şunu söyleyebilirim ki, kendi yaşamım, bana oldukça değerli geliyor; senin anlayamayacağın kadar!.. Çünkü bu değerlendirmeyi yapan, benim içimdeki yaşam...»

Düşüncelerini anlatabilecek sözcükleri aramışcasına bir an durdu ve sonra yine sürdürdü:

«Biliyor musun, garip bir duygu var içimde. Sanki tüm güçler benimmiş gibi, sanki tüm geçmiş bende yankılanıyormuş gibi duyuyorum kendimi. Gerçeği biliyorum. İyiyi kötüden, yanlışı doğrudan ayırt edebilirim. Hatta Tanrıya bile inanabilirdim, ama...»

Birden sesi değişti ve yüzündeki parıltı yok oldu.

«İçinde bulunduğum bu durum nedir? Bu yaşama coşkunluğu, bu heyecan?.. Kötü bir şey olmadığı zaman, insanın sindirim sistemi iyi işlediğinde, karnının

tok, iştahının açık, işlerinin iyi gittiği durumlarda kişinin hissettiği bir duygu bu. İnsanların kutsal düşüncelere kapılmalarını, kimilerinin göremedikleri halde Tanrıyı görmelerini, ya da yaratmalarını sağlayan bir taşkınlıktır bu!.. Hepsi bu kadar işte: yaşamın sarhoşluğu, yaşama bilinci ile varılan bir çılgınlık. Yarın bir sarhoş gibi bugünümün cezasını ödeyeceğim. Biliyorum, öleceğim. Balıklarca kemirilecek, kaslarımdaki gücü ve hareketi balıklara aktaracağım... hah!.. İşte şampanyanın köpüğü gitti artık. Tatsız tuzsuz bir içki oldu!..»

Geldiği gibi aniden giderek beni yalnız bıraktı. Hayalet, yolunda ilerliyordu. Teknenin dalgaları yarışını dinlerken, Kurt Larsen'in o büyük taşkınlıktan umutsuzluğa kapılışını yavaş yavaş unuttum. Sonra geminin arka tarafından bir tayfanın gür sesi işitildi:

«Denizciler âşıktır bana, adım rüzgâr;
sürekliyim, güçlüyüm ve gerçeğim...
Engin maviliğe asılı bulutlar,
yolumu gösterirler benim...
Gemilerin peşinden durmadan koşar,
bir köpek gibi onları izlerim...
Öğleyin keyfimden coşar,
Ay doğunca sakinleşip sönerim...»

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Garip tavırlarıyla ve çılgınlıklarıyla Kurt Larsen'in deli, ya da yarıdeli olduğunu düşünürdüm; kimi zamanlar da o benim için şimdiye dek eşi görülmemiş bir dahi, bir büyük adamdı. Sonunda şu kanıya vardım ki o, binlerce yıl ve birçok kuşak geç doğan ve bu uygarlık düzeyi içinde bir bozguncu gibi görünen ilkel insanın yetkin bir örneği. Gerçek bir bireyci. Aslında da yalnız bir adam. Gemidekilerle arasında hiçbir bağıntı yok. Ancak onun o korkunç canlılığı ve kafa gücü, onu ötekilerden ayırıyordu. Adamları, hat-

ta avcılar bile onun için bir çocuktu. O da onlara çocuk gibi davranıyor, onların düzeyine iniyor, onlarla oynuyordu. Ya da hain eliyle onları yakalıyor, kafalarının içini öğrenmek istiyor, ruhlarının yapısını inceliyordu.

Kaç kez onu masada soğuk gözlerle şu, ya bu avcıya hakaret edip sonra da merakla onların gösterecekleri tepkileri, verecekleri yanıtları bekleyişini gördüm. Onun kendi tavırlarının gerçek olmadığına inanıyorum. Birçok kez bu tavırları karşısındakini denemek için gösteriyor. Ya da bu tavırlar, tayfaları karşısında uygun gördüğü için takındığı tavırlar. İkinci kaptanın ölümü dışında onu gerçekten kızgın gördüğüm başka bir an anımsamıyorum. Ama onun tüm gücünü harekete geçiren gerçek bir kızgınlığı görmeye de pek hevesli değilim. Onun delilikleri üstüne Thomas Mugridge ile olan bir olayı anlatacağım.

Bir gün öğle yemeğinden sonra kamarayı tam düzeltmiştim ki, Kurt Larsen'le Thomas Mugridge'nin merdivenlerden aşağı indiklerini gördüm. Aşçı, bu kamaraya inmeye, içinde dolaşmaya, hatta yanında yöresinde bile görünmeye cesaret edemezdi.

«Demek Nap oynamasını biliyorsun!..» diyordu Kurt Larsen, hoşnut bir tavırla. «Bir İngiliz'in bu oyunu bileceğini tahmin etmeliydim. Zaten ben de bir İngiliz gemisinde öğrenmiştim.»

Thomas Mugridge, tüm geri zekâlılığı üstünden akarak kaptanın yanında sırıtıp duruyordu. Hafifçe başımı eğerek ona selam vermeme karşın beni görmemezlikten geldi. Donuk, açık renk gözleri, kamaranın içinde dolanıp duruyordu.

«Kâğıtları getir Hımbıl!» buyruğunu verdi Kurt Larsen, masanın başına oturarak. «Yatağın altında bulacağın purolarla viskiyi de getir!»

Elimdekilerle döndüğümde, aşçının kaptana, büyük bir sırrı olduğunu, kendisinin kötü yola düşen bir kibar ailenin çocuğu olduğunu söylediğini işittim. İngiltere'ye bir daha dönmemeye söz vermişti.

«Tek başıma yaşayacağım artık...» diyordu.

Her zamanki likör bardaklarını getirmiştim. Ama Kurt Larsen kaşlarını çattı, başını salladı ve elleriyle

bana maşrapaları getirmemi işaret etti. Bunların üçte ikisini viskiyle doldurdu. Sonra bardaklarını çarpıp «Nap»in onuruna içtiler, purolarını yakıp oyun oynamaya koyuldular.

Parayla oynuyorlardı. Ortaya sürülen para, gittikçe artıyordu. Ağır ağır viskilerini yudumluyorlardı. Maşrapalar boşaldıkça da ben yenisini getiriyordum. Kurt Larsen'in hile yapıp yapmadığını bilmiyordum —bana kalırsa bunu hiç çaktırmadan becerebilirdi— ama sürekli o kazanıyordu. Aşçı durmadan kamarasına gidip para getiriyordu. Her seferinde büyük bir heyecan içinde kalkıyordu, ama gelirken beş dolardan fazlasını da getirmiyordu. Bir keresinde para almaya giderken, yağlı parmağını kaptana doğru salıayıp, «Param var benim... param var... Ben, kibar bir ailenin çocuğuyum!..» diye bağırdı.

Kurt Larsen, hiçbir şey içmemiş gibi duruyordu. Ama yine de durmadan içiyordu. Bardağı hep doluydu. Hatta karşısındakinin garip hareketleri bile onu şaşırtmıyordu.

Sonunda aşçı bir kibar beyefendi gibi yitirmeyi de bildiğini söyleyerek son parasını da oyuna yatırdı ve yitirdi. Bunun üstüne ellerini yüzüne kapayarak ağlamaya başladı. Kurt Larsen, onu merakla izliyordu. Sanki onun kafasını yarmak, içindekileri görmek ister gibiydi. Ama merakı bir anda geçti.

«Hımbıl,» diye bağırdı bana kibarlıkla, «Lütfen Bay Mugridge'nin koluna girip güverteye çıkmasına yardım eder misin?.. Kendilerini pek iyi hissetmiyorlar da!..»

«Johnson'a birkaç kova suyla bunu yıkamasını da söyle,» diye kulağıma fısıldadı sonra.

Bay Mugridge'yi güverteye çıkarıp, olayı öğrendikten sonra sırıtan birkaç gemicinin eline bıraktım. Bay Mugridge uykulu uykulu kibar bir ailenin çocuğu olduğunu yineleyip duruyordu. Ama masayı toplamak için merdivenlerden aşağı inerken, üstüne su döküldükten sonra attığı çığlıkları işittim.

Kurt Larsen, kazancını sayıyordu.

«Tam yüz seksen beş dolar!» dedi. «Tam tahmin ettiğim gibi. Herif gemiye beş parasız gelmiş.»

«Kazandığınız da benim, efendim!» dedim sert bir tavırla.

Garip bir biçimde gülümsedi bana.

«Zamanında ben de gramer çalışmıştım,» dedi. «Galiba sen zamanları biraz karıştırıyorsun: **Benimdi,** demen gerekir, **benim,** değil!..»

«Bu bir gramer değil, ahlak bilgisi sorunu,» diye yanıt verdim.

Oldukça uzun bir süre sonra yine konuştu.

«Biliyor musun Hımbıl,» dedi ciddi bir tavırla. Sesinde tarif edemeyeceğim bir hüzün vardı. «Ömrümde ilk kaz Ahlak Bilgisi sözcüklerinin bir adamın ağzından çıktığını duydum. Bu gemide bu sözcüğün anlamını bilen bir sen, bir de ben varız...»

«Bir zamanlar...» diye sürdürdü biraz düşündükten sonra, «böyle konuşan biriyle karşılaşacağımı düşünmüştüm. O zaman içinde doğduğum bu koşulların üstüne çıkacak, Ahlak Bilgisi gibi şeylerden haberi olan insanlarla tartışabilecektim. İşte şimdi ömrümde ilk kez birinin bu sözcüğü kullandığını işitiyorum. Ama yine de önemsiz. Çünkü yanılıyorsun. Bu, ne gramer, ne de bir Ahlak Bilgisi sorunudur. Çünkü gerçektir!»

«Anlıyorum,» dedim, «gerçek olan, şimdi paraya sizin sahip olmanız!»

Yüzü aydınlandı. Söylediklerimden hoşlanmış gibiydi.

«Ama yine de asıl sorunun üstünde durulmuyor,» diye sürdürdüm. «O da doğruluk sorunu...»

«Yaa,» dedi ağzını bükerek. «Görüyorum ki hâlâ yanlış, ya da doğru gibi şeylere inanıyorsun...»

«Yani sen inanmıyor musun?.. Hiç mi?..» diye sordum.

«Hayır, hiç. Kuvvetlilik doğrudur... Hepsi bu kadar; zayıflık ise yanlış. Daha doğrusu kişinin güçlü olması iyi, zayıf olması kötüdür. Getireceği kazançlardan dolayı güçlülük daha memnunluk vericidir. Oysa kötü sonuçlarından dolayı zayıflık, kişiye acı verir. Örneğin, şimdi bu paraya sahip olmak benim hoşuma gidiyor. Ona sahip olmak iyi bir şey. Eğer şimdi onu sana verirsem, kendime ve içimdeki yaşama haksız-

lık etmiş olacağım... Ve ona sahip olma mutluluğundan da vazgeçeceğim.»

«Ama parayı vermemekle bana haksızlık ediyorsunuz...» diye karşı çıktım.

«Hiç de değil. Bir insan, başka bir insana haksızlık edemez. Ancak kendine haksızlık eder. Gördüğüm kadarıyla, ben ancak başkalarının çıkarlarını düşündüğüm zaman kendime haksızlık ediyorum. Anlamıyor musun?.. Aynı maya içinde olan iki madde, birbirini yemeye kalkarak nasıl bir başkasına haksızlık edebilir?.. Yemeye çalışmak ve başkalarına yem olmamak, onun doğasında olan bir şeydir. Bundan vazgeçtikleri anda günah işlemiş olurlar...»

«Öyleyse özgeciliğe inanmıyorsunuz!..» dedim.

Bir an düşündü. Sözcük ona yabancı gelmiyordu.

«Dur bakayım... bu, ortak çalışma gibi bir şey demek, değil mi?..»

«Eh, bir biçimde de bağdaştırılabilir,» diye yanıtladım. Çalışmalarına kimsenin yön vermediği, kendi kendine okumuş, kendini eğitmiş bu insanın, sözcük bilgisinde böyle boşlukların oluşu beni şaşırtmamıştı. «Özgeci bir davranış, başkalarının iyiliği için yapılan harekettir. Kişinin kendi için yaptığı hareketlerin dışında bencillik dışı bir şeydir bu...»

Başını salladı, «Ah, evet. Şimdi anımsadım. Spencer'de karşılaşmıştım bu sözcükle...»

«Spencer mi?..» diye bağırdım. «Onu okudunuz mu?»

«Pek fazla değil,» dedi itiraf edercesine. «**İlk İlkeler**'i oldukça iyi anlamıştım. Ama **Biyoloji**'si beni oldukça düşündürdü. **Psikoloji**'si ise, günlerce beni avare avare dolandırdı. Açıkça itiraf etmeliyim ki, neye varmak istediğini bir türlü anlamadım. Bunun nedeninin de, benim zekâmdan daha da öte bir şey olduğunu düşündüm. Ama daha sonra, bunun, hazırlıksızlıktan ileri geldiğine karar verdim. Benim gerekli temelim yoktu. Ne kadar uğraştığımı bir ben, bir de Spencer biliriz. Ama onun **Ahlak Bilimi Üzerine Veriler** kitabından bir şeyler çıkardığını sanıyorum. Özgecilik sözcüğüyle de orada karşılaşmıştım. Evet, nasıl kullandığını şimdi anımsıyorum.»

Böyle bir adamın o yapıttan neler çıkardığını çok merak ediyordum. Özgeciliğin, Spencer'in ideali olan en iyi hareket tavrı için gerekli olduğunu anımsayacak kadar Spencer'i tanıyordum. Anlaşılan Kurt Larsen, bu büyük düşünürün öğretilerine bir göz gezdirmiş, bir bölümüne karşı çıkmış ve kendi gereksinimine karşılık verenlere de sahip çıkmıştı.

«O yapıtta başka neye rastladınız?» diye sordum.

O zamana dek üstünde hiç konuşmadığı birtakım düşünceleri toparlamak istercesine kaşlarını çattı. Heyecanlandığımı hissettim. Nasıl ki o durmadan başkalarının içini okumaya çalışıyorduysa, şimdi de ben onun ruhunun derinliklerine inmek için uğraşıyordum. Bu zamana dek el değmemiş, bakir bir toprağı keşfediyor gibiydim. Garip, çok garip şeyler gözümün önüne seriliyordu.

«Olabildiğince özetlersek,» diye başladı söze, «Spencer şöyle bir şey der: Önce bir insan kendi çıkarı için çalışmalıdır. Böyle davranmak hem ahlaklıdır, hem de iyidir. Sonra çocuklarının çıkarı için çalışmalıdır ve üçüncü olarak da insanlığın çıkarı için çalışmalıdır.»

«Ama en doğru, en iyi yüce davranış...» diye sözünü kestim, «kişinin kendisi, çocukları ve tüm insanlık için yapılan harekettir...»

«Ben buna karşıyım,» diye yanıt verdi. «Bunun ne gerekliliğini, ne de mantığını görebiliyorum. Bu görüşten insanlığı ve çocukları çıkardım ben!.. Onlar için hiçbir özveride bulunmam. Hiç olmazsa şunu anlamalısın ki, sonsuz yaşama inanmayan bir insan için çok duygusal bir şey bu. Eğer önümde ölümsüzlük olsaydı, özgecilik yararlı bir şey olabilirdi. Ruhumu daha yükseklere çıkarmaya çalışabilirdim. Ama önümde ölümden öte bir şey yokken, özveri sayılabilecek herhangi bir davranışta bulunmam ahlaksızlık olur. Yaşamda en ufak bir şeyi bile bana kaybettirecek olan bir özveri, aptallıktır. Yalnızca aptallık da değil, kendime karşı haksızlık olur. Bu mayadan elde edeceğim en küçük bir lokmayı bile kaçırmamalıyım. Yoksa bana doğru yavaş yavaş hareket eden o sonsuz ha

reketsizlik, yaptığım fedakârlıklarla, ya da bencilliklerle ne daha kolaylaşacak, ne de daha zorlaşacak...»

«Öyleyse sen bir bireyci, bir maddeci, ve mantıksal olarak da bir hedonistsin!»

«Kocaman sözcükler!..» diye gülümsedi. «Ama hedonist ne demek?»

Ne demek olduğunu anlattığım zaman bana hak verirmişçesine başını salladı.

«Ve siz aynı zamanda,» diye sözlerimi sürdürdüm, «kişinin, kişisel çıkarlarının söz konusu olduğu yerde asla güvenemeyeceği bir adamsınız...»

«Şimdi anlamaya başlıyorsunuz...» dedi.

«Dünyanın Ahlak diye sözünü ettiği şeye sahip olmayan bir adamsınız...»

«Öyle.»

«Her zaman korkulacak bir insan...»

«Evet... öyle de diyebilirsin!»

«Tıpkı insanın yılandan, kaplandan, ya da bir köpek balığından korktuğu gibi!..»

«Artık beni tanıdın!» dedi. «Herkesin bana ne dediğini de biliyorsun. Bana **Kurt** derler...»

«Siz bir çeşit canavarsınız. Setebos'un ardından koşan ve tıpkı sizin gibi davranan Caliban gibi...»

Yaptığım benzetme üzerine kaşlarını çattı. Anlamamıştı. Sözünü ettiğim şiiri bilmiyordu herhalde.

«Browning okumaya daha yeni başladım. Oldukça zor. Pek fazla da okumadım zaten. Eşyalarının arasında bir yerde yitirdim onu.»

Üşenmeden odasına gidip kitabı bularak getirdim ve Caliban adlı şiiri ona okudum. Çok sevinmişti. Olaylara ilkel bir biçimde bakmak ve onların üstünde ilkel bir mantık yürütmek, çok iyi anladığı bir şeydi. İkide bir sözümü kesiyor, bir şeyler söylüyor, ya da birtakım eleştirilerde bulunuyordu. Bitirdikten sonra şiiri bana bir kez daha okuttu, sonra bir kez daha. Daha sonra tartışmaya başladık; felsefe, bilim, evrim ve din... Kendi kendini eğitmiş bir adamın ve ilkel bir kafanın yanlışlıkları açıkça görünüyordu onda. En büyük gücü, mantığının yalınlığıydı. Maddeciliği ise, Charley Furuseth'in karmaşık maddeciliğinden çok daha anlaşılır bir biçimdeydi. Kurt Larsen, benim gi-

bi bir idealistin inancının son dayanaklarını zorluyordu. Mücadelede gösterdiği azmine saygı duyuyordum. Ama anlattıklarının beni ikna ettiği de pek söylenemezdi.

Zaman geçiyordu. Yemek zamanı geldiği halde sofra hâlâ hazırlanmamıştı. Telaşlanmış, kaygılanmaya başlamıştım. Thomas Mugridge kapıyı açıp başını uzatarak kızgın kızgın bana bakınca, işimin başına dönmeye hazırlandım. Ama Kurt Larsen ona dönerek bağırdı.

«Bu akşam yalnızsın aşçıbaşı... Hımbıl'la biraz işimiz var. Bu akşam onsuz çalışmak zorundasın!..»

O akşam masada Kaptan ve avcılarla birlikte oturdum. Thomas Mugridge bize hizmet edip, sonra da bulaşıkları yıkadı. Kurt Larsen'in bu garip isteğinin ileride başıma bela açabileceğini seziyordum. Bu arada sözlerimizden hiçbir şey anlamayan avcıların kızmalarına karşın durmadan konuştuk, konuştuk...

DOKUZUNCU BÖLÜM

Üç gün Kurt Larsen'le kamarada yemek yiyip yaşam, edebiyat ve evren üstüne tartışıp dinlenmekten başka hiçbir şey yapmadım. Bu arada Thomas Mugridge sinirinden köpürerek hem kendi işini, hem de benimkini yaptı.

«Başına geleceklere dikkat et,» dedi Louis, Kurt Larsen avcılar arasındaki bir kavgayı yatıştırmaya çalışırken.

«Ne olacağı hiç belli olmaz,» diye sürdürdü Louis. «Bu adam, denizdeki akıntılar kadar terstir. Nasıl davranacağını asla önceden sezemezsin. Tam onu tanıdığını sanırsın ki, birden dönüp üstüne saldırmaya başlar...»

Bu yüzden, Louis'in kehanetleri başıma geldiğinde hiç şaşırmadım. Her zamanki gibi yaşam üzerine ateşli bir tartışmaya dalmıştık. Bütün cesaretimi toplamış, Kurt Larsen'i ve yaşantısını eleştiriyordum. As-

lında onun başkalarına yaptığı gibi ben de onun ruhunu araştırıyor ve parça parça ortaya çıkarıyordum. Konuşma biçimim belki benim en zayıf yanım, ama aramızdaki tüm engelleri kaldırıp atmıştım. Sonunda öylesine sinirlenmişti ki, üstüme yürümeye başladı. Bronz renkli teni sinirden simsiyah olmuştu. Gözleri parlıyordu. Hiçbir açıklık, ya da mantıklılık yoktu bu gözlerde. Çılgın bir deli gibi bakıyordu. İçindeki Kurt'u görmüştüm. Çılgın bir kurttu o.

Bağırarak üstüme atıldı ve kolumu tuttu. İçimden tir tir titrememe karşın, hiçbir şey olmamış gibi serinkanlı kalabildim. Ama onun korkunç gücü, dayanabileceğimden de öte bir şeydi. Kolumu tek eliyle yakalamış, sıkıp duruyordu. Bağırdım. Ayaklarım yerden kesildi. Olduğum yerde durarak acıya dayanamıyordum. Kaslarım görevlerini yerine getirmeye karşı çıkıyordu. Duyduğum acı çok fazlaydı. Elinin altındaki kaslarım eziliyordu.

Birden kendine gelir gibi oldu. Gözleri hafifçe parladı ve daha çok kükremeyi andıran bir kahkaha attı. Bayılacakmış gibi yere düşerken, o sandalyesine oturup purosunu yaktı ve bir kedinin fareyi kollayışı gibi beni süzmeye başladı. Ben yerde kıvranırken merakla bana bakıyordu. Hiçbir zaman onun anlayamadığı bir durumdu bu.

Sonunda ayağa kalkmayı becererek merdivenlerden yukarı çıktım. Güzel hava bitmişti ve benim için mütfağa dönmekten başka yapacak bir şey kalmamıştı. Sol kolumu ancak birkaç gün sonra kullanabildim. Ama acısı, haftalarca sürdü. Oysa kolumu tutup sıkmaktan öte bir şey yapmamıştı. Ne bükmüş, ne de oynatmıştı. Yalnızca parmaklarını biraz sıkmıştı, o kadar... Başıma asıl neler gelebileceğini ertesi gün anladım. Kurt Larsen, kafasını mutfak kapısından içeri sokup, dostluğumuzun yenilenmesini istermişçesine kolumun nasıl olduğunu sordu.

«Daha da kötü olabilirdi,» dedi gülümseyerek.

Patatesleri soyuyordum. Tabaktan bir tane aldı. Orta boylu, sert, soyulmamış bir patatesti. Avucunun içine alıp patatesi sıkmaya başladı. Patates, ezilerek parmaklarının arasından dışarı akıyordu. İyice sık-

tıktan sonra elinde kalan posayı tabağın içine atıp arkasını döndü. Bu canavarın gerçek gücünü benim üstümde denemesinin ne denli korkunç bir şey olacağını şimdi anlamıştım.

Ama yine de üç günlük dinlenme bana yaramıştı. Dizimin buna ihtiyacı vardı. Şimdi çok daha iyiydi. Şişi inmiş, kemik yerine oturmaya başlamıştı. Ama bunun yanı sıra üç günlük dinlenme, önceden tahmin ettiğim belaları da getirmeye başlamıştı başıma.

Thomas Mugridre, bu üç günü bana iyice ödetmek niyetindeydi. Kötü davranmaya başlamıştı bile. Durmadan küfrediyor, ve kendi işini bana yüklüyordu. Hatta bir ara yumruklarını bile sıktı karşımda. Ama ben de hayvanlaşmaya başlamıştım. Öyle bir homurdandım ki, onu korkutmuş olmalıyım. Benim, Humphrey Van Weyden'in bu gürültülü geminin mutfağında beni dövmek üzere olan bir yaratığa gözlerim korku ve umutsuzlukla parlayarak bakınam ve de bundan aldığım cesaretle bağırmam, hiç de hoş görünüm değildi. Durumum, kapana yakalanmış bir fareyi anımsatıyordu bana. Ama yine de yaptığım bu hareket etkili oldu. Çünkü kaldırdığı yumruklar suratımda patlamadı.

Thomas Mugridge, en az benimkiler kadar nefret dolu gözlerle geri çekildi. Hırlayıp birbirimize dişlerimizi gösteren iki hayvandık biz. O bir korkaktı. Zamanında beni korkutup yıldıramadığı için şimdi bana vurmaya korkuyordu. Onun için başka bir yol seçti. Mutfakta tek bir bıçak vardı. Bu da, uzun yıllar kullanıla kullanıla incelmiş ve keskinleşmişti. Öylesine hain bir görünüşü vardı ki, onu ne zaman elime alsam, titrerdim. Aşçı Johansen'den aldığı bir taşla onu bilemeye koyuldu. Bu işi büyük bir dikkatle yapıyor, arasıra da başını kaldırıp imalı imalı bana bakıyordu. Bütün gün bıçağı biledi. Eline geçen her fırsatta taşı çıkarıp bıçağı bilemeye koyuluyordu. Bıçağın ağzı jilet gibi olmuştu. Keskin olup olmadığını tırnağının üstünde denedi. Sonra elinin üstündeki kılları kesti, büyük bir dikkatle bıçağa yeniden bakarken iyi olmamış bir nokta görüp tekrar bilemeye koyuldu. Görü-

nüşü öylesine gülünçtü ki, kahkahalarla gülmeye başladım.

Ama durum ciddiydi. Sonradan öğrendiğime göre o, bıçağı kullanabilecek bir insandı. Bütün korkaklığının altında tıpkı benimki gibi korkaklığın verdiği bir yüreklilik vardı Ve bu yüreklilik de ona, karşı koyduğu, yapmak istemediği her şeyi yaptırabilirdi.

Tayfalar arasında «Hımbıl'ı öldürmek için aşçıbaşı bıçağını biliyor...» fısıltıları dolaşıyordu. O, bu fısıltıları gülerek karşılıyor, başını sallıyordu. Sonunda Kamarot George Leach, konuyu alaya almaya başladı.

George Leach, Thomas Mugridge'yi, kaptanla oynadığı oyundan sonra ıslatan denizcilerden biriydi. İşini öyle iyi yapmış olmalıydı ki, Mugridge onu asla bağışlamamıştı. Çünkü Leach'e bakıp küfretmeye başladı. Birden benim için bilemekte olduğu bıçağı eline aldı. Ama Leach kahkahalarla gülüyor, konuşmaktan vazgeçmiyordu. Daha kimse ne olduğunu anlayamadan, kolu dirsekten bileğe kadar bıçağın bir darbesiyle kesildi. Aşçı, yüzünde vahşi bir havayla geriye doğru çekildi. Kendini savunmak istercesine bıçağı hâlâ elinde tutuyordu. Kolundan bir çeşme gibi kan akmasına karşın Leach, olduğu yerde sakin duruyordu.

«Bunun acısını çıkartacağım aşçıbaşı,» dedi. «Hem de iyi çıkartacağım... Acelem yok. Ama ben yanına geldiğim zaman elinde o bıçak olmayacak!..»

Arkasını dönüp gitti. Thomas Mugridge'nin yüzü, yaptıklarından ve bu adamın ergeç kendisine yapacağı şeylerden doğan bir korkuyla kaplanmıştı. Ama bana karşı olan nefreti de büsbütün artmıştı. Yaptığından dolayı başına geleceklerden korkmasına karşın bunun bana bir ders olacağını düşünüyordu. Leach'in kolundan akan kanla birlikte o da delirmeye başlamıştı. Ne yana baksa, bir kırmızılık görüyordu. Kafasının içindekileri, sanki bir kitapta yazılıymışçasına okuyabiliyordum.

Birkaç gün geçti. Hayalet, kuzeydoğu rüzgârı ile ilerlemeye devam ediyordu. Thomas Mugridge'nin

gözlerindeki deliliğin arttığına yemin edebilirdim. Çok korktuğumu itiraf etmeliyim. Biliyor, biliyor, biliyordu. Bütün gün bu işlem sürüyordu. Bıçağın ortasından bana bakan gözler vahşetle doluydu. Ona arkamı dönmeye korkuyordum. Mutfaktan çıkarken geri geri gidiyordum. Bu, tayfaları ve avcıları eğlendiriyor olmalıydı ki, kapının önünde toplanıp benim mutfaktan çıkışıma bakıyorlardı. Varlığının her saati, her dakikası tehlike içindeydi. Baskı içinde bir insandım. Ama hiçbir insan da benim yardımıma koşmuyordu. Çoğu kez kendim Kurt Larsen'in ayaklarına atıp yardım istemeyi düşündüm. Ama o şeytan gözlerindeki alaylı havayı görür gibi oluyor ve kendimi tutuyordum. Birçok kez ciddi ciddi kendimi öldürmeyi düşündüm. Geminin karanlık tarafına gidip kendimi aşağı atmamak için iyimser yaşam felsefemin hepsini kullanmam gerekiyordu.

Birkaç kez Kurt Larsen, benimle tartışmaya girmek istedi. Ama ona kısa yanıtlar vererek kaçtım bu işten. Sonunda, bana biraz kamarada oturmamı emretti. Benim işimi aşçı yapacaktı. Onunla açıkça konuşup, Thomas Mugridge'nin üç günü kendisiyle geçirdim diye bana neler yaptığını anlattım. Kurt Larsen gülerek baktı.

«Demek korkuyorsun ha!..» dedi.

«Evet!» diye itiraf etim. «Korkuyorum.»

«İşte siz böylesinizdir,» diye bağırdı kızgınlıkla. «Ölümsüz ruhlarınızdan söz edip, sonra da ölmekten korkarsınız. Bir keskin bıçak ve aşçıbaşının korkunç bakışlarını görünce, yaşama olan bağlılığını, tüm aptallıklarını görünce!.. Neden sevgili dostum... neden böyle yapıyorsun?.. Sen, sonsuza dek yaşayacaksın!.. Sen, bir tanrısın. Bir tanrıysa; öldürülemez... Aşçıbaşının bir zararı dokunamaz sana. Ölümsüzlüğünden eminsin sen... Öyleyse korkulacak ne var?..

«Önünde sonsuz bir yaşam var. Ölümsüzlüğü kazanmış bir milyonersin sen... Servetini yitirmeyecek, serveti yıldızlardan daha uzun ömürlü, uzay, ya da zaman gibi bir şey olan bir milyoner... İnandığın şeylerden vazgeçmek senin için olanaksız... Ölümsüzlük, başı ya da sonu olmayan bir şeydir. Sonsuz, sonsuz-

dur. Bugün burada ölsen bile yarın başka bir yerde yaşamayı sürdüreceksin. İçine hapsettiğin ruhun ortaya çıkması ne denli güzel bir şey!.. Aşçıbaşının sana bir zararı dokunamaz... Sonsuza dek gideceğin yolda belki sana yardım bile edebilir.

«Eğer şimdi yardım istemiyorsan, o zaman sen aşçıbaşına yardım et. Senin fikirlerine göre, o da ölümsüz milyonerlerden biri. Onu iflas ettiremezsin. Onun da serveti evrende dolanıp duracak... Yaşamının uzunluğunu, onu öldürerek azaltamazsın. Çünkü onun başı ya da sonu yok. Nasıl olsa başka bir yerde, başka bir biçimde yaşamayı sürdürecek. Öyleyse hadi git, ona yardım et. Karnına bir bıçak sokup ruhunu kurtar. Oldukça kötü bir zındanda yatıyor kendisi. Kapıyı açarak ona büyük bir iyilik yapacaksın. Kimbilir... belki de o çirkin bedenden güzel bir ruh uçar masmavi göğe...: Ona yardım edersen, onun yerine seni getiririm. Ayda kırk beş dolar alıyor...»

Kurt Larsen'den hiçbir yardım beklememem gerektiği açıkça ortadaydı. Ne yapılacaksa, yalnız başıma yapmalıydım. Korkunun verdiği cesaretle bir plan yaptım. Thomas Mugridge'ye karşı onun silahlarıyla savaşacaktım. Johansen'den ben de bir bileği taşı aldım. Kayık Dümencisi Louis, ne zamandan beri bir parça süt ve şeker için bana yalvarıp duruyordu. Bunların durduğu kutu, kamara döşemesinin hemen altındaydı. Elime geçen ilk fırsatta beş konserve süt çaldım ve o gece Louis'in güvertedeki nöbeti sırasında bunları Thomas Mugridge'nin sebze bıçağı kadar vahşi görünüşlü bir bıçakla değiştirdim. Paslı ve körtü. Ama Louis'le birlikte onu iyice biledik. O gece, her zamankinden daha rahat uyudum.

Ertesi sabah kahvaltıdan sonra Thomas Mugridge bileme işlemine koyuldu. Yorgunlukla ona baktım. Kuzinenin küllerini boşaltmaktaydım. Külleri boşaltıp geri döndüğümde, onu Harrison'la konuşurken buldum. Harrison'un yüzünde merak ve hayranlık okunuyordu.

«Evet,» diyordu Mugridge, «iki yıldan fazla vermezler... Artık buna da aldıracaksam allah belamı versin. Sen asıl öbür herifi görmeliydin... Bıçak tıpkı

buna benziyordu. Yağa sokuyormuş gibi daldırmıştım bıçağı...»

Dinleyip dinlemediğimi anlamak için benim bulunduğum yana baktı. **«Öyle demek istememiştim Tommy'** diye bağırıyordu. **'Tanrım bana yardım et... öyle demek istememiştim...'** 'Sana göstereceğim,' dedim ben. Ondan sonra da peşini bırakmadım. Bir gün eline bir bıçak geçirdi, ama ben hemen elinden alıp kaburgalarının arasına gömdüm. Görülecek bir manzaraydı...»

İkinci kaptanın bağırmasıyla öyküsü yarım kaldı ve Harrison dışarı çıktı. Mugridge, eşiğe oturup bıçağını bilemeye koyuldu. Küreği yere koyup kömür kutusunun üstüne yüzümü ona dönerek oturdum. Kafasını kaldırıp bana baktı. Tir tir titrememe karşın soğukkanlı görünmeye çalışarak Louis'in bıçağını çıkarıp bilemeye koyuldum. Aşçıbaşının sinirleneceğini sanıyordum. Ama ne yaptığımın farkında bile olmaması beni şaşırtmıştı. Kendi bıçağını bilemeyi sürdürdü. Ben de...

İki saat karşılıklı yüz yüze oturup bu işi yaptık. Sonunda gemidekilerin yarısı mutfağın kapısında birikmiş bizi seyrediyordu. Kapıdakilerden türlü türlü laflar, öğütler geliyordu. Bir fareyi bile öldüremeyecek kadar sessiz görünen Avcı Horner, kaburgalara değil de, karına saldırmamı öğütlüyordu bana. Bıçağı «İspanyol» biçiminde kullanacaktım... Leach, kolu sarılı, aşçıbaşının bir parçasını da kendine bırakmam için kalvarıyordu bana. Kurt Larsen bir iki kez kapıda durup onun yaşam dediği şeyde bizim nasıl davrandığımızı merakla izledi.

Bütün bu arada benim için de yaşamın aynı değerleri taşıdığını söylemeliyim. Şu anda hiçbir güzel, ya da kutsal görünümü yoktu. İki korkak karşılıklı oturmuş, bıçaklarını biliyor, başka bir grup korkak ise kapıda durmuş, onları seyrediyordu. Bunların yarısının birbirimizin kanını döküşümüzü görmeyi istediklerinden emindim. Onlar için bir eğlence olacaktı bu. Bir kavgaya tutuşsak, hiç kimse ayırmaya kalkmayacaktı.

Her şey çok gülünç ve çocukçaydı. Bile... bile...

bile... Humprey Van Weyden, bir geminin mutfağına oturmuş bıçağını biliyor, sonra da keskinliğini anlamak için tırnağının üstünde deniyordu! Şimdiye dek başıma gelenlerin en inanılmazıydı bu. Arkadaşlarım bu durumu görseler gözlerine inanamazlardı. Çocukken beni «Korkak Van Weyden» diye çağırırlardı. **Korkak Van Weyden**'in böyle bir şey yapabilmesi, aslında onun için iyi bir cezaydı.

Ama hiçbir şey olmadı. İki saatin sonunda Thomas Mugridge bileği taşını yere bırakarak elini uzattı.

«Senin ve benim bu herifler için gösteri yapmamız ne işe yarayacak?..» diye sordu. «Bizi sevmiyorlar. Birbirimizi boğazlayışımızı seyretmek onları sevindirecek. Pek de kötü bir herif değilsin Hımbıl! Sen de bir şey var. Belki de seni bir bakıma seviyorum... Hadi gel, el sıkışalım...»

Ne denli korkak olursam olayım, ondan daha az korkaktım. Açıkça bir zafer kazanmıştım ve onun o pis elini sıkarak bunun bir parçasını bile yitirmek niyetinde değildim.

«Peki,» dedi. «İster sık ister sıkma... Yine de seni takdir edeceğim...»

Sonra da durumunu bir parça olsun kurtarmak için kapıdakilere dönüp bağırdı.

«Çekilin oradan pis herifler!..»

Çaydanlıkta kaynayan suyun taşması, onun sözlerini bir bakıma güçlendirmiş oldu. Tayfalar kapıdan çekildiler. Bu da bir bakıma Thomas Mugridge'nin kazandığı zaferdi. Az önceki yenilgisini daha kolaylıkla kabullenmesine yol açtı. Ama yine de avcıları kovarken daha kibar davrandı.

«Aşçıbaşının işi bitik,» dediğini işittim Smoke'un, Horner'a.

«Öyle,» diye yanıtladı öbürü. «Bundan böyle mutfağı Hımbıl yürütecek. Emirleri de aşçıbaşı yerine getirecek...»

Mugridge konuşulanları işitmişti. Bana doğru baktı, ama ben işittiğimi belirtecek hiçbir davranışta bulunmadım. Kazandığım zaferin bu denli büyük olduğunu düşünmemiştim. Ama kazançlarımdan bir parça bile yitirmemeye kararlıydım.

Gün geçtikçe Smoke'un sözleri gerçekleşmeye başlamıştı. Aşçıbaşı, Kurt Larsen'e yaptığından çok daha fazla yağ yapmaya başlamıştı bana. Artık ona aldırmıyordum. Ne bulaşık yıkıyor, ne de patates soyuyordum. Bundan böyle kendi işimi ve yalnız kendi işimi, istediğim biçimde yapacaktım. O günden sonra da bıçağı bir denizci gibi hep belimde taşıdım. Ve Thomas Mugridge'ye karşı eşit koşullara sahip olma tavrımı sürdürdüm.

ONUNCU BÖLÜM

Kurt Larsen'le olan samimiyetim artıyor. Eğer efendiyle uşak, ya da kral ile palyaço arasındaki ilişkiye içtenlik denebilirse... Ben, onun için oyuncaktan başka bir şey değilim. Ve o da bana, bir çocuğun oyuncağına verdiği değerden daha fazlasını vermiyor. Görevim, onu eğlendirmek... Onu eğlendirdiğim sürece her şey iyi gidiyor. Ama sıkılırsa, ya da kötü günündeyse, kamara masasından hemen mutfağa fırlatılıyorum. Tabii yaşamımı ve bedenimi sağlam kurtarabilirsem şanslıyım.

Bu adamın yalnızlığı, yavaş yavaş benim içime taşınıyor. Gemide ondan nefret etmeyen, ya da ondan korkmayan kimse yok. Ne de onun hoşlandığı biri var. İçindeki o korkunç güçle yaşayıp gidiyor. Ruhsuz hayaletlerin arasına sürülmüş, gururlu bir ruh olan Lucifer gibi...

Yalnızlık yeterince kötü. Ama işin daha da beteri; o, ırkının tüm melankolisi altında eziliyor. Onu tanıdıktan sonra İskandinav mitlerini daha iyi anlayabiliyorum. O korkunç pantehonu yaratan beyaz tenli, açık renk saçlı vahşiler, onunla aynı yapıdaydılar. Kahkaha âşığı Latin'lerin neşeliliği onda yok, O, ancak sinirlenince gülüyor. Zaten bu anlar da çok az. Genellikle üzüntülü. Irkının kökleri kadar derine inmiş bir keder bu... Irkından aldığı ve o ırkı ahlak

düşkünü, temiz yaşantılı ve kederli yapan bir üzüntü bu...

Aslında bu melankoliyi yaratan, birçok biçimleriyle din olmuştur. Ama Kurt Larsen dini yadsıyor. Onun vahşi maddeciliği, buna izin vermiyor. İşte bu yüzden kötü günlerinde onun için şeytanlaşmaktan başka yapılacak hiçbir şey kalmıyor. Bu denli korkunç bir insan olmasaydı, belki de ona acıyabilirdim. Örneğin, üç gün önce sabahleyin odasındaki tası suyla doldurmak için içeri girdiğimde onunla karşılaştım. Beni görmedi. Başını ellerinin arasına almış, hıçkırıyordu. Büyük bir üzüntü içindeydi. Dışarı çıkarken, onun mırıldandığını işittim.

«Tanrım, Tanrım, Tanrım!..»

«Tanrı,» diye söylenişi, gerçekten Tanrıyı çağırdığından değildi. Tümüyle ruhunun derinliklerinden gelen bir şeydi.

Akşam yemeğinde avcılara başağrısına karşı bir çare bilip bilmediklerini sordu. Akşamleyin o kadar kuvvetli bir adam olmasına karşın yarı kör gibi kamarada kıvranıyordu.

«Ömrümde hiç hasta olmamıştım Hımbıl,» dedi onu odasına götürürken. «Başım bir sopayla on santim yarıldığından başka hiçbir zaman baş ağrısı çekmedim.»

Bu korkunç baş ağrısı tam üç gün sürdü. O da vahşi hayvanlar gibi acı çekti. Zaten bu gemide insanlar yakınmadan, hiçbir sevgi beklemeden tek başlarına acı çekiyorlardı.

Bu sabah yatağını yapmak için odasına girdiğimde, onu iyileşmiş, çalışır buldum. Masasının ve yatağının üstü birtakım şekiller ve bir sürü hesaplarla doluydu. Büyük, saydam kâğıtlar üstüne pergel ve cetvelle bir çeşit tablo çiziyor gibiydi.

«Merhaba Hımbıl,» diye beni selamladı. «Hemen hemen bitirmek üzereyim. Görmek ister misin?»

«Nedir o?» diye sordum.

«Denizciler için işleri kolaylaştıracak bir şey. Denizcilik, artık çok basit bir şey oluyor,» diye yanıtladı neşeyle. «Bugünden sonra artık çocuk bile bir gemiyi yönetebilecek. Artık rüzgâr hesaplamaları yok.

Nerede olduğunu anlamak için pis bir gecede tek bir yıldız bulabilmen yeterli... Bak, bu saydam ölçeği yıldız haritasının üstüne koyup kuzey kutbu üstünde çeviriyorum. Ölçek üstüne yükseklik ve kerteriz çizgilerini çizdim. Şimdi bütün yapacağım iş ölçeği aşağıdaki haritanın üstündeki şu figürlerin tam karşısına gelinceye dek çevirmek. İşte şimdi geminin tam yerini bulabiliriz!»

Sesinde utkun bir hava vardı. Bu sabah açık deniz mavisi olan gözleri, pırıl pırıldı.

«Matematiğiniz çok iyi olmalı,» dedim. «Hangi okula gittiniz?»

«Ömrümde bir kez bile bir okuldan içeri adımımı atmadım,» diye yanıtladı. «Hepsini kendim öğrendim.»

«Ya bunu neden yaptım sanıyorsun?» diye sordu birden. «Zamanın kumları üstüne ayak izlerimi bırakmak istediğim için mi?» O korkunç kahkahalarından birini attı «Hiç de değil... Patentini alıp para kazanmak için. Ötekiler çalışırken, domuzluk içinde yan gelip yatmak için... Niyetim bu. Bir de bunu yaparken biraz eğlendim.»

«Yaratıcı mutluluk...» diye mırıldandım.

«Öyle demek gerek. Canlı bir şeyde yaşama mutluluğunu, madde üstünde hareketin kazandığı zaferi, mayanın gururunu anlatmanın başka bir biçimi bu söylediğin...»

Onun maddeciliğine karşı çıkarmışçasına ellerimi savurup yatağını düzeltmeye başladım. O da saydam kâğıdın üstüne birtakım çizgiler çizip rakamlar yazmayı sürdürdü. Hayli büyük bir dikkat ve büyük bir incelik isteyen bir işti bu. Onun o büyük ve kaba gücünü bu inceliğe uydurmasına şaştım.

Yatağı toplamayı bitirdiğimde, hayranlık içinde onu seyrettiğimi farkettim. Hiç kuşkusuz yakışıklı bir adamdı. Büyük bir şaşkınlıkla yüzünde hiçbir kötülük, ya da hainlik belirtisinin olmadığını gördüm. Böyle demekle ters bir şey söylemek istemiyorum. Bu, yanlış yapmayan bir adamın suratıydı. Yani demek istediğim şu: ya kendi vicdanının ilkelerine karşı hiçbir şey yapmayan bir insanın, ya da hiç vicdanı olma-

yan bir insanın suratıydı bu. Bana kalırsa ikincisi daha doğruydu. O kadar ilkel bir insandı ki, ahlakın gelişmesinden çok daha önceleri yeryüzüne gelmiş bir insan türündenmiş gibiydi. Ahlaksız değil, ahlağı olmayan bir adamdı.

Daha önce de belirttiğim gibi çok güzel bir yüzü vardı. Çizgileri keskindi. Hem geçirdiği mücadeleyi belirten, hem de yırtıcılığına ve güzelliğine bir şeyler katan güneş yanığı, koyu bronz renkli bir teni vardı. Dudakları kalındı, ama ince dudakların özelliği olan bir ciddiyet ve kabalık belirtileri vardı. Ağzının ve çenesinin yapısı, hükmedilemeyecek bir erkeğin tüm sertliğine sahipti. Burnu, hükmetmek ve emirler yağdırmak için yaratılmış insanlarınkine benziyordu. Bir kartal gagası gibi hafifçe kıvrıktı. Bir Yunanlının, ya da bir Romalının burnu olabilirdi bu. Ama belki biri için fazla büyük, öbürü içinse biraz narindi. Bütün yüz, vahşilik ve güç belirtirken, içindeki o melankoli, gözlerinin, dudaklarının ve kaşlarının çevresindeki çizgileri daha derinleştirmiş, daha belirginleştirmişti.

İşte böyle, olduğum yerde durmuş, ona bakıyordum. Bu adamın ne denli ilgimi çektiğini anlatamam: Neydi bu adam, kimdi?.. Nasıl böyle olmuştu?.. Tüm kuvvetler, tüm güçler, onun gibiydi. Öyleyse neden ayıbalığı avcıları arasında böyle korkunç bir ün salarak yalnızca böyle bir uskunanın kaptanlığını yapıyordu?..

Düşüncelerim, birdenbire ağzımdan dışarı dökülüverdi:

«Neden bu dünyada daha büyük işler yapmadın?.. Sendeki bu güçle istediğin yere yükselirdin. Vicdan ve ahlak yokluğun ile dünyaya hükmedip onu avucunun içinde parçalayabilirdin. Ama işte burada yok olunmaya ve ölünmeye başlanıldığı bir yaşta böyle garip bir yaşantı sürdürüyor... kadınların zevki için, senin sözlerini kullanırsak, domuzluk içinde yaşamaları için hiç de hoş olmayan bu işi yapıyor, deniz hayvanları avlıyorsun... Neden o eşsiz gücünle başka işler yapmadın?.. Ne oldu?.. Yeterince hırslı mı değildin?.. Neydi sorun... neydi?..»

Konuşmaya başladığımda gözlerini kaldırıp bana baktı ve soluk soluğa, konuşmamı bitirinceye dek beni dinledi. Bir an nereden başlayacağını düşünürmüş gibi sustu, sonra konuştu.

«Hımbıl, ekin ekmeye giden çiftçinin öyküsünü biliyor musun?.. Eğer aklımda kaldıysa kimi tohumlar, üstünde toprak olmayan taşlık bölgelere düşüp havaya sıçradılar. Gün yeniden yükseldiğinde kökleri olmadığı için ölüp gittiler. Kimileri dikenlerin arasına düştü; dikenler onları yuttular...»

«Yani?» dedim.

«Yani mi?..» diye yineledi şaşkınlıkla. «İşte hepsi bu kadar. Ben o tohumlardan biriydim...»

Kafasını öne eğip yine çizmeye koyuldu. İşimi bitirip dışarı çıkmak için kapıyı açtığımda, yeniden konuştu.

«Hımbıl, eğer Norveç haritasının batı kıyılarına bakarsan, Romsdal Fiyordu, diye bir yazı görürsün. Ben, o yüz millik su şeridinin içinde doğdum. Ama ben Norveçli değilim. Ben Danimarkalıyım. Annemle babam Danimarkalıydılar. O batı kıyısına nasıl gelmişler bilmiyorum. Hiçbir zaman işitmedim... Bunun dışında yaşamımda gizli kapaklı hiçbir şey yok. Annemle babam yoksul ve cahil insanlardı. Onların aileleri de yoksul ve cahildi. Zamanın başlangıcından beri gelenekleri olduğu biçimde, oğullarını denize gönderen deniz köylüleriydiler. Söylenecek başka bir şey yok.»

«Hayır, var...» diye karşı çıktım. «Her şey, hâlâ saçma görünüyor bana...»

«Sana ne söyleyebilirim?..» diye sordu. «Bir çocuğun çektiği acıları mı?.. Yalnızca balık yiyerek geçirdiği o korkunç yaşantıyı mı?.. Emeklemeye başladığım andan bu yana bindiğim gemileri mi?.. Denizlere açılıp bir daha geri gelmeyen kardeşlerimi mi?.. Okuma yazma bilmeyen, on iki yaşında, eski gemilerde kamarotluk yapan kendimi mi?.. Tekmelerin, küfürlerin yatak ve kahvaltı yerine geçtiği yerlerde korkunun, nefretin ve acının edindiğim tek deneyimler olduğunu mu?.. Anımsamak bile istemiyorum. Düşündüğüm zaman bir çılgınlık kaplıyor beynimi. Gücümü

kazandığım zaman geri dönüp öldürebileceğim bir sürü adam vardı yaşamımda. 'Ama geri döndüğümde ne yazık ki bunların çoğu ölmüştü. Yalnızca bir tanesi sağdı. Onu da yalnızca topal bıraktım...»

«Spencer ve Darwin okumuşsun, ama okulun yüzünü bile görmemişsin... Peki, okuyup yazmayı nerede öğrendin?..»

«İngiliz ticaret gemilerinde. On iki yaşımda kamarot oldum. On dört yaşımdayken bir gemide çalışıyordum. On altı yaşımda sıradan bir denizci, on yedisinde de iyi bir denizciydim. Sonsuz bir hırs, sonsuz bir yalnızlık içindeydim. Kimseden herhangi bir yardım, ya da sevgi görmedim. Her şeyi kendim için yaptım. Denizcilik, matematik, bilim, edebiyat... ve diğerleri... Ama ne işe yaradı bunlar?.. Dediğin gibi, artık ölünmeye başlandığı bir yaşta bir geminin sahibi ve efendisiyim. Saçmalık... değil mi?.. Gün doğduğunda, köklerim olmadığı için yok olup gittim...»

«Ama tarih, Romalılara karşı isyan eden köleleri anlatır» dedim.

«Evet, ama tarih imparatorluğa karşı ayaklanan kölelerin ellerine geçen fırsatları da anlatır,» diye yanıt verdi acıyla. «Hiç kimse fırsatları yaratamaz. Bütün büyük adamların yaptıkları iş, ellerine geçen fırsatı değerlendirmektir. Korsikalı, böyle bir fırsatın eline geçtiğini biliyordu. Ben de Korsikalı kadar büyük düşler gördüm. Ama elime bir türlü fırsat geçmedi. Dikenler yuttular beni. Biliyor musun Hımbıl... yeryüzünde kardeşimden başka beni en iyi tanıyan ikinci insan sensin.»

«Peki kardeşiniz?.. O nerede?»

«Macedonia adlı geminin kaptanı. Ayıbalığı avcısı...» diye yanıtladı. «Büyük bir olasılıkla Japonya kıyılarında onunla karşılaşacağız... Onu, 'Ölüm Larsen,' diye çağırırlar...»

«'Ölüm Larsen' mi?..» diye bağırdım elimde olmadan. «O da sizin gibi mi?..»

«Pek değil. O kafasız bir hayvan vücudu gibidir. Benim tüm...»

«Vahşiliğinize...» dedim.

«Evet, o, benim tüm vahşiliğime sahiptir. Pek okuma yazma da bilmez.»

«Onun da yaşam üzerine fikirleri var mıdır?..» diye sordum.

«Hayır,» diye yanıtladı Kurt Larsen büyük bir üzüntüyle. «Ama yalnız yaşadığı için çok daha mutlu o. Yaşamayı düşünemeyecek kadar fazla meşgul. Zaten benim en büyük yanlışım, kitapları açmak oldu...»

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Hayalet, Pasifik'te çizdiği büyük yayın güney ucuna varmıştı. Söylenildiğine göre buradan batıya ve sonra da kuzeye dönerek bazı ıssız adalara gidecek ve yeterince su aldıktan sonra Japonya kıyılarındaki mevsimlik avına başlayacaktı. Avcılar, tüfekleri ve zıpkınlarıyla durmadan alıştırma yapmışlardı. Dümencilerle kürekçiler, kürekleri onarmışlar, bağlamışlar ve gerekli hazırlıklarını tamamlamışlardı.

Leach'ın kolu iyileşmişti. Ama ömür boyu orada bir yara izi taşıyacaktı. Thomas Mugridge'nin hâlâ ondan ödü patlıyor, karanlık bastıktan sonra güverteye adımını bile atmıyordu. Gemide iki, ya da üç kavga çıkmıştı. Louis bana, tayfalar arasında birçok söylentinin dolaştığını, ve iki ispiyoncunun arkadaşları tarafından kıyasıya dövüldüğünü söyledi. Başını sallayarak, onun sandalında kürekçi olan Johnson'un da başına böyle şeyler geleceğini söylüyordu. Johnson'un tüm kabahati, düşüncelerini açıkça söylemesiydi. İki üç kez adının okunuşu yüzünden Kurt Larsen'le kavga etmişti. Bir kez de yine aynı nedenden İkinci Kaptan Johansen'le kavga etmişti. Ama o günden sonra İkinci Kaptan adını doğru söylemişti. Tabii Johnson'un Kurt Larsen'i dövmesi, söz konusu bile değildi.

Louis, bana Ölüm Larsen konusunda da birkaç şey anlattı. Söyledikleri, kaptanın anlattıklarına da uyuyordu. Büyük bir olasılıkla onunla Japon kıyıla-

rında karşılaşacaktık. «Onların kavgalarına dikkat et!» dedi Louis. «Birbirlerinden nefret ederler.»

Ölüm Larsen, filodaki tek buharlı yelkenli olan **Macedonia**'nın kaptanıydı. Gemisi on dört sandal taşıyordu. Oysa başka uskunalarda topu topu altı tane vardı. Bir tane de topu olduğu söyleniyordu. Amerika'ya haşhaş kaçakçılığı yaptığından, Çin'e silah götürdüğünden, hatta korsanlık yaptığından bile söz ediliyordu. Louis'e inanmak zorundaydım. Çünkü şimdiye dek bir kez bile onun yalanını görmemiştim. Üstelik, denizcilik ve denizciler üstüne oldukça iyi bir bilgisi vardı.

Bu cehennem gemisinde yaşam; mutfakta dümende, sandallarda hep aynıydı. İnsanlar, bir başkasının yaşamı için çarpışıp mücadele ediyorlardı. Araları açık olan Smoke ile Henderson'un her an kavga etmesi bekleniyordu. Kurt Larsen ise, eğer böyle bir şey olursa sağ kalanı öldüreceğini söylüyordu. Ona göre, bu tavrı herhangi bir ahlak kuralına dayanmıyordu. Eğer avlanmak için avcılara gerek duymasaydı, onlar birbirlerini öldürebilirlerdi. Mevsim bitene dek kendilerini tutabileceklerine söz verirlerse, o zaman rahatlıkla birbirlerini öldürebilirler, sağ kalanlar da öldürdüklerini denize atıp, yitip gittiler diye bir öykü uydurabilirlerdi. Kanımca, avcılar bile onun bu soğukkanlılığına şaşırıyorlardı. Ne denli kötü olurlarsa olsunlar, ondan korktukları kesindi.

Thomas Mugridge, bana karşı aynı tavrı sürdürmekte... Ama ben de gizli gizli ondan korkuyorum. Onunki korkudan gelen bir yüreklilik... Bunu ben çok iyi bilirim... Herhangi bir anda bu cesaret, korkuyu yenerek beni öldürmesine neden olabilir. Arasıra ağrımasına karşın dizim oldukça iyi. Kurt Larsen'in sıktığı kolum da yavaş yavaş düzeliyor. Bunların dışında kendimi çok iyi hissediyorum. Kaslarım gelişip güçleniyor. Ama ellerim, acınacak durumda. Tırnaklarım kırık ve renksizdi. Bir de yediğim kötü yemeklerin sonucu olacak, oramda buramda çıbanlar çıkıyor.

Yolculuğun başında ölen ikinci kaptanın eşyaları arasından çıkan İncil'i Kurt Larsen'in okuduğunu

görmek, beni çok şaşırttı. Kurt Larsen'in bundan ne anladığını çok merak ediyordum. Birkaç bölümünü bana da okudu. Sanki kendi düşüncelerini anlatıyor gibiydi. Derin ve üzgün sesi, beni büyülemişti. Eğitim görmemiş olabilirdi, ama yazılı bir şeyi okurken nelere önem vereceğini çok iyi biliyordu. Aşağıdaki yazıyı okurken, sesindeki o melankoliyi hâlâ duyuyor gibiyim.

«Kendim için kralların o garip hazinelerinden altın ve gümüş topladım. Kendim için erkek ve kadın şarkıcılar tuttum.

«Böylece ululaşmıştım. Kudüs'te benden öncekilerden daha da uluydum. Aklım yerindeydi.

«Sonra ellerimin yaptığı tüm işlere, emek vererek ortaya çıkardığım şeylere baktım. Hepsi boştu. Güneşin altında durmakta herhangi bir kazanç yoktu.

«Her şey herkes için aynıydı. Doğrular ve kötüler, özveride bulunanlar ve bulunmayanlar, iyiler ve günahkârlar için tek bir olay var.

«Güneşin altında yapılan her şeyin içinde bir şeytan var. Evet, herkes için tek bir olay var. İnsanoğullarının yürekleri kötülükle dolu. Yaşarken de, ölürken de yüreklerinde delilik var.

«Tüm yaşayanlara katılan insan için umut vardır. Çünkü, yaşayan bir köpek, ölü bir arslandan daha iyidir.

«Yaşayanlar, öleceklerini bilirler. Ama ölüler hiçbir şey bilmezler. Kazanacakları bir şey de yoktur. Çünkü onların anıları da unutulmuştur.

«Aşkları, nefretleri ve kıskançlıkları da kaybolmuştur artık. Güneşin altında yapılan herhangi bir şeyden hiçbir payları yoktur artık.»

«İşte böyle Hımbıl,» dedi kitabı kapayarak, «Kudüs'e egemen olan vaiz de benim gibi düşünüyormuş. Benim karamsar olduğumu söylüyorsun. Bu, en koyu bir karamsarlık değil mi?.. **Güneşin altında yapılan her şey boş, güneşin altında hiçbir kazanç yok**, akıllı olan, aptal olan, iyi ya da günahkâr, herkes için **tek bir olay** var. Bu tek bir olay da ölüm. Ve onun da kötü bir şey olduğunu söylüyor. Çünkü vaiz yaşamı seviyor ve ölmek istemiyordu. **Yaşayan bir köpek, ölü**

bir arslandan iyidir, diyor. Boşluğu, mezarın sessizliğine ve hareketsizliğine yeğliyor. Ben de... Sürünmek, domuzca bir şey. Ama sürünmemek, bir kaya kadar katı ve kımıltısız olmak, dayanılmayacak bir şey. İçimdeki hareketin, hareketin gücünün, hareketin gücünün bilincinin kaynağı olan yaşamın dayanamayacağı bir şey. Yaşamın kendisi, memnunluk verici bir şey değil. Ama ölümü beklemek, daha da beter.»

«Sen, Hayyam'dan daha da kötüsün,» dedim. «O, hiç olmazsa maddeciliğinden bir mutluluk çıkarmasını biliyordu...»

«Hayyam da kimdi?..» diye sordu Kurt Larsen.

Ve ne o gün, ne de ondan sonraki gün, hiçbir iş yapmadım.

Rastlantıyla seçerek okuduğu kitaplar arasında «Rubailer» yoktu. Büyük bir hazine gibi geldi ona bu kitap. Aşağı yukarı üçte ikisini anımsıyordum. Gerisini de pek zorlukla karşılaşmadan çıkardım. Tek bir dize üstüne saatlerce konuşuyorduk. İçinde, tüm yaşamım boyunca bulamadığım bir üzüntü, bir isyan buluyordu. Belki de ben, ilk kez şiiri belirli bir neşe içinde okuyordum. Ama onun belleği kuvvetliydi. Ben okuduktan sonra aynı satırları bir kez daha yineliyor ve sabırsızlıkla inceliyordu.

En çok hangi dörtlüğü beğendiğini sorduğumda, İranlı şairin felsefesini ve genel hayat görüşünü açıkça belirten bir dörtlüğü söylemesine hiç şaşırmadım.

«Nereden geldin hiçbir şey sormadan,
ve hiçbir şey sormadan nereye gidiyorsun?..
Yasak şaraptan birkaç kadeh içip,
bu küstahlığın anısını boğmalı...»

«Çok büyük bir şey,» diye bağırdı Kurt Larsen. «Büyük!.. İşte temel sözcük bu... Küstahlık! Bundan daha iyi bir sözcük seçemezdi...»

Boş yere ona karşı çıkmaya çalıştım. Beni dinlemedi bile.

«Başka türlü olmak, yaşamın doğasında yoktur zaten. Yaşamasını durduracağını bildiği an hayat,

her zaman isyan eder. Başka türlüsü elinden gelmez. Vaize göre yaşam ile yaşamın ürünleri boş ve kötü bir şeydir. Ama ölüm, boşluğun ve kötülüğün sonu, onun için daha da kötüydü. Tek bir olayla ilgiliydi. Herkes için aynı olan olayla. Hayyam da, ben de, sen de... evet sen de... böyleyiz... Çünkü sen de aşçıbaşı senin için bıçağını bilerken ölüme karşı çıktın. Ölmekten korkuyordun. Seni yöneten, senden daha büyük olan içindeki yaşam, ölmek istemiyordu. Sen, ölümsüzlük içgüdüsünden söz ediyordun, ben ise, yaşama içgüdüsünden bahsettim. İşte yaşamak budur. Ölüm yaklaştıkça, ölümsüzlük içgüdüsünü de hükmü altına alır. Bunu sende de gördüm. Yadsıyamazsın.

«Şimdi ondan korkuyorsun. Benden de korkuyorsun. Bunu da yadsıyamazsın. Eğer boğazını yakalayıp böyle...»

Eliyle boğazıma sarıldı, soluğum kesilmişti.

«Sıkmaya başlasam, ölümsüzlük içgüdün uçup gidecek ve yaşamını sürdürmek isteyen yaşama içgüdün seni hükmü altına alacaktır. Kendini kurtarmak için savaşacaksın. Ölüm korkusunu gözlerinden okuyorum. Kollarınla havayı dövüyorsun. Yaşamak için tüm gücünü kullanıyorsun. Ellerin kolumu tutuyor. Ortaya konmuş bir kelebek gibi geliyor bana. Göğsün hızla inip kalkıyor, dilin dışarı çıkıyor, yüzün kızarıyor, gözlerin şişiyor, Yaşamak! Yaşamak! Yaşamak! diye bağırıyorsun. Burada, orada, herhangi bir yerde yaşamak için bağırıyorsun. Demek ölümsüzlüğünden kuşkulanıyorsun. Hah hah hah!.. Ondan emin değilsin. Yalnızca bu yaşam gerçek. O da gittikçe kararıyor, kararıyor. Ölümün karanlığı bu. Duymak, hareket etmek... her şey bitiyor. Ölüm yavaş yavaş üstüne çörekleniyor, gözlerin donuklaşıyor. Sesimi gittikçe daha az işitiyorsun. Yüzümü göremiyorsun. Hâlâ savaşıyorsun. Bacaklarını savuruyor, tekmeler atıyorsun. Bedenin, bir yılanınki gibi kıvranıyor. Yaşamak! Yaşamak! Yaşamak!»

Artık hiçbir şey işitmiyordum. Anlattığı karanlık her yanımı sarmıştı. Yeniden kendime geldiğimde, yerde yatıyordum. O, purosunu içerek merakla bana bakmaktaydı.

«Seni inandırabildim mi?» diye sordu. «Al, iç şundan biraz. Sana bir şeyler sormak istiyorum.»

Kafamı zorlukla çevirebildim. «Biraz... fazla inandırıcı olmaya başladınız...» diyebildim. Boğazımda korkunç bir ağrı vardı.

«Yarım saate kadar hiçbir şeyin kalmaz,» dedi. «Bir daha böyle gösteriler yapmayacağıma söz veriyorum. Kalk artık. Bir iskemleye oturabilirsin.»

Canavar ile ben, yani onunla oyuncağı arasındaki Hayyam ve vaiz üstüne olan tartışma, gece yarısına dek sürdü.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Son yirmi dört saat, bir vahşet karnavalına tanık oldu. Kavga, kamaradan ön güverteye dek bir salgın gibi yayıldı. Nereden başlayacağını bilemiyorum. Asıl neden Kurt Larsen'di. Adamlar arasındaki ilişkiler; kavgalar, anlaşmazlıklar, nefretlerle daha çok gerilmiş ve patlamaya hazır duruma gelmişti zaten. Geminin her tarafından birden yeşeren çimenler gibi kötü arzular bitiyordu.

Thomas Mugridge bir yılan, bir casus, bir muhbirdi. Tayfalar hakkındaki tüm bildiklerini kaptana yetiştirerek yine gözüne girmek istiyordu. Johnson'un konuşmalarının çoğunu Kurt Larsen'e anlatanın da o olduğundan eminim. Anlaşılan Johnson, geminin kantininden ince deriden bir giysi satın almış ve bunun çok kötü olduğunu görmüştü. Bu olayı ortalığa yaymakta gecikmedi. Gemi kantini her uskunada bulunur ve burada denizcilerin gerek duyduğu öteberiler satılırdı. Aldıkları şeyin parasını da avdan kendilerine düşen payla öderlerdi.

Johnson'un kantinde yaptıklarından hiç haberim yoktu. Onun için daha sonra olanları büyük bir şaşkınlıkla karşıladım. Kamarayı süpürmeyi henüz bitirmiştim. Tam Kurt Larsen'le Hamlet üzerine bir tartışmaya dalmıştık ki, Johnson'la Johansen, merdiven-

lerden aşağı inmeye başladılar. Johnson, aşağı indikten sonra başından şapkasını çıkardı ve kamaranın ortasında saygılı bir tavırla durdu.

«Kapıyı kapayıp sürgüyü çek!» dedi Kurt Larsen bana.

Dediklerini yaparken, Johnson'un biraz kaygılandığını farkettim, ama neden olabileceği aklıma bile gelmedi. Her şey olup bitinceye dek, böyle bir şey olabileceğini düşünmemiştim bile... Ama o, başına gelecekleri ta başından beri biliyor ve bunu kahramanca bekliyordu. Onun bu davranışında, Kurt Larsen'in tüm maddeciliğinin yalanlandığını gördüm. Tayfa Johnson, ilke, doğruluk ve içtenlik dolu bir insandı. Haklıydı. Haklı olduğunu biliyordu ve korkmuyordu. Haklı olduğunu göstermek için ölebilirdi. Böylece kendine ve ruhuna karşı haksızlık etmemiş olacaktı. Bu, ruhun madde üzerinde kazandığı bir zaferdi. Ruhun büyüklüğü ve hükmedilmezliğinin bir kanıtıydı.

Ama biz yine olaya dönelim.

Johnson'un gözlerindeki kaygıyı farketmiştim, ama bunun onun çekingenliğinden ve utangaçlığından geldiğini sanmıştım. İkinci Kaptan Johansen, onun birkaç metre sağında duruyordu. Kurt Larsen ise onun bir metre önünde, kamara sandalyelerinden birine oturmuştu. Ben kapıyı kapayıp sürgüyü çektikten sonra uzun bir sessizlik oldu. Sonunda, Kurt Larsen'in sesi çınladı.

«Yonson,» diye söze başladı.

«Benim adım Johnson, efendim,» diye düzeltti denizci.

«Peki, Allah kahretsin, Johnson öyleyse!.. Seni neden çağırdığımı tahmin edebiliyor musun?..»

«Hem evet, hem de hayır efendim,» karşılığını verdi. «İşimi iyi yaparım. Bunu ikinci kaptan da biliyor, siz de biliyorsunuz efendim. Onun için bu konuda bir yakınma olamaz.»

«Hepsi bu kadar mı?» diye sordu Kurt Larsen, alçak bir sesle.

«Benden ne istediğinizi biliyorum,» diye söze devam etti Johnson. «Benden hoşlanmıyorsunuz. Siz... Siz...»

«Devam et,» diye üsteledi Kurt Larsen, «Benim duygularımdan korkma!»

«Korkmuyorum,» diye yanıtladı denizci kızgınlıkla. «Eğer çabuk konuşmuyorsam, bu sizin kadar o ülkede kalmadığım içindir. Erkekçe olduğum için beni sevmiyorsunuz.»

«Gemi disiplini için biraz fazla erkeksin!» dedi Kurt Larsen. «Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musun?»

«İngilizce bilirim. Ne demek istediğinizi anlıyorum efendim,» dedi Johnson.

«Johnson,» dedi Kurt Larsen. Sesi, sanki tüm konuşmaları unutup asıl soruna gelmek istermiş gibiydi. «Anladığım kadarıyla aldığın deri elbiseden pek memnun değilmişsin.»

«Hayır değilim. İyi mal değildi efendim...»

«Sağda solda bu konuda söyleniyormuşsun...»

«Ben düşündüğümü söylerim efendim,» diye yanıt verdi denizci. Ne zaman ağzını açsa, gemi kibarlığını unutmuyor, «Efendim» sözcüğünü ağzından düşürmüyordu.

İşte o anda gözüm Johansen'e ilişti. Yumruklarını sıkmış, düşmanca Johnson'a bakmaktaydı. Birkaç gün önce ondan yediği yumruk izi, gözünün altında mosmor duruyordu. İlk kez çok kötü bir şey olacağı geçti aklımdan. Ama neler olacağını bir türlü kestiremiyordum.

«Kantinin ve benim hakkımda senin söylediklerini söyleyen adamların başına ne gelir, biliyor musun?» diye sordu Kurt Larsen.

«Biliyorum!» dedi öbürü.

«Ne?» diye sordu Kurt Larsen, emir verircesine.

«Şimdi sizin ve ikinci kaptanın bana yapacaklarınızı, efendim.»

«Şuna bak Hımbıl,» dedi Kurt Larsen bana. «Şu hareket eden, soluk alan, bana hakaret eden ve yine de iyi olduğuna inanan şu hayvana bak. Doğruluk, ahlak gibi insan palavralarının etkisi altında kalmış. Başına geleceklerin bilincinde olmasına karşın yine de tüm bunları savunmak niyetinde. Ne düşünüyorsun onun hakkında Hımbıl, ha... ne düşünüyorsun?»

«Onun sizden çok daha iyi bir insan olduğunu düşünüyorum,» diye yanıt verdim. Kızgınlığının hiç olmazsa bir kısmını kendi üstüme çekmek istiyordum. «Sizin dediğiniz gibi, **onun insanca palavraları**, erkekliği ve soyluluğu oluşturur. Sizin böyle palavralarınız, düşleriniz ve idealleriniz yok. Yoksul bir insansınız siz...»

Memnun olmuşcasına başını salladı. «Çok doğru Hımbıl, çok doğru. Benim soyluluğu ve erkekliği oluşturan palavralarım yok. Ben de vaiz gibi, yaşayan bir köpeğin ölü bir arslandan daha iyi olduğu kanısındayım. Benim inandığım tek şey, çıkardır. Yaşamın sürmesini sağlayan da budur. Yaşamın şu Johnson denilen parçasına bak. Öldüğü zaman, kül ve toz haline geldiğinde, külün ve tozun sahip olacağı asaletten daha fazla bir şey kalmayacak ortada. Ama ben hâlâ yaşayacağım.»

«Ne yapacağımı biliyor musun?» diye sordu.

Başımı salladım.

«İşte şimdi yaşamının ve hâlâ kükreyebilmenin bana verdiği ayrıcalığı kullanıp, soyluluğun ne olduğunu sana göstereceğim. Seyret!»

Johnson'dan ikibuçuk metre kadar uzaktaydı ve oturuyordu. Ayağa bile kalkmadan bir sıçrayışta sandalyeden fırladı. Tıpkı bir vahşi hayvanı, bir kaplanı andırıyordu. Johnson bir eliyle karnını, öbürüyle başını korumaya çalışıyordu. Ama Kurt Larsen, bu ikisinin tam ortasına, onun göğsüne atladı. Johnson'un soluğu, balta savuran bir adam gibi birden «hıh!» diye ciğerlerinden boşandı. Neredeyse düşecekti. Dengesini korumak istercesine iki yana sallandı.

Bundan sonra olan o vahşeti anlatamayacağım. Çok korkunçtu. Şimdi düşüncesi bile beni hasta etmeye yetiyor. Johnson, yeteri kadar kahramanca döğüştü. Ama Kurt Larsen'le başa çıkabilecek güçte değildi. Hele Kurt Larsen'le ikinci kaptanın karşısında yapabileceği hiçbir şey yoktu. Bir insanın bu kadar şeye katlanarak canlı kalmasına ve savaşmaya devam etmesine bir türlü aklım ermiyordu. Ama Johnson savaşmaktan geri durmadı. Onun için en ufak bir umut ışığı bile yoktu. Bunu, benim kadar o da bi-

liyordu. Ama içindeki o erkeklik, onun savaşı bırakmasını engelliyordu.

Artık dayanamıyordum. Birden delireceğim duygusuna kapıldım ve kapıyı açıp güverteye kaçabilmek için merdivenlere koştum. Ama Kurt Larsen, bir an için kurbanını bırakıp bir sıçrayışta üstüme atladı ve beni kamaranın bir köşesine fırlattı.

«İşte yaşam bu, Hımbıl...» diye bağırdı. «Otur da seyret. Ruhun ölümsüzlüğü üstüne veriler toplayabilirsin. Sonra sen de çok iyi biliyorsun ki, biz, Johnson'un ruhuna bir şey yapamayız. Biz, yalnızca onun bedenini ortadan kaldırabiliriz!»

Yüzyıllar kadar uzun geldi geçen zaman bana. Johnson'un dayak yiyişi herhalde on dakikadan fazla sürdü. Kurt Larsen'le Johansen, zavallı adamın üstüne çıkmışlardı. Yumrukluyorlar, ağır ayakkabılarıyla tekmeliyorlar, ayağa kaldırıp sonra yeniden yere yıkıyorlardı. Gözleri şişmiş, kapanmıştı. Artık hiçbir şey göremiyordu. Ağzından, burnundan, kulaklarından kan gelmekteydi. Artık ayağa kalkamayacak duruma gelince, yerde yatan gövdesine vurmaya başladılar.

«Yeter Johansen, yeter bu kadar...» dedi Kurt Larsen sonunda.

Ama ikinci kaptan hâlâ vuruyordu. Kurt Larsen, onu kolundan tutup çekti. Ama onun bu hafif hareketi bile Johansen'i bir mantar gibi duvara yapıştıracak kadar güçlüydü. Johansen kafasını duvara çarpıp yere düştü. Şaşırmıştı.

«Kapıları aç Hımbıl,» diye bana emir verdi.

Dediğini yaptım. İki vahşi, artık hiçbir şey hissetmeyen adamı yerden kaldırdılar, merdivenlerden çıkartıp güverteye attılar. Burnundan akan kan, onun sandal arkadaşı Louis'in ayaklarını ıslattı. Ama Louis, ona hiç önem vermedi bile.

Kamarot George Leach'in tavrı ise onunkine hiç benzemiyordu. O zamanki yaptığı şey kadar bizi onun hiçbir hareketi şaşırtmamıştı. Johnson'u ön güverteye çekip yaralarını sarmaya koyuldu. Johnson, tanınmayacak durumdaydı. Dayak yemeye başlamasından güverteye çıkarılmasına dek geçen kısacık zamanda

her yanı öylesine şişmiş ve morarmıştı ki, insan olduğu bile anlaşılmıyordu.

Ben kamaranın temizliğini bitirdiğimde, o da Johnson'un yaralarını sarmayı tamamlamıştı. Biraz temiz hava almak ve sinirlerimi yatıştırmak için güverteye çıkmıştım. Kurt Larsen purosunu içiyor, herhangi bir neden için **Hayalet**'e yüklenmiş olan kocaman bir kütüğü seyrediyordu. Birden Leach'in sesini işittim. Öfkeyle bağırıyordu. Başımı çevirdiğimde, geminin ucunda durduğunu gördüm. Yüzü bembeyaz, gözleri pırıl pırıldı. Yumruğunu havaya kaldırmıştı.

«Allah belanı versin Kurt Larsen. Senin gibi korkak, katil pis bir domuzu ancak cehennem paklar...» diye bağırıyordu.

Şaşkınlıktan dilim tutulmuştu. Başına gelecekleri merakla beklemeye başladım. Ama Kurt Larsen'in ona bir şey yapmaya niyeti yoktu. Dirseğini kamaranın kasasına dayamış, düşünceli ve meraklı bakışlarla ateşli delikanlıyı izliyordu.

Ve çocuk, Kurt Larsen'e ömründe kimsenin söylemediği sözleri söylüyordu. Tayfalar toplanmışlar, korkuyla olanları seyrediyorlardı. Avcılar da dümenin önünde durmuşlardı. Leach konuştukça onların da suratlarının değiştiğini görüyordum. Çocuğun söylediği sözler değil, ama başına gelecekler, onları bile korkutuyordu. Herhangi bir canlı yaratığın Kurt Larsen'le başa çıkması olanaksız gibi görünüyordu. Delikanlıya hayran olduğumun farkındaydım. Tıpkı peygamberler gibi onda haksızlığı bastırmak için bedenin ve bedenin korkularının üstüne çıkan bir ölümsüzlük görüyordum.

Kurt Larsen'in ruhuna küfrediyordu. Tanrıdan, bildiği bütün belaları onun için diliyordu. Bir Katolik kilisesinin Ortaçağ aforozlarının coşkusu içindeydi.

Çıldırmıştı. Ağzı köpürüyordu. Kimi zaman duruyor, boğulacak gibi oluyor, yutkunuyor, sonra yeniden konuşmaya başlıyordu. Tüm bunlar olup biterken Kurt Larsen, sessiz bir biçimde dirseğine dayanmış, hiçbir şey yapmadan merakla onu seyrediyordu.

Yaşamın bu vahşi bölümü, maddenin isyanı, onu hem şaşırtıyor, hem de ilgisini çekiyordu.

Her an ben ve benim gibi herkes, onun delikanlının üstüne atlamasını bekliyordu. Ama o, bunu yapmak niyetinde değildi. Purosu söndüğü halde sessizce ve merakla bakıp duruyordu:

«Domuz! Domuz! Domuz!» diye bağırıyordu Leach, avazı çıktığınca. «Neden gelip beni öldürmüyorsun?.. Pis katil!.. Bunu yapabilirsin. Korkmuyorum... Seni durduracak kimse yok. Yaşayıp senin avucunda sürünmektense, ölüp senden kurtulmak daha iyi. Hadi gel, korkak... Öldür beni! Öldür beni! Öldür beni!»

İşte tam bu anda Thomas Mugridge sahneye çıktı. O zamana dek, mutfak kapısından olup biteni dinlemekteydi. Ama şimdi, biraz çöp atma bahanesiyle dışarı çıkmıştı. Delikanlının öldürülme sahnesini kaçırmak istemiyordu anlaşılan. Kurt Larsen'e pis pis sırıtıp selam verdi. Ama o, onu görmedi bile. Bu kez Leach'e dönüp konuştu.

«Ne biçim konuşma bu?.. Hayret doğrusu...»

Bu, Leach'i daha da kızdırmıştı. Üstelik şimdi öfkesini çıkarabilecek bir şey de geçmişti eline. Aşçıbaşı onun kolunu yaraladığından beri ilk kez dışarı çıkıyordu. Aşçıbaşı sözlerini bitirmeden, Leach onu yere devirdi. Birkaç kez ayağa kalkıp mutfağa kaçmaya çalıştıysa da, Leach onu yeniden yere serdi.

«Ah Tanrım...» diye bağırdı. «Yardım edin... yardım edin!.. Alın üstümden bunu... ne olur!..»

Avcılar rahatlayarak gülmeye başladılar. Trajedi bitmiş, komedi başlamıştı. Şimdi tayfalar herkesin az çok nefret ettiği aşçıbaşının başına gelecekleri seyretmek için toplanmışlardı. Ben bile içimin neşeyle dolduğunu duydum. Leach'in, Thomas Mugridge'yi dövmesinin çok hoşuma gittiğini itiraf etmeliyim. Oysaki bu da, Johnson'un dövülmesi kadar korkunç bir şeydi. Ama Kurt Larsen'in yüzündeki hava hiç değişmedi. Olduğu yerden kımıldamamıştı bile. Aynı merakla olanları seyretmeye devam etti. Sanki şimdiye dek yaşam konusunda bilmediği bir şeyleri keşfetmek istiyordu. Sanki her şeyi açığa çıkaracak esrarın anahtarı buradaydı.

Ama ne kadar korkunçtu o dövüş. Kamarada tanık olduğum sahneye çok benziyordu. Aşçıbaşı umutsuzca kendini savunmaya çalışıyordu. Kamaraya kaçıp korunma çabaları da umutsuzcaydı. Ortaya doğru yuvarlanıyor, ama durmadan yumruk üstüne yumruk yiyordu. Sonunda tıpkı Johnson gibi cansız bir yığın halinde güvertede uzanıp kaldı. Ve kimse olaya karışmadı. Onu öldürebilirdi. Ama intikamını yeterince aldığını hissedip düşmanından ayrıldı ve pruvaya gitti.

Ama bu iki olay, o gün için yalnızca bir başlangıçtı. Öğleden sonra Smoke'la Henderson arasında bir kavga patladı. Avcıların kaldığı yerden silah sesleri geliyordu. Açık kapıdan barut kokusu yayıldı ortalığa ve Kurt Larsen'in burnuna ulaştı. Her iki adam da yaralanmıştı. Ama o, buyruklarına boyun eğmedikleri ve av mevsiminden önce yaralandıkları için onları dövdü. Aslında ikisi de oldukça kötü yaralanmıştı. Kurt Larsen onları dövdükten sonra kaba bir biçimde yaralarını sarmaya koyuldu. Kurşun yaralarını temizlerken ona yardım ettim. İki adam da viskiden başka hiçbir uyuşturucu madde almadan onun o kaba ameliyatlarına gık demeden dayandılar.

Sonra ilk nöbet sırasında ön güvertede kavga çıktı. Sorun, Johnson'un dövülmesine yol açan söylentiydi. İşittiğim seslerden ve ertesi gün gördüğüm manzaradan anlaşıldığına göre, tayfaların yarısı, öbür yarısıyla kavgaya tutuşmuştu.

İkinci nöbet sırasında Johansen'le Amerikalıya benzeyen Avcı Latimer arasında kavga çıktı. Bunun nedeni de, ikinci kaptanın geceleri uykusunda sayıklaması ve Latimer'in ona laf atmasıydı. Johansen uyuduğu halde, bütün gece odasında kimseyi uyutmuyordu. Kavga, bütün gece sürdü.

Bana gelince, bütün gece karabasanlar gördüm. O gün, korkunç bir düş gibi geçmişti. Vahşeti vahşet izlemiş, insanların hainliği başkalarının canını yakmalarına, onları öldürmeye kalkmalarına neden olmuştu. Sinirlerim allak bullaktı. Şaşkınlık içindeydim. Hayatım, insanların bu yönünü tanımadan geçmişti. O zamana dek yaşamın yalnızca entellektüel

yönlerini öğrenmiştim. Kalabalıkla karşılaşmıştım, ama bir aydının kabalığıydı bu... Charley Furuseth'in alaycılığı, Bibelot'daki arkadaşların haince eleştirileri, okul günlerimdeki öğretmenlerimin çirkin sözleri...

Hepsi bu kadardı. Ama insanların kızgınlıklarını başkalarının kanını dökerek çıkartmaları, benim için garip ve korkunç bir şeydi. Yatağımda karabasanlar görüp huzursuzca yatarken, boşuna bana «Korkak Van Weyden» demediklerini düşündüm. Yaşamın gerçekleri konusundaki bilgisizliğim tamdı. Kendi kendime, acı acı güldüm. Kurt Larsen'in felsefesi, yaşamı benimkinden daha iyi tanımlıyordu.

Düşüncelerimin bilincine varınca, birden korktum. Çevremdeki bitip tükenmek bilmeyen vahşilik, etkili olmuştu. Yaşamımda iyi ve güzel ne varsa, hepsini mahvediyordum. Mantığım, Thomas Mugridge'nin dövülmesinin kötü bir şey olduğunu söylüyordu, ama ruhum yine de bundan büyük bir mutluluk duyuyordu. Günahımın ağırlığı altında ezilirken —evet bu bir günahtı— çılgınca bir sevinç duyuyordum. Artık ben, Humphrey Van Weyden değildim. **Hayalet**'te kamarotluk yapan Hımbıl'dım. Kurt Larsen, kaptanımdı. Thomas Mugridge ile öbürleri de arkadaşlarım... Onları tehdit eden ölüm, artık beni de etkilemeye başlamıştı.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üç gün hem kendi işimi, hem de Thomas Mugridge'nin işini yaptım. Onun işini becerebilmek, beni gururlandırıyor. Kurt Larsen'in de hoşuna gittiğini biliyorum. Üstelik yaptığım iş, denizcilerin de takdirini kazanmıştı.

«Gemiye bindiğimden beri yediğim en temiz lokma...» dedi Harrison, bulaşıkları mutfağa getirdiğinde. «Nedense Tommy'nin yaptığı yemekler pis kokuyor... Bahse girerim, San Fransisco'dan ayrıldığın-

dan beri bir kez olsun gömleğini bile değiştirmemiştir!..»

«Değiştirmediğini çok iyi biliyorum,» diye yanıtladım.

«Üstelik herhalde onunla yatıyordur,» dedi Harrison.

«Evet, öyle...» diye ona hak verdim. «Hep aynı gömlek sırtında. Bir kez olsun çıkarmadı...»

Ama Kurt Larsen, iyileşebilmesi için ona yalnızca üç gün izin verdi. Dördüncü gün, her yanı şiş, gözleri kapalı, topallaya topallaya yatağından kaldırılıp işbaşına gönderildi. Ağlayıp sızladı, ama Kurt Larsen acımadı ona.

«Bundan böyle de yaptığın işi düzelt!» diye uyardı. «Pisliğe son artık!.. Gömleğini de sık sık değiştir!.. Yoksa gemiden atarım seni, anlıyor musun?..»

Thomas Mugridge titreye titreye mutfakta dolaştı. **Hayalet**'in en ufak bir hareketi bile sendelemesine neden oluyordu. Kenara tutunmak istedi. Ama beceremedi. Bunun üstüne, kızgın kuzinenin üstüne o koca bedeni yığıldı kaldı. Ortalığı bir anda yanık et kokusu kapladı ve bir çığlık işitildi.

«Ah Tanrım, Tanrım... ne yaptım?..» diye ağladı kömür sandığının üstüne oturarak. Öne arkaya sallanarak acısını azaltmaya çalışıyordu. «Neden bunlar benim başıma geldi?.. Çok üzülüyorum. Gerçekten de çok üzülüyorum... Hayatta kimseyi üzmemek ya da kimseye zarar vermemek için çok çalıştım...»

Şiş ve renksiz yanaklarından aşağı gözyaşları dökülüyordu. Yüzündeki acı, birden vahşi bir havaya dönüştü.

«Ondan nefret ediyorum... nefret ediyorum!» diye bağırdı.

«Kimden?» diye sordum. Ama zavallı yine ağlamaya başlamıştı. Nefret etmediklerini düşünmektense, nefret ettiği insanları tahmin etmek daha kolaydı. Çünkü onda, bütün dünyadan nefret edecek kadar büyük bir kötülük vardı. Yaşam ona öylesine kötü, öylesine vahşi davranmıştı ki, onun kimi zamanlar kendinden bile nefret ettiğini düşünürdüm. O zaman içimi bir acıma duygusu kaplar, onun kötülüğünden

zevk aldığım için kendimden utanırdım. Yaşam, ona haksız davranmıştı. Onu bu yola soktuğu zaman en büyük kazığını atmış, daha sonra da bu kazıklar süregelmişti. Böyle olmaktan öte, başka bir şansı olabilir miydi ki?.. Sanki bu düşüncelerime cevap verircesine birden konuştu.

«Hiç şansım olmadı yaşamda... hiç!.. Beni okula gönderecek, aç karnımı doyuracak, burnumu silecek kimsem yoktu. Kimse benim için bir şey yapmadı... kimse...»

«Aldırma Tommy,» dedim elini omuzuna koyarak, «Üzme kendini. Sonunda o da olur... Daha yaşayacak uzun yılların var. Seni mutlu edebilecek çok şeyler yapabilirsin...»

«Yalan bu! Korkunç bir yalan!..» diye bağırdı elimi iterek. «Yalan bu!.. Sen de biliyorsun! İşim bitik artık benim. Pis bir yaşam sürerek geçirdim ömrümü. Senin için önemli değil Hımbıl. Sen bir kibar insan olarak doğmuşsun. Aç olmanın ne demek olduğunu, karnın guruldarken ağlamanın ne pis bir şey olduğunu bilmezsin. Bundan sonra olacaklar, her şeyi düzeltecek mi?.. Eğer yarın Amerika Birleşik Devletleri'nin başkanı olsam, bu, çocukken aç olan karnımı nasıl doyuracak?..

«Nasıl doyuracak?.. Sorarım!.. Acı çekmek için doğmuşum ben. Çevremdeki bütün insanlardan daha çok acı çektim... bütün yaşamım hastanelerde geçti. Havana'da, New Orleans'ta ateşler içinde yattım. Barbados'ta ise az kalsın ölüyordum. Honolulu'da çiçeğe yakalandım. Şanghay'da iki bacağımı kırdım. Alaska' da zatürre oldum. San Fransisco'da üç kaburgamı kırdım. İşte şimdi de burada böyleyim. Bak bana... bak bir kez!.. Yine kaburgalarım kırık. Çok geçmeden kan kusmaya başlayacağım. Bu bana nasıl yapılır?.. Soruyorum. Kim düzeltecek şimdi bunu?.. Allah mı?. Allah zaten dünyaya gönderdiğinde nefret ediyordu benden!..»

Saatlerce ve saatlerce alınyazısına küfredip durdu. Sonra inleye inleye işine döndü. Gözlerinde tüm canlı yaratıklara karşı büyük bir nefret parlıyordu. Tahmini doğru çıkmıştı. Çok geçmeden oldukça kötü

hastalandı. Kan kusuyor, çok acı çekiyordu. Söylediği gibi, Tanrı onu öldürmeyecek kadar ondan nefret ediyordu. Gün geçtikçe daha da kötüleşti.

Johnson, ancak birkaç gün sonra yeniden işine dönebildi. Hâlâ hastaydı. Kaç kez onu acı içinde, yerlerde sürünürken, ya da dümeni kullanırken gördüm. Ama daha da kötüsü, ruhu değişmişti. Kurt Larsen'in karşısında ezik, Johansen'in karşısında boynu bükük tü. Leach'in tavrıysa onunkine hiç benzemiyordu. Bir kaplan gibi vahşice güvertede dolaşıyor, Kurt Larsen'e ve Johansen'e olan nefretini gizlemiyordu.

«Sana gösteieceğim pis İsveçli,» dediğini işittim Johansen'e bir gece.

İkinci kaptan, karanlıkta küfretti ona. Bir an sonra sert bir şeyin mutfağın duvarına çarptığını işittim. Bunu küfürler izledi ve alaylı bir kahkaha yükseldi. Ses seda kesildikten sonra yavaşça dışarı çıktığımda, tahtaya gömülü kocaman bir bıçak gördüm. Birkaç dakika sonra ikinci kaptan onu aramaya geldi, ama ben ertesi gün bıçağı gizlice Leach'e verdim. Bıçağı alırken gülümsedi. Ama benim sınıfımdaki insanların saatlerce konuşarak belirteceği tüm içtenliği kapsayan bir gülümseyişti bu.

Gemideki herkesin tersine, kimseyle kavgalı olmadığım gibi, herkesle iyi geçiniyordum. Belki avcılar bana ancak dayanabiliyorlardı, ama nefret ettikleri de söylenemezdi. Gece gündüz güvertede, gölgelik bir yere asılı hamaklarında sallanan Smoke'la Henderson, benim herhangi bir hastane hemşiresinden daha iyi olduğumu ve yolculuğun sonunda paralarını aldıklarında beni unutmayacaklarını söylüyorlardı. (Sanki onların paralarına ihtiyacım varmış gibi! Onların tümünü ve böyle birkaç tane daha uskunayı satın alabilirdim ben!..) Ama şimdilik onların yaralarını iyileştirmek benim görevimdi ve ben de elimden geleni yapıyordum. Kurt Larsen, iki gün süren bir baş ağrısı daha çekti. Çok acı çekiyor olmalıydı ki, beni odasına çağırdı ve bütün söylediklerimi hasta bir çocuk gibi yerine getirdi. Ama yaptığım hiçbir şey, onu rahatlatamıyordu. Tavsiyem üstüne sigara ve iç-

kiyi bıraktı. Onun gibi harika bir hayvanın baş ağrısı çekmesi, beni şaşırtıyordu.

«Allahın işi bu diyorum size...» diyordu Louis. «Yaptıkları kötülüklerin çezası bu... Daha da çekecek!.. Yoksa...»

Yoksa!..» dedim.

«Yoksa, Allah işini yapmıyor demektir... Böyle konuşmam da doğru değil, ama...»

Herkesle iyi geçindiğimi söylerken yanılıyormuşum. Thomas Mugridge, artık benden eskisi kadar nefret etmekle yetinmiyor. Üstelik şimdi de bu nefretini artırmak için yeni bir neden buldu. Bunun ne olduğunu anlamak beni biraz uğraştırdı, ama sonunda öğrendim. Kendisinden daha başarılı doğduğum için nefret ediyordu benden.

Smoke'la Henderson'u güvertede yan yana ilk kez konuşurken görünce, «Hâlâ kimse ölmedi...» diye fısıldadım Louis'e.

Louis gri gözleriyle bana baktı ve kafasını salladı.

«Bir şeyler olacak diyorum sana. Çok kötü şeyler olacağını seziyorum. Uzun süredir içimde var bu duygu. Yakında... çok yakında...»

«İlk kim gider?» diye sordum.

«İlk giden kesinlikle şişman Louis olmayacak,» diye güldü. «Gelecek yıl bu zamanlar, beş oğlunu da denize armağan edip de yorgun gözlerle engin suları seyreden yaşlı anamı göreceğimden eminim.»

«Ne diyor sana?» diye bağırdı Thomas Mugridge, «Neler anlatıyor o sana?..»

«Bir gün eve dönüp yaşlı anasını göreceğini...» diye karşılık verdim.

«Benim hiçbir zaman bir anam olmadı...» dedi aşçıbaşı, donuk, umutsuz gözlerle bana bakarak.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kadınları hiçbir zaman gereğince değerlendiremediğimi düşündüm. Bununla beraber, şimdiye dek

hiçbir zaman kadınlardan uzak da kalmadım. Annemle kızkardeşlerim sürekli üstüme düşerler, ben de durmadan onlardan kaçmaya çalışırdım. Durmadan sağlığımla ilgilenirlerdi. Odama girerler, ortalığı düzeltip, göze daha derli toplu görünmesine karşın her şeyimi büsbütün karışık bir hale getirirlerdi. Onlar çıktıktan sonra aradığım hiçbir şeyi bulamazdım. Ama şimdi onların yanında olmak, ne kadar iyi olurdu... Her zaman nefret ettiğim o giysilerinden çıkan hışır hışır sesler bile hoşuma giderdi... Eğer bir daha eve dönersem, onları hiç kızdırmayacağımdan eminim. Bütün gün başımda durup, günün her dakikası odamın tozunu alıp, süpürüp düzeltebilirler. Ben yalnızca yan gelip yatarak bir anneye ve birkaç kızkardeşe sahip olduğum için ne denli mutlu olduğumu düşüneceğim...

Bunları düşünmek, beni oldukça meraklandırdı. Acaba, **Hayalet**'teki bu garip insanların anaları nasıl şeylerdi?.. Erkeklerin, kadınlardan ayrılıp koca dünyayı tek başlarına dolaşmaları bana hiç de doğal ve sağlıklı bir şey gibi gelmiyordu... Kabalık ve vahşilik, bunun kaçınılmaz sonuçlarıydı. Çevremdeki bu adamların karıları, kızkardeşleri, kız çocukları olmalıydı. O zaman daha yumuşak insanlar olabilirler, acımanın ne demek olduğunu anlayabilirlerdi. Oysa bir tanesi bile evli değil. Yıllarca iyi bir kadınla ilişkisi olmamıştı hiçbirinin. Ya da böyle bir yaratık onu etkilememişti. Yaşamlarında hiçbir denge yoktu. Vahşi erkeklikleri fazla gelişmişti. Yapılarının öbür yanı da yitip gitmişti.

Yaşamda dövüşmekten başka hiçbir şey bilmeyen birer vahşi bunların hepsi. Bir zamanlar bunların da birer anneye sahip olduklarını düşünmek olanaksız gibi geliyor bana. Cinsellik diye bir şeyin olmadığı, yarı hayvan, yarı insan garip bir ırktan sanki bunların hepsi... Kaplumbağalar gibi güneşin altında yumurtadan çıkmışlar, ya da buna benzer bir biçimde dünyaya gelmiş gibiler... Bütün günlerini vahşilik için geçirip, doğdukları gibi sevimsiz bir biçimde ölüyorlar.

Bu yeni konuyu merak ederek dün gece Johan-

sen'le konuştum. Yolculuğun başından beri benimle yaptığı zorunluluk dışı ilk konuşmaydı bu.

On sekiz yaşındayken İsveç'ten ayrılmıştı. Şimdi ise otuz sekiz yaşındaydı. Bu arada da bir kez olsun evine uğramamıştı. Birkaç yıl önce Şili'de denizcilerin kaldığı bir pansiyonda kendi köyünden biriyle karşılaşmış ve annesinin hâlâ sağ olduğunu öğrenmişti.

«Şimdi epey yaşlı olmalı,» dedi. Bir yandan da dümeni kullanmakta olan Harrison'a bakıyordu.

«Ona en son ne zaman mektup yazdın?»

Hesabı yüksek sesle yaptı.

«Seksen bir mi... hayır, seksen iki olmalı. Hayır hayır... seksen üç olmasın?.. Evet... tam on yıl önce... Madagaskar'da küçük bir limandan postalamıştım...»

«Anlıyor musun?..» diye devam etti söze. Sanki uzun süredir arayıp sormadığı annesiyle konuşuyordu. «Her yıl eve gitmeye niyetleniyorum. O zaman da yazmaya gerek kalmıyor. Ama her yıl bir şey çıktı, bir türlü gidemedim. Neyse artık ikinci kaptan oldum. San Fransisco'da paramı alınca — belki de beş yüz dolar kadar alabilirim — Liverpool'a giden bir gemiye binerim. O zaman daha da çok para kazanır, eve de dönebilirim. Annem de çalışmak zorunda kalmaz...»

«Annen çalışıyor mu?.. Şimdi mi?.. Kaç yaşında?».

«Yetmiş civarında olmalı,» diye yanıtladı. Sonra övünürcesine ekledi. «Bizim ülkemizde insanlar doğdukları andan ölecekleri güne dek çalışırlar. Onun için uzun yaşarız biz... Ben de yüz yaşıma dek yaşayacağım...»

Bu konuşmayı hiç unutmayacağım. Ondan işittiğim son sözlerdi bunlar. Belki de bu, onun son konuşmasıydı.

Aşağı indiğimde, oranın yatmak için fazla sıcak olduğunu düşündüm. Epey sakin bir geceydi. Rüzgâr yoktu, **Hayalet** ağır ağır ilerliyordu. Kolumun altına bir battaniye ile bir de yastık sıkıştırıp güverteye çıktım.

Kamaranın üstünde, dümeni kullanmakta olan Harrison'un önünden geçerken, teknenin birkaç de-

rece yoldan çıktığını gördüm. Uyuduğunu sanarak uykusunu kaçırmak için onunla konuşmak istedim. Ama gözleri açık boş boş bakıyordu. Uyumuyordu. Bana karşılık verecek durumda değildi.

«Ne oldu?..» diye sordum. «Hasta mısın?»

Başını salladı, uykudan uyanıyormuşcasına derin derin içini çekti.

«Rotadan çıkmışsın, dikkat etsen iyi olur,» dedim.

Dümeni biraz kırdı, pusulanın Kuzey-batıyı gösterdiğini gördüm.

Tam yatmaya hazırlanıyordum ki, garip bir hareket gözüme çarptı. Başımı küpeşteye çevirdim. Islak bir el, küpeşteye tutunuyordu. Sonra ikinci bir el onun yanında belirdi. Şaşkın şaşkın bakıyordum. Karanlıklardan gelen bu konuk kimdi acaba?.. Kim olursa olsun, gemiye tırmanmakta olduğunun farkındaydım. Sonra sırılsıklam bir kafa göründü. Kurt Larsen'di bu. Kafasındaki bir yaradan akan kan, sağ yanağını kıpkırmızı yapmıştı.

Güverteye atlayıp ayağa kalktı. Kim olduğunu anlamak istercesine dümendeki adama baktı. Her yanından sular akıyordu. Bana doğru yürümeye başlayınca, bir içgüdüyle geri çekildim. Gözlerinde ölüm okunuyordu.

«Bir şey yok Hımbıl,» dedi alçak bir sesle. «İkinci kaptan nerede?..»

Başımı salladım.

«Johansen! Johansen!..» diye bağırdı alçak bir sesle.

«Nerede o?» diye sordu Harrison'a.

Genç adam kendine gelmiş olmalıydı ki hemen cevap verdi.

«Bilmiyorum efendim. Az önce ön tarafa doğru giderken gördüm.»

«Ben de ön tarafa gittim. Ama gittiğim yoldan dönmediğimi gördün herhalde. Bunu açıklayabilir misin?..»

«Gemiden inmiş olmalısınız efendim.»

«Aşağıda arayayım mı onu efendim,» diye sordum.

Kurt Larsen başını salladı. «Orada bulamazsın

Hımbıl. Hadi, benimle gel. Elindekileri burada bırak. Önemli değil.»

Onun ardı sıra gittim. Gemide hiç ses yoktu.

«Şu Allahın belası avcılar,» dedi. «Bir nöbet bile tutamayacak kadar şişman ve tembeller!..»

Pruvada üç tayfanın uyuduğunu gördük. Çevirip birer birer yüzlerine baktı. İyi havalarda nöbetçi, dümenci ve görevli birinin dışında kalanların uyumaları bir gelenek gibi olmuştu.

«Kim nöbetçi?» diye sordu.

«Benim efendim,» karşılığını verdi Holyoak, titrek bir sesle. «Şimdi gözlerim kapandı efendim, çok özür dilerim efendim... bir daha olmaz efendim...»

«Güvertede herhangi bir şey işittin ya da gördün mü?..»

«Hayır efendim... ben...»

Kurt Larsen, homurdanarak arkasını döndü. Tayfa bir yandan gözlerini ovuşturuyor, bir yandan da bu kadar kolay kurtulmasına şaşıyordu.

«Ses çıkarma,» diye uyardı beni Kurt Larsen fısıldayarak. Sonra baş kasarasına açılan delikten aşağı inmeye hazırlandı.

Titreyerek ben de onu izledim. Ne olacağını bilmediğim gibi, ne olduğunu da bilmiyordum. Ama kan dökülmüştü. Herhalde Kurt Larsen de boşu boşuna delik bir kafayla gemiden aşağı inmemişti. Üstelik, Johansen de yok olmuştu.

Bu. baş kasarasına ilk inişimdi. Ama ilk izlenimlerimi de ömrüm boyunca unutmayacağım. Üçgen biçimindeydi. Her üç yanına da ikişer katlı on iki tane ranza konulmuştu. Çok küçük olmasına karşın, on iki insan burada yemek yiyor, uyuyor ve yaşıyorlardı. Evdeki yatak odam pek büyük sayılmazdı, ama bunun gibi bir düzine kasarayı içine alabilirdi...

İçerisi ekşi bir kokuyla doluydu. Tavana asılı gemici fenerinin verdiği soluk ışıkta, her yeri botların, deri ceketlerin, temiz ya da kirli iç çamaşırlarının kapladığını gördüm. Geminin her hareketiyle bunlar iki yana sallanıyorlar, ağaç hışırtısına benzer bir ses çıkarıyorlardı. Geceyarısı olmasına karşın ortalıktan tahta çatırtıları, gürültüler geliyordu.

Bu gürültüler, uyuyanları etkilemiyordu. Sekiz kişiydiler. İki nöbetçi aşağıdaydı. Hava, solukların çıkardığı sıcaklık ve kokuyla ağırlaşmıştı. Horultular, iç çekişleri, inlemeler işitiliyordu. Tıpkı dinlenmekte olan hayvanların çıkardığı sesler gibi... Ama, acaba hepsi uyuyorlar mıydı... hepsi mi?.. Yoksa aralarında yeni yatmış olanlar var mıydı?.. Kurt Larsen' in öğrenmek istediği kesinlikle buydu. Uyuyor gibi yapan, ama aslında uyumayan, ya da çok yakın bir zamana kadar uyuyan adamları arıyor olmalıydı. Bu işi de bana Boccaccio'yu anımsatan bir tavırla yapıyordu.

Denizci fenerini asılı olduğu yerden alarak bana verdi. İlk yataktan başladı. Üstte arkadaşlarınca Oofty - Oofty diye çağrılan, Hawaili iyi bir denizci yatıyordu. Sırtüstü uzanmış, bir kadın kadar sessiz uyuyordu. Bir kolu başının altında, öteki battaniyesinin üstündeydi. Kurt Larsen, başparmağını onun bileğine koyup nabzını saymaya başladı. Tam bu işin ortasında Hawaili uyandı. Uyanışı da uyuyuşu kadar sakindi. Bedeni kıpırdamamıştı bile. Yalnızca gözleri açıldı. Bir an şaşkın şaşkın hiç gözünü kırpmadan yüzümüze baktı. Kurt Larsen, sesini çıkarmamasını anlatmak için parmağını dudaklarına götürünce yeniden gözlerini kapadı.

Onun altında şişman, ter kokan Louis yatmaktaydı. Horul horul uyuyordu. Kurt Larsen onun bileğini tutunca rahatsız olmuş gibi yerinde gerindi. Vücudu bir an yalnızca omuzlarıyla topuklarının üstünde durdu, dudakları kıpırdadı ve konuştu.

«Bir şilin bir çeyrek eder. Ama yine de sen yarım şilinlik bahse gir.»

Sonra yan dönüp içini çektikten sonra konuşmaya devam etti.

«Yarım şilin altı peny eder, bir şilin ise bir şilindir... Bir peny'nin ne ettiğini bilmiyorum...»

Onun içtenliğine, Hawailinin de uyumasına memnun olan Kurt Larsen, Leach ile Johnson'un yatmakta olduğu öbür ranzaya yaklaştı.

Kurt Larsen alt yatağa eğilip Johnson'un nabzını yoklarken, ben de arkasında durmuş feneri tutuyor-

dum. Tam bu sırada Leach'in kafasının kımıldadığını gördüm. Başını uzatıp ne olduğunu anlamak için aşağı baktı. Kurt Larsen'in ne yaptığını ve bunun sonucunun ne olacağını bildiğinden olacak, birden elimdeki fener yok oldu ve oda karanlıkta kaldı. Aynı anda Kurt Larsen'in de üstüne atlamış olmalıydı.

Bir boğa ile kurdun döğüşüne benzer sesler çıkıyordu. Kurt Larsen'in iyi bir yumruk salladığını gördüm, sonra da Leach'in attığı çığlığı işittim. Johnson da hemen ona yardıma koyuldu. Anlaşılan son günlerde gösterdiği eziklik, bu planın bir parçasından başka bir şey değildi.

Kaptanla ikinci kaptanı öldürmek için hazırlanan bu cinayet planına birkaç kişinin daha ortak olması gerekiyordu. Çünkü çok geçmeden Johnson'la Leach'in seslerine başkalarının sesleri de katıldı.

«Biriniz bir bıçak bulun,» diye bağırıyordu Leach.

«Kafasını kır!.. Beynini ez!..» diye bağırıyordu Johnson.

Kurt Larsen'in hiç sesi çıkmıyordu. Sessizce ve inatla yaşamı için savaşıyordu. Bir kez yere yıkıldıktan sonra ayağa kalkmayı becerememişti. Bütün gücüne karşın yine de onun için pek bir umut olduğunu sanmıyordum.

Büyük bir güçle mücadele ediyorlardı. Bir ara bana çarptıklarında yere düştüm. Ama karışıklık içinde boş bir yatağa kadar gitmeyi becerebildim.

«Herkes yardım etsin!.. Yakaladık onu!.. Yakaladık onu!..» diye Leach'in bağırdığını duydum.

«Kimi?» diye sordu uykudan yeni uyanan biri.

«O Allahın belası ikinci kaptanı...» diye karşılık verdi Leach.

Bu söz, neşe çığlıklarıyla karşılandı. Kurt Larsen'in üstünde yedi tane kuvvetli adam vardı. Anladığım kadarıyla Louis aralarında yoktu. Kasara, kızgın arıların doluştuğu bir kovana dönmüştü.

«Hey aşağıdakiler...» diye Latimer'in delikten bağırdığını işittim. Aşağı inmeye pek cesaret edemiyordu.

«Ne olur birisi bir bıçak bulsun, ne olur birisi bir bıçak bulsun!..» diye yalvarıyordu Leach.

Saldıranların çok sayıda olması, karışıklık yaratıyordu. Birbirlerine yapacakları işte engel oluyorlardı. Bu arada Kurt Larsen, merdivene kadar gelebilmeyi becerebilmişti. Onun yaptığını pek başka birinin yapabileceğini sanmıyorum. Bir sürü adam onu aşağı çekmeye çalışırken tüm gücüyle karşı koyup yavaş yavaş, adım adım merdivenlerden yukarı çıktı.

En sonunda, olanları gördüm. Latimer'in getirdiği fener, ortalığı aydınlatmıştı. Kurt Larsen, hemen hemen merdivenin tepesindeydi. Ama onu göremiyordum. Bütün görünen, çevresini sarmış bir insan kalabalığıydı. Geminin her hareketiyle hep birlikte sağa sola sallanıyorlardı. Ağır ağır hepsi birden yukarı çıktılar. Bir ara düşecek gibi oldular, ama sonra yeniden tutundular.

«Kim o?» diye bağırdı Latimer.

Lambanın ışığında, şaşkın şaşkın aşağı bakmakta olduğunu gördüm.

Kalabalığın içinden bir sesin, «Larsen,» dediğini işittim.

Latimer, boşta olan elini uzattı. Başka bir elin onunkini yakalamak için uzandığını gördüm. Latimer çekti ve ondan sonraki birkaç basamak hızla çıkıldı. Sonra Kurt Larsen'in diğer eli deliğin kenarına tutundu. Kalabalık, merdivenin başında sallandı. Ama hâlâ ellerinden kaçmakta olan düşmanlarına sarılıyorlardı. Birer birer dökülmeye başladılar. Kuvvetli bacaklar onları teker teker tekmelemeye başlamıştı. En son Leach düştü. Başını ve omuzlarını merdivenin dibine çarptı. Sonra Kurt Larsen ile fener yok oldu ve biz de karanlıkta kaldık.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Merdivenin başında yığılıp kalan adamlardan bir sürü küfür ve mırıltılar geliyordu.

«Birisi bir ışık yaksın... başparmağım çıktı...» dedi içlerinden biri. Standish'in sandalının dümencisi Parsons olmalıydı bu.

Saklanmakta olduğum yatağın kıyısına oturan Leach, «Merak etme, bir şey olmaz...» dedi.

Aynı anda birkaç kibrit birden yakıldı, sonra gemici feneri ortalığı aydınlatmaya başladı. Soluk ışığında vücutlarını ovalayan birkaç kişi hareket etti. Oofty-Oofty, Parsons'un başparmağını tutmuş, yerine oturtmaya çalışıyordu. Aynı anda Hawailinin ellerinin kan içinde olduğunu gördüm. Ama o bunları sıkıtarak gösteriyor, bir yandan da Kurt Larsen'in ağzına vurduğu için böyle olduğunu anlatıyordu.

«Demek onu yapan sendin pis herif,» dedi Kelly. Kerfoot'un kürekçisi İrlanda-Amerika asıllı, ilk kez denize çıkan biriydi.

Konuştuktan sonra dişleriyle birlikte kan tükürdü ve Oofty-Oofty'e yaklaştı. Hawaili yatağında geri çekildi, çok geçmeden elinde uzun bir bıçak belirdi.

«Hadi bırakın, beni yoruyorsunuz...» diye Leach araya girdi. Genç ve toy olmasına karşın anlaşılan burada onun borusu ötüyordu. «Hadi git Kelly, Oofty'i rahat bırak. Karanlıkta senin olduğunu nereden bilsin?..»

Kelly mırıldanarak geri çekildi. Hawaili de beyaz dişlerini göstererek gülümsedi. İnce çizgileriyle bir kadın kadar güzeldi.

«Nasıl kaçtı?» diye sordu Johnson.

Yatağının kıyısına oturmuştu. Üzüntü ve umutsuzluk içindeydi. Yorgunluktan, hâlâ soluyordu. Gömleği boydan boya yırtılmıştı. Yanağındaki bir yaradan akan kan, çıplak göğsünden aşağı süzülüyor, yere damlıyordu.

«Çünkü o bir şeytan. Size söylemiştim,» dedi Leach. Ayakta duruyor ve umutsuzluk gözyaşları yanaklarından süzülüyordu.

«Hiçbiriniz de bir bıçak bulamadınız!..» diye yakındı.

Ama ötekiler, başlarına geleceklerin korkusunu öylesine yaşıyorlardı ki, kimse onun sözlerine aldırmadı.

«Kimin kim olduğunu nereden bilecek?» diye Kelly sordu. Konuşurken çevresine bakınıyordu vahşice. «Tabii, içimizden biri konuşmazsa!..»

«Bize bir göz atar atmaz anlayacaktır.»

Parsons, «Sana şöyle bir bakması yeterli...»

«Ona güvertede düşüp dişlerini kırdığını söylersin,» dedi Louis. Yatağından yalnız o çıkmamıştı. Geçen olaya katıldığını kanıtlayacak hiçbir yara almamış olması onun neşelenmesinin nedeniydi. «Siz hele yarın onun karşısına bir çıkın da, o zaman topunuzun halini görürüm...» diye kıkırdadı.

«Onu ikinci kaptan sandığımızı söyleriz...» dedi birisi.

«Ben ne diyeceğimi biliyorum...» diye atıldı bir başkası. «Bir kavga işittiğimi, yatağımdan atıldığımı ve yediğim bir yumruk üstüne kavgaya giriştiğimi söylerim, karanlıkta kim olduğunu bilmeden rasgele vurduğumu anlatırım...»

«O vurduğun da ben olurum elbet,» diye Kelly atladı.

Leach ile Johnson, konuşmaya katılmıyorlardı. En kötüsünün onların başına patlayacağını herkes biliyordu. Arkadaşları onlara umutsuz gözlerle bir ölüyü seyredermiş gibi bakıyorlardı. Leach bir süre onların korkularına ve sözlerine dayandı, ama bir süre sonra bağırdı.

«Beni yoruyorsunuz. Eğer bu kadar çok konuşacağınıza işi halletmiş olsaydınız, çoktan hapı yutmuş olurdu o!.. Neden içinizden biri ben bağırdığımda bir bıçak getirmedi?.. Beni hasta ediyorsunuz!.. Sanki sizi eline geçirdiğinde öldürecekmiş gibi konuşuyorsunuz. Böyle bir şeyi yapmayacağını çok iyi biliyorsunuz. Yapamaz bunu. Burada bizden başka tayfa yok. Bize ihtiyacı var. Anlıyor musunuz?.. Eğer siz olmazsanız gemiyi kim yürütecek?.. Asıl her şey, benimle Johnson'un başına gelecek. Hadi şimdi hepiniz yatağınıza girip çenenizi kapayın. Biraz uyumak istiyorum.»

«Peki, peki...» dedi Parsons. «Belki bizi öldürmez, ama bundan böyle ondan çekeceğimiz var...»

Bütün bunlar olurken benim tek düşüncem, ken-

di durumumdu. Bu adamlar benim varlığımı öğrenince ne olacaktı. Kurt Larsen'in yaptığı gibi buradan çıkamazdım. O anda Latimer'in sesi işitildi.

«Hımbıl, ihtiyar seni istiyor!..»

«O burada yok,» diye yanıtladı Parsons.

«Evet var!» diye bağırdım, sesimin titrememesine çalışarak yataktan kalktım.

Tayfalar, dehşetle bana baktılar. Yüzlerinde korku ve bu korkunun getirdiği şeytanlık vardı.

«Geliyorum,» diye bağırdım Latimer'e.

«Hayır, gitmiyorsun!..» diye bağırdı Kelly. Beni merdivenin kenarına sıkıştırmıştı. «Seni pis herif... Ağzını kapatacağım senin...»

«Bırak onu,» diye emretti Leach.

«Hayır, bırakmayacağım,» diye karşılık verdi öbürü öfkeyle.

Leach, yatağın üstündeki yerini değiştirdi. «Bırak onu diyorum sana...» diye yineledi. Sesi, her zamankinden daha sert çıkmıştı.

İrlandalı titredi. Öne doğru bir adım attı, kıyıya çekildi. Merdivene vardığımda başımı çevirip yarı karanlıkta bana bakan yabanıl suratlara baktım. Birden içimi derin bir acıma duygusu kapladı. Aşçıbaşının söylediklerini anımsadım. Böylesine acı çekmeleri için Tanrı onlardan kimbilir ne denli nefret ediyordu!..

«Hiçbir şey görmedim... hiçbir şey işitmedim... İnanın bana...» dedim yavaşça.

«Zararsızdır o, diyorum size...» dediğini işittim Leach'in, ben merdivenleri çıkarken. «O da ihtiyardan, senden ya da benden fazla hoşlanmıyor...»

Kurt Larsen'i kamarada çıplak, kanlar içinde, beni beklerken buldum. İçeri girdiğimde gülümseyerek karşıladı.

«Hadi, işe koyul doktor. Anlaşılan bu yolculuk pek parlak geçmeyecek... Sen olmasaydın Hayalet ne olurdu bilmiyorum. Eğer becerebilseydim, sana şükranlarımı bildirirdim.»

Hayalet'in ne denli yoksul bir ecza dolabına sahip olduğunu biliyordum. Kamara sobasında su ısıtıp karasını sarmak için gerekli şeyleri hazırlarken, o

kendi kendine konuşuyor, gülüyor, yaralarını inceliyordu. O zamana dek onu çıplak görmemiştim. İnsanlarla, hele görünüşleriyle fazla ilgilenmemiştim, ama güzelliklerini değerlendirebilecek yeteneğim vardı.

Kurt Larsen'in vücudunun güzelliğine hayran olduğumu söylemeliyim. Kasaradayken, öbür adamlara dikkat etmiştim. Çok kuvvetli olmalarına karşın, bir eksiklikleri vardı. Kısa, ya da uzun bacaklar, oradan buradan çıkmış kemikler, simetriyi bozan bir çarpıklık, fazla irilik, ya da ufaklık... En güzelleri Oofty-Oofty'di. Ama onunkisi de daha çok kadınsı bir güzellikti.

Kurt Larsen ise tam bir erkek tipiydi. Bir Tanrı kadar güzel olduğu söylenebilirdi. Hareket ederken, ya da kollarını kaldırınca, yumuşak teninin altında iri kaslar oynuyordu. Yalnızca yüzünün güneşten yanmış olduğunu söylemeyi unuttum. Vücudu bembeyazdı. Kafasındaki yarayı yoklamak için elini kaldırışını anımsıyorum. Hayranlıkla kolundaki kasları seyrettim. Sanki canlıydılar. Bir zamanlar boğazımı sıkan, sonra da birçoklarına vuran bu kaslardı. Gözlerimi ondan ayıramıyordum. Olduğum yerde hareketsiz kalmıştım. Elimdeki sargı bezi açılıp yere dökülmüştü.

Birden bana baktı ve kendisini seyretmekte olduğumu farketti.

«Tanrı sizi güzel yaratmış,» dedim.

«Öyle mi?..» diye yanıtladı. «Çoğu kez ben de senin gibi düşünüp neden olduğunu merak ettim...»

«Çünkü,» diye söze başladım.

«Yarar...» diye sözümü kesti. «Bu vücut, yararlı olmak için yaratılmış. Bu kaslar, yaşamla benim aramdaki canlıları tutmak, koparmak ve mahvetmek için yaratılmış... Hiç öteki canlıları düşündün mü?.. Onların da tutmak, koparmak ve mahvetmek için şu, ya da bu tür kasları var. Ama onlar, yaşamla benim arama girdiklerinde ben onları yenerim. İşte ancak bu biçimde açıklanabilir.»

«Ama bu, güzel bir şey değil,» diye karşı çıktım.

«Yaşam güzel değil, demek istiyorsun... Ama yine de beni beğeniyorsun. Şunu görüyor musun?..»

Bacaklarını birbirinden ayırıp uzattı. Bütün kasları ortaya çıkmıştı.

«Dokun onlara!» diye emretti.

Çelik kadar serttiler. Birden tüm vücudumun gerildiğini duydum. Kalçalarında, sırtında, omuzundaki kaslar ortaya çıkmıştı. Kollarını hafifçe kaldırmış, parmaklarını bükmüştü. Hatta gözlerindeki anlam bile değişmişti. Daha dikkatli, daha ölçülü, daha savaşçı bir hava okunuyordu.

«Düzenlilik ve denge...» dedi vücudunu eski durumuna getirerek. «Yere sağlam basacak ayaklar, üstünde duracak bacaklar, ve ben ölmemek için öldürme mücadelesine girişmişken işime yarayacak kollar, ayaklar, dişler ve tırnaklar... Bunun nedeni olamaz. Yarar, en açıklayıcı sözcük...»

Onunla tartışmadım. Bu ilkel yaratığın mücadeleci gücünü görmüştüm. Büyük bir savaş gemisinin makinelerini görmüş kadar etkilenmiştim.

Giriştiği o mücadeleden sonra almış olduğu yaraların azlığı beni şaşırttı. Onları dikkatle sardım. Güvertedeyken başına yediği darbe kafasını dört-beş santim yarmıştı. Onun söylediklerini yerine getirerek önce yaranın kıyılarını tıraş ettim, sonra temizleyip sardım. Bacağının üst tarafı, kötü bir biçimde ısırılmıştı. Bunu, kavganın başında bir tayfanın yaptığını söyledi.

«Şunu da belirtmeliyim ki Hımbıl, çok becerikli bir adamsın,» diye konuşmaya başladı Kurt Larsen, işimi bitirince. «Bildiğin gibi, bir ikinci kaptana ihtiyacım var. Bundan böyle ikinci kaptan sen olacaksın. Ayda yetmiş beş dolar alırsın. Herkes de sana **Bay Van Weyden** der...»

«Ben... ben denizcilikten anlamam... biliyorsunuz...» diye mırıldandım.

«Hiç gerekli değil.»

«Yüksek yerlerde hiç gözüm yok!» diye karşı çıktım. «Şimdiki durumumda yaşamı yeterince değerli buluyorum. Hiç bir deneyimim yok. Önemsiz olmanın da belirli kazançları vardır...»

Her şey çözümlenmiş gibi gülümsedi.

«Bu Allahın belası gemide ikinci kaptan olmayacağım!..» diye bağırdım.

Suratının asıldığını, bakışlarının hainleştiğini hissettim. Odanın kapısına doğru ilerleyerek:

«Ve şimdi Bay Van Weyden... iyi geceler!..» dedi.

«İyi geceler Bay Larsen...» karşılığını verdim duyulur duyulmaz bir sesle.

ON ALTINCI BÖLÜM

İkinci kaptan oluşumda beni en çok sevindiren şey, artık bulaşık yıkamamamdı. Ama bir ikinci kaptanın en basit görevlerini bile bilmiyordum. Eğer tayfalar bana acımasalardı, halim felâket olurdu herhalde. Ne yelkenler, ne halatlar, ne de gemi konusunda tek bir bilgim yoktu. Ama tayfalar, özellikle Louis, bana yardım için ellerinden geleni yaptılar.

Avcılarla durum daha da başkaydı. Onlar, beni bir tür şaka olarak kabullenmişlerdi. Aslında benim gibi bir kara adamının, bir geminin ikinci kaptanlığını yapması, bana da bir tür şaka gibi geliyordu. Gelgelelim başkalarının beni bir şaka olarak görmesi, değişik bir şeydi. Gerçi hiç yakınmadım... ama Kurt Larsen de bana gerekli saygının gösterilmesi için zavallı Johansen'e yaptıklarından daha fazlasını yaptı. Tehditler, kavgalar pahasına avcıları hizaya getirdi. Bundan sonra gemide ben artık «Bay Van Weyden» dim. Yalnızca Kurt Larsen, o da yalnız olduğumuzda beni «Hımbıl» diye çağırıyordu.

Her şey çok şaşırtıcıydı. Eğer biz yemekteyken rüzgâr yönünü değiştirse, kalkarken bana «Bay Van Weyden, lütfen rotayı kontrol edebilir misiniz?..» diyordu. Ben de güverteye çıkıp Louis'i buluyor, yapılacak şeyleri ondan öğreniyordum. Birkaç dakika sonra öğrettiklerini iyice dinleyerek kafama yerleştirip buyrukları yerine getirmeye çalışıyordum. Bir kere-

sinde, daha ikinci kaptanlığa yeni başladığımda, tam buyruklar vermeye başlamıştım ki, Kurt Larsen birden ortaya çıkıverdi. Purosunu içip iş tamamlanıncaya kadar sessizce bekledi ve sonra da yanıma geldi.

«Hımbıl,» dedi. «Özür dilerim, Bay Van Weyden... seni kutlarım. Bana kalırsa, artık babanın bacaklarını mezara gönderebilirsin. Artık kendi bacaklarının üstünde durmasını öğrendin. Biraz daha halatlar ve yelkenler hakkında bilgi edinip birkaç fırtına geçirirsen bu yolculuğun sonunda böyle bir uskunayı yönetebilecek duruma gelebilirsin.»

Johansen'in ölümünden, avcılık bölgesine gelinceye dek geçirdiğimiz bu süre **Hayalet**'teki en güzel günlerimdi. Kurt Larsen bana anlayışlı davranıyor, tayfalar yardım ediyordu. Thomas Mugridge'yle bile aram düzelmişti. Günler geçtikçe kendimden gurur duymaya başladığımı söyleyebilirim. Garip bir durumdu bu. Benim gibi bir kara adamı ikinci kaptan olmuştu ve yine de işleri yürütebiliyordu. Bu kendimden gurur duyduğum günlerde **Hayalet**'in kuzeye, sonra da batıya, su alacağımız küçük adalara doğru gidişinden hoşlandığımı söyleyebilirim.

Ama mutluluğum sürekli değildi. Geçmişteki büyük dertlerle gelecekteki büyük dertler arasında azçok daha az sıkıntılı geçen bir süreydi bu. Çünkü **Hayalet**, tayfalar için hâlâ bir cehennem gemisiydi. Bir an bile huzur içinde geçmiyordu. Onu öldürmeye kalktıkları için Kurt Larsen sabah, öğle, akşam, hatta geceleri bile dünyayı onlara zehir etmeye uğraşıyordu.

Küçük şeylerin psikolojisini iyi biliyordu. Tayfaları da çıldırtan, bu küçük şeylerdi. Yanlış yere konulan bir boya fırçasının düzeltilmesi için Harrison'un yatağından kaldırıldığını, iki kişininse ona yardıma gönderildiğine tanık olmuştum. Evet. Belki bu küçük bir şeydi, fakat bunlardan binlercesi bir araya gelince kasaradaki adamların ne hale geldiklerini belki anlayabilirsiniz.

Tabii huzursuzluk vardı ve arasıra küçük isyanlar da oluyordu. Yumruklar atılıyor, iki ya da üç kişi her zaman efendileri olan o insan canavarının açtığı

yaraları iyileştirmeye çalışıyordu. Leach ile Johnson, Kurt Larsen'in gazabının iki özel kurbanıydı. Johnson'un yüzünde görülen o melankolik ifade, beni çok üzüyordu.

Leach'in durumu başkaydı. Onun içinde çok daha savaşçı bir ruh yatmaktaydı. Üzülmeye vakti olmayacak kadar kızgındı. Kurt Larsen'i görünce dudakları büzülüyor ve bana kalırsa bilinçsizce o korkunç ve düşmanca sözleri söylemeye başlıyordu. Bir hayvanın sahibini takip edişi gibi, onun, gözleriyle Kurt Larsen'i izlediğini gördüm. Bir yandan da durmadan homurdanıyordu.

Bir kez de güneşli bir günde buyruk vermek için omuzuna dokunduğumu anımsıyorum. Bana arkası dönüktü. Elimi omuzuna koyar koymaz sıçradı ve yüzünü bana döndü. Bir an için beni nefret ettiği o insan sanmıştı.

Gerek o, gerekse Johnson, ellerine geçen ilk fırsatta Kurt Larsen'i öldürebilirlerdi. Ama böyle bir fırsat bir türlü ele geçmiyordu. Kurt Larsen, onlar için çok fazla kurnazdı. Üstelik ellerinde uygun silahlar da yoktu. Yalnızca yumruklarıyla hiçbir şey yapamazlardı. Birçok kereler, Leach'le dövüşmüşlerdi. Leach her zaman ona karşı çıkmış, vahşi bir kedi gibi önce dişleri ve tırnaklarıyla mücadele etmiş, ama sonunda kendini baygın bir halde güvertede bulmuştu. İçindeki şeytan, Kurt Larsen'in içindekiyle mücadele ediyordu. Aynı anda güverteye çıktıklarında küfretmeye, hırlamaya ve birbirlerine vurmaya başlıyorlardı. Hiçbir şey söylemeden Leach'in, Kurt Larsen'in üstüne atıldığını görmüştüm. Bir keresinde attığı bıçak, Kurt Larsen'in boğazını yalayarak geçmişti. Bir keresinde de kafasına çelik bir çubuk attı. Gitmekte olan bir gemide onun hedefini bulması oldukça zordu, ama kamaradan çıkmakta olan Kurt Larsen'in kafasının hemen yanına düştü. Bir başka zaman da avcıların kaldıkları yere gidip dolu bir tüfek alarak güverteye koşarken onu Kerfoot yakalayarak elinden silahı aldı.

Kurt Larsen'in neden onu öldürüp bu işi bitirmediğini merak ediyordum. Ama o yalnızca gülüyor, eğ-

leniyormuş gibi görünüyordu. İnsanların vahşi hayvanları evcilleştirmesinden aldıkları zevk gibi, o da bundan büyük bir haz duyuyordu.

«Yaşam bir insanın elinde olunca,» dedi bana, «daha heyecanlı oluyor. İnsan, doğuştan kumarbazdır. Yaşam ise onun ortaya koyabileceği en büyük şeydir. Yitirme tehlikesi ne denli büyük olursa, heyecan da o denli fazlalaşır. Leach'in ruhuyla kumar oynama zevkinden kendimi neden yoksun bırakayım?.. Aslında, bir bakıma da ona iyilik ediyor sayılırım. Alınan zevk karşılıklıdır. Gemideki öbür adamlardan daha iyi bir yaşam sürüyor o. Ama farkında bile değil... Çünkü onların sahip olmadığı bir şeye sahip o. Bir nedeni var. Beni öldürmek istiyor. Beni öldürebilme umudu var. Gerçekten öyle Hımbıl. Çok derin bir yaşantısı var bugünlerde. Şimdiye dek hiç böyle yaşayıp yaşamadığını merak ediyorum. Kimi zaman bana öylesine hırsla saldırıyor ki onu kıskanıyorum...»

«Ama korkakça bir şey bu!..» diye bağırdım. «Bütün avantaj sizde...»

«Peki öyleyse, sen mi korkaksın, ben mi?» diye sordu ciddi ciddi. «Durum, hiç de hoş değil. Bunu düşününce, kendi vicdanınla mücadele ediyorsun. Eğer gerçekten kendine karşı doğru olsaydın, Leach ve Johnson'la birlik olurdun. Ama korkuyorsun. Korkuyorsun!.. Yaşamak istiyorsun. İçindeki yaşam, ne pahasına olursa olsun yaşaman gerektiğini söylüyor. İşte böylece en güzel düşlerine bile karşı çıkıp o küçük ilkelerine karşı günaha girerek yaşıyor ve eğer cehennem varsa ruhunu doğruca oraya yolluyorsun. Hah! Ben, daha yürekliyim. Kendi içimdeki yaşamın gereklerine karşı doğruyum. Onun için günah işlemiyorum. Kendime karşı içtenim. Ama sen, değilsin!..»

Söylediklerinde gerçek payı vardı. Belki de sonuç olarak ben, korkakça davranıyordum. Bunu daha çok düşündükçe, onun söylediklerini yapmak, yani onu öldürmek için Johnson ve Leach'le birleşmek, görevimmiş gibi geldi bana. İşte burada da atalarımın vicdanı beni etkiliyor, doğru kabul ettiğim için cinayet bile işletmeye kalkıyordu bana. Bu fikir üzerinde uzun uzadıya düşündüm. Dünyayı böyle bir canavardan

kurtarmak iyi olacaktı. İnsanlar daha mutlu, yaşam ise daha yaşanır bir duruma gelecekti.

Geceleri yatağımda uyumayıp, durmadan bunu düşünüyordum. Kurt Larsen aşağıdayken, gece nöbetleri sırasında Johnson ve Leach'le konuştum. İkisi de umutlarını yitirmişlerdi. Leach, boş yere savaşmaktan yorgun düşmüştü. Ama bir gece elimi tutup şöyle dedi.

«İyi bir insansınız Bay Van Weyden. Ama olduğunuz yerde kalıp çenenizi kapatın. Hiçbir şey söylemeyin. Biz, ölü insanlarız, bunu biliyorum. Ama yine de çok ihtiyacımız olduğu bir anda bize yardım edebilirsiniz...»

Ertesi gün Wainwright Adası göründükten sonra Kurt Larsen ağzını açıp konuştu. Johnson ve Leach ona saldırmışlar, o da az önce onları kırbaçlamıştı.

«Leach,» dedi, «seni bir gün öldüreceğim, bunu biliyorsun, değil mi?..»

Gemici, homurdandı.

«Sana gelince Johnson, ben senin işini bitirinceye dek sen yaşamaktan öylesine bıkacaksın ki, günün birinde şuracıktan atacaksın kendini... Bak, görürsün!..»

«Bu bir fikirdi,» dedi bana, içeri girdiğimizde. «Ama bunu yapacağına bir aylık maaşına bahse girerim...»

İçimde hep kaptanın kurbanlarının su doldururken kaçacaklarına dair bir umut vardı. Ama Kurt Larsen, yeri iyi seçmişti. Hayalet, ıssız kumsalın yarım mil açığına demirlendi. Ortalık, hiç bir insanın kolay aşamayacağı yanardağlarla çevriliydi Burada kendi denetimi altında —o da kıyıya çıkıyordu— Leach ile Johnson, küçük fıçıları doldurup kumsaldan aşağı yuvarlıyorlardı Sandallardan birine atlayıp özgürlüğe kavuşmaları için hiçbir umut yoktu

Bununla beraber Harrison ile Kelly bunu denedi. Görevleri, bir sandalla gemiyle kıyı arasında gidip gelmek ve her seferinde bir fıçı taşımaktı...

Yemekten az önce, boş bir fıçıyla kumsala doğru giderlerken birden yollarını değiştirip sola doğru döndüler ve özgürlükle aralarındaki tek engel olan

yarımadaya doğru ilerlemeye başladılar. Adanın arkasında Japon köyleri vardı.

Henderson'la Smoke'un bütün gün güvertede dolaştıklarını görmüştüm. Şimdi neden orada olduklarını anladım. Tüfeklerini alıp, kaçanların üstüne ateş açtılar. Epeyce soğukkanlı bir gösteriydi bu. Kurşunlar önce kayığın iki yanında sulara gömüldüler, sonra adamlar yollarına devam ettikçe daha çok yakına düşmeye başladılar.

«Bak şimdi Kelly'nin sağ küreğini vuruşumu seyret,» dedi Smoke, dikkatle nişan alarak.

Dürbünle bakıyordum ve o ateş ettikten sonra küreğin ucunun kırıldığını gördüm. Arkasından Henderson, Harrison'un sağ küreğinin ucunu kırdı. Bunu, öbür küreklerin kırılması izledi. Adamlar, tahta parçalarıyla gitmeye çalıştılar, ama çok geçmeden bunlar da ellerinden uçtu. Sonunda vazgeçtiler ve Kurt Larsen'in karadan gönderdiği bir kayık gelip kendilerini gemiye çekinceye dek beklediler.

O gün öğleden sonra demir alıp yola çıktık. Önümüzde üç ya da dört aylık bir av süresi vardı. Büyük bir üzüntüyle işimin başına koyuldum. Hayalet'in üstüne bir cenaze karamsarlığı çökmüş gibiydi. Kurt Larsen, yine o garip baş ağrılarından birine yakalanmış, yatıyordu. Harrison dümene yaslanmış, gemiyi yönetiyordu. Öbür adamlar sessizdiler. Bir keresinde Kelly'i kasaraya açılan deliğin önünde, başını dizlerinin arasına almış, ellerini kafasının üstünde birleştirmiş, otururken buldum.

Johnson, kasarada yatmış, gözlerini tavana dikmişti. Kurt Larsen'in yaptığı o korkunç kehaneti anımsadım. Gerçekleşecek gibiydi. Onu konuşturarak düşünceden alıkoymak istedim ama üzgün üzgün gülümsedi ve ses çıkarmadı.

Yerime döndüğümde, Leach'le karşılaştım.

«Sizden bir şey isteyeceğim Bay Van Weyden,» dedi. «Eğer bir daha San Fransisco'yu görme şansına erişirseniz Matt McCarthy'i bulur musunuz?.. Babamdır. Tepenin üstünde May Fair pastanesinin arkasında terzi atölyesi vardır. Herkes tanır onu. Kolayca bulursunuz. Kendisine onu üzdüğüm ve yaptıklarım

için pişman olduğumu söyleyin. Ve kendisine benim tarafımdan 'Allah razı olsun,' deyin.»

Kafamı salladım.

«San Fransisco'ya hep beraber gideceğiz Leach,» dedim. «Matt McCarthy'i görmeye gittiğimde, sen de yanımda olacaksın...»

«Size inanmak isterdim,» dedi elimi sıkarak, «Ama inanamıyorum. Biliyorum, Kurt Larsen işimi bitirecek benim. Bütün isteğim bunu bir an önce yapması...»

Yanımdan ayrıldığında, ben de aynı şeyi istediğimi farkettim. Nasıl olsa olacağına göre, bir an önce olması daha iyiydi. Gemideki kasvet, beni de sarmıştı. En kötü şey, kaçınılmaz gibi görünüyordu. Saatlerce güvertede dolaşıp, Kurt Larsen'in o ters fikirlerini düşündüm. Neydi bütün bunlar?.. İnsanların ruhlarının mahvını önleyecek yaşamın o büyüklüğü neredeydi?.. Evet. Bu yaşam ucuz ve acıklı bir şeydi. Ne denli çabuk biterse, o denli iyi bir şeydi. Kurtulmaktı bu. Ben de küpeşteye dayanıp denize baktım. Er geç onun o soğuk yeşil sonsuzluğuna gömüleceğimden emindim.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Söylemesi gariptir, ama gemideki sıkıntıya rağmen, anlatacak hiç özel bir şey olmadı. Japon kıyılarına varıp büyük bir ayıbalığı sürüsüne rastlayıncaya dek kuzeye ve batıya gittik. Pasifik'in neresinden geldiklerini hiç kimse bilmiyordu. Berring denizine doğru yaptıkları yıllık göçleriydi bu. Onlarla birlikte kuzeye gidip, avlanmaya devam ettik. Kentlerdeki kadınların, narin omuzlarını süsleyebilmeleri için yüzdüğümüz derilerini tuzladık.

Kadınların hatırı için yapılan bir katliamdı bu. Hiç kimse ayıbalığının etini, ya da yağını yemezdi. Bir gün içinde güverte cesetlerle dolmuş, kanla kaygan laşmıştı. Küpeşte, halatlar... her şey kıpkırmı-

zıydı. İnsanlar kasaplar gibi işlerini görüyorlar, kollarını sıvayıp, öldürdükleri bu güzel deniz yaratıklarının derilerini yüzüyorlardı.

Benim görevim, sandallardan gelen hayvanların hesabını tutmak, derilerinin yüzülmelerini denetlemek, sonra da güverteyi temizletmekti. Hiç de hoş bir iş değildi bu. Ruhum ve midem, buna karşı geliyordu, ama yine de bir bakıma bu kadar çok adamı çekip çevirmek benim için iyiydi. Yönetme yeteneğim gelişiyordu. Sertleştiğimin, katılaştığının farkındaydım. Korkak Van Weyden, yavaş yavaş yok oluyordu.

Bir tek şeyin farkındaydım: o da, eskisi gibi bir insan olamayacağımdı. İnsan yaşantısına karşı olan umudum ve inancım, Kurt Larsen'in yıkıcı eleştirilerinden kurtuluyordu, ama o yine de bende büyük değişikliklere neden olmuştu. Hiçbir şey bilmediğim ve her zaman kaçtığım dünyayı sermişti gözlerimin önüne. Yaşanılan yaşantıya, akıl ve fikir düzeyinden kurtulmayı ve varlığın somut ve nesnel yönlerine belirli değerler vermeyi öğretmişti bana.

Av başlayalı beri, Kurt Larsen'i daha sık görmeye başlamıştım. Sürünün ortasında, hava güzelken, herkesin kayıklarda olduğu sıralarda gemide bir o, bir ben, bir de Thomas Mugridge kalıyorduk. Ama dalga geçecek zaman yoktu. Altı sandal bir yelpaze gibi uskunanın çevresinde açılıyorlardı. Aralarında on - yirmi mil uzaklık vardı. Gece olunca ya da hava kötüleşince geri geliyorlardı. Son sandalın ardından **Hayalet**'i götürmek bizim görevimizdi. Böylelikle hava bozduğu anda sandalların hepsi sapasağlam gemiye dönebiliyorlardı.

Özellikle rüzgâr sertleştiği zamanlar **Hayalet** gibi bir gemiyi yönetmek, sandalları kaçırmamak, yelkenleri kapamak ya da açmak iki kişinin kolaylıkla altından kalkacağı işlerden değildi. Görevimi gittikçe daha büyük bir hızla öğrenmek zorundaydım. Dümen kullanmasını kolay kavradım. Ama yelkenleri yönetmek, yükseklere çıkmak, benim için hâlâ çok zordu. Ama Kurt Larsen'in alaycı bakışlarıyla karşılaşmamak için bunu da çabuk öğrendim. Benim de yaşamaya hakkım olduğunu kanıtlamak istiyordum.

Yükseklere tırmanıp ayaklarımın üstünde durarak elimde dürbün, kayıkları gözlediğim zamanlar mutlu olmaya bile başladım.

Sandalların erkenden hareket ettikleri, avcıların silah seslerinin gittikçe uzaklaştığı güzel bir günü anımsıyorum. Batıdan hafif bir rüzgâr esmekteydi. Altı sandalın teker teker batıya doğru ayıbalıklarını izlerlerken gözden silindiklerini farkettim. Çarşaf gibi denizin üstünde, kımıldamadan duruyorduk. Kurt Larsen telaşlıydı. Barometre düşüyordu. Doğuda göğün kararmasını dikkatle izledi.

«Eğer fırtına o taraftan patlarsa,» dedi, «ranzalarımızın çoğu boş kalır!»

Saat on birde deniz cam gibi olmuştu. Öğleye doğru hayli kuzeyde olmamıza karşın hava sıcak ve boğucu bir durum almıştı. Sıkıntıyla California'lıların «Deprem havası» dedikleri havayı anımsatıyordu bana. Tehdit edici bir hali vardı. İnsan, kötü bir şeyin olacağını seziyordu. Yavaş yavaş bütün doğuyu bulutlar kapladı. Ama hâlâ rüzgâr yoktu ve biz de yavaş yavaş sallanıyorduk.

«Yaşlı doğa ana arka ayaklarının üstünde durup içindeki havayı üstümüze öyle bir üfleyecek ki...» dedi Kurt Larsen, «olduğumuz yerde zıplayıp duracağız Hımbıl. Yukarı çıkıp üst yelkenleri gevşetsen iyi olur...»

«Ama eğer fırtına patlarsa, gemide yalnızca ikimiz varız!..» dedim karşı çıkarcasına.

«Olsun. Önce elimizden geleni yapar, direkler parçalanmadan kayıklara doğru gideriz. Sonra ne olursa olsun önemli değil. Direkler buna dayanır sanırım. Ama ikimizin de çok dikkatli olması gerek.»

Dinginlik sürüyordu. Baştan savma bir yemek yedik. Dağ gibi bulutlar yavaş yavaş üstümüze doğru gelirken aklım denizdeki on sekiz adamdaydı. Kurt Larsen, etkilenmemiş gibi görünüyordu. Ama güverteye yeniden çıktığımızda hızla soluduğunu, hareketlerinin çabuklaştığını farkettim. Suratı asılmış, yüzündeki çizgiler derinleşmişti. Açık mavi gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Garip bir neşe vardı üstünde. Amansız bir mücadeleye girmeye hazır oluşu onu mutlu

ediyordu. Yaşamın önemli anlarından birine yaklaşmanın bilincinde olmak coşturuyordu onu...

Yaklaşmakta olan fırtınaya karşı kendini korurcasına onunla alay edercesine kahkahayla güldü. Ama o koca canavarın önünde bir cüce gibi kalıyordu.

Yazgıya karşı oynuyordu ve korkmuyordu.

Mutfağa giderek, «Bulaşıkları bitirince güvertede sana ihtiyacım olacak. Çağırdığımda hazır ol aşçıbaşı!» dedi Mugridge'ye.

«Hımbıl,» dedi, kendisine şaşkın şaşkın baktığımı görünce. «Bu, viskiden daha etkilidir. İşte senin Hayyam bunu kaçırmış. Onun yarım bir hayat yaşadığını düşünüyorum...»

Göğün batısı kararmaya başlamıştı. Güneş artık görünmüyordu. Saat öğlenin ikisi olmasına karşın hava günbatımına dek kararmış, mor ışıklar üstümüzü kaplamıştı. Bu mor ışık altında Kurt Larsen'in yüzü, daha da çok parlıyordu. Birden bana sanki kafasında bir hare varmış gibi geldi. Büyük bir sessizliğin ortasındaydık. Ama az sonra çevremizi kaplayacak olan sesin ve hareketin belirtileri vardı ortalıkta. Sıcak, dayanılamz bir hâl almıştı. Alnımdan yanaklarıma doğru şıpır şıpır ter aktığını hissediyordum. Birden bayılacağımı sanıp küpeşteye tutundum.

İşte tam o sırada bir parça rüzgâr hissettim yüzümde, Doğudan geliyordu ve bir fısıltı gibi gelip geçti. Yelkenler oynamamıştı, ama yüzüm bunu hissetmiş ve hafifçe serinlemişti.

«Aşçıbaşı,» diye seslendi Kurt Larsen alçak bir sesle.

Thomas Mugridge, korkulu bir yüzle göründü.

«Şu palangayı boşla ve halatın ucunu öbür yana geçir. Eğer bir yanlış yaparsan, bu, senin yapacağın son yanlış olacaktır. Anlıyor musun?..»

«Bay Van Weyden. Sen de üst yelkenleri açmak için yukarı tırman. Elinden geldiğince çabuk ol. Ne denli çabuk hareket edersen o denli kolay olur. Eğer aşçıbaşı da hareket etmiyorsa, onu alnının ortasından vur!»

Bana yaptığı komplimanın farkındaydım. Bu da hoşuma gitmişti. Bana verdiği buyruklarda herhangi bir tehdit yoktu. Geminin burnu kuzeybatıya dönüktü. Kaptanın niyeti ise, ilk rüzgârla harekete geçmekti.

«Rüzgârı yandan alacağız,» diye açıkladı bana. «İşittiğim son silah seslerine göre sandallar güneyde olmalı...»

Geri döndü ve dümene doğru gitti. Ben de yelkenlerin yanında yerimi aldım. Biraz daha rüzgâr, sonra biraz daha... Yelken tembel tembel sallandı.

«Tanrıya şükür, birden patlamadı Bay Van Weyden,» dedi aşçıbaşı.

Buna ben de sevinmiştim. Çünkü tüm yelkenler açıkken bunun bize ne denli pahalıya mal olacağını öğrenmiştim. Yelkenler yavaş yavaş şişti ve **Hayalet** kaymaya başladı. Kurt Larsen dümeni hızla çevirdi... hareket ettik.

Rüzgâr gittikçe güçlenmeye başladı. Üst yelkenler, hızla açılıyorlardı. Başka yerlerde ne olduğunu göremiyordum. Ama rüzgârın yaptığı basınç etkisini arttırdıkça, uskunanın da hızlandığını hissediyordum. Ellerim, yelkenlerle uğraşmaktaydılar. Ben işimi bitirince Hayalet güneybatıya döndü. Rüzgâr yan taraftan geliyordu. Bir soluk bile almadan rüzgârın daha fazla şiddetlenmesini beklemeyip üst yelkeni açtım. Sonra yeni buyrukları beklemek üzere aşağı indim.

Kurt Larsen memnun olduğunu belirtircesine başını salladı ve dümeni bana verdi. Rüzgâr durmadan şiddetleniyor, deniz yükseliyordu. Bir saat kadar dümeni kullandım. Ama bu iş, her an daha da zorlaşıyordu. Böyle bir havada dümeni kullanma konusunda hiç deneyim yoktu.

«Şimdi yukarı çıkıp dürbünle ortalığa bak. Bakalım sandalları görebilecek misin?.. Artık oldukça hızlandık. İhtiyar kız yürümesini biliyor...»

Öndireklerden birine gidip yirmi metre kadar tırmandım. Önümüzdeki boş denize bakarken, adamlarımızı kurtarmamız için acele etmemiz gerektiğin anlıyordum. Hiçbir sandal ortalıkta görünmüyordu. Za-

ten böylesine sert rüzgâr ve dalgalardan hiçbir sandalın kurtulma şansı yok gibi geliyordu bana.

Rüzgârla birlikte gittiğimiz için şiddetini hissedemiyordum. Ama olduğum yerde, sanki **Hayalet**'in dışında bir yerdeymişim gibi geldi bana. Yaşama içgüdüsüyle hızla ilerleyen geminin karartısını gördüm. Kimi zaman bir dalganın üstünde yukarı kalkıyor, kimi zaman da güverte su içinde kalıyordu. Böyle anlarda bir sarkaç gibi sallandığımı ve uçtuğumu hissediyordum. Bir keresinde böyle bir sallanma beni oldukça korkuttu. Var gücümle olduğum yere sarıldım. Titriyor ve kendimi zayıf hissediyordum. Bir ara yitik sandalları aramaktan bile vazgeçtim.

Ama bu çılgın okyanusun ortasındaki insanları düşünmek, kendi durumumu unutturdu bana. Bir saat kadar boş ve terkedilmiş bir denizi seyrettim. Sonra güneş ışıklarının vurup, denizin üstünde bir gümüş parıltısının çaktığı yerde siyah bir nokta gördüm, ama hemen yok oldu. Sabırla bekledim. O küçük siyah nokta, iskele tarafımızdan yeniden göründü. Bağırmaya çalışmadım. Gördüğümü, kolumu sallayarak Kurt Larsen'e ilettim. Yönünü değiştirdi. Doğru yolda olduğumuzu işaretle anlattım.

Siyah nokta gittikçe büyüdü. İlk kez bu kadar hızla ilerlememiz beni sevindirmişti. Kurt Larsen, aşağı inmemi işaret etti. Yanına gidip, durduğumda, yeni buyruklar verdi.

«Başımıza her türlü bela gelebilir,» diye uyardı beni. «Ama aldırma. Sen görevini yap. Aşçı da ön tarafta dursun!»

Ön tarafa gitmeye çalıştım. Ama kolay bir iş değildi bu. Bütün geminin üstünde sular akıp duruyordu. Thomas Mugridge'ye yapacaklarını söyledikten sonra birkaç metre daha öne gittim. Sandal, artık çok yakınımızdaydı. Burnu rüzgâra bakıyordu. İçinde üç adam vardı. Her dalga, onları gözden yitirmemize neden oluyordu. Her seferinde onları bir daha görememe korkusuyla, telaşla bekliyordum. Sonra sandal yeniden görünüyor, dalgaların üstünde göklere çıkıyordu. Üç adamın çılgın gibi oldukları belliydi. Sonra yi-

ne derin bir vadiye gömülüyorlardı. Sandalın her görünüşü bir mucize gibiydi.

Birden Hayalet yolunu değiştirip uzaklaşmaya başladı. Kurt Larsen'in onları kurtarmanın olanaksız olduğunu düşünüp vazgeçtiğini sandım. Ama onun bir dalgayla yükselmeye çalıştığını anladım ve güvertede hazırlandım. Şimdi sandalla aşağı yukarı aynı düzeydeydik. Geminin birden hızlandığını hissettim. Rüzgârın bütün hızıyla ilerliyordu.

Elimden hiçbir şey gelmeden, tüm bilgisizliğimle olanları seyrediyordum. Rüzgâr, tüm gücüyle bizi kavramıştı. Bir duvar gibi önümde duruyor, ciğerlerimi bir türlü atamadığım havayla dolduruyordu. Soluk alıp mücadele ederken, bir an Hayalet iri bir dalganın üstünde yükseldi. Kocaman bir dalganın üstüme doğru geldiğini duydum. Başımı çevirip derin bir soluk aldıktan sonra yeniden baktım. Dalga, Hayalet'in üstüne çıkmıştı.

Sonra yavaş yavaş indi ve her şey bir anda oldu. Nerden geldiğini bilmediğim, fakat her taraftan geldiğini hissettiğim bir darbenin altında ezildiğimi duydum. Elim, tutunduğu yerden kurtuldu ve suyun altında kaldım. Birden, tüm beynimi, denize sürüklendiğim fikri sardı. Suların içinde yuvarlandım. Artık soluğumu tutamıyordum. Ciğerlerimin tuzlu suyla dolduğunu duydum. Aklıma tek bir fikir takılmıştı: yelkeni, rüzgâra çevirmeliydim. Ölüm korkusu diye bir şey yoktu içimde. Kurtulacağımdan emindim. Kurt Larsen'in buyruklarını yerine getirmek, tüm bilincimi kaplıyordu. Bütün bunlar başıma gelirken, Kurt Larsen'i dümenin başında durmuş, tüm istenciyle fırtınayı yenmeye çalıştığını görür gibi oluyordum.

Küpeşte olduğunu sandığım şeye doğru ilerlemeye çalıştım. Sonra birden temiz hava doldu ciğerlerime. Ayağa kalkmaya çabaladım, ama kafamı bir yere vurup yeniden yere kapaklandım. Sularla birlikte ön güverteye dek sürüklenmiştim. Ellerimin ve ayaklarımın üstünde ilerlemeye çalışırken, Thomas Mugridge'yle çarpıştım. Ama duracak zamanım yoktu. Yelkeni düzeltmeliydim.

Yine güverteye döndüğümde, her şey bitmiş gibi geldi bana. Dört bir yanda tahtalar kırılıyor, çatırtılar geliyordu. **Hayalet,** parçalanıyordu. Manevranın şiddetiyle boşanan trinket ve üst trinket yelkeni, parça parça yırtılıyordu. Orada burada kopmuş halatlar, yılanlar gibi sallanıyorlardı.

Belki de durum o kadar umutsuz değildi. Kurt Larsen'in uyarısını anımsadım. Başımıza her türlü belanın gelebileceğini söylemişti. Herhalde bundan söz ediyordu. Acaba o nerdeydi?.. Birden onu ana iskota halatıyla uğraşırken gördüm. Uskunanın dalgaların tepesinde yükselmesiyle, bembeyaz köpüklerden bir fonun önünde onun karartısı belirmişti.

Küçük sandalın başına neler geldiğini görmek için daha fazla beklemedim. Ve doğrucu flok yelkeninin iskotasına atladım. Yelken rüzgârla bir dolup bir boşalıyor ve olduğu yerde sallanıyordu. Ama her boşlayışında bütün gücümle iskotayı çekerek onu yavaşça düzlüyordum. Bunu yapmasını biliyordum ve elimden geldiğince uğraşıyordum. Parmaklarımın ucu yara oluncaya dek çekmeye devam ettim. Ben çekip dururken birden istralya yelkeni parçalanıp yok oldu.

Ama yine de hiç olmazsa elimdekileri kurtarmak için asılmaktan geri durmadım. Sonra birden iskota boşaldı, ve ben, Kurt Larsen'in yanımda durup bana yardım ettiğini farkettim.

«Acele et!» diye bağırdı. «Hadi gel!»

Onu izlerken bütün hasara karşın gemide bir çeşit düzenin sağlanmış olduğunu farkettim. **Hayalet** hâlâ sağdı, çalışıyor ve ilerliyordu. Yelkenlerinin çoğunun parçalanmış olmasına karşın flok yelkeni ile ana yelken hâlâ sağlamdılar ve onu öfkeli denize karşı savunuyorlardı.

Sandalı görmeye çalıştım. Kurt Larsen palangaları açmaya çalışırken sandalın rüzgâraltına girdiğini gördüm. Hesaplarını öylesine ustaca yapmıştı ki, rahatça sandala yanaştık ve artık bize onu kancalamaktan başka yapacak bir iş kalmamıştı.

Kerfoot, baş tarafta oturuyordu. Oofty-Oofty sandalın arka tarafında, Kelly ise tam ortasındaydı. Onlara yaklaştığımızda bir dalga çukuruna indik ve dal-

ganın tepesinde olan sandaldan aşağı doğru bize baktıklarını gördüm. Bir an sonra biz yükselmiştik ve onlar da sanki bir uçurumun dibinde kalmışlardı. **Hayalet**'in sandala çarpıp onu küçücük bir yumurta kabuğu gibi dağıtması işten bile değildi.

Ama elime geçen en uygun bir anda elimdeki çengeli Hawailiye attım. Kurt Larsen de aynı anda aynı şeyi yapmıştı. Her üç adama da çengel takılmıştı. Geminin hafifçe alçalmasıyla, üçü de bir sıçrayışta güverteye çıktılar. **Hayalet**'in sallanışından yararlanarak sandalı da hemen güverteye alıp tersyüz ettikten sonra bıraktık.

Kerfoot'un elinden kan aktığını gördüm. Nasıl olduğunu bilmiyorum, ama orta parmağı ezilmişti. Ama duyduğu acıyı hiç belli etmiyordu. Üstelik sağ eliyle sandalı yerleştirmemize yardım bile etti.

«Sen Oofty, şu floğun yanında durup aktarmaya hazır ol!» buyruğunu verdi Kurt Larsen, sandalı yerine koyar koymaz. «Kelly, buraya gel ve ana iskotayı gevşet! Sen Kerfoot, ön tarafa git bak bakalım, aşçıbaşına ne olmuş... Siz de Bay Van Weyden yine yukarı çıkın ve kopup sarkmakta olan ne varsa kesip atın...»

Bu buyrukları verdikten sonra o garip, kaplanı andıran sessiz yürüyüşüyle dümene gitti.

Yukarı çıkıp işimi yapmaya çalışırken, **Hayalet**, yavaşça ilerliyordu. Bu kez denizde yeniden alçalıp güverte suyla dolduğu zaman, yardımımıza yetişecek yelken kalmamıştı. Rüzgârın birden azmasıyla öyle bir yan yattık ki, artık benim güverteye düşmem olanaksızdı. Tekneye bir göz attığımda bütün donanımın suya paralel, güvertenin de denize dimdik durduğunu gördüm. Zaten güverteyi gördüğümü pek söyleyemeyeceğim. Çünkü sular altındaydı. Bir an için **Hayalet** denize gömülmüştü. Sonra, bir balinanın su üstüne çıkışı gibi yavaş yavaş güverte suların içinden sıyrıldı ve ortaya çıktı.

Daha sonra hızla, vahşi denizle yarışa başladık. Ben hâlâ direklere bir sinek gibi asılmış, denizde yitip giden sandalları arıyordum. Yarım saat sonra, alabora olmuş bir sandal gördüm. Jack Horner, şişman Lo-

uis ve Johnson, umutsuzca kayığa asılmışlardı. Bu kez aşağı inmedim, Kurt Larsen de sürüklenmeden gemiyi onların yanına götürmeyi becerdi. Yine bir önceki gibi aşağıya çengeller atıldı ve adamlar birer, maymun gibi gemiye tırmandılar. Hafifçe çarptığımız için sandalın bir yanı ezilmişti, ama yine de güverteye alındı. Çünkü onarılıp kullanılabilir duruma getirilebilirdi.

Hayalet, bir kez daha dalgalara gömüldü. Artık bir daha dünyayı göremeyeceğimizi sandım. Epeyce yüksek bir yerde olan dümen bile dalgaların altında kalmıştı. Böyle anlarda kendimi garip bir biçimde Tanrıyla baş başa hissediyordum. Sanki onunla birlikte oturmuş, onun gazabının yarattığı kargaşayı izliyorduk... Sonra dümen, Kurt Larsen'in geniş omuzları, dümene sıkı sıkı yapışmış iri elleri göründü. Kendi iradesine göre uskunayı yönetiyor, bir yeryüzü tanrısı gibi fırtınaya hükmediyor, dalgaları etrafa fırlatıyordu. Ne kadar harikaydı Tanrım... ne kadar harikaydı!.. Küçücük insanlar yaşıyor, soluk alıyor ve çalışıyorlardı. Tahtadan ve bezden yapılmış şu narin tekneyi koca dalgaların arasından sapasağlam geçiriyorlardı.

Daha önce olduğu gibi Hayalet'in güvertesi yine suları yara yara yüzeye çıktı. Saat beş buçuktu. Yarım saat önce ortalık iyiçe kararırken üçüncü kayığı görmüştüm. Alabora olmuştu ve içindekilerin hiçbiri ortada yoktu. Kurt Larsen manevrasını bir kez daha yineledi. Ama bu kez kayığın otuz metre kadar ötesinden geçti.

«Dört numaralı sandal!..» diye bağırdı. Oofty-Oofty. Keskin gözleri, tepetaklak duran sandalın üstündeki numarayı okuyabiliyordu.

Henderson'un sandalıydı bu. Onunla birlikte Holyak ve Williams da ortada yoktu. Evet, mutlaka kaybolmuşlardı. Ama kayık oradaydı ve Kurt Larsen onu ele geçirmek için bir kez daha şansını denedi.

Güverteye inmiştim. Horner'le Kerfoot'un umutsuzca onu engellemeye çalıştıklarını gördüm.

«Hiçbir allahın cezası rüzgâr beni teknemden ayıramaz, cehennemden esse bile...» diye bağırıyordu.

Dördümüz de orada durmuş, söylediklerini işitmek için bütün dikkatimizi vermiştik. Ama sesi, sanki bizden kilometrelerce uzakmışçasına hafif geliyordu.

«Bay Van Weyden!..» diye bağırdı. Ama bütün bu gürültü içinde sesi, bana bir fısıltı gibi geliyordu. «Johnson ve Oofty'le birlikte floğun yanında durun. Geri kalanınız da ana iskotaya gitsin... Hadi, canlanın biraz! Yoksa hepinizi birden denize atarım, anlıyor musunuz!..»

Tüm gücüyle dümeni çevirip **Hayalet**'i döndürünce, avcılar için onun buyruklarına boyun eğip bu tehlikeyi göze almaktan başka yapacak bir şey kalmamıştı. Bunun ne denli tehlikeli bir iş olduğunu, yeniden dalgaların içine gömüldüğümüzde anladım. Ön direğe tutunmaya çalıştım. Ama parmaklarım gevşedi ve ben, bir yandan öbür yana sürüklenmeye başladım. Tam denize düşmek üzereydim ki, güçlü bir elin beni çektiğini duydum. **Hayalet** yeniden suların içinden sıyrıldığı zaman, yaşamımı Johnson'a borçlu olduğumu anladım. Telaşla çevresine bakınıyordu. Son anda ön tarafa gelen Kelly, ortada yoktu.

Kurt Larsen sandalı yine ıskalamış, geçen seferki başarılarını yineleyememişti. Artık, manevrasını değiştirmek zorundaydı. Bir an rüzgârla gittikten sonra gemiyi yan yatırıp birden çevirdi.

«Harika!..» diye bağırdı Johnson kulağıma. Onun, Kurt Larsen'in denizciliğinden değil de **Hayalet**'ten söz ettiğini biliyordum.

Hava öyle kararmıştı ki, göz gözü görmüyordu. Ama Kurt Larsen, sanki gizli bir el tarafından yardım görüyormuşçasına bu korkunç kargaşalıkta yoluna devam ediyordu. Hafifçe yan yatmıştık ki, alabora olmuş kayığa çarpıp onu parçaladık.

Bunu, iki saatlik uzun ve yorucu bir çalışma izledi. İki avcı, üç tayfa, Kurt Larsen ve ben, hepimiz flokla ana yelkeni yönetmeye çalıştık. Güverte, artık iyice suyun yüzüne çıkmıştı. Ama **Hayalet**, bir mantar parçası gibi sallanıp duruyordu hâlâ.

Daha fırtınanın başında parmaklarım yara olmuştu. Şimdi gözlerimden akan yaşı zorla durduru-

yordum. İşimiz bittikten sonra güvertenin üstünde acıyla kıvrandım.

Bu arada boğulmuş bir fare gibi Thomas Mugridge, ön güvertede sürükleniyordu. Zorlukla kamaraya yanaşmava çabaladığını gördüm. Ve o anda şaşkınlık içinde mutfağın yerinde yeller estiğini farkettim. Eskiden bulundu yer, artık güvertenin bir parçası olmuştu. Sonra hepimiz kamarada toplandık. Denizcilerin hepsi iyiydi. Kamara sobasının üstünde kahve pişirdik, sonra da viski içip peksimet yedik. Ömrümde hiçbir zaman bu tatsız tuzsuz şeyler böylesine hoşuma gitmemişti. Kahve de çok güzeldi. **Hayalet** öylesine sallanıyordu ki, tutunmadan kamarada dolaşmanın olanağı yoktu. Birisi, «Dikkat edin!..» diye bağırınca, hepimiz birden kamaranın duvarına yuvarlanıyorduk.

Peksimetleri yiyip içkimizi içtikten sonra Kurt Larsen, «Güvertede artık yapılacak bir şey yok...» dedi. «Başımıza ne gelirse gelsin nasıl olsa bir şey yapamayız. Onun için hepiniz içeri girip biraz uyusanız iyi olur...»

Tayfalar, yan taraftaki ışıkları yakarak pruvaya geçtiler. İki avcı ise, uyumak için kamarada kaldı. Kurt Larsen'le ben, Kerfoot'un ezilmiş olan parmağını kesip yarasını sardık. Bütün bunlar olup biterken, kahve pişirip ateşin yanmasına dikkat eden Mugridge, her tarafının ağrıdığından yakınıyordu. Şimdi de birkaç kaburgasını kırdığına yemin ediyordu. Yokladığımızda üç kaburganın gerçekten kırık olduğunu gördük. Ama yaralarına bakmayı ertesi güne bıraktık. Çünkü kırık kaburgalar konusunda hiç bir bilgim yoktu ve önce bu konuda birkaç şey okumam gerekliydi.

«Kelly'nin yaşamının, kırık bir sandaldan çok daha değerli olduğunu sanıyordum,» dedim Kurt Larsen'e.

«Ama Kelly hiçbir işe yaramıyordu!» karşılığını verdi. «İyi geceler!..»

Her şey olup bittikten sonra parmak uçlarımdaki o korkunç acıyı duydum. Üç sandal yok olmuş **Hayalet** de perişan bir hale gelmişti. Bütün bunlardan sonra uyumak, olanaksız gibi görünüyordu bana. A-

ma kafamı yastığa koyar koymaz gözlerim kapandı ve bütün gece ölü gibi uyudum. **Hayalet** ise, yalnız ve yönetimsiz fırtınayla savaştı durdu.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ertesi gün fırtına sürerken, Kurt Larsen'le birlikte biraz anatomi çalışıp, Mugridge'nin kaburgalarını tedavi ettik. Sonra fırtına dinince, Kurt Larsen okyanusta bir aşağı bir yukarı dolandı. Daha sonra batıya gitmeye başladı. Bu arada biz de sandalları onarıp yeni yelkenler yaptık. Birçok yelkenli uskunayla karşılaştık. Onlar da yitip giden sandallarını ve adamlarını arıyorlardı. Bu arada rastladıkları sandalları ve adamları da toplamışlardı. Gemilerin çoğu, bizim batımızdaydı. Ve açılan sandallar, o korkunç fırtınada herhalde en yakın yere sığınmışlardı.

İki sandalımızı, bütün adamlarıyla birlikte **Cisco** kurtarmıştı. San **Diego**'dan da Smoke ve Leach'i aldık. Bu iş Kurt Larsen'in çok hoşuna gitmesine karşın ben üzülmüştüm. Böylece beşinci günün sonunda dört eksikle yolumuza devam ediyorduk. Henderson, Holyoak, Williams ve Kelly, kayıplara karışmışlardı. Ayıbalığı avı yeniden başladı.

Sürüyü kuzeye doğru kovalarken, korkunç bir sisin içine girdik. Günlerce, kayıklar denize iniyor ve daha suya değmeden gözden yok oluyorlardı. Biz, gemide her on beş dakikada bir düdük çalıp işaret tüfeğini ateşliyorduk. Sandallar durmadan kayboluyor sonra da bulunuyorlardı. Hangi uskuna kaybolan bir sandalı bulursa bulsun, kendi uskunasına teslim etmesi âdetti. Ama Kurt Larsen kendinden de umulacağı gibi, sandallarından birini yitirdiği için, eline geçirdiği ilk sandalı geri vermedi ve adamları **Hayalet** le birlikte avlanmak zorunda bıraktı. Gemileri yakından geçerken, avcı ile iki adamın göğüslerine silah dayayıp kamarada nasıl sakladığını anımsıyorum.

Garip bir biçimde inatçı ve yaşama bağlı olan

Thomas Mugridge, topallaya topallaya hem aşçının, hem de kamarotun görevlerini yerine getirmeye başladı. Johnson ve Leach, en az eskisi kadar dayak yiyorlardı. Av mevsimiyle birlikte yaşamlarının da sona ereceğini çok iyi biliyorlardı. Geri kalanlar ise, acımasız efendilerinin buyruğu altında köpekler gibi çalışıyorlar, köpekler gibi yaşıyorlardı. Benimse Kurt Larsen'le aram çok iyiydi. Ama yine de benim için yapılacak en iyi hareketin onu öldürmek olduğu fikrini kafamdan atamıyordum. Beni hem büyülüyor, hem de korkutuyordu. Ama yine de onun öleceğini düşünemiyordum. Böyle bir hayali engelleyen ölümsüz bir gençlik vardı onda. Onu ancak yaşarken, hükmederken, dövüşürken ve çevresini mahvederken düşünebiliyordum.

Sürünün ortasında olduğumuz zamanlar ve deniz, sandal indiremeyeceğimiz kadar dalgalı olduğunda, iki kürekçi ve bir dümenciyle birlikte ava kendisi çıkardı. İyi bir atıcıydı. Avcıların, «Olanaksız avlanma koşulları» dedikleri zamanlarda bile gemiye bir sürü ayıbalığı ile dönerdi. Yaşamını kendi elinde tutmak ve en kötü koşullar altında bile yaşamı için mücadele etmek, onun için soluk almak kadar kolay bir şeydi.

Denizcilik konusunda gittikce daha çok şey öğreniyordum. Güzel bir günde —artık böyle günler çok az rastlanır olmuştu— Hayalet'i tek başıma yönetiyor, sandalları gemiye ben çekiyordum. Kurt Larsen yine o korkunç baş ağrılarından birine yakalanmıştı. Ben, sabahtan akşama dek dümenin başında durup, gemiyi en son açılan sandalın ardından götürüyor ve ondan buyruk falan almadan sandalları geri çekiyordum.

Fırtına bölgesindeydik. Haziranın ortalarıydı. Yakalandığımız bir tayfunu çok iyi anımsıyorum. Çünkü ondan sonra yaşamımda büyük değişiklikler olmuştu. Ama Kurt Larsen, tayfunun ortasından kaçıp güneye inebilmeyi becermişti. Tayfundan, direklerimiz cıbcıbıl kurtulmuştuk. Denizin bu denli korkunç olabileceğini o zamana dek hiç düşünmemiştim. Bununla kıyasladığımda daha önce karşılaştığımız fırtına önemsiz kalıyordu. Güneye kaymakla av bölgesin-

den uzaklaşmamıza karşın, Kurt Larsen bile kuzeyde kalarak onunla mücadele etmeyi göze alamamıştı.

Güneyde kendimizi başka bir sürünün içinde bulmamız, avcıları çok şaşırttı. İkinci bir sürüydü bu ve şimdiye dek rastlanmayan bir şeydi. Sandallar yeniden indirildi, yine silah sesleri yayıldı ortalığa ve katliam bütün gün sürdü.

Son sandaldan çıkan hayvanların derilerini yüzmeyi bitirmiştim ki karanlıkta Leach belirdi, yanıma yanaştı ve alçak sesle sordu.

«Bay Van Weyden, kıyıdan ne denli uzakta olduğumuzu, ve Yokohama'nın hangi tarafta olduğunu lütfen bana söylebilir misiniz...»

Yüreğim neşeyle doldu. Ne düşündüğünü anlamıştım. Yokohama'nın batı-kuzeybatıda olduğunu ve kıyıdan beş yüz mil açıkta olduğumuzu söyledim.

«Teşekkür ederim efendim,» dedi ve karanlıkta yitip gitti.

Ertesi gün üç numaralı sandal, Johnson ve Leach ortada yoktular. Aynı zamanda yatakları, deniz torbaları, öteki sandalların su kapları ve yiyecek kutuları da yok olmuştu. Kurt Larsen köpürüyordu. Yelkenleri açıp batı-kuzeybatıya doğru ilerlemeye başladı. İki avcı direklere tırmanmış, ellerinde dürbünlerle denizi araştırırlarken o da kızgın bir arslan gibi güvertede dolanıyordu. Kaçanlara karşı olan duygularımı bildiğinden, gözetlemeye beni çıkarmamıştı.

Rüzgâr azdı ve koca okyanusta küçücük bir sandalı aramak, samanların arasında iğne aramaktan daha zor bir işti. Ama o ,kaçanlarla kıyı arasına girebilmek için **Hayalet**'i elinden geldiğince hızlandırdı. Bunu başardıktan sonra onların izleyeceğini tahmin ettiği yolda ilerlemeye başladı.

Üçüncü günün sonunda bir sabah, direğin tepesinde olan Smoke, ufukta bir sandal gördüğünü söyledi. Herkes güverteye çıkmıştı. Batıdan hafif bir rüzgâr esmekteydi. Sanki daha da kuvvetleneceğine dair söz veriyor gibiydi. Rüzgâr altında, güneşin doğduğu yönde siyah bir nokta görünüyor ve yok oluyordu.

Rotamızı ona çevirip hızla ilerlemeye başladık. Yüreğim taş kesilmişti. Bütün içimin nefretle doldu-

ğunu hissettim. Kurt Larsen'in gözlerindeki o zafer parıltılarını görünce üstüne atılmamak için kendimi zor tuttum. Johnson'la Leach'e yapacaklarını düşünmek beni öylesine sinirlendirmişti ki, aklım başımdan gitti. Çarçabuk avcıların kaldığı odaya dalıp elimde dolu bir tabancayla yukarı çıkıyordum ki, birinin bağırdığını işittim.

«Kayıkta beş kişi var!»

Titreyerek merdivene dayandım. Bağıran adamın söyledikleri, öbürleri tarafından doğrulanıyordu. Bacaklarım, artık beni çekmiyordu. Yere çöktüm. Yapmak üzere olduğum şey beni dehşete düşürdü. Silahı aldığım yere koyup güverteye çıktım.

Yokluğumu kimse farketmemişti. Tekne, sandala iyice yanaşmıştı. Onun öteki sandallardan daha büyük ve başka bir biçimde olduğunu seçebiliyorduk. Sonunda iyice yanaşmıştık. Kayığın içindekiler, kendilerini gemiye almamızı bekliyorlardı.

Güverteye inmiş olan Smoke, şimdi yanımda duruyordu. Birden kıkırdamaya başladı. Ne olduğunu anlamak istercesine yüzüne baktım.

«Şimdi işimiz iş!..» dedi.

«Ne oldu?» diye sordum.

Yine kıkırdadı.

«Görmüyor musun, arka tarafta... Eğer o bir kadın değilse, ben de bir daha ayıbalığı vurmayayım!..»

Bütün dikkatimle gösterdiği yere baktım. Ama ancak etraftan çığlıklar gelmeye başlayınca onun gerçekten bir kadın olduğuna inandım. Kurt Larsen'den başka hepimiz heyecan içindeydik. O ise sandaldakiler aradığı kurbanlar olmadığı için düş kırıklığına uğramış olmalıydı.

Flok iskotalarını rüzgâra göre ayarladık, kürekler suya çarptı ve az sonra sandalla yanyana duruyorduk. O zaman sandalda güzel bir kadın olduğunu iyice gördüm. Uzun bir palto giymişti. Sabah, oldukça serindi. Yalnızca yüzünü ve başındaki denizci şapkasının yanından çıkan bir tutam kahverengi saçı görüyordum. Gözleri iri ve kahverengiydi. Küçük, duygulu bir ağzı, oval yüzü vardı. Güneş, yüzünü bronz renkli yapmıştı.

Başka bir dünyanın insanıymış gibi geldi bana. Aç bir insanın ekmeğe uzanışı gibi, ona karşı içimde bir açlık duydum. Uzun süredir kadın görmemiştim. Demek bu gerçekten bir kadındı!.. Kendimden geçip bütün görevimi unuttum ve yeni gelenlerin gemiye çıkmalarına yardım etmedim. Tayfalardan biri kadını gemiye çıkardığında, merakla onu izleyen suratlarınıza tatlı tatlı güldü. Ancak bir kadın böyle gülümseyebilirdi. Uzun süreden beri kimsenin böyle gülümsediğini görmediğim için, yeryüzünde böyle gülümsemelerin olduğunu bile unutmuştum.

«Bay Van Weyden!»

Kurt Larsen'in sesi, beni kendime getirdi.

«Bayanı aşağı götürüp rahat etmesini sağlar mısınız?.. Boş bir kamara hazırlatın. Aşçıbaşı bu işi yapar. Yüzü için de bir şeyler yapmaya çalışın. Çok fena yanmış...»

Sonra bize arkasını dönüp yeni gelenlere sorular sormaya başladı. Sandalları uzun bir süre orada oraya sürüklenmişti. Yokahoma bu kadar yakınken başlarına bu işin gelmesini çok utanç verici bir şey olarak karşılıyorlardı.

Yanında durduğum kadından çok garip bir biçimde korktuğumun farkına vardım. İlk kez bir kadının ne denli zarif, ne denli narin bir yaratık olduğunun farkına varıyordum. Merdivenlerden aşağı inmesine yardım etmek için kolunu tuttuğumda, inceliği ve yumuşaklığı beni şaşırttı. Aslında bütün kadınlar kadar zarif ve narindi. Ama ben neredeyse o hafif tutuşumla onun kolunu ezecektim. İşte Maud Brewster hakkındaki ilk izlenimlerim bunlardı.

«Benim için zahmet etmenize gerek yok,» dedi, onu Kurt Larsen'in koltuğuna oturttuğumda. Koltuğu çarçabuk kaptanın odasından getirmiştim. «Adamlar bu sabah karaya varabileceğimizi söylüyorlardı. Herhalde gemi de akşama orada olur, değil mi?..»

Geleceğe olan bu basit güveni, beni şaşırtmıştı. Benim ancak birkaç ayda öğrendiğimi, sanki yazgı imiş gibi denizlere hükmeden bu garip adamı, içinde bulunduğumuz durumu ona nasıl anlatabilirdim ki... Elimden geldiğince dürüst bir yanıt verdim ona.

«Eğer bizimkinden başka bir kaptan olsaydı, en geç yarın Yokahoma'da olabileceğinizi söyleyebilirdim. Ama bizim kaptanımız garip bir adamdır. Sizden her şeye karşı hazırlıklı olmanızı rica edeceğim. Her şeye karşı...»

«Korkarım ki bir şey anlamıyorum!» dedi. Şaşırmıştı, ama yüzünde herhangi bir korku belirtisi yoktu.

«Yoksa deniz kazazedelerine iyi davranıldığı gibi yanlış bir fikre mi inanıyorum?.. O kadar önemsiz bir şey ki... biliyorsunuz; karaya çok yakınız...»

«Bilmiyorum,» dedim, «Olabilecek en kötü şeye karşı sizi hazırlamak istedim. Bu adam, bu kaptan... bir hayvan, bir şeytandır. İnsan, onun ne yapacağını hiçbir zaman bilemez.»

Heyecanlanmaya başlıyordum. Ama o, «Evet anlıyorum...» dedi yorgun bir sesle. Düşünmek bile onun için yeterince yorucu bir işti.

Başka bir şey sormadı, ben de bir şey söylemedim. Kurt Larsen'in buyruklarını yerine getirerek onu rahat ettirmeye çalıştım. Bir ev kadını gibi ortalıkta dolanıp güneş yanıklarını iyileştirecek kremler sürdüm. Kurt Larsen'in odasındaki bir şişe içkiyi getirdim ve Thomas Mugridge'ye boş kamarayı hazırlaması buyruğunu verdim.

Rüzgâr hızlanıyordu. Boş kamara hazırlandığında, Hayalet, hızla yol almaktaydı. Leach ile Johnson'un varlığını unutmuştum ki, açık olan kapıdan «Bir sandal...» diye birinin bağırdığını işittim. Bu, direğin tepesinden gelen Smoke'un sesiydi. Kadına şöyle bir göz attım. Koltuğa çökmüş, yorgunlukla gözlerini kapamıştı. Belki de sesi işitmemişti bile. Kaptanın yapacağı vahşilikleri görmesine engel olmaya çalışacaktım. Çok yorgundu. Ama bu iyi bir şeydi! Uyuyacak demekti bu...

Güvertede çabuk çabuk verilen buyruklar, ayak sesleri işitildi, Hayalet birden yolunu değiştirdi. Onun bu ani hareketi koltuğun kaymasına neden olmuştu. Yerimden fırlayıp kadının düşmesini önledim.

Ağır ağır gözlerini açıp şaşkınlıkla bana baktı. Onu kamarasına götürürken, ayakta duracak hali

yoktu. Mugridge, dışarı çıktığımızda bana pis pis sırıttı. Ama ben hemen mutfağa dönmesini emrettim. O da başkalarına, hanımefendiye çok iyi hizmet ettiğimi söyleyerek benden öcünü aldı.

Bütün vücuduyla bana dayanıyordu. Herhalde onu koltuktan kaldırıp odasına taşırken yine uyumuş olmalıydı. Bunu, kamaraya gittiğimizde kendini yatağa atışından anladım. Bir an başını kaldırdı, gülümsedi ve sonra yine uyumaya başladı. Başının altına Kurt Larsen'in yatağından aldığım yastığı koydum, üstüne de iki battaniye örterek yanından ayrıldım.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Güverteye çıktığımda, **Hayalet**'in yönünü değiştirmiş olduğunu gördüm. Herkes yukardaydı. Leach ile Johnson'un gemiye alınır alınmaz başlarına neler geleceğini merak ediyorlardı.

Dört zili çaldı. Louis, dümene geçmek için yukarı çıktı. Havanın epeyce nemli olduğunu, onun da muşambasını giydiğini farkettim.

«Ne oluyor?» diye sordum.

«Havadan anlaşıldığına göre yağmur yağacak efendim,» diye yanıt verdi. «Önlemli olmak gerek!..»

«Onları görmemiz çok kötü oldu,» dedim.

Sandal pruvadan görünüyordu.

«Bana kalırsa, karaya hiçbir zaman ulaşamazlardı efendim,» dedi Louis

«Ulaşamazlar mıydı?..» diye sordum.

«Hayır efendim. Şunu görüyor musunuz?..»

Hayli şiddetli bir rüzgâr çıkmıştı ve dümeni güçlükle zaptediyordu.

«Bu, onun kadar küçük sandalların rahatlıkla hareket edebileceği bir deniz değil. Onları gördüğümüz için şanslılar...»

Kurt Larsen, geminin ortasında, kurtardığı adamlarla konuşuyordu. Sonra yanımıza geldi

«Üçü yağ tüccarı. Dördüncüsü de mühendis!..» dedi neşeyle. «Onları iyi birer denizci yaparız. Ya da kürekçi olurlar. Eee, kadından ne haber?»

Neden olduğunu bilmiyorum, ama ondan söz ettiğini işitince birden irkildim. Belki aptalca hareket ettim, ama elimde değildi. Karşılık olarak omuzlarımı silkmekle yetindim.

Birden keskin bir ıslık attı.

«Peki, adı ne?» diye sordu.

«Bilmiyorum,» diye yanıtladım. «Uyuyor... Çok yorgundu. Asıl benim sizden öğrenmem gerek. Hangi gemideymişler?..»

«Bir posta gemisindelermiş...» diye yanıtladı kısaca.

«San Fransisco'dan Yokahoma'ya giden **City of Tokio** gemisinden. Tayfuna yakalanmışlar. Gemi de oldukça yaşlıymış anlaşılan. Hemen parçalanmış... Demek onun kim olduğunu bilmiyorsun ha?.. Kız mıymış, kadın mıymış... yoksa dul muymuş?.. Peki, peki...»

Başını sallayıp gülerek bana baktı.

«Siz...» diye söze başladım. Onları Yokahoma'ya bırakıp bırakmayacağını soracaktım.

«Ne olmuş bana?» diye sordu.

«Leach ile Johnson'a ne yapmak niyetindesiniz?»

Başını salladı: «Bunu gerçekten bilmiyorum Hımbıl. Yeni gelenlerle yeteri kadar tayfamız oluyor...»

«Öyleyse kaçabilirler!..» dedim. «Neden onlara karşı tavrınızı değiştirmiyorsunuz?.. Onları gemiye alıp iyi davranın. Bütün bunları yapmaya onları siz zorladınız...»

«Ben mi?»

«Evet, siz!» dedim. «Sizi uyarıyorum Kurt Larsen... eğer bu zavallılara kötü davranmaya devam ederseniz, yaşamayı ne denli çok sevdiğimi unutup sizi öldürmeye kalkışabilirim...»

«Bravo!» diye bağırdı. «Beni gururlandırıyorsun Hımbıl. Artık adam oldun. O pis yerlerde yaşayarak ömrünü çarçur ediyordun. Ama şimdi değişiyorsun. Bunun için seni daha çok seviyorum...»

Sesi ve ifadesi değişmişti. Ciddileşti ve «Söz ver-

meye inanır mısın?» diye sordu, «Sözler kutsal mıdır?..»

«Elbette,» diye yanıtladım.

«Öyleyse seninle bir anlaşma yapalım,» dedi, «Eğer ben sana Leach ile Johnson'a dokunmayacağıma söz verirsem, sen de beni öldürmeye kalkmaktan vazgeçer misin?»

Kulaklarıma inanamıyordum. Bu adama ne oluyordu böyle...

«Kabul ediyor musun?» diye sordu sabırsızlıkla.

«Ediyorum,» diye yanıt verdim.

Elini uzattı. Onun elini sıkarken, gözlerinin şeytanca parladığını farkettim.

Rüzgâraltına gittik. Sandal, oldukça yakınımızdaydı şimdi. Dümende Johnson vardı. Leach, su boşaltıyordu. Kurt Larsen, Louis'e yavaşlamasını söyledi. Hayalet, rüzgâra arkasını döndü. Üst yelkenler boşalmıştı. Kayıktaki adamlar, durumlarını değiştirdiler. Tekne bir dalganın üstünde hafifçe yükselince onları gözden kaçırdık ve sonra yeniden alçaldık.

İşte o anda Leach ile Johnson kafalarını kaldırarak kendilerini seyretmekte olan arkadaşlarına baktılar. Kimse onları selamlamadı. Arkadaşlarının gözlerinde onlar birer ölüydüler. Aralarında, yaşamla ölüm arasındaki duvar vardı sanki.

Bir an sonra Kurt Larsen'le benim durduğum kıç tarafının hizasına gelmişlerdi. Biz alçalıyorduk, onlar da yükseliyorlardı. Johnson bana baktı. Bitkindi. Ona el salladım, o da karşılık verdi. Ama umutsuzca bir el sallayıştı bu. Sanki bana veda ediyordu. Leach ise, nefret dolu gözlerle Kurt Larsen'e bakmaktaydı.

Sonra yan tarafa geçtiler. İri bir dalga, onları altına aldı. Yeniden göründüklerinde Johnson sıkı sıkı küreklere asılmıştı. Yüzü bembeyaz ve kaygılıydı. Leach ise durmadan sandalın içindeki suyu boşaltıyordu.

Kurt Larsen bir kahkaha attıktan sonra, pupanın rüzgârüstüne geçti. Hayalet'i durdurması için buyruk vermesini bekliyorduk. Ama hiçbir şey söylemedi. Louis, anlamsız bir suratla dümeni yönetiyordu. Topluca durmakta olan tayfaların kaygıyla bize bak-

tıklarını gördüm. Hayalet yoluna devam etti, artık sandal küçük bir nokta haline gelmişti. Sonunda, Kurt Larsen'in buyurucu sesi işitildi.

Sandaldan iki mil kadar ötedeydik. Sonunda yelkenler indirildi ve uskuna döndü. Yelkenli sandallar, rüzgârla gitmek için yapılmamışlardır. Onların bütün umudu, kendilerini izleyen uskunadır. Ama bu vahşi havada Leach'le Johnson'un Hayalet'e çıkmaktan başka hiçbir kurtuluş şansları yoktu. Rüzgâra karşı yol almaya devam ediyorlardı. Böyle bir denizde oldukça zor bir işti bu. Her an alabora olabilirlerdi. Zaman zaman beyaz dalgalar onları gözden siliyor bir mantar gibi sallıyordu.

Johnson, çok iyi bir denizciydi. Küçük sandallardan da gemiler kadar anlardı. Bir buçuk saatin sonunda hemen hemen yanımıza yaklaşmıştı bile.

«Demek fikrini değiştirdin!» diye seslendiğini işittim Kurt Larsen'in, onların duyabileceği bir sesle. «Gemiye çıkmak istiyorsun ha!.. Öyleyse gel bakalım.»

«Dümeni kır!» dedi Louis'in yerine dümene geçmiş olan Oofty-Oofty'e.

Bunu, verdiği bir sürü emir izledi. Ön ve ana iskotalar, rüzgâra göre boşlanmıştı. Rüzgârın önünde gidiyorduk. Johnson, sandalını otuz metre kadar önümüzde durdurdu. Kurt Larsen gülüyordu. Koluyla bizi izlemeleri için onlara işaret etti. Onlarla oynamak niyetinde olduğu açıkça görülüyordu. Dövmek yerine bu yolla onlara ders vermek istiyordu. Ama oldukça tehlikeli bir dersti bu. Çünkü ince yapılı sandal, her an devrilebilirdi.

Johnson, bizi izlemeye başladı. Onun için yapacak başka bir şey kalmamıştı. Ölüm, dört bir yanında dolanıyordu. Kocaman dalgalardan birinin sandalı devirmesi, bir an meselesiydi.

Yelkenlerin durumunu görmek için ön tarafa giderken, Louis kulağıma, «Yürekleri ölüm korkusuyla dolu...» diye fısıldadı.

«Çok geçmeden dönüp onları alacak,» dedim neşeyle. «Onlara bir ders vermek istiyor, hepsi bu kadar

Louis hırçın hırçın yüzüme baktı: «Öyle mi düşünüyorsun?» diye sordu.

«Elbette,» diye yanıtladım. «Sen öyle düşünmüyor musun?»

«Bugünlerde kendi canımdan başka hiçbir şey düşünmüyorum,» diye yanıt verdi. «San Fransisco'da içtiğim o içki, başımı bu derde soktu. O güzel kadın da senin başını derde sokacak... Senin ne denli aptal bir herif olduğunu biliyorum ben...»

«Ne demek istiyorsun?» diye sordum.

«Ne demek mi istiyorum?..» diye bağırdı. «Bir de bana bunu mu soruyorsunuz?.. Bunu ben değil... Kurt Larsen demek istiyor... Kurt Larsen diyorum, Kurt Larsen!»

«Eğer başım derde girerse yardım eder misin?» diye sordum korkuyla.

«Yardım etmek mi?.. Ben ancak ihtiyar Louis'e yardım edebilirim. Onun başı da yeterince belada zaten. Bugüne dek olanlar hiçbir şey değil. Asıl olacaklar şimdi başlıyor...»

«Senin böyle korkak olduğun hiç aklıma gelmemişti,» dedim sinirle.

Kızgın kızgın suratıma baktı.

«Ömrümde hiç görmediğim bir kadın için başımı belaya sokar mıyım sanıyorsun?..»

Öfkeyle yanından ayrıldım.

Pupaya gittiğimde Kurt Larsen, «Şu yukardaki yelkenleri toplasanız iyi olur Bay Van Weyden,» dedi.

Rahatladım. O iki adamdan daha fazla uzaklaşmak istemediği açıkça ortadaydı. Bu düşüncenin umuduyla verdiği buyruğu yerine getirmeye koyuldum. Tam adamlara emir vermek için ağzımı açmıştım ki, tayfaların hevesle direklere tırmandıklarını, güvertede koşuşup gerekeni yaptıklarını gördüm. Onların bu halini Kurt Larsen gülerek seyrediyordu.

Aramızdaki uzaklık birkaç mile inince, durup beklemeye başladık. Herkes, hatta Kurt Larsen bile sandalın yaklaşmasını bekliyordu. Ama gemideki tek kaygısız insan oydu. Louis'in bile yüzünde saklamaya uğraştığı sıkıntı rahatlıkla okunuyordu.

Dalgaların arkasında önce yok olup, sonra yeni-

den görünüp göklere çıkan sandal, canlı bir şey gibi yaklaşıyor, yaklaşıyor, yaklaşıyordu.

Yaşamaya devam etmesi insana olanaksızmış gibi geliyordu, ama o, tüm zorlukları yenip bunu başarıyordu. Bir yağmur bulutu üstümüzü kaplamıştı. Sandal, bir dalganın arasından çıkıp neredeyse gemiye değecek kadar yaklaştı.

«Hadi hoplayın!» dedi Kurt Larsen ve dümene geçerek çevirmeye başladı.

Hayalet, olduğu yerde sıçrayarak hareket etti ve rüzgârın önünde ilerlemeye başladı. Johnson'la Leach iki saat bizi izlediler. Duruyor, onları bekliyor, sonra kaçıyorduk. Bizden bir çeyrek mil kadar uzaktaydı ki, sağnak halinde boşalan yağmur, onları gözden yitirmemize neden oldu. Ve bir daha da görünmediler.

Hava dindiğinde, dalgalı denizde hiçbir şey görünmüyordu. Bir an için sandalın dalgalar arasından çıkıvereceğini sandım. Ama böyle bir şey olmadı. Johnson'la Leach için yaşam savaşı bitmişti artık.

Tayfalar, toplu halde geminin ortasında duruyorlardı. Hiç kimse aşağı inmemişti ve hiç kimse konuşmuyordu. Birbirlerine de bakmıyorlardı. Donakalmışlardı. Ne olduğunu anlamaya çalışıyorlardı. Kurt Larsen, düşünmeleri için onlara biraz zaman verdi, sonra **Hayalet**'i yeniden eski rotasına soktu. Bu rota Yokahoma limanına değil, ayıbalığı sürüsünün tam ortasına gidiyordu.

Tayfalar halatları çekip işlerine koyulmaya başladıklarında artık hiç hevesli değillerdi. Arasıra küfür ettikleri duyuluyordu. Avcıların tavrı ise değişikti. Smoke, hiç etkilenmemişcesine bir öykü anlatıyordu. Sonra da kahkahalar atarak kamaralarına gittiler.

Rüzgâr altına doğru giderken, kurtardığımız mühendisle karşılaştım. Yüzü bembeyazdı, dudakları titriyordu.

«Aman Tanrım!.. Ne biçim bir gemi burası?..» diye bağırdı.

«Sizin de gözleriniz var. İşte görüyorsunuz!..» di-

ye karşılık verdim sertçe. Yüreğim acı ve korkuyla doluydu.

«Söz vermiştiniz,» dedim Kurt Larsen'i bulunca...

«Söz verdiğim zaman onları gemiye almayı düşünmüyordum,» diye yanıt verdi. «Üstelik onlara elimi bile sürmediğimi kabul etmelisin!..»

«Elimi bile sürmedim, elimi bile sürmedim!..» diye kahkaha attı.

Sesimi çıkarmadım. Konuşacak durumda değildim. Kafam karmakarışıktı. Düşünmem gerekiyordu. Kamarada uyuyan kadın, benim sorumluluğum altındaydı. Aklıma gelen tek mantıklı düşünce, eğer ona yardım etmek istiyorsam, hiçbir işi aceleye getirmemem gerektiğiydi.

YİRMİNCİ BÖLÜM

Günün geri kalan kısmı olaysız geçti. Üç yağ tüccarı ile mühendis, Kurt Larsen'le yaptıkları konuşmadan sonra gemi kantinindeki giysilerle donatılmışlar, çeşitli sandallarda görevlendirilmişler, ve sonra da başaltına gönderilmişlerdi. Direnmek istedilerse de sesleri fazla çıkmadı. Gemide gördükleri ve başaltında ayaküstü kendilerine anlatılan şeyler, içlerindeki en küçük başkaldırma duygusunu bile yok etmişti.

Bayan Brewster — onun adını mühendisten öğrenmiştik — durmadan uyuyordu. Yemekte avcılara seslerini biraz alçaltmalarını, kadını rahatsız edeceklerini söyledim. Kadın, ancak ertesi sabah kalktı. Onun yemeklerini ayrı yemesinin daha uygun olacağını düşünüyordum. Ama Kurt Larsen buna karşı çıktı. O kim oluyordu da yemeklerini ayrı yiyecekti.

Bununla beraber, onun masada bizimle birlikte oturuşu, herkesi azçok neşelendirmişti. Avcıların hiç sesi çıkmıyordu. Sadece Jack Horner'le Smoke, yan gözle onu süzüyorlar, hatta arasıra konuşmaya bile katılıyorlardı. Ama ötekiler gözlerini tabaklarından

ayırmıyorlardı. Tıpkı hayvanlar gibi, çeneleriyle birlikte kulaklarını da oynatarak büyük bir dikkatle lokmalarını çiğniyorlardı.

Kurt Larsen önceleri fazla konuşmadı. Ancak kendine bir şey sorulduğunda karşılık veriyordu. Utangaçlığından değildi bu tavrı. Bu kadın, onun için yeni bir tipti, şimdiye dek tanımadığı bir türdendi ve meraklanıyordu. Dikkatle inceliyor onu. Gözlerini yüzünden ayırmıyor, ellerini, omuzlarını oynatışını seyrediyordu. Onu ben de inceliyordum. Konuşmayı aşağı yukarı benim idare edişime karşın oldukça utangaç ve sıkılgan davrandığımın farkındaydım. Oysaki Kurt Larsen, hiçbir şeyin sarsamayacağı kadar kendine güveniyordu. Bir kadından da ancak bir fırtınadan, ya da kavgadan çekindiği kadar çekiniyordu.

«Yokahoma'ya ne zaman varacağız?» diye sordu Bayan Brewster, onun gözlerinin içine bakarak.

İşte herkesin beklediği soruyu açıkça sormuştu. Birden bir makine düzeniyle işleyen çeneler ve kulaklar durdu, gözler tabaklarda, herkes dikkatle yanıtı beklemeye başladı.

«Dört ay sonra. Eğer mevsim erken biterse üç ay sonra da orada olabiliriz!..» diye yanıtladı Kurt Larsen.

Kadın, şaşırarak mırıldandı, «Ben... ben... Yokahoma'dan yalnızca bir günlük uzaklıktaydık sanıyordum!.. Bu...» Sustu ve tabaklarını seyretmekte olan masanın yanında dizili sevimsiz suratlara baktı. «Bu doğru bir şey değil!..» diye sözü bitirdi.

«Bu sorunu Bay Van Weyden'le konuşmalısınız!.» dedi Kurt Larsen, bana göz kırparak. «Kendisi doğrular ve yanlışlar üstüne bir otoritedir. Bir denizci olduğum için ben duruma değişik bir açıdan bakabilirim. Burada bizimle kalmanız sizin için bir talihsizlik olabilir, ama bizim için oldukça iyi bir talih!..»

Sözlerini bitirdikten sonra da ona gülümsedi. Kadın bir an başını öne eğdi ve sonra yine kaldırarak bana baktı. Gözlerindeki soruyu okur gibiydim. Doğru muydu bu?.. Ama ben, tarafsız bir rol oynama kararında olduğum için sesimi çıkarmadım.

«Siz ne düşünüyorsunuz?» diye sordu.

«Birkaç ay içinde yapacak önemli bir işiniz varsa gerçekten büyük bir talihsizlik bu... Ama anladığım kadarıyla Japonya'ya sağlığınız için gidiyormuşsunuz. Sağlığınızın **Hayalet**'ten başka hiçbir yerde düzelemeyeceği konusunda size güvence verebilirim...»

Gözlerinin sinirle parladığını gördüm. Ama bu kez başını öne eğen bendim. Korkakça bir şeydi bu. Ama ne yapabilirdim ki?..

«Bay Van Weyden, bu konuda oldukça bilgi sahibidir,» diye güldü Kurt Larsen.

Başımı salladım. O da kendini toparlayıp merakla bana baktı.

«Kendisi, harika bir şekilde gelişti,» diye sürdürdü Kurt Larsen. «Onu gemiye ilk çıktığında görseydiniz hele... İnsanlığın kendisine acıyacağı ve utanacağı bir durumdaydı. Öyle değil mi Kerfoot?..»

Kerfoot öyle şaşırmıştı ki, elindeki bıçağı yere düşürdü. Ama ona hak verircesine mırıldanmaktan da geri kalmadı.

«Patates soyup bulaşık yıkayarak kendini geliştirdi, değil mi Kerfoot?»

Öbürü yine aynı şekilde mırıldandı.

«Ona bir de şimdi bak. Evet, belki kaslı diyeceğiniz bir tip değil, ama yine de kasları var. Gemiye geldiğinde sizden farklı değildi. Üstelik şimdi bacaklarının üstünde durmasını da öğrendi. Belki ona bakınca bunu anlamıyorsunuz, ama geldiğinde ayakta durmasını pek beceremiyordu...»

Avcılar pis pis sırıtıyorlardı. Ama o bana sevgi ve acıma dolu gözlerle baktı. Bu, Kurt Larsen'in kötülüğünü hiç olmazsa bir parça azaltmıştı. Gerçekten de o kadar zamandan beri kimse bana böyle bir yakınlık göstermemişti. Birden yumuşadım ve ondan sonra onun köleliğini büyük bir hoşnutlukla yüklendim. Kurt Larsen'e kızmıştım. Erkekliğimle alay ediyordu benim.

«Bacaklarımın üstünde durmasını öğrenmiş olabilirim,» diye karşılık verdim, «Ama onlarla başkalarını da ezmeyi öğrenmem gerek, değil mi!..»

Küstahça baktı bana. «Öyleyse eğitimin yarıda kalmış,» dedi sertçe, ve kadına döndü.

«Hayalet'te biz çok konukseverizdir!.. Bay Van Weyden bunu bilir. Konuklarımızı kendi evlerindeymiş gibi hissettirmek için elimizden geleni yaparız... Değil mi Bay Van Weyden?..»

«Evet. Patates soydurup, bulaşık yıkatmak gibi!..» karşılığını verdim. «Kuşkusuz onların boyunlarını sıkmaktan söz etmezsek!..»

«Bizim hakkımızda kötü izlenimler edinmemenizi rica ederim Bay Van Weyden...» dedi, alaylı bir telâşla. «Görüyorsunuz Bayan Brewster, kemerinde bir bıçak taşıyor. Bu bir gemi subayı için hiç de olağan bir şey değildir... Ama Van Weyden biraz... nasıl diyeyim... nasıl söyleyeyim... biraz kavgacıdır... Kendisine karşı tedbirli olmamız gerekiyor. Ama sakin anlarında oldukça mantıklı ve iyi bir insandır. İşte şimdi kendisi, böyle anlarından birinde... Herhalde dün beni ölümle tehdit ettiğini yadsımayacaktır...»

Sinirlenmiştim. Gözlerim kızgınlıkla parlıyordu. Dikkati benim üstüme çekti.

«Şimdi ona bir bakın. Siz burada olduğunuz için kendini zorla tutuyor. Zaten kadınlarla bir arada olmaya alışık değildir. Onunla birlikte güverteye çıktığımda dikkatli olmam gerekecek...»

Avcılar kahkahalarla gülmeye başladıklarında, o, başını sallayarak mırıldandı.

«Çok kötü, çok kötü...»

Bu adamların boğuk sesleri, vahşi bir öfke yaratmıştı küçücük kamarada. Aslında her şey vahşiydi. Bu garip kadına bakıp, bu hava için ne kadar uygunsuz olduğunu görünce, ilk kez kendimin ne kadar onlardan bir parça haline gelmiş olduğumu farkettim. Bu adamları tanıyor, ne düşündüklerini biliyordum. Kendim de onlardan biriydim. Bütün gün ayıbalığı avlamak, ayıbalığı eti yemek ve ayıbalıklarını düşünmek... Üstlerindeki kaba giysilerin, yabani suratlarının, vahşi gülüşlerinin, eğri kamara duvarlarının ve sallanan gemici fenerlerinin benim için hiçbir garipliği kalmamıştı.

Bir parça ekmek koparırken, gözlerim ellerime

takıldı. Parmaklarım şişmiş, tırnaklarımın içi siyah pisliklerle dolmuştu. Suratımdaki sakalın kaba görünüşünü hissettim. Ceketimin kolunun yırtık olduğunu, üstümdeki mavi gömleğimin bir düğmesinin eksik olduğunu biliyordum. Kurt Larsen'in sözünü ettiği bıçak, belimde duruyordu. Onun orada durması çok doğaldı. Ne denli doğal olduğunu belki de o güne dek farketmemiştim. Ama bıçağa onun gözleriyle bakınca, ne denli garip göründüğünü anlayabiliyordum.

Fakat o, Kurt Larsen'in alaylı sözlerini önemsemeden sevgi dolu gözlerle bana bakmaya devam etti. Şaşırmıştı. Böyle şeylerin alay konusu edilmesi, onun için daha da şaşırtıcıydı...

«Belki geçmekte olan bir gemiye beni verebilirsiniz!..» dedi.

«Öteki ayıbalığı uskunalarından başka hiçbir gemi geçmeyecektir!» diye karşılık verdi Kurt Larsen.

«Giysilerim... hiçbir şeyim yok!» diye karşı çıktı kadın. «Benim bir erkek olmadığımı, ya da sizin ve adamlarınızın sürdürdüğünüz bu yaşantıya alışık olmadığımı anlamanız gerekir.»

«Ne kadar çabuk alışırsanız, o kadar iyi olur... Size bir parça kumaş, iğne ve iplik verebilirim. Umarım kendinize bir-iki giysi dikmek, size zor gelmez...»

Bayan Brewster, giysi dikmesini bilmediğini anlatmak istercesine dudağını büktü. Onun ne denli korktuğunu, şaşırdığını, ama bütün bunları cesurca saklamaya çalıştığını biliyordum.

«Sanırım siz de Bay Van Weyden başkalarının size hizmet etmesine alışıksınız. Neyse bana kalırsa, kendiniz için biraz iş yapmak, sağlığınıza pek zararlı olmaz. Ha, sahi... yaşamınızı nasıl kazanırsınız?»

Kadın, saklayamadığı bir şaşkınlıkla ona baktı.

«Size hakaret etmek istememiştim, inanın bana. İnsanlar yemek yerler, onun için bunu da bir yerden sağlamak zorundadırlar. Buradaki insanlar yaşamlarını sürdürebilmek için ayıbalığı vururlar. Ben de aynı nedenle bu gemiyi yönetiyorum. Bay Van Weyden şimdilik bana yardım ederek ekmeğini kazanıyor. Peki, siz ne yaparsınız?»

Omuzlarını silkti.

«Siz kendinizi besler misiniz, yoksa başkası mı sizi besler?»

«Korkarım ki şimdiye dek çoğunlukla beni hep başka biri besledi,» diye güldü. Yüreklilikle davranmaya çalışıyordu, ama Kurt Larsen'e bakarken gözlerinin dehşetle büyüdüğünü farkettim.

«Sanırım yatağınızı da başka biri düzeltiyor!..»

«Ben yatak **düzeltirim!**»

«Sık sık mı yaparsınız bu işi?»

Kadın başını salladı.

«Sizin gibi yaşamlarını kazanmak için çalışmayan insanlara Amerika'da ne yaparlar, biliyor musunuz?..»

«Çok cahilim,» dedi kadın. «Benim gibi olan zavallı insanlara ne yaparlar?»

«Hapsederler. Onların durumuna, yaşamını kazanmama suçuna serserilik denir. Eğer ben durmadan doğru ve yanlış sorunları üstüne düşünen Bay Van Weyden'in yerinde olsaydım, size, yaşamayı hak etmek için hiçbir şey yapmadığınız halde ne hakla yaşadığınızı sorardım...»

«Ama siz Bay Van Weyden olmadığınıza göre, cevap vermek zorunda değilim, değil mi?..»

Ona o kadar korkulu gözlerle bakıyordu ki, içim parçalandı, konuyu burada kesip başka şeylerden söz etmeyi denedim. Ama Kurt Larsen bana bu fırsatı vermedi.

«Hiç kendi emeğinizle bir dolar kazandığınız oldu mu?» diye sordu. Alacağı yanıttan emindi. Sesinde bir zafer belirtisi vardı.

«Evet, kazandım,» dedi kadın yavaşça. O anda Kurt Larsen'in suratındaki anlama kahkahalarla gülebilirdim. «Küçük bir kızken beş dakika sessiz durduğum için babamın bana bir dolar verdiğini anımsıyorum.»

Kurt Larsen gülümsedi.

«Ama bu çok önceleriydi...» diye sürdürdü kadın. «Zaten dokuz yaşındaki bir kızdan yaşamını kazanmasını bekleyemezsiniz.»

«Ama şimdilik,» dedi biraz sustuktan sonra, «yılda aşağı yukarı bin sekiz yüz dolar kazanıyorum...»

Bir anda bütün gözler tabaklardan kalkıp ona baktı. Yılda bin sekiz yüz dolar kazanan bir kadın, bakılmaya değerdi. Kurt Larsen, onu takdir ettiğini saklayamadı.

«Maaş mı, yoksa parça başına mı alıyorsunuz?» diye sordu.

«Parça başına,» karşılığını verdi kadın hemen.

«Bin sekiz yüz dolar...» diye hesapladı Kurt Larsen, «Ayda yüz elli dolar eder. Peki Bayan Brewster, Hayalet'in küçümsenecek bir yanı yoktur. Bizimle olduğunuz sürece kendinizi maaş alıyor varsayabilirsiniz...»

Kadın sesini çıkarmadı. Daha bu adamın tavırlarına alışık değildi.

«Yalnız, ne iş yaptığınızı sormayı unuttum,» dedi Kurt Larsen. «Ürettiğiniz nedir?.. Ne gibi aletlere ve maddelere ihtiyacınız var?..»

«Kalem ve mürekkep,» diye güldü kadın. «Ha... evet... bir de daktiloya...»

«Siz Maud Brewster'siniz,» dedim yavaşça ve sanki onu suçlarcasına.

Merakla bana baktı.

«Nereden biliyorsunuz?»

«Değil misiniz?» diye sordum.

Evet dercesine başını salladı. Bu kez, şaşırma sırası Kurt Larsen'deydi. Bu ad, onun için hiçbir şey ifade etmiyordu. Ama benim için bir şeyler ifade etmesi beni gururlandırdı. İlk kez kendimi ondan üstün hissettim.

«Küçük bir kitap hakkında bir yazı yazdığımı anımsıyorum,» diye başlamıştım ki, sözümü kesti.

«Siz! Siz!..»

Şimdi gözlerini açmış meraklı meraklı bana bakıyordu.

Ben de evet dercesine başımı salladım.

«Humphrey Van Weyden'siniz...» diye sözünü tamamladı. Sonra, «Çok memnun oldum,» dedi rahatlayarak.

«O yazıyı anımsıyorum...» diye devam etti söze. «O çok... çok güzel yazıyı...»

«Hiç de değil,» dedim alçak gönüllülükle. «Benim

yargılarımı ve söylediklerimi önemsemiyorsunuz. Üstelik bütün eleştirmenler benimle birlikteydi. Lang, İngiliz Edebiyatında kadınlar tarafından yazılan en büyük dört şiir arasına sizinkini de almıştı...»

«Ama siz bana, Amerikalı Bayan Meynell, demiştiniz.»

«Doğru değil miydi?» diye sordum.

«Hayır, o önemli değil,» karşılığını verdi. «Alınmıştım.»

«Bilinmeyeni ancak bilinenle ölçebiliriz,» diye yanıt verdim en entellektüel tavrımla. «Bir eleştirmen olarak sizi bir yere yerleştirmek zorundaydım. Yedi tane kitabınız, kütüphanemde duruyor. Ama kusuruma bakmazsanız şunu da söylemeliyim ki, şiirlerinizle aynı değerde olan iki tane makale kitabı da onların yanında durmakta. Çok geçmeden İngiltere'de bilinmeyen biri yükselecek ve eleştirmenler ona İngiliz Maud Brewster, diyecekler.»

«Çok iyisiniz,» diye mırıldandı. Sesinin tonu, seçtiği sözcükler, bana başka bir dünyayı anımsatıyordu.

«Ve siz, Maud Brewster'siniz,» dedim yavaşça.

«Ve siz de Humphrey Van Weyden'siniz,» dedi bana. «Ne kadar inanılmayacak bir şey... Anlamıyorum... herhalde şimdi sizden romantik bir deniz romanı beklemeyeceğiz...»

«Hayır hayır...» dedim. «İnanın ki böyle bir şey için belge toplamıyorum... Ne roman yazmak için niyetim, ne de böyle bir şey için arzum var...»

«Söyleyin bana, neden kendinizi Kaliforniya'ya gömdünüz?» diye sordu. «Size hiç yaraşmayacak bir şey bu... Biz doğudakiler sizi o kadar az gördük ki...»

Yaptığı kompliman karşısında başımı önüme eğdim.

«Bir keresinde sizinle neredeyse Philadelphia'da karşılaşacaktık... Browning üstüne bir toplantıydı galiba. Siz bir konuşma yapacaktınız. Ne yazık ki trenim dört saat rötar yapmıştı.»

Birden nerede olduğumuzu unutmuş, Kurt Larsen'e ve ötekilere aldırmadan yalnızca ikimizi ilgilendiren şeyler üstünde konuşmaya başlamıştık. Avcılar masadan kalkıp güverteye çıktıklarında biz hâ-

lâ konuşuyorduk. Bizimle birlikte yalnız Kurt Larsen kalmıştı. Birden onun masaya dayanıp bilmediği dünya üstüne yaptığımız konuşmayı dinlediğini farkettim.

Söylemekte olduğum cümlenin yarısında durdum. Bütün tehlikeleri ve kaygılarıyla içinde bulunduğumuz durum, beni kendime getirmişti. Aynı şeyi Bayan Brewster de düşünmüş olmalıydı ki, korkuyla Kurt Larsen'e baktı.

Kurt Larsen ayağa kalkıp bir kahkaha attı. Sesi buz gibiydi.

«Bana aldırmayın,» dedi elini sallayarak. «Hadi hadi, konuşmanıza devam edin, yalvarırım...»

Ama konuşma bitmişti. Biz de masadan kalkıp kahkahalarla gülmeye başladık.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

Yemekteki konuşmada ben ve Maud Brewster tarafından önemsenmemenin acısını Kurt Larsen'in birinden çıkaracağı belliydi. Sonunda onun kurbanı Thomas Mugridge oldu. Kaptanın kendisini uyarmasına karşın gömleğini değiştirmemiş, söküklerini dikmemiş, sobanın üstündeki yağı ve mutfağı temizlememişti.

«Seni uyarmıştım aşçıbaşı,» dedi Kurt Larsen. «Şimdi cezânı çekmen gerek!»

Mugridge'nin suratı birden bembeyaz oldu. Kurt Larsen, birkaç adama gelmelerini ve beraberlerinde de ip getirmelerini söyleyince, zavallı aşçı can havliyle kendini mutfaktan güverteye attı. Tayfalar sırıtarak bakıyorlardı ona. Her tarafı leş gibi bırakıp temizlemediği için ona biraz ceza vermek, bütün tayfaların hoşuna gidiyordu. **Hayalet**, aşağı yukarı saatte üç mil hızla gidiyordu ve deniz durgundu. Ama Thomas Mugridge'nin denize girmeye hiç niyeti yoktu. Herhalde daha önce bazılarının başına gelişini

seyretmiş olmalıydı bu işin. Üstelik su çok soğuktu ve aşçı sıhhatsizlik içinde korkudan titriyordu.

Her zaman olduğu gibi nöbetçilerle avcılar, onu kovalamaya başladılar. Mugridge'nin sudan ödü kopuyordu. Kendisinden hiç beklenilmeyen bir hızla ve çeviklikle güvertede dört dönüyordu. Pupayı ve mutfağı dönüp kamaraların üstüne fırladı. Ama ardındakiler de onun ardından kamaraların üstüne atladılar. Fakat o yine aynı çeviklikle yeniden güverteye atladı ve ön tarafa doğru koşmaya başladı. Tam o sırada kürekçi Harrison onun önüne çıktı. Ama Mugridge hızla bir serene sıçradı. Bir anda yapmıştı bunu. Kollarıyla serene asıldı, bütün vücuduyla sallandı ve üstüne gelmekte olan Harrison'un karnına okkalı bir tekme yerleştirdikten sonra yine güverteye atladı.

Bütün bunları tayfalardan gelen kahkahalar ve alkışlar izledi. Mugridge bu arada kendisini kovalayanların çoğunu geride bırakmış, topu kovalayan bir futbolcu gibi yine pupaya doğru koşmaya başlamıştı. Ama o kadar hızlı koşuyordu ki, kamaranın yanından dönerken hızını alamadı, ayağı kaydı ve düştü. Nilson, dümendeydi. Mugridge'nin yuvarlanmakta olan vücudu ona çarpınca, o da Mugridge'nin üstüne düştü. Ama ayağa yalnızca Mugridge kalktı. O zayıf bedeni, güçlü Nilson'un bacağını kırmayı becermişti.

Parsons dümene geçti ve gemideki kovalamaca devam etti. Mugridge korkuyla kaçıyor, tayfalar bağırıp birbirlerine emirler veriyorlar, avcılar ise kahkahalarla gülüyorlardı. Bir ara Mugridge üstüne çullanan üç adamın altından kalktı, ağzından kan akmaya başlamıştı. Direklerden birine fırlayıp var gücüyle yukarı tırmanmaya başladı.

Onunla birlikte yarım düzine tayfa da direklere atıldılar. Oofty-Oofty ile Latimer'in sandalının kürekçisi olan Black, onun ardından direğe tırmanmaya başladılar.

Hayli tehlikeli bir işti bu. Güverteden aşağı yukarı otuz metre yükseklikte, direklere yalnızca kollarıyla tutunarak kendilerini Mugridge'nin tekmelerinden korumak için yapabilecekleri hiçbir şey yok-

tu. Mugridge, çılgınca tekmeler savuruyordu. Sonunda Oofty-Oofty, bir eliyle direğe tutunurken, öbür eliyle de aşçıbaşının ayağını yakaladı. Az sonra Black de onun ikinci ayağını yakalamıştı. Üçü birden direkten aşağı kayarak arkadaşlarının kollarına düştüler.

Hava savaşı sona ermişti. Thomas Mugridge ağzından kanlar aka aka güverteye getirildi. Kurt Larsen, ipi onun kollarının altından geçirerek bağladı. Sonra, küpeştenin üstünden denize atıldı. Yirmi, yirmi beş, otuz metre ip, suya bırakıldı. Kurt Larsen «Çekin,» diye bağırdı, Oofty-Oofty ipi gerdi ve aşçıbaşı suyun üstüne çıktı.

Acıklı bir sahneydi. Aşçı boğulmadığı halde, boğulmanın bütün acılarını çekiyordu. **Hayalet**, çok yavaş gitmekteydi. Ne zaman bir dalganın üstünde yükselse ip geriliyor, aşçı da soluk alabiliyor, ardından yine suların içine gömülüyordu.

Maud Brewster'in varlığını unutmuştum. Birden, onu yanımda görünce anımsadım. Gemiye geldiğinden beri ilk kez güverteye çıkıyordu. Onun güverteye çıkmasıyla ortalığı bir ölüm sessizliği kapladı.

«Bu neşenin nedeni ne?» diye sordu.

«Kaptan Larsen'e sorun!» dedim soğukça. Bu vahşete onun da tanık olacağı düşüncesiyle kaygılanmaya başlamıştım.

Söylediğimi yapıp tam kaptana dönmek üzereydi ki, birden gözü, ipi elinde tutan Oofty-Oofty'e takıldı.

«Balık mı tutuyorsunuz?» diye sordu ona.

Oofty-Oofty sesini çıkarmadı. Denizden ayrılmayan gözleri birden parladı.

«Bir köpekbalığı efendim!..» diye bağırdı.

«Çabuk çekin, haydi hep birlikte!..» diye haykırdı Kurt Larsen ve ipe atıldı, hızla çekmeye başladı.

Mugridge de Hawailinin bağırışını işitmiş, çığlıklar atmaya başlamıştı. Denizin üstünde siyah bir çizgi gözüme çarptı. Aşçının gemiye çekilişinden çok daha büyük bir hızla ona yaklaşmaktaydı. Onu köpek balığının mı, yoksa bizim mi önce yakalayacağımız, bir an meselesiydi. Mugridge tam altımıza geldiğinde, ge-

mi alçaldı. Bu da köpek balığının işine yaramıştı. Denizin üstündeki siyah çizgi kayboldu. Kurt Larsen ipi hızla çekti. Aşçıbaşının gövdesi suyun üstüne yükseldi ve onu köpek balığınınki izledi. Aşçıbaşı bacaklarını karnına toplamaya çalışırken köpek balığı bir kez daha sıçradı ve sulara gömüldü. İşte o anda Thomas Mugridge'nin çığlığı bütün okyanusa yayıldı. Sonra, yeni yakalanmış bir balık gibi güvertenin üstüne düştü.

Aynı anda güvertenin üstünü oluk gibi akan bir kan gölü kaplamıştı. Sağ ayağı, bileğinden itibaren yoktu. Hemen Maud Brewster'e baktım. Yüzü bembeyaz olmuş, gözleri dehşetle açılmıştı. Thomas Mugridge'ye değil, Kurt Larsen'e bakmaktaydı. O da bunun farkına vardı ve bir kahkaha atıp konuştu.

«Erkek oyunu bu Bayan Brewster... sizin alıştıklarınızdan belki biraz daha kaba, ama yine de bir erkek oyunu. Köpek balığı hesapta yoktu. Bu...»

O anda kafasını kaldırıp ayağının yerinde olmadığını gören Mugridge, bütün vücudunu öne fırlatıp dişlerini Kurt Larsen'in bacağına geçirmişti. Kurt Larsen soğukkanlılıkla sözünü kesti, başparmağıyla işaret parmağını aşçıbaşının kulaklarının ardına gömdü. Aşçıbaşının ağzı açıldı ve Kurt Larsen kendini kurtardı.

«Dediğim gibi,» diye sürdürdü hiçbir şey olmamış gibi. «Köpek balığı hesapta yoktu. Diyebiliriz ki, bu, onun alınyazısıymış...»

Kadın, onun sözlerini işitmemiş gibiydi. Yüzünde bir nefret havasıyla başını çevirdi. Yürümeye tam başlamıştı ki, olduğu yerde sallandı ve bana tutundu. Onu tam zamanında yaklayarak düşmesini önledim ve sonra da kamaraya götürüp oturttum. Bayılacağını sanmıştım, ama kendini tutmasını biliyordu.

«Sargıları getirir misiniz Bay Van Weyden!..» diye Kurt Larsen'in bağırdığını işittim.

Durakladım. Kadının dudakları kımıldadı ve yaralı adamın yardımına koşmamı istercesine bana baktı ve «Lütfen,» diye fısıldadı zorlukla. Ben de ona itaat ettim.

Bu zamana dek operatörlükte oldukça bilgi edin-

miştim. Kurt Larsen yapacağım şeyleri söyledikten sonra yanıma da birkaç kişi verip beni yalnız bıraktı. O, köpek balığından öc alacaktı. Birkaç damarı kapatmıştım ki, tayfaların sevinçle bağırdığını işittim. Yardımcılarım teker teker beni bırakıp ne olup bittiğini seyretmeye gittiler. Aşağı yukarı beş metre boyundaki bir köpek balığı güvertede yatmaktaydı. Açık ağzında, keskin dişleri görünüyordu. Herkes köpekbalığını gördükten sonra hayvan yeniden denize atıldı.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Bana doğru gelirken, ne olduğunu biliyordum. On dakika, onun mühendisle konuşmasını seyretmiştim. Susmasını işaret ederek onu tayfaların işitemeyeceği bir yere götürdüm. Yüzü bembeyaz ve asıktı. İri gözleri, gözlerimin içine bakmaktaydı. O, Humphrey Van Weyden'in ruhunu aramaya gelmişti yanıma. Ama Humphrey Van Weyden'in Hayalet'e bindiğinden beri gururlanacak hiçbir şeyi kalmamıştı.

Geminin arka tarafına yürüdük. Bir an durup yüzüme baktı. Dikkatle çevremize bakıp kimsenin bizi işitmeyeceğinden emin oldum.

«Ne var?» diye sordum hafifçe. Ama yüzündeki sıkıntılı hava geçmemişti.

«Bu sabahki olayın bir kaza olduğunu anlayabilirim,» diye söze başladı. «Ama az önce Bay Haskins' le konuşmaktaydım. O bana kurtarıldığımız gün, ben kamaradayken, iki kişinin bile bile ölüme bırakıldığını anlattı...»

Sanki bu olayın suçlusu benmişim gibi, ya da en azından suça ortakmışım gibi bakıyordu bana.

«Anlatılanlar doğru,» karşılığını verdim. «O iki kişi bile bile öldürüldü!»

«Ve siz de buna izin verdiniz!..» diye bağırdı.

«Engel olamadım desek daha doğru olur,» diye yanıtladım.

«Ama ona engel olmaya çalıştınız mı?..»

Çalıştınız mı sözcüğünün üstüne basarak konuşmuştu.

«Hayır, böyle bir şey yapmadınız...» diye sürdürdü benim yanıtımı beklemeden. «Neden yapmadınız?»

Omuzlarımı silktim, «Şunu unutmamalısınız, Bayan Brewster bu küçük dünyada daha yeni yaşamaya başladınız. Burada geçerli olan yasaları henüz bilmiyorsunuz. Kendi insanlık, erkeklik kavramlarınızla bu gemiye bindiniz. Ama burada bu kavramların geçerli olmadığını anlayacaksınız. Bu değişimi ben de geçirdim,» dedim içimi çekerek.

Söylediklerime inanmıyormuşçasına başını salladı.

«Ne yapmamı öğütlersiniz bana?.. Elime bir bıçak, bir tabanca, ya da bir balta alıp bu adamı öldürmemi mi?»

İrkildi. «Hayır hayır... böyle bir şey isteyemem...»

«Öyleyse ne yapmalıyım, kendimi mi öldürmeliyim?»

«Tıpkı bir maddeci gibi konuşuyorsunuz,» diye karşı çıktı. «Ahlak duygusu diye bir şey vardır ve bu, her zaman etkilidir...»

Gülümsedim. «Ne onu, ne de kendimi öldürmemeyi, ama onun beni öldürmesine izin vermemi öğütlüyorsunuz bana!..» Konuşmaya başlayacaktı ki, elimi kaldırıp susturdum onu, «Ahlak ya da yüreklilik, bu yüzen dünyada önemsiz şeyler... O öldürülen adamlardan biri olan Leach, aşırı derecede yürekli bir insandı. Öteki, yani Johnson da öyleydi. Ama bu yürekliliğin onlara hiçbir yararı olmadığı gibi mahvolmalarına da neden oldu. Eğer ben de onların yaptığını deneyecek olursam, benim de başıma aynı şey gelecektir...

«Şunu anlamalısınız Bayan Brewster... ve kafanıza yerleştirmelisiniz ki, bu adam bir canavardır,... Onun vicdanı yoktur. Onun için hiçbir şey kutsal, ya da korkunç değildir. Ben onun sayesinde bu gemiye alındım ve onun sayesinde hâlâ yaşıyorum. Hiçbir şey yapmam, yapamam... Çünkü ben bu canavarın bir kölesiyim. Tıpkı sizin de şimdi onun kölesi oldu-

ğunuz gibi... Çünkü yaşamak istiyorum... siz de yaşamak isteyeceksiniz... Çünkü onunla savaşıp onu yenemem... tıpkı sizin de onunla uğraşıp onu yenemeyeceğiniz gibi...»

Devam etmemi bekledi.

«Geriye ne kalıyor?.. Benim oynadığım rol, zayıf bir adamın oynadığı rol. Susup çaresizlik içinde kıvranıyorum. Siz de susup çaresizlik içinde kıvranacaksınız. İyi bir şey bu... Eğer yaşamak istiyorsak yapabileceğimiz en iyi şey... Savaş, her zaman güçlünün değildir. Zaten bizim de bu adamla mücadele edecek gücümüz yok. Eğer savaşı kazanmak istiyorsak, kurnazlıkla kazanmaya çalışmalıyız. Beni dinlerseniz, siz de böyle yapın. Benim durumumun tehlikeli olduğunu biliyorum. Ama şunu da belirteyim ki, sizinki daha da tehlikeli. Birlikte hareket etmeliyiz. Ama bunu belli etmemeli, saklamalıyız. Açıkça sizin tarafınızda olamayacağım. Başıma ne gelirse gelsin siz de sessiz kalmalısınız. Bu adama karşı gelmemeliyiz. Ne yaparsa yapsın ona gülümsemeli ve dostça davranmalıyız...»

Eliyle alnını kaşıdı. «Hâlâ bir şey anlamıyorum!.»

«Dediğim gibi yapın,» dedim emredercesine. Kurt Larsen'in olduğu yerden bize doğru baktığını görmüştüm. «Dediğimi yapın. Çok geçmeden haklı olduğumu göreceksiniz...»

«Öyleyse ne yapmalıyım?..» diye sordu. Kaygılı kaygılı baktığımı farketmişti.

«Bütün yürekliliğinize karşın,» dedim aceleyle, «bu adamı sinirlendirmeyin. Ona dostça davranın, konuşun onunla. Edebiyat ve sanat konusunda tartışın. Böyle şeylerden hoşlanır. Onun oldukça ilginç bir dinleyici ve hiç de aptal olmadığını göreceksiniz. Ve lütfen kendiniz için bu geminin vahşetine tanık olmaktan kaçının. Rolünüzü oynamanızı daha da kolaylaştıracaktır...»

«Yalan söyleyeceğim demek!..» dedi isyan edercesine. «Konuşmalarımla ve davranışlarımla yalan söylememi istiyorsunuz...»

Kurt Larsen geminin ortasında birlikte yürüdük-

leri Latimer'den ayrılmış, bize doğru gelmekteydi. Umutsuz bir durumdaydım.

«Lütfen, lütfen beni anlayın,» dedim aceleyle sesimi alçaltarak. «İnsanlar üstüne edindiğiniz tüm deneyler geçersiz burada... Baştan başlamalısınız. İnsanları gözlerinizle yönetmeyi, düşündüklerinizi gözlerinizle açıklamayı yeğlediğinizi görüyorum. Bunu benim üstümde de kullandınız; bana gözlerinizle emir verdiniz. Ama bunu Kurt Larsen'in üstünde denemeyin. Belki bir arslanı yola getirebilirdiniz... ama o, yalnızca alay eder sizinle... Evet... yapar bunu... Onu tanıdığım için her zaman gurur duydum,» diye söze devam ettim bağırarak. Kurt Larsen yanımıza gelmişti. «Yayımcılar ondan korkarlardı ve hiçbir şeyini yayımlamadılar. Ama onun hakkındaki kararlarımda, o güzel şiirini yayımladığı zaman ne denli haklı olduğumu anladım.»

«Bir gazetede çıkmıştı, değil mi?» dedi Bayan Brewster.

«Evet, bir gazetede çıkmıştı,» diye yanıtladım. «Ama dergilerin onu yayımlamak istemediklerinden değil!..»

«Harris'ten söz ediyorduk,» dedim Kurt Larsen'e.

«Evet,» dedi, «Gazetede çıkan şiirini ben de anımsıyorum. Çok duygulu ve hayallerle dolu bir şiirdi. Gidip aşçıbaşına bir baksanız iyi olur Bay Van Weyden... oldukça huzursuz. Durmadan da yakınıyor durumundan...»

Beni oradan kibarca kovmuştu. Mugridge'nin yanına gittiğimde, onu, verdiğim morfinin etkisiyle horul horul uyurken buldum.

Güverteye çıkmakta acele etmedim. Daha sonra çıktığımda, Bayan Brewster'i, Kurt Larsen'le konuşurken buldum. Bu hoşuma gitmişti. Söylediklerimi yerine getiriyordu. Ama hoşlanmadığı bir şeyi yapmanın verdiği kırıklık vardı üstünde.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hızla esen rüzgârlar **Hayalet**'i kuzeye, ayıbalıklarının bulunduğu bölgeye götürmüştü. Sürüyü, dalgalı ve fırtınalı bir denizde, sislerin içinden geçerek, kırk dördüncü enleme dek izledik. Günlerce güneş yüzü görmediğimiz oluyordu. Sonra rüzgâr sisi alıp götürdüğünde, koskoca okyanusun ortasında nerede olduğumuzu öğrenebiliyorduk. Bunu bir, ya da birkaç günlük güzel hava izliyor, sonra yeniden gittikçe kalınlaşan bir sisin içine giriyorduk.

Av, çok tehlikeliydi. Ama yine de her gün sandallar indiriliyor, o gri sonsuzluğun içinde yok oluyorlar, gece yarılarına dek bir daha görünmüyorlar ve sabaha doğru teker teker, birer deniz canavarı gibi ansızın o yoğun grilikten çıkıyorlardı. Kurt Larsen'in kurtardıktan sonra geri vermediği avcılardan biri olan Wainwright, bu sisten yararlanarak kaçtı. Bir sabah iki adamıyla birlikte sisin içinde yok oldu ve bir daha onları görmedik. Daha sonra onların gemi gemi dolaşarak sonunda kendi gemilerine vardıklarını işittik.

Bu, benim de kafama koyduğum bir şeydi. Ama elime bir türlü fırsat geçmiyordu. Sandallarla açılmak, ikinci kaptanın görevlerinden değildi. Birkaç kez denize onlarla birlikte açılmak için bir bahane bulduysam da, Kurt Larsen hiçbirinde bana izin vermedi. Eğer verseydi, bir yolunu bulup Bayan Brewster'i de birlikte götürecektim. Anladığım kadarıyla durum gittikçe kötüleşiyordu. Elimden geldiğince bunu düşünmemeye çalışıyordum, ama devamlı kafamdaydı bu fikir.

Bir gemi dolusu erkeğin içinde yalnız bir kadını anlatan deniz romanları okumuştum. Ama bu durumun ne denli önemli olduğunu anlamamış olduğumu şimdi biliyorum artık. Oysaki bu konuyu birçok yazar ince ince işlemiştir. İşte ben, şimdi bu durum-

la karşı karşıyayım. Özellikle bu kadının Maud Brewster olması, duruma daha da önem kazandırıyordu. Eskiden onun yapıtlarına, şimdi ise kendine hayrandım.

Zarif, narin, ince hareketleri olan bir kadındı. Bana insanlar gibi yürümüyorınuş gibi geliyordu o... Sanki sessiz kanatları olan bir kuş gibi tanımlayamayacağım bir hafiflikle havalarda uçuyordu.

Bir çin porselenini andırıyordu. Onun kırılmasından korkuyordum. Aşağı inmesine yardım ederken kolunu tuttuğum zamanda olduğu gibi, kaba bir hareketle karşılaşmaması için onun yardımına koşmaya her an hazırdım. Ömrümde şimdiye dek hiç bu kadar uyumluluk içinde olan ruh ve beden görmemiştim. Eleştirmenler onun şiirlerini anlatırken çok duygusal olduğunu söylerlerdi. Bedeni de öyleydi. Sanki incecik zincirlerle yaşama bağlıydı.

Kurt Larsen'e tam karşıt bir insandı. Birinde olmayan her şey öbüründe vardı. Bir sabah onları güvertede birlikte yürürken gördüm. İnsan evriminin iki aşırı ucuna benziyorlardı. Biri vahşetin, öbürü de en ileri uygarlığın ürünüydü. Kurt Larsen'in akıllı ve kültürlü olduğu doğruydu. Ama bu kültür, onun ilkel içgüdülerine yönelikti ve onu giderek daha da ilkelleştiriyordu. Harika kasları olan, iriyarı ve kaba bir adamdı. Ayağının her hareketi balta girmemiş tropik ormanlardaki yırtıcı bir hayvanı andırıyordu: sessiz ve sinsi... Ama güçlü, her zaman güçlüydü. Onu büyük bir kaplana benzetirdim. Gözlerindeki pırıltı, kafeslerin içinde gördüğüm leoparların gözlerindekiyle aynıydı.

Ama bugün, onların bir aşağı bir yukarı yürüyüşlerini seyrederken, Bayan Brewster'in birden durduğunu gördüm. Merdivenlerin girişinde, benim olduğum yere kadar gelip durdular. Hiçbir şey söylememesine karşın onun çok sinirli olduğunu hissettim. Bana bakarak bir şeyler söyledi ve hafifçe güldü. Sonra gözlerini, büyülenmiş gibi ona çevirdiğini gördüm. Daha sonra başını öne eğdi. Fakat gözlerindeki dehşeti saklayamamıştı.

Onun sinirinin nedenini Kurt Larsen'in gözlerin-

de gördüm. Her zaman gri, soluk ve kaba olan gözleri şimdi sıcak, yumuşak ve parlaktı. Altın sarısına bürünmüştü bu gözler, nokta nokta parlıyorlardı. Hem boyun eğici, hem de hükmedici, söylediğini her kadının ve özellikle Maud Brewster'in anlayacağı bakışlardı bunlar.

Onun dehşeti, bir an içinde bana geçti. İnsanın duyabileceği o en kötü korkuyu içimde duyarken birden onu sevdiğimi anladım. Onu sevdiğimin bilincine varmak, dehşetimi büsbütün artırdı. Kendi dışında bir gücün beni boğduğunu duyarım. Ve elimde olmadan gözlerimi çevirip Kurt Larsen'in gözlerinin içine baktım. Ama kendini toparlamıştı. Gözlerinin altın rengi ve parlaklığı gitmişti. Şimdi yine soğuk, yine griydiler.

«Korkuyorum,» diye fısıldadı kadın titreyerek. «Çok korkuyorum...»

Ben de korkuyordum. Onun, benim için neler ifade ettiğinin farkına varmak, kafamı allak bullak etmişti. Yine de elimden geldiğince sakin görünmeye çabalayarak yanıt verdim.

«Her şey düzelecek Bayan Brewster... inanın bana, her şey düzelecek!..»

Bana gülümsedi ve sonra merdivenlerden aşağı indi.

Uzun süre, beni bıraktığı yerde durdum. Her şeyin değişmiş olmasına ve bunun önemine göre kendimi ayarlamalıydım. Sonunda hiç beklemediğim bir anda ve hiç ummadığım koşullar altında âşık olmuştum. Tabii benim felsefem ergeç kişinin âşık olmasının kaçınılmaz olmasını öngörüyordu. Ama yıllar boyunca kitapların içine kapanıp kalmak, beni böyle hazırlıksız bırakmıştı.

İşte şimdi başıma gelmişti! Maud Brewster! Aklıma kitaplığımda duran o küçücük ince kitap geldi. Sonra da masamın üstünde duran diğer birkaçı... Onların hepsini ne kadar sevmiştim. Her yıl birini almıştım. Ve her yıl benim için en önemli olayı meydana getirmişti onlar... Çocukça bir yapıyı ve ruhu seslendiriyorlardı. Bugüne dek onları kafama yerleştirmiştim. Ama bundan böyle artık gönlümde olacaklardı.

Ya yüreğim... garip bir biçimde çarpmaya başlamıştı. Sanki kendimin dışındaydım da kendimi seyrediyordum. Maud Brewster!.. Charley Fruseth'in «Soğukkanlı balık», «Duygusuz canavar» dediği Humphrey Van Weyden âşıktı! Birden aklım kırmızı kaplı «Kim kimdir» kitabındaki kısa yazıya gitti. «Cambridge'de doğmuştur, yirmi yedi yaşındadır.» Sonra kendi kendime, «Yirmi yedi yaşında ve hâlâ bekâr...» Ve kendi kendime bunu dedim. Ama bekâr olduğunu da nereden bilmiştim?.. Birden bütün içimi bir kıskançlık dalgası sardı. Evet. Kuşkusuz kıskanıyordum onu... Bu da âşık olduğumun başka bir kanıtıydı. Sevdiğim kadın da Maud Brewster'di.

Ben, Humphrey Van Weyden... âşıktım...

Birden içimi yine bir kuşku kapladı. Ondan korktuğumdan, ya da onunla karşılaşmak istemediğimden değildi bu... Tam tersine, belki de sapına kadar bir idealisttim ben... Felsefem, aşkın yeryüzündeki en büyük şey olduğuna inanırdı. İnsanın varlığının en büyük mutluluğu, yaşamın en büyük olayıydı bu. İşte şimdi onunla karşılaşmıştım, ama inanamıyordum. Böylesine şanslı olamazdım. Çok güzel bir şeydi bu... gerçek olabilmesi için fazla güzel... Symons'un dizeleri geldi aklıma.

«Bütün bu yıllar boyunca,
bir kadınlar dünyasında
Seni arayıp dolandım durdum...»

Ve işte ben, artık aramıyordum. Bu yeryüzünün en güzel şeyinin bana göre olmadığına karar verdim. Fruseth haklıydı. Ben anormal, «duygusuz bir yabani» idim. Yalnızca kafamdaki duyguları doyurmasını bilen bir kitap kurduydum ben. Yaşamımın büyük bir bölümünü kadınlarla birlikte geçirdiğim halde, onlar beni yalnızca estetik yönden ilgilendirmişti. Kendimi başka insanların duyduğu arzulardan çok uzaklarda kalmış bir yaratık olarak kabul etmiştim. İşte şimdi benim de başıma gelmişti en sonunda... Hiç tahmin etmediğim bir zamanda apansız gelivermişti... Güver-

tede yürüyüp bir yandan da kendi kendime Browning'in o enfes dizelerini yinelemeye başladım:

«Erkekler ve kadınlar yerine
yıllar boyu avundum hayallerle
Şimdi onların tatlılığını buldum
ve bana söyledikleri nefis müziği duydum...»

Ama şimdi benim dudaklarımda daha tatlı bir melodi vardı. Çevremde olanlara karşı körleşmiştim.

Kurt Larsen'in sesi beni birden kendime getirdi.

«Hey, ne yapıyorsun?» diye sordu bana.

Yürüyerek tayfaların boya yaptıkları yere gelmiştim. Tam o anda da bir boya kutusunun üstündeydim.

«Uykuda mı yürüyorsun... başına güneş mi geçti... ne oldu?..»

«Bir şey yok, hazımsızlık...» diye yanıtladım ve yürümeme devam ettim.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Maud Brewster'e olan aşkımı keşfettikten sonra **Hayalet**'te son kırk saat içinde geçen olaylar, yaşamımın en canlı anılarıdır. Otuz beş yaşıma dek bütün yaşamımı sessizlik içinde geçirmiştim. Şimdi ise, aklıma bile gelmeyen mantıksız bir serüvene giriyordum. Ama o kırk saat, yaşamımda geçirdiğim en coşkulu anlardı. Şimdi olanları düşündükçe, yine de durumu oldukça iyi bir biçimde atlatmış olmaktan gurur duymuyor değilim.

Öğle yemeğinde Kurt Larsen, avcılara bundan böyle yemeklerini başaltında, yattıkları yerde yiyeceklerini bildirdi. Şimdiye dek avcı gemilerinde görülmemiş bir şeydi bu. Her zaman tayfalardan daha üstün tutulan avcılar, gemi subaylarıyla birlikte yemek yerlerdi. Bu davranışının nedenini belirtmedi, ama

herkes anlamıştı. Horner'le Smoke'un, Maud Brewster'e gösterdikleri ilgi, onu sinirlendiriyordu.

Haber sessizlikle karşılandı. Ama öbür dört avcı, kovuluşlarının nedeni olan Horner'le Smoke'a dik dik baktılar. Her zaman olduğu gibi Horner'de hiçbir değişiklik yoktu. Fakat Smoke sinirlenmiş, konuşmak için ağzını açmıştı. Kurt Larsen, gözlerinde bir çelik ışıltısıyla onu izliyor ve söyleyeceklerini bekliyordu. Ama Smoke, hiçbir şey söylemeden ağzını kapadı.

«Bir şey mi söyleyeceksin?» dedi Kurt Larsen.

Onu kışkırtmaya çalışıyordu, ama Smoke anlamamazlıktan geldi.

«Ne üstüne?..» dedi masumca.

Kurt Larsen sinirlenmişti, ama adamlar gülümsüyordu.

«Yok bir şey,» dedi Kurt Larsen. «Sinirlendiğini sandım da!..»

«Neden sinirlenecekmişim!..» dedi Smoke, aynı yüzsüzlükle.

Smoke'un arkadaşları gülmeye devam ediyorlardı. Maud Brewster orada olmasaydı, Kaptanın onu hemen oracıkta öldüreceğini biliyorlardı. Zaten onun varlığından dolayı Smoke böyle rahat konuşabiliyordu. Kurt Larsen'i tehlikeli bir yerde sinirlendirmeyecek kadar dikkatli bir insandı o. Korkuyla bir kavganın çıkmasını beklerken nöbetçinin bağırışı, olayı unutturdu.

«Bir duman!..»

«Ne tarafta?..» diye bağırdı Kurt Larsen.

«Tam arkamızda efendim...»

«Belki de bir Rus gemisidir,» dedi Latimer.

Onun bu sözleri herkesi rahatsız etmişti. Rus gemisi bir tek şey ifade ederdi: gelen bir kruvazördür.

Geminin nerede olduğu konusunda hiçbir şey bilmemelerine karşın avcılar, sınıra yakın olduğumuzu tahmin ediyorlardı. Üstelik Kurt Larsen'in sık sık yasak bölgeye girdiği de biliniyordu. Bütün gözler ona çevrildi

«Güvendeyiz,» dedi Kurt Larsen, onları yatıştırmak istercesine. «Bu kez tuz madenlerine gitmeyecek-

sin Smoke... Ama bire beş bahse girerim ki o,**Macedonia**'dır!..»

Önerisini kimse kabul etmemişti. Ama o devam etti. «Tabii bu durumda da başımızın belaya gireceğine bire on bahse girerim...»

«Hayır, teşekkür ederim,» dedi Latimer. «Para kaybetmek önemli değil, ama başımın belaya girmesini istemem. Kardeşinle bir araya geldiğiniz zaman iyi geçindiğiniz zaten hiç görülmemiştir!..»

Kurt Larsen de dahil, herkes güldü buna... Yemeğin geri kalan bölümü oldukça iyi geçti. Fakat Kurt Larsen benimle uğraşmaktan vazgeçmiyor, durmadan laf atıyor, eleştiriyordu. Maud Brewster'in hatırı için kendimi tutmam gerektiğini biliyordum. Bir an onunla göz göze geldik. Sanki bana «Cesur ol, cesur ol!..» diyordu.

Masadan kalkıp güverteye çıktık. O tekdüze denizde buharlı bir gemi görmek, oldukça ilginç bir şeydi. Üstelik gelenin **Macedonia** ve Ölüm Larsen olduğunu tahmin etmek, işi daha da heyecanlandırıyordu. Sabahtan beri esmekte olan sert rüzgâr, yavaşlamaya yüztutmuştu. Artık avlanmak için sandallar indirilebilirdi. Av, oldukça kazançlı olacağa benziyordu. Gün doğduğundan beri birçok ayıbalığına rastlamıştık. Şimdi de sürünün tam ortasındaydık.

Biz sandalları indirirken, duman hâlâ bizden oldukça uzaktaydı ama yaklaşmaya devam ediyordu. Sandallar açılarak kuzeye doğru gidiyorlardı. Arasıra silah sesleri işitiyorduk. Ayıbalıkları boldu, rüzgâr yavaşlamaktaydı. Her şey avın iyi gideceğinin belirtisiydi sanki. Son kayığın arkasından ilerlerken, çevremizi uyumakta olan ayıbalıklarının çevirdiklerini gördük. O zamana dek gördüklerimizden çok daha fazlaydılar. İki, ya da üçlü gruplar halinde suyun üstünde yan gelip uzanmışlar, uyuyorlardı.

Yaklaşmakta olan geminin üst direkleri seçilmeye başlamıştı. Dürbünle adının **Macedonia** olduğunu okudum. Kurt Larsen, gemiyi vahşi gözlerle süzmekteydi. Maud Brewster ise merak içindeydi.

«Başımıza geleceğinden emin olduğunuz o bela nedir Kaptan Larsen?»

Başını çevirip kadına baktı. Yüzünün ifadesi yumuşamıştı.

«Ne bekliyordunuz? Gemiye çıkıp boğazımızı keseceklerini mi?»

«Onun gibi bir şey,» diye itiraf etti kadın. «Ayıbalığı avcıları benim için öylesine yeni ve öylesine garipler ki, onlardan her şeyi beklemeye hazırım...»

Başını salladı. «Çok doğru, çok doğru!.. Ama yanılgınız başımıza geleceklerin en kötüsünü hesaba katmamak oldu!..»

«Neden? Boğazımızı kesmelerinden daha kötü ne olabilir ki?» diye sordu kadın içten bir saflıkla.

«Paralarımızı çalmaları!..» diye yanıtladı Kurt Larsen. «İnsanlar bugün o haldeler ki, yaşama kapasiteleri sahip oldukları paralarla belirleniyor...»

«Benim paramı çalmaları hiç de önemli değil!..»

«Oysaki benim paramı çalmakla yaşama hakkımı da çalmış olurlar!» karşılığını verdi Kurt Larsen. «Çünkü o, paramı çalmakla ekmeğimi, etimi, yatağımı çalıyorlar demektir. Böylelikle de yaşamımı tehlikeye sokuyorlar. Biliyorsunuz. Bugün ortalıkta bedava çorba dağıtan yerler yok. Bu yüzden de ceplerinde paraları olmayan insanlar ölürler ve sürüne sürüne ölürler... Kuşkusuz eğer ceplerini yeniden dolduracak durumda değilse...»

«Ama o gemidekilerin sizin paranızı çalma niyetinde olduklarını hiç sanmıyorum...»

«Bekleyin, görürsünüz.»

Fazla beklememize gerek kalmadı. **Macedonia** bizim sandallarımızı birkaç mil geçtikten sonra kendi sandallarını indirmeye başlamıştı. Bizim beş kayığımıza karşılık (Wainwright'ın gidişiyle bir sandalımız da eksilmişti) onların on dört sandalı olduğunu biliyorduk. Sandallarını bir bir bizim son sandalımızın rügâraltının açığına indirmeye başladı ve son sandalını da bizim rüzgâr üstündeki ilk kayığımızın daha açığına indirdi. Av, bizim için mahvolmuştu. Gerimizde hiçbir ayıbalığı yoktu, önümüzde ise bir yelpaze gibi açılan on dört kayık sürüyü önlerinde götürüyorlardı.

Sandallarımız, onlarla **Macedonia**'nın sandalları-

nı indirmeye başladığı nokta arasında avlanmaya çalıştılar ve sonra da geri dönmeye başladılar. Rüzgâr iyice hafiflemiş, deniz iyice durgunlaşmıştı. O büyük ayıbalığı sürüsüyle harika bir av günüydü. Şanslı bir mevsimde böyle günlere ya bir, ya da iki kez rastlanırdı ancak. Kızgın kürekçiler, avcılar ve dümenciler çevremizi sarmışlardı. Her biri, kendini soyulmuş hissediyordu. Eğer okunan bedduaların bir gücü olsaydı, herhalde Ölüm Larsen şimdiden cehennemi boylamıştı.

«Allah belasını versin!» dedi Louis, gözlerini kaldırıp bana bakarak.

«Bak onlara,» dedi Kurt Larsen, «Onların ruhları için en önemli şeyin ne olduğunu anlamak zor mu?.. İnanç mı bu... yoksa aşk mı, yoksa idealler mi... iyilik mi... güzellik mi yoksa gerçek mi?..»

«Hakları olduklarına inandıkları bir şeyden vazgeçmek zorunda kaldılar,» dedi Maud Brewster.

Kolunu direklerden birine dayamış, dört-beş metre kadar ilerde duruyordu. Sesini yükseltmemişti, ama söylediklerini kulağımın hemen dibinde işitmiştim sanki. Ah, ne kadar tatlı bir sesi vardı!.. Kendimi ele vermekten korktuğum için ona bakmayı göze alamadım. Başında bir çocuk şapkası vardı. Açık kahverengi saçları, güneşin altında pırıl pırıl parlıyordu. Büyüleyici bir güzellikteydi. Yaşama karşı olan o eski inancı yeniden içimde duydum. Yaşam ve onun anlamı üstüne Kurt Larsen'in yaptığı o soğuk tanımlar anlamsız ve gülünçtü.

«Duygusal bir insansınız...» dedi Kurt Larsen, «Tıpkı Bay Van Weyden gibi. Bu insanlar, istekleri yerine gelmediği için küfrediyorlar. Nedir bu istekler?.. İyi bir yemek, yumuşak yataklar, kadınlar, içki... işte bu insanların istekleri, idealleri bunlardır. Duygularını göstermeleri pek dokunaklı bir sahne değil. Ama ne durumda olduklarını, daha doğrusu para çantalarının ne durumda olduklarını açıkça gösteriyor. Çünkü onların paralarına el atmak, onların ruhlarına el atmak demektir...»

«Siz, hiç paranıza el atılmış gibi davranmıyorsunuz!..» dedi Maud, gülümseyerek.

«Öyleyse ben biraz farklı davranıyorum. Çünkü benim hem para çantama, hem de ruhuma el atıldı. Bugünkü Londra piyasasının fiyatlarıyla düşünürsek, eğer **Macedonia** araya girmeseydi, **Hayalet,** bin beş yüz dolar değerinde deri elde ederdi...»

«Öyle sakin konuşuyorsunuz ki,» diye söze başladı Maud.

«Ama ben kendimi hiç de sakin hissetmiyorum. Beni soyan o herifi öldürebilirim!..» diye sözünü kesti kadının. «Ve o herif benim kardeşim... Ne kadar da duygusal... hah!..»

Yüzü birden değişti. Sesi çok içtendi.

«Çok mutlu olmalısınız siz duygusal insanlar!.. Birçok şeyi iyi bulmak, sizi gerçekten mutlu ediyor, çünkü o zaman kendinizi de iyi hissediyorsunuz. Şimdi ikiniz de söyleyin bakalım, beni iyi buluyor musunuz?»

«Bir bakıma kötü sayılmazsınız,» dedim.

«İyilik yapmak için bütün güçlere sahipsiniz,» diye yanıtladı Maud Brewster.

«İşte siz böylesiniz...» diye bağırdı kızgınlıkla. «Bunlar, benim için boş sözler. Belirttiğiniz düşüncenin hiçbir açık ve kesin bir yönü yok. Elinize alıp bakamazsınız ona. Aslında bu bir düşünce bile değil. Bu bir duygu. Kültürün ürünü olmayıp, büsbütün hayale dayalı bir şey...»

Konuştukça sesi yumuşadı, güvenle doldu. «Biliyor musunuz, birçok kez ben de yaşamın gerçeklerine karşı kör olmayı ve onun yalnızca hayallerini bilmek istiyorum. Bunlar yanlış, tümüyle yanlış tabii... ve mantığa ters. Ama mantığım, bana, onların yanlış ve çok yanlış olmalarına karşın düşlerin ve hayallerin insana daha büyük bir mutluluk verdiğini söylüyor. Zaten mutluluk, yaşamanın ücretidir. Mutluluk olmazsa, yaşam değersiz bir hareket olur. Yaşarken insanın emek vermesi ve sonra da karşılığını görmemesi, ölümden de beterdir. En çok mutlu olan insan, en çok yaşayandır. Sizin düşleriniz ve hayalleriniz, sizin için benim gerçeklerimin bana karşı olduklarından çok daha az rahatsız edici...»

Düşünerek yavaşça başını salladı.

«Kimi zaman, düşüncenin ne denli değersiz olduğunu düşünüyorum. Düşler, çok daha güzel. Duygusal mutluluk, entellektüel mutluluktan çok daha doyurucu, çok daha uzun. Üstelik siz, hayal görerek entelektüel mutluluğunuzu da elde ediyorsunuz. Sizi kıskanıyorum... kıskanıyorum...»

Birden sustu ve gülümsedi. Sonra yine devam etti.

«Dikkat edin, sizi kafamla kıskanıyorum, yüreğimle değil... Mantığım bunun böyle olduğunu söyleyen... Kıskanmak bir düşünce ürünüdür. Sarhoşları seyreden ayık bir insan gibiyim. Ve büyük bir tutkuyla ben de sarhoş olmayı diliyorum...»

«Ya da aptalları seyredip de aptal olmayı dileyen akıllı bir insan gibi...» diye güldüm.

«Gerçekten de öyle,» dedi. «Sizler şanslı, iflas etmiş aptallarsınız. Sizin kitabınızda olayların yeri yok...»

«Ama yine de sizin kadar serbestçe harcıyoruz...» karşılığını verdi Maud Brewster.

«Daha da serbestçe harcıyorsunuz. Çünkü yitirecek bir şeyiniz yok!..»

«Ve çünkü bizim için önemli olan sonsuzluk!»

«Öyle olup olmaması önemli değil. Sahip olmadığınız bir şeyi harcıyorsunuz ve sonunda sahip olmadığınız şeye karşılık daha büyük bir değer kazanıyorsunuz. Oysaki ben, elde etmek için ter döktüğüm bir şeyi harcayarak sizden çok daha az değer kazanıyorum.»

«Öyleyse neden paranızın değerini değiştirmiyorsunuz?» diye sordu Maud.

Kadının yüzüne baktı, sonra pişmanlık içindeymiş gibi konuştu.

«Çok geç!.. Belki yapmak isterdim, ama yapamam. Cebim, eski paralarla dolu ve çok inatçı bir şey... Artık değer olarak başka bir şeyi kabul edebileceğimi sanmıyorum...»

Sustu, bakışları kadının arkasında, durgun denizde yitip gitti. Melankoli, üstüne çökmüştü. Bir an için kendini, hayallerin büyüsüne kaptırmıştı. Ama birkaç

saat içinde, içindeki şeytan yine ayaklanacaktı. Charley Fruseth aklıma geldi. Bu adamın üzgünlüğü, maddecilerin, maddeci olmak için ödedikleri cezaydı.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

«Güvertedeydiniz, değil mi?..» dedi Kurt Larsen ertesi sabah kahvaltı masasında, «Durum nasıl?»

«Yeterince açık,» diye yanıtladım, içeri dolan güneş ışığına bakarak. «Batıdan hafif bir rüzgâr esiyor. Ama kuvvetleneceğe benzer... tabii eğer Louis doğru tahmin ettiyse...»

Hoşnut hoşnut başını salladı.

«Herhangi bir sis belirtisi var mı?»

«Kuzey ve kuzeybatıda bir yoğunluk var...»

Daha da çok memnun olmuşçasına başını salladı.

«Ya **Macedonia**'dan ne haber?»

«Görünürlerde yok,» dedim.

Neden düş kırıklığına uğradığını anlayamadım.

Bunu, çok geçmeden öğrendim. Çünkü yüzü, yukarıdan biri «Bir duman!» diye bağırdığında birden aydınlandı.

«İyi,» dedi, masadan kalkıp güverteye çıktı, sonra da başaltında avcıların bizden ayrı ilk kahvaltılarını yaptıkları kasaraya indi

Maud Brewster'le ben, önümüzdeki yemeğe dokunmamıştık bile. Sessiz bir telaş içinde birbirimize bakıyor ve dışardan gelen Kurt Larsen'in sesini dinliyorduk. Söyledikleri, avcılar tarafından neşeyle karşılanıyordu. Gürültü, Kurt Larsen'in ne söylediğini anlayamayacağımız kadar fazlaydı. Ama ne olursa olsun, avcıları sevindirmişti.

Güverteden gelen seslerden, tayfalarına sandalları indirmeye hazırlandıklarını anladım. Maud Brewster, benimle birlikte güverteye çıktı, ama onu arka tarafta bıraktım. Buradan, hiçbir şeye katılmadan olanları seyredebilirdi. Tayfalar, planı öğrenmişlerdi. Hevesle çalışmaları, bunu gösteriyordu. Avcılar gü-

verteye tabancaları, cephane kutuları ve tüfekleriyle birlikte çıktılar. Tüfeklerini yanlarına almaları garipti. Çünkü tüfekle vurulan bir ayıbalığı, sandal ona erişmeden dibe batardı. Ama bugün her avcının yanında tüfeği vardı. Batıda görülen **Macedonia**'nın dumanına bakarak keyifle gülümsediklerini farkettim.

Beş sandal, aceleyle suya indirildi, bir yelpaze gibi kuzeye doğru açıldılar. Biz de onları izlemeye başladık. Bir süre merakla onları seyrettim. Ama hareketlerinde olağanüstü hiçbir şey yoktu. Daha önceleri de olduğu gibi, tabanca ve zıpkınlarıyla ayı balıklarını vuruyorlar, sonra da onları topluyorlardı. **Macedonia**, bir önceki gün yaptığı gibi sandallarını indirip bizim sandalların önüne sıraladı. On dört sandalın rahatça avlanabilmeleri için okyanusta iyice açılmaları gerekti.

«Ne oluyor?» diye sordum Kurt Larsen'e, merakımı yenemeyerek.

«Ne olduğuna boşver,» diye yanıtladı. «Bin yıl düşünsen aklına gelmez... Sen bu arada iyi bir rüzgâr çıkması için dua et!..»

«Neyse, sana anlatmamamın bir önemi yok,» dedi bir an sonra. «Şu kardeşime bana yaptığının aynısını yapacağım. Yani şansımız yolunda olursa, mevsim sonuna dek onunla oynayacağım...»

«Ya şansımız iyi gitmezse?..» diye sordum.

«Böyle bir şeyi aklından bile geçirme,» diyerek güldü. «Şanslı olmak zorundayız, yoksa işimiz bitik!..»

Dümene geçti. Ben de ön tarafta iki topal adamın, Nilson ve Thomas Mugridge'nin yattığı hastaneme gittim. Nilson, umduğumdan da neşeliydi. Çünkü kırılan ayağı hızla iyileşiyordu. Ama aşçıbaşının durumu berbattı. Bu talihsiz yaratığa çok acıdım. Asıl şaşılacak olan onun hâlâ yaşaması ve dört elle buna sarılmasıydı. Geçirdiği o korkunç yaşam bedenini harap etmişti, ama yaşama tutkusunu öldürememişti...

«Takma bir ayakla geminin mutfağında bir uçtan öbür uca dolaşabilirsin,» dedim neşeli olmaya çalışarak. «Artık harika takma ayaklar yapıyorlar...»

Bana ciddi ciddi yanıt verdi:

«Neden söz ettiğinizi bilmiyorum Bay Van Wey-

den, ama onun geberdiğini görünceye dek bir günümü bile rahat geçirmeyeceğimi biliyorum. Benim kadar uzun yaşayamaz o. Yaşamaya da hakkı yok. Nasıl olsa bir gün ölecek. Ben de o günün çabuk gelmesi için dua edeceğim...»

Güverteye çıktığımda, Kurt Larsen'in dümeni tek elle yönettiğini gördüm. Öbür eline dürbün almış, sandalları ve **Macedonia**'nın durumunu izliyordu. Sandalların durumunda farkedilir tek değişiklik, rüzgârla kuzeye doğru daha hızla ilerlemeleriydi. Ama bu manevranın ne işe yaradığını anlayamamıştım. Çünkü **Macedonia**'nın indirdiği beş sandal, hâlâ bizimkilerin önünde gitmekteydi. Sonra ötekilerden ayrılarak batıya döndüler. Bizim sandallar hem yelken, hem de kürekle ilerliyordu. Avcılar bile kürek çekmeye yardım ediyordu. Üç çift kürekle «Düşmanı» çok geçmeden arkalarında bıraktılar.

Macedonia'nın dumanı ufukta, kuzeydoğuda hâlâ görünüyordu, ama gemi gözden silinmişti. Yelkenlerimiz rüzgârla şişmiş, hızla ilerliyorduk. Çok geçmeden sandallarımızı geride bıraktık ve onların en öndeki sandalının hizasına geldik.

«Şu floğu indirin,» diye emir verdi Kurt Larsen. «Ötekileri desteklemek içinse hazır olun!»

Ön tarafa koşup flok yelkenini indirdim. Sandalın otuz metre kadar rüzgâraltına geçmiştik.

İçindeki üç adam, kuşkuyla bize baktılar. Kurt Larsen'in ününü duymuş olacaklardı. Ön tarafta oturan iriyarı İskandinav avcının, tüfeğini eline aldığını gördüm. Onlarla yan yana geldiğimizde, Kurt Larsen elini sallayarak bağırdı.

«Gemiye gelin de bir şeyler içelim...»

«Bir şeyler içmek,» denizciler arasında gemiye çıkıp biraz dedikodu yapmak demekti. İşin tekdüzeliğini bırakıp biraz ara vermek için sık sık yapılırdı bu.

Hayalet, birdenbire rüzgâra döndü. Ön taraftaki işimi zamanında bitirmiştim. Hemen yukarı tırmanıp ana iskotayı düzeltmeye başladım. Kurt Larsen konuklarını karşılamaya hazırlanırken, «Lütfen güvertede kalın Bayan Brewster,» dedi, «Siz de Bay Van Weyden...»

Sandal yelkenini indirmiş, yanımıza yaklaşmıştı. Bir deniz kralı gibi sarı sakalı olan avcı küpeşteden tırmanıp güverteye atladı. Kuşku ve güvensizlik, yüzünde açıkça okunuyordu. Sakalla örtülü olmasına karşın şeffaf bir suratı vardı. Gemide yalnız benimle Kurt Larsen'in olduğunu görünce biraz rahatladı ve hâlâ tırmanmakta olan iki arkadaşına dönerek şöyle bir baktı. Onu korkutacak hiçbir şeyin olmadığı kesindi. Boyu, iki metreden fazlaydı. Kilosu da yüzün üstünde olmalıydı. Üstelik hiç de yağlı olmayan iri, kaslı bir insandı.

Kurt Larsen, kendisini içki içmek için aşağı çağırdı. Hayli iriyarı bir insan olmasına karşın İskandinavyalının yanında cüce gibi kalıyordu. İskandinavyalı biraz durakladı, ama çok geçmeden bu kararsızlığı yok oldu ve ikisi birlikte kamaraya indiler. Bu arada, iki adamı da ön tarafa başaltına doğru gitmeye başlamışlardı.

Birden kamaradan kavga sesleri gelmeye başladı. Bir leoparla arslan döğüşüyordu ve bütün gürültüyü çıkartan arslan, Kurt Larsen ise leopardı.

«Konukseverliğimizin ne denli kutsal olduğunu görüyorsun,» dedim Maud Brewster'e acı acı.

Sesleri işittiğini belirtircesine başını salladı. **Hayalet**'e ilk geldiğim haftalarda gördüğüm o yırtıcı mücadeleler karşısında ben neler duyduysam, o da şimdi aynı şeyleri duyuyor olmalıydı.

«Bunlar bitinceye kadar ön tarafa, kasaraya doğru yürüseniz daha iyi olmaz mı?» diye sordum.

Başını sallayıp acırmışçasına bana baktı. Korkmuyordu. Bu, insan hayvanlığı, onu büyülemiş gibiydi.

«Olan ve olacak her şeyde ne yapıyorsam, bunu yapmak zorunda kaldığımı anlayacaksınız,» dedim. «Tabii eğer bir gün siz ve ben buradan canlı çıkabilirsek!..»

«Benim için hiç de hoş olmayan bir şey bu!» diye ekledim.

«Anlıyorum,» dedi zayıf ve titrek bir sesle. Gözlerinden, beni gerçekten anladığı okunuyordu.

Aşağıdaki sesler çok geçmeden kesildi. Sonra

Kurt Larsen yalnız başına güverteye çıktı. Yüzü hafif kızarmıştı, ama mücadelenin hiçbir izi yoktu.

«O iki adamı buraya gönderin Bay Van Weyden,» dedi.

Dediğini yaptım. İki dakika sonra karşısında duruyorlardı.

«Sandalınızı yukarı çekin,» dedi onlara. «Avcınız gemide kalmaya karar verdi. Sandalınızın yan tarafta sürüklenmesini istemiyor!»

Söylediklerini yapmakta kararsız olduklarını görünce, «Sandalınızı çekin!..» diye yineledi daha sert bir sesle.

«Belli olmaz, belki bir süre bizimle gelirsiniz...» diye devam etti sesini yumuşatarak. Tayfalar onun dediğini yapmaya başlamışlardı bile. «Belki de dostça anlaşabiliriz... hadi canlanın biraz!.. Ölüm Larsen sizi çok daha fazla çalıştırır, bilirsiniz...»

Onun sözlerinden sonra tayfaların hareketleri çabuklaştı. Sandal gemiye alındığında, ben yelkenleri düzeltmek için ön tarafa gittim. Kurt Larsen dümene geçmiş, **Hayalet**'i **Macedonia**'nın ikinci sandalına yaklaştırmaya başlamıştı.

Yapacak hiçbir şey olmadığından sandalların durumunu seyretmeye koyuldum. İki sandalımız, **Macedonia**'nın üçüncü sandalına saldırmaya başlamıştı. Öteki üçü de dördüncü sandala. Beşincisi ise, ötekilere yardıma koşmuştu. Mücadele bizden oldukça uzakta sürüyor, tüfek sesleri geliyordu. Deniz dalgalanmaya başlamış, bu da tüfek kullanmasını biraz zorlaştırmıştı. Biz yaklaşırken, kurşunların dalgalara çarpışı görülüyordu.

İzlediğimiz sandal yelken açmış, rüzgârın önünde gitmeye çalışarak bizden kaçıyordu.

İskotaları düzelttiğimden, ne olduğunu görmeye pek zamanım olmadı. Aşağı indiğimde, Kurt Larsen, iki yabancı tayfaya kasaraya inmelerini emrediyordu. Bundan hoşlanmamışlardı. Ama dediğini yaptılar. Sonra da Bayan Brewster'e kamaraya inmesini emretti ve kadının yüzündeki dehşeti görünce gülümsedi.

«Korkulacak bir şey yok orada,» dedi. «Yalnızca sıkıca bağlanmış bir adam bulacaksınız... Az sonra

burada kurşunlar vızıldayabilir. Ölmenizi istemiyorum, biliyor musunuz!..»

Sözlerini tam bitirmişti ki, dümenin yanından bir kurşun geçti.

«Görüyorsunuz ya!..» dedi ona, sonra da bana döndü, «Bay Van Weyden... lütfen dümene geçer misiniz?»

Maud Brewster merdivenlerden aşağı inmeye başlamıştı. Yalnız başı görünüyordu. Kurt Larsen eline bir tüfek aldı. Maud'a dönüp içeri girmesini gözlerimle işaret ettim. Ama o gülümseyerek şöyle dedi:

«Bacakları olmayan zayıf kara insanları olabiliriz. Ama hiç olmazsa Kaptan Larsen'e onun kadar yürekli olduğumuzu gösterebiliriz!..»

Kaptan Larsen, hoşnutça ona baktı.

«Sizi bunun için daha da çok seviyorum,» dedi, «Kitaplar, beyin ve cesaret!.. Bir korsan kaptanının karısı olabilirdiniz. Neyse, bunları sonra konuşuruz...» diye gülümsedi. Tam o sırada bir kurşun kamara duvarına çarpmıştı.

Konuşurken gözlerinin parladığını, kadının ise korkuyla ağzının büzüldüğünü gördüm.

«Biz, daha yürekliyiz,» dedi aceleyle. «Hiç olmazsa ben, Kaptan Larsen'den yürekli olduğumu biliyorum...»

Bu kez başını çevirip bana baktı. Onunla alay edip etmediğimi merak ediyor olmalıydı. Rüzgâra doğru dümeni birkaç kez kırdım. Kurt Larsen, hâlâ benim bir açıklama yapmamı bekliyordu. Dizlerimi işaret ettim.

«Onların titrediğini görebilirsiniz. Titriyorlar, çünkü korkuyorum. Bütün bedenim korkuyor. Aklım da korkuyor. Çünkü ölmek istemiyorum. Ama ruhum etimden ve kafamdan üstün. Bu yüzden çok yürekliyim. Sizin vücudunuz korkmuyor, siz korkmuyorsunuz, ama öbür yandan da tehlikeyle karşı karşıya gelmek sizin için önemli bile değil... tam tersine, size mutluluk veriyor bu. Eğleniyorsunuz. Korkmayabilirsiniz Bay Larsen. Ama cesaretin de benim olduğunu kabul etmelisiniz...»

«Haklısın,» dedi birden. «Hiç bu açıdan düşünme-

miştim. Peki, bunun tersi doğru mu?.. Yani eğer, sen benden daha yürekliysen ben senden daha mı korkağım?..»

İkimiz de bunun saçmalığına güldük. Güverteye atlayıp tüfeğini küpeşteye dayadı. Bize gelen kurşunlar, aşağı yukarı bir millik yoldan geliyordu. Şimdi ise bu yolu yarıya indirmiştik. Tüfeğini alıp üç el ateş etti. İlk kurşun, sandalın aşağı yukarı on-on beş metre açığına düştü. İkincisi bordasına çarptı, üçüncüsü ise, dümencinin dümeni bırakıp sandalda yere yatmasına neden oldu.

«Sanırım bu onlara iyi bir ders verir,» dedi Kurt Larsen, ayağa kalkarak. «Avcıya ateş edemezdim. Üstelik kürekçi de dümeni kullanmasını bilmeyebilir. Her ne olursa olsun bir avcı aynı zamanda hem dümeni kullanıp hem de ateş edemez...»

Düşündükleri doğru çıkmıştı. Sandal, rüzgârla birlikte sürüklenmeye başlayınca, avcı, dümencinin yerini almak zorunda kaldı. Ateş, kesilmişti.

Avcı sandalı yeniden rüzgârın önüne katmayı başarmıştı. Ama hızla giderek ona yetiştik. Yüz metre kadar yaklaştığımızda, kürekçinin avcıya bir tüfek uzattığını gördüm. Kurt Larsen geminin ortasına gidip eline tüfeğini aldı ve küpeştenin üstünden onları gözlemeye koyuldu. Avcının iki kez dümeni bırakıp tüfeği eline aldığını, fakat durakladığını gördüm. Artık yan yana gidiyorduk.

«Hey, sen!..» diye bağırdı Kurt Larsen, kürekçiye. «Dön!»

Yerden aldığı halatı onlara doğru fırlattı. Halat adama çarptı, neredeyse onu devirecekti. Ama kürekçi onun dediğini yapmadı. Emir almak için avcıya baktı. Avcı ise ne yapacağını şaşırmıştı. Tüfeği, dizlerinin arasındaydı. Ama ateş etmek için dümeni bıraktığı anda sandalın uskunaya çarpacağını biliyordu. Üstelik Kurt Larsen'in elindeki tüfeği kendisine çevirmiş olduğunu görmüştü ve o tüfeğini eline bile alamadan ateş edeceğini biliyordu.

«Dön!» diye emretti kürekçiye.

Kürekçi onun dediğini yaptı, sandal büyük bir

hızla döndü. Hayalet'e on metre yaklaşıncaya dek avcı dümeni idare etti.

«Şimdi yelkeni indirip buraya gelin,» dedi Kurt Larsen.

Tüfeğini elinden bırakmamıştı hiç. Sandaldaki adamlar gemiye çıkmaya hazır olduklarında avcı, sanki emin bir yere koymak istercesine tüfeğini kaldırdı .

«Bırak onu!» diye bağırdı Kurt Larsen. Adam, sanki kızgın bir şeye dokunuyormuş gibi elindekini yere attı.

Gemiye çıktıktan sonra iki tutsak Kurt Larsen'in emirlerine uyarak sandalı yukarı çektiler ve yaralı dümenciyi kasaraya taşıdılar.

«Eğer öbür beş sandal da senin ve benim kadar iyi çalışırsa, tayfalarımız epey artacak!..»

«Vurduğumuz adam umarım ki...» diye söze başladı Maud Brewster.

«Omuzundan vuruldu,» diye onun sözünü kesti Kurt Larsen. «Önemli bir şey değil! Bay Van Weyden, iki-üç haftaya kadar onu ayağa kaldırır!..»

«Ama şuradakiler için pek bir şey yapamayacak galiba,» diye sürdürdü. Aşağı yukarı hemen hemen önümüzde olan, Macedonia'nın üçüncü sandalını işaret ediyordu. «Horner'le Smoke'un işi bu... Onlara leş değil, canlı adam istediğimi söylemiştim. Ama ateş edince vurmak insana büyük mutluluk verir. Hiç denediniz mi Bay Van Weyden?..»

Başımı sallayarak sandala baktım. Pis bir işti bu. Öteki üç sandalımız da düşmanın geri kalan iki sandalına saldırmaya başlamıştı. Terkedilen sandal, denizin üstünde sallanıp duruyordu. Avcıyla kürekçi, sandalın dibinde yatıyorlardı. Dümenci ise arka tarafta sandaldan dışarı sarkmıştı. Kolları suya değiyor, başı sallanıyordu.

«Bakmayın Bayan Brewster, ne olur bakmayın,» diye yalvardım ona. Dediğimi yerine getirip başını çevirdi.

«Kafanızı koruyun Bay Van Weyden,» diye emretti Kurt Larsen.

Sandallara yaklaştığımızda ateş durmuştu. Çar-

pışmanın bitmiş olduğunu gördük. Öbür iki sandal da bizimkiler tarafından ele geçirilmişti ve yukarı alınmak için bekliyorlardı.

«Şuraya bakın,» diye bağırdım istemeden, kuzeydoğuyu göstererek.

Macedonia'nın dumanı yeniden görünmeye başlamıştı.

«Evet, görüyorum,» diye yanıtladı Kurt Larsen. Sonra sisle aramızdaki uzaklığı ölçtü ve bir an durarak yanağıyla rüzgârın şiddetini anlamaya çalıştı.

«Başaracağız sanıyorum. Ama bahse girerim o allahın cezası kardeşim ne yapacağımızı anlamıştır da önümüze geçmeye çalışıyordur... Hey, şuraya bak!»

Geminin dumanı büyümüştü. Hızla yaklaşıyordu.

«Seni yeneceğim kardeşim!..» diye söylendi. «Ne yaparsan yap, seni yeneceğim... Dilerim, eski teknenin kazanlarını patlatırsın!.»

Hızla gitmeye başladığımızda çevremizde bir karışıklık vardı. Her taraftan birden gemiye sandallar çekiliyordu. Alınan tutsaklar gemiye çıkar çıkmaz avcılar tarafından kasaraya götürülüyorlardı. Tayfalarımız ise, sandalları güvertenin üstüne yerleştiriyorlardı. Son sandalı da güverteye aldığımızda bütün yelkenlerimizi açmış, hızla gidiyorduk.

Acele etmemiz gerekliydi. Macedonia, dumanını tüttüre tüttüre, kuzeybatıdan bize doğru yaklaşmaktaydı. Macedonia kendisine kalan sandallara boşverip bize yetişmeye çalışıyordu. Niyeti üstümüze gelmek değil, yolumuzu kesmekti. Yollarımız, bir açının kolları gibiydi ve siste birleşiyorlardı. Hayalet'in tek şansı, Macedonia varmadan bu noktayı geçmekti.

Dümeni Kurt Larsen kullanıyordu. Kovalamacayı en ince noktalarına kadar dikkatle izliyordu. Kimi zaman denize bakıyor, rüzgârı inceliyor, her yelkeni tek tek gözden geçiriyordu. Şu, ya da bu yelkeni gevşetmemizi söylüyor, Hayalet'i, gidebileceği en yüksek hızda götürüyordu. Bütün kinler ve kavgalar unutulmuştu .Adamların, onun buyruklarını ne kadar hevesle yerine getirdiklerini şaşkınlıkla izledim. Garipti, ama hızla ilerlerken talihsiz Johnson aklıma geldi. Şu

anda gemide olmadığına çok üzüldüm. **Hayalet**'i nasıl da seviyordu ve onun gücüne ne kadar hayrandı...

«Tüfeklerinizi alsanız iyi olur çocuklar,» diye bağırdı Kurt Larsen avcılara. Beş adam, ellerine tüfeklerini alıp rüzgâraltına dizildiler.

Macedonia, şimdi bizden bir mil kadar uzaktaydı. Saatte on yedi mil hızla ilerlemekteydi. Bizim hızımız ise dokuz mildi. Ama sise oldukça yaklaşmıştık.

Birden **Macedonia**'nın güvertesinde duman göründü ve arkasından bir patlama işittik. Mayıstra yelkenimizde kocaman bir delik açılmıştı. Taşıdıkları küçük toplardan biriyle bize ateş ediyorlardı. Tayfalarımız geminin ortasına toplanıp şapkalarını çıkardılar ve neşeyle bağırdılar. **Macedonia**'dan bir duman daha çıktı ve bir patlama daha işitildi. Bu kez top atışı rüzgârüstü tarafımızın yedi-sekiz metre kadar açığına düşmüştü.

Tüfekle ateş edemiyorlardı. Çünkü avcıların hepsi ya sandallardaydılar, ya da bizim tutsağımızdı. Sonra bir atış daha işitildi ve mayıstra yelkenimizde bir delik daha açıldı. İşte tam bu anda sise girdik. Dört bir yanımız sisle kaplıydı. Ve bizi gizliyordu.

Bu ani geçiş, çok şaşırtıcı bir şeydi. Biraz önce üstümüzde açık bir gök ve güneş vardı. Arkamızda ise duman, ateş ve bizi öldürmek isteyen bir top... Bir anlık bir sıçrayışla güneş ve gök kaybolmuştu. Direklerimizin tepesi bile görünmüyordu. Gri bir sis, sağnak halinde boşalan yağmur gibi her yanımızı sarmıştı. Yelkenler, üstümüzdeki giysiler, suratlarımız, sırılsıklamdı. Burası sınırları çok yakın olan bir dünya, kendi içinde bir evrendi. Sanki insan kollarını uzatsa onun sınırlarına erişebilecekti. Bu gri duvarların ötesinde başka şeylerin olabileceğine inanmak olanaksızdı. Bunun gerisi bir düşün anısından başka hiçbir şey değildi.

Maud Brewster'e baktığımda, onun da benimkine benzer duygulara kapıldığını gördüm. Sonra Kurt Larsen'e baktım. Ama onda değişen bir şey yoktu. Tek düşüncesi, şimdi içinde bulunduğumuz durumdu. Hâlâ dümendeydi.

«Sessizce ön tarafa git,» dedi bana alçak bir ses-

le. «Önce üstteki yelkenleri topla. Adamları iskotalara gönder. Kimse konuşmayacak, hiç gürültü olmayacak. Anlıyor musun?.. Hiç!..»

Emirler kulaktan kulağa herkese iletildi **Hayalet**, sessizce ilerliyordu Birden gemi hafifçe yana yattı, sisin inceldiğini hissettik. Çok geçmeden sisten çıkmıştık. Güneş, yine üstümüzde parlamaktaydı. Ama bu kez deniz çıplaktı. Ne **Macedonia** ortadaydı ne de siyah dumanı göğü kirletiyordu.

Kurt Larsen'in oynadığı oyun açıkça ortadaydı. Buharlı geminin rüzgâr tarafından sise girmişti. **Macedonia** onu yakalama umuduyla sise girdiğinde o dışarı çıkmış ve geldiği yönde ilerlemeye başlamıştı.

Bu şekilde fazla gitmedik. Ön ve ana yelkenleri yeniden açtıktan sonra yine sisin içine daldık. Biz sisin içine girerken koca bir gölgenin rüzgâr yönünden dışarı çıktığına yemin edebilirim. Hemen Kurt Larsen'e baktım. Başını salladı. O da görmüştü. **Macedonia** onun oyununu anlamıştı, ama bir an farkıyla oyunu yitirmişti. Bizi görmediğinden emindim.

«Daha fazla oyalanamaz,» dedi Kurt Larsen. «Sandallarına dönmesi gerekli. Birini dümene gönderin Bay Van Weyden... ve şimdilik aynı rotayı izleyin. Etrafa da nöbetçi koysanız iyi olur. Bu akşam pek dalga geçmeyeceğiz...»

«Şu anda **Macedonia**'da olup kardeşimin küfürlerini dinlemek için beş yüz dolar verebilirdim...» diye güldü.

«Ve şimdi Bay Van Weyden,» dedi dümenden ayrıldıktan sonra, «yeni gelenlere hoşgeldiniz diyelim. Avcılara viski verin, bir iki şişe de ön tarafa gönderin. Yarın her biri Kurt Larsen için avlanacaklar..»

«Peki, onlar da Wainwright'ın yaptığı gibi kaçmazlar mı?» diye sordum.

Bir kahkaha attı. «Bizim avcılar bir şey demezse kaçacaklarını sanmıyorum. Yeni avcıların getirdikleri her deri için onların aralarında birer dolar paylaştıracağım. Bugün bu kadar hevesli olmalarının bir nedeni de buydu. Hayır hayır, hiç kaçacaklarını sanmıyorum. Şimdi hastaneye gitsen iyi olur. Herhalde orada seni bekleyen birçok adam var...»

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Kurt Larsen viski dağıtımını benim elimden aldı ve ben kasaradaki yaralılarla uğraşırken, birçok şişe, etrafa yayılmıştı. Bundan önce de viski içildiğini görmüştüm. Gittiğim kulüplerdeki insanlar, viski ve soda içerlerdi, ama bu adamlar gibi değil. Bunlar, şişeleri başlarına dikiyorlardı. Üstelik bir, ya da iki şişeyle yetinmiyorlardı. Durmadan içiyorlar, içiyorlar.. boş şişeler güverteye atılıyor... ama onlar, hâlâ içiyorlardı.

Herkes içiyordu. Yaralılar içiyordu, bana yardım eden Oofty-Oofty içiyordu. Yalnızca Louis kendini tutarak bir parça likör içti. Ama yine de ötekilerin gürültüsüne katılmaktan geri kalmıyordu. Bağıra bağıra o günkü çarpışmadan söz ediyorlar, ayrıntılar üstünde tartışıyorlar, ya da duygulanıp o sabah çarpıştıkları adamlarla dost oluyorlardı. Tutsaklar ve onları yakalayanlar birbirlerinin omuzlarına vuruyorlar ve bağlılık yeminleri ediyorlardı. Kurt Larsen'in o sert yönetimi altında, geçmişteki ve gelecekteki sıkıntılarından yakınıyorlardı. Hepsi birden ona küfrediyor, ve onun hakkında bildikleri bütün öyküleri anlatıyorlardı. Garip ve korkunç bir sahneydi bu. Hafif bir ışık, sallanan duvarlar ve döşeme, bir canavar gibi uzayıp küçülen gölgeler, insan kokusu ve dumanla ağırlaşmış hava, insanların, ya da yarı insanların kıpkırmızı suratları... Bir an gözüm Oofty-Oofty'e takıldı. Bir elinde sargı bezi, bu sahneyi seyrediyordu. Gözleri, bir geyiğin gözleri kadar parlaktı. Ama onun bir kadın kadar güzel yüzünün ve narin vücudunun içinde yatan şeytanı çok iyi biliyordum ben. Sonra gözüme Harrison'un çocukça yüzü çarptı. Yeni gelenlere bu cehennem gemisinde olanları heyecanla anlatıyor, Kurt Larsen'e sövüp sayıyordu.

Kurt Larsen'di bu, her zaman Kurt Larsen. İnsanlara işkence eden, onları köleleştiren Kurt Lar-

sen... Erkek bir Circe'ydi sanki. Adamlar da onun domuzları... Ancak bu kadar sarhoş olduklarında başkaldırmayı göze alabilen hayvanlar. Ya ben?.. Ben de onun domuzlarından biri değil miyim?.. diye düşündüm. Ya Maud Brewster? Hayır! Öfkeyle dişlerimi gıcırdattım. Öylesine kendimden geçmişim ki, tedavi etmekte olduğum adam acıyla bağırdı ve Oofty-Oofty bana baktı. İçim birdenbire bir güçle doldu. Bu yeni aşkla ben bir devdim. Hiçbir şeyden korkmuyordum. Kurt Larsen'e ve kitaplar arasında geçen otuz beş yılıma karşın buradan kurtulmayı becerebilecektim. Bu duygularla bütün vahşete arkamı dönüp güverteye çıktım. Sis, geceyi doldurmuştu. Hava sessiz ve güzeldi.

İki yaralı avcının bulunduğu kamara, tıpkı tayfaların bulundukları kasaraya benziyordu. Fakat burada Kurt Larsen'e küfür edilmiyordu. Kamaraya çıktığımda yemek hazırlanmıştı. Kurt Larsen'le Maud, beni bekliyorlardı.

Bütün gemi gittikçe daha sarhoş olurken o ayıktı. Bir yudum bile içki içmemişti. Bu koşullar altında içki içmeye cesaret edemiyordu. Çünkü güvenebileceği bir Louis, bir de ben vardım. Louis de dümene geçmişti zaten. Bütün ışıklarımızı söndürmüş, sisin içinde ilerliyorduk. Kurt Larsen'in adamlarına bu kadar içki dağıtması beni şaşırtmıştı. Ama mutlaka onların psikolojisini ve kanla başlayan bir günü nasıl bitireceğini iyi biliyordu.

Ölüm Larsen'e karşı kazandığı zafer, onun üstünde açıkça görülebilir bir etki yapmıştı. Bir gece önce hayallere dalmış, kişiliği isyan etmişti. Ama yine de hiçbir şey olmamıştı ve şimdi çok iyi bir durumdaydı. Ele geçirdiği birçok avcı ve sandal, onun bu tepkisini geçirmişti. Ne olursa olsun hayal bitmişti artık. O zaman böyle düşünmüştüm. Ama onu çok az tanıyordum. Belki de gördüğümden çok daha aşırı bir şekilde isyan etmeyi düşünüyordu.

Söylediğim gibi kamaraya girdiğimde onu mükemmel bir durumda buldum. Haftalardan beri başı ağrımıyordu. Gözleri açık mavi, yüzü ise sağlıklıydı. Yaşam bütün damarlarında dolaşıyordu. Beni bekler-

ken Maud'la tartışmaya başlamışlardı. Konuştukları konu, kışkırtma üzerineydi. İşittiklerimden anladığım kadarıyla Kurt Larsen, ancak bir adam onun tarafından kandırılıp boyun eğdiği zaman kışkırtmanın gerçek bir kışkırtma olduğunu ileri sürüyordu.

«Çünkü,» diyordu, «benim anladığım kadarıyla, bir adam bir işi dilediği için yapar. Onun birçok dileği vardır. Acıdan kaçmayı, ya da eğlenmeyi isteyebilir. Ama ne yaparsa yapsın, bunu istediği için yapıyordur...

«Ama eğer iki karşıt şeyi isterse!..» diye sözünü kesti Maud onun.

«Ben de şimdi buna geliyordum,» dedi Kurt Larsen.

«İşte bu iki istek arasında kişinin ruhu işe karışır,» diye sürdürdü Maud. «Eğer bu iyi bir ruhsa, o zaman iyi bir şey yapacaktır. Ama kötü bir ruhsa, tam tersine... Karar veren ruhtur!..»

«Saçmalık,» diye bağırdı Kurt Larsen sabırsızlıkla. «Karar veren istekdir... Diyelim ki sarhoş olmak isteyen bir adam var. Ama aynı zamanda sarhoş olmak da istemiyor. O, arzularının tutsağıdır ve hangisi daha güçlüyse, ona uyacaktır... Ama içki içip aynı anda da sarhoş olmamanın yolu nedir?.. Eğer ayık kalma isteği yerine getirilirse, bu, bu isteğin daha baskın olmuş olduğunu kanıtlar. Burada kışkırtmanın hiçbir rolü yoktur. Ancak...» Aklına yeni bir düşünce gelmiş ve toparlamak istiyormuş gibi bir an sustu. «Ancak, gerçekten ayık kalmak istiyorsa elbet.»

«Hah! Hah! Hah!.. Siz ne düşünüyorsunuz Bay Van Weyden?»

«İkiniz de saçmalıyorsunuz,» dedim. «Kişinin ruhu, onun istekleridir. Ya da başka bir deyişle, isteklerinin tümü, onun ruhunu oluşturur... İkiniz de burada yanılıyorsunuz. Siz, ruhu ayırıp isteği önemsiyorsunuz. Bayan Brewster ise isteği ayırıp ruha önem veriyor. Aslında ruh ile istek aynı şey...»

«Bununla birlikte,» diye sürdürdüm, «Bayan Brewster, kişi ister boyun eğsin, ister ona karşı çıksın kışkırtma kışkırtmadır derken haklıydı. Rüzgâr ateşi bir an söndürür, ama o sonra daha çok parlar. İşte

du. Sis, oldukça yükselmişti. Ancak yıldızları örtüyor, geceyi daha da karanlıklaştırıyordu. Tam önümüzde, parlak bir kırmızı ve beyaz ışık görülüyor, buharlı bir makinenin sesi işitiliyordu. Kuşkusuz **Macedonia**'ydı bu...

Sonra yanımıza geldi ve hep birlikte ışıkların hızla yanımızdan geçişini seyrettik.

«Allahtan projektörü yok!..» dedi Kurt Larsen.

«Şimdi bağırırsam ne olur?» diye sordum fısıldayarak.

«Her şey biter,» karşılığını verdi. «Ama bağırdığın anda başına neler geleceğini düşündün mü?»

Yanıt vermeme zaman bırakmadan eliyle boğazımı tuttu. Kolunu hafifçe bükerek boynumu kırabileceğini söylemek istiyor gibiydi. Sonra bıraktı ve **Macedonia**'nın ışıklarını yeniden izlemeye başladı.

«Ya ben bağırırsam?..» diye sordu Maud.

«Sizi incitemeyecek kadar sizden hoşlanıyorum,» dedi yavaşça. Sesinde beni sinirlendiren bir yumuşaklık vardı. «Ama böyle bir şey yapmayın, çünkü ben yine Bay Van Weyden'in boynunu kırarım...»

«Öyleyse bağırmanıza izin veriyorum,» dedim cesurca.

«Bana kalırsa ünlü Amerikalı yazarı kurban etmeyi göze alamazsınız!..»

Bundan sonra konuşmadık. Birbirimize öylesine alışmıştık ki, artık sessizlik yadırganmıyordu aramızda. Kırmızı ve beyaz ışık gözden silinince yarıda kalan yemeğimizi bitirmek için kamaraya döndük.

Konuşma, kaldığı yerden sürdü. Maud, Dowson'un şiirinden bir parça okudu. Çok güzel konuşuyordu, ama bu kez onu değil, Kurt Larsen'i seyrettim. Büyülenmiş gözlerle Maud'a bakmaktaydı. Kendinden geçmişti. Maud'la birlikte farkında olmadan dudaklarını oynatarak şiiri söylediğini farkettim.

«Güneş arkamda battığında, onun gözleri benim ışığım olmalı,
Sesindeki titreşimler ise, kulağıma gelen en son nağme olmalı...»

istek de alev gibidir. İstediği bir şeyi görünce, ya da istediği bir şeyi düşününce körüklenir. İşte kışkırtma buradadır. Belki isteği zafere ulaştıracak kadar onu körüklemez, ama körüklediği sürece de onu kışkırtıyor demektir... Ve dediğiniz gibi onu hem iyiliğe, hem de kötülüğe karşı kışkırtabilir!..»

Kendimden gurur duyup masaya oturdum. Sözlerim çok kesin ve açık olmuş, tartışma bitmişti.

Kurt Larsen'in hiç bugünkü kadar konuşma isteğiyle dolu olduğunu görmemiştim. Sanki içindeki enerjisini bu yolla tüketmek zorundaydı. Bunun hemen üstüne tartışmayı aşka getirdi. Her zaman olduğu gibi o en aşırı maddeci yanı, Maud ise idealist yanı savunuyordu. Ben ise yaptığım birkaç düzeltmeden öte, konuşmaya karışmadım.

Çok zeki bir insandı. Ama Maud da ondan aşağı kalmıyordu. Bir süre Maud'un yüzünü seyretmekten konuşmayı izleyemedim. Hayli renksiz bir yüze sahip olmasına karşın bu gece kızarmıştı. Aklını ustaca kullanıyor ve bundan Kurt Larsen kadar zevk alıyordu. Konuşmanın bir yerinde neden olduğunu anlayamadım, ama birden İseult'un Tittagel'e yazdığı dizeleri söylemeye başladığını işittim.

«Burada bile mutluyum tüm kadınlardan ötede,
Günahım, doğmuş kadınların tümünden olmaktır uzakta
Günahım daha da güzelleşiyor, kusursuzlaşıyor böyle olmakla...»

Hayyam'da kötümserliği bulmuştu. Şimdi ise Swinburne'un dizelerinde bir zafer kokusu seziyordu. Şiiri güzel ve doğru okumuştu. Sözünü tam bitirmişti ki, Louis kafasını içeri uzatıp fısıldadı.

«Sesinizi kesin, olur mu... sis kalktı. Baş tarafımızdan şu anda buharlı bir gemi geçmekte...»

Kurt Larsen birden güverteye fırladı. Biz kendimizi toplayıp güverteye çıktığımızda, avcıların bulunduğu kamaranın kapısını kapamış, tayfaların içmekte olduğu kasaranın kapısını kapamaya gidiyor-

«Sizin de sesiniz titreşiyor!..» dedi Kurt Larsen. Gözleri, yine o altın sarısına bürünmüştü.

Maud Brewster'in durumu böylesine güzel idare etmesini sevinçle karşıladım. Şiiri okumayı bitirdikten sonra konuyu daha tehlikesiz bir yola sokmuştu. Ön taraftan gelen sarhoş sesleri arasında oturmuş, korktuğum adamla sevdiğim kadını seyrediyordum. Masa toplanmamıştı. Anlaşılan, Mugridge'nin yerini alan adam, kasaradaki arkadaşlarının yanına katılmıştı.

Kendimden geçmiş, Kurt Larsen'i, onun zekâsını ve duygularını izliyordum. Söz dönüp dolaşıp kaçınılmaz olarak Milton'un Lucifer'ine geldi. Kurt Larsen'in onun kişiliğini incelerken gösterdiği dikkat, dehâsının bir belirtisiydi. Bana Taine'i anımsattı. Ama onun bu tehlikeli düşünürü tanımadığından emindim.

«Yitirilmiş bir yolda ilerliyordu. Yine de Tanrının şimşekleri onu korkutmadı...» dedi Kurt Larsen. «Cehenneme atılmıştı, ama yenik düşmemişti. Tanrının meleklerinin üçte birini ardından sürüklemiş ve insanların Tanrıya karşı çıkmalarını sağlamıştı... Kendisi ve cehennem için insanlığın en büyük bölümünü ayırmış oluyordu böylece. Neden kovulmuştu cennetten?.. Tanrıdan daha az yürekli olduğu için mi?.. Daha az gururlu olduğu için mi?.. Hayır! Binlerce kez hayır!.. Tanrı, çok daha fazla güçlüydü. Onun deyişiyle şimşeklerin daha güçlü yaptığı biriydi. Ama Lucifer'in ruhu özgürdü. Boyun eğmek, onun dayanamayacağı bir şeydi. Rahat içinde hizmet etmenin bütün mutluluğuna, özgürlük için acı çekmeyi yeğledi. Tanrıya boyun eğmek istemiyordu. Kimseye boyun eğmek istemiyordu. O, kendi ayakları üstünde duran biriydi. Bir bireydi o!..»

«İlk anarşist!..» diye güldü Maud. Odasına çekilmek için ayağa kalkmıştı.

«Öyleyse anarşist olmak iyi bir şey...» diye bağırdı Kurt Larsen. O da ayağa kalkmış, Maud'un karşısında duruyordu.

«Hiç olmazsa burada
Özgür olacağız... Tanrı burasını yaratmadı

Kıskançlığından; bizi buradan kovamayacak...
Burada güvenlik içinde hükmedebiliriz bence...
Cehennemde bile olsa hükmetmek, bu tutkuya değer...
Daha iyidir hükmetmek cehennemde, hizmet etmektense cennette...»

Güçlü bir ruhun, cesurca bağırışıydı bu. Kamara, onun sesiyle çınladı. Başı dik, bronz tenli yüzü ışıldıyordu. Altın sarısı gözleriyle kapıdaki Maud'a bakmaktaydı.

«Siz, Lucifer'siniz!..» diye fısıldadı Maud, korkuyla.

Kapı kapandı. Gitmişti. Kurt Larsen bir süre onun arkasından baktı ve sonra bana döndü.

«Gidip Louis'den dümeni alayım. Sen de gece-yarısı benim yerime geçersin. Artık uyusan iyi edersin.»

Eldivenlerini giydi, başına şapkasını geçirdi ve merdivenlerden yukarı çıktı. Ben de onun tavsiyesine uyup yatmaya gittim. Bilmediğim bir nedenle, soyunmadan olduğum gibi yattım. Bir süre tayfaların gürültüsünü dinleyip aşkımı düşündüm. Ama **Hayalet**'e bindiğimden beri uykum, oldukça düzene girmişti. Çok geçmeden tüm sesler kesildi, gözlerim kapandı ve bilincim, yarı ölüme gömüldü.

Beni neyin uyandırdığını bilmiyorum. Ama kendimi yatağımdan kalkmış, kamaranın ortasında ayakta buldum. Yüreğim, tehlikeli bir şey varmış gibi heyecanla çarpıyordu. Kapıyı açtım. Maud'un kamarasının ışığı yanıyordu. Sonra onu, benim Maud'umu, Kurt Larsen'in kollarında çırpınırken gördüm. Yumruklarını sıkmış ona vuruyor, umutsuzca kaçmaya çalışıyordu. Bunun görür görmez yerimden fırladım.

Yüzüne bir yumruk attım. Başını kaldırdı. Çok hafif gelmişti ona bu. Bir hayvan gibi kükreyerek beni itti. Kolunu fazla oynatmamıştı, ama öylesine güçlüydü ki, çarptığım kapı parçalandı. Tahta parçalarından kurtulmaya çabalayarak ayağa kalktım. Çok kızdığımın farkındaydım. Belimdeki bıçağı çıkarıp ona doğru fırladığımda bağırdığımı anımsıyorum.

Ama bir şey olmuştu. Ona yaklaşmış, bıçağımı kaldırmıştım, fakat saplamadım. Durumda bir gariplik vardı. Maud, bir eliyle duvara dayanmıştı. Kurt Larsen ise sallanıyordu. Sol eliyle gözlerini kapamış, körmüş gibi sağ eliyle bir yere tutunmaya çalışıyordu. Eli duvara değince rahatladı. Sanki uzayda bir dayanak bulmuştu kendine.

Bütün sinirimin tepeme fırladığını duydum. Kendimin ve herkesin, onun elinden çektikleri gözümün önünden bir bir geçti. Ne yaptığımı bilmeden onun üstüne atılıp bıçağımı omuzuna sapladım. Bıçağın omuz kemiğine dayandığını hissettim. Ama bu, onun için önemsiz bir yaraydı. Daha can alıcı bir noktasına saplamak üzere bıçağı bir kez daha kaldırdım.

«Yapma!..» diye bağırdı Maud, «Lütfen yapma!..»

Bir an için kolumu indirdim. Ama bu, ancak bir an sürdü. Sonra yeniden kaldırdım. Eğer o yine araya girmeseydi Kurt Larsen mutlaka ölürdü. Maud, bana sarılmıştı, saçları yüzüme değiyordu. Nabzımın hızla yükseldiğini duydum. Gözlerimin içine bakıyordu.

«Hatırım için...» diye yalvardı.

«Hatırın için onu öldürebilirdim!» diye bağırdım, kolumu ondan kurtarmaya çabalayarak.

«Sus!» dedi işaret parmağını hafifçe dudaklarının üstüne koyarak. Cesaret etseydim, elini öpebilirdim. Bana dokunması öylesine güzel bir şeydi ki!.. «Lütfen, lütfen!..» diye yalvardı. Ona karşı koymadım. Ve bir daha hiçbir zaman ona karşı gelemeyecektim.

Ondan ayrılıp geriye çekildim, bıçağı yerine koydum ve Kurt Larsen'e baktım. Sol eli hâlâ alnında, gözlerini kapıyordu. Başı öne eğikti. Omuzları çökmüş, vücudu öne doğru eğilmişti.

«Van Weyden... Van Weyden!..» diye bağırdı korkulu bir sesle. «Hey Van Weyden... nerdesin?..»

Maud'a baktım. Bir şey söylemedi, ama başını salladı.

«Buradayım,» dedim yanına giderek, «Ne oldu?»

«Beni bir yere oturt,» dedi aynı korkulu sesle.

«Ben hasta bir adamım, çok hasta bir adamım Hımbıl,» dedi sandalyeye otururken.

Başını masanın üstüne koyup ellerinin arasına aldı. Zaman zaman acıyla inliyordu. Bir keresinde başını kaldırdığında alnında ter damlacıklarının birikmiş olduğunu gördüm.

«Hasta bir adamım ben, çok hasta bir adamım...» diye yineledi.

«Ne oldu?» diye sordum, elimi omuzuna koyarak, «Sizin için ne yapabilirim?»

Ama o, sinirlenmiş bir tavırla elimi itti. Uzun bir süre yanında durdum. Maud, korkulu gözlerle bize bakmaktaydı. Ona ne olduğunu anlayamamıştık.

«Hımbıl,» dedi sonunda, «Yatağıma gitmeliyim. Bana yardım et. Çok geçmeden iyileşirim. Sanırım o Allahın belası başağrılarından birine yakalandım. Başıma gelmesinden korkuyordum zaten... İçimde bir duygu... Hayır, hayır... neler söylediğimi bilmiyorum. Yatağıma götür beni...»

Onu yatağına götürdüğümde başını yine ellerinin arasına alıp gözlerini kapadı. Odadan çıkmak için arkamı döndüğümde, mırıldandığını işittim.

«Ben hasta bir adamım... çok hasta bir adamım..»

Dışarı çıktığımda Maud, ne olduğunu sorarcasına bana bakmaktaydı. Başımı salladım.

«Bir şeyler oldu ona... ne olduğunu bilmiyorum... Ömründe ilk kez korkuyor sanırım. Onu bıçaklamadan önce yakalanmış olmalı bu başağrısına... Ne olduğunu sen görmüş olmalısın!»

Başını salladı. «Hiçbir şey görmedim. Birden beni bıraktı, ve titreyerek uzaklaştı. Ne yapacağız? Ne yapacağız?..»

«Beni burada bekle, şimdi gelirim,» dedim.

Güverteye çıktım. Louis dümendeydi.

«Gidip yatabilirsin,» dedim dümeni ondan alarak.

Dediğimi çabucak yaptı. Hayalet'in güvertesinde yapayalnız kalmıştım. Elimden geldiğince sessiz hareket edip bütün yelkenleri topladım. Sonra aşağıya, Maud'un yanına indim. Susması için işaret ettikten sonra Kurt Larsen'in odasına gittim. Bıraktığım haldeydi. Kafasını bir yandan öbür yana sallıyordu.

«Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?» diye sordum.

Önce sesini çıkarmadı. Soruyu bir kez daha yineleyince, «Hayır, hayır... iyiyim. Sabaha dek beni rahat bırak,» dedi.

Arkamı dönerken, kafasını yine sallamaya başlamıştı. Maud, sabırla beni beklemekteydi. Sakinleştiğini görmek, beni sevindirdi.

«Benimle altı yüz millik bir yolculuk yapmaya cesaret edebilir misin?» diye sordum.

«Yani?» diye sordu. Ne demek istediğimi anlamıştı.

«Evet, onu demek istiyorum,» diye yanıt verdim. «Kaçmaktan başka yapabileceğimiz hiçbir şey yok...»

«Benim için, demek istiyorsun...» dedi. «Sen burada güven içinde eski yaşantını sürdürebilirsin...»

«Hayır, ikimiz için de kaçmaktan başka yapacak hiçbir şey yok!...» dedim inatla. «Elinden geldiğince kalın giyin ve yanına almak istediğin eşyaları topla...»

«Ve çabuk ol!» dedim o odasına giderken.

Ambar, kamaranın altındaydı. Bir mum alıp aşağı indim ve geminin deposunda dolaşmaya başladım. Alabildiğim kadar çok konserve topladım. O da kapıya gelmiş, bana yardım ediyordu.

Sessizce çalıştık. Battaniye, eldiven, muşamba, şapka... ve buna benzer şeyler aldık. Fırtınalı bir denizin ortasına küçük bir sandalla açılmak, kolay bir serüven olmayacaktı. Kendimizi soğuktan ve sudan korumalıydık.

Eşyalarımızı güverteye çıkarıp geminin ortasında topladık. Oldukça güçsüz olan Maud yorulmuş, güverteye oturmuştu. Yine de dinlenemeyince kollarını uzatarak yere yattı. Bir süre böyle dinlendikten sonra kendine geleceğini biliyordum. Silah da gerekecekti bize. Tüfekle tabancayı almak için Kurt Larsen'in odasına yeniden girdim. Ona bir şeyler söyledim, ama o ses çıkarmadı. Kafası hâlâ sallanıyordu. Ama onun uyumadığını biliyordum.

Kapıyı yavaşça kapatırken, «Hoşça kal Lucifer... diye fısıldadım kendi kendime.

Şimdi, cephane bulmam gerekliydi. Bunun için avcıların kaldıkları kamaraya gittim. Horultuların arasında dolaşarak iki kutu cephane aldım.

Şimdi, sandalı indirmeliydim. Bir kişinin kolayca altından kalkabileceği bir iş değildi bu... Gerekli küreklere ve yelkene sahip olduğunu bildiğim bir sandalı yavaşça suya indirdim. Su da önemli bir sorundu. Bütün sandallardaki su fıçılarını çaldım. Dokuz sandal olduğu için yeterince suyumuz olmuştu. Fakat bol bol aldığım bütün bu eşyaların sandalı devirme tehlikesi de vardı elbet...

Maud'un verdiği eşyaları sandala yerleştirirken, kasaradan bir tayfanın çıktığını gördüm. Bir süre rüzgârüstüne gidip küpeşteye dayandı ve öylece durdu. Biz, rüzgâraltındaydık. Sallana sallana geminin ortasına geldi, burada yine durdu ve bize sırıttı, dönüp bir an rüzgârın estiği yöne baktı. Sandalın içine uzandığımda yüreğimin çarpışını duyabiliyordum. Maud da güvertede kımıltısız yatmaktaydı. Ama adam bizim tarafa hiç dönmedi, kollarını öne doğru uzatıp esnedikten sonra yine kasaraya gitti.

Birkaç dakika içinde yüklememiz bitmişti. Maud'un küpeşteden atlamasına yardım ederken, «Seni seviyorum! Seni seviyorum!» dememek için kendimi zor tuttum. Onu sandala indirirken elimi tuttuğunda, gerçekten de âşık oldun Humphrey Van Weyden, diye düşündüm. Bir elimle küpeşteye tutunup öbür elimle de onu aşağı indirdiğimde, kendimden gurur duyuyordum. Charley Fruseth'e veda edip Martinez'le San Fransisco'ya doğru yola çıktığım o gün, böyle bir güce sahip değildim.

Sandal denizin üstünde biraz yükselince Maud'un ayakları sandala değdi ve ben de onun elini bıraktım. Sandalı tutan halatı çözdükten sonra yanına atladım. O zamana dek hiç kürek çekmemiştim. Ama tüm gücümü kullanarak Hayalet'ten bir an önce uzaklaştım. Sonra yelkeni denedim. Sandal dümencileriyle avcıların yelken kullanışlarını görmüştüm, ama bu benim ilk deneyimdi. Onların belki de iki dakikada yaptıkları işi ben yirmi dakikada yaptım... ama sonunda

yelkeni açmıştım. Bir elim dümende, rüzgârla birlikte gitmeyi başarmıştım.

«İşte Japonya orada,» dedim, «Tam önümüzde...»

«Humphrey Van Weyden,» dedi, «Yürekli bir adamsınız!..»

«Hayır,» diye yanıtladım. «Yürekli olan sizsiniz...»

Başımızı çevirip yitip gitmekte olan **Hayalet**'e baktık. Yavaş yavaş gözden silindi. Karanlık denizde yapayalnız kalmıştık

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

Gün ağardı. Ortalık gri ve soğuktu. Sandal hafif bir rüzgârla ilerliyor, pusula, bizi Japonya'ya götürecek rotayı izlediğimizi gösteriyordu. Eldiven giymiş olmama karşın, ellerim donuyordu. Dümeni tutmaktan acımaya başlamışlardı. Ayaklarım, nemden sırılsıklam olmuştu. Büyük bir umutla güneşin çıkmasını bekledim.

Maud, yerde yatıyordu. Hiç olmazsa o üşümüyordu. Altında ve üstünde kalın battaniyeler vardı. Üstüne örttüğü battaniyeyi, soğuktan iyice korunmak için başının üstüne çekmişti. Battaniyenin altında kıvrılmış garip bir şekilden başka hiçbir şey görünmüyordu. Yalnız, battaniyenin kenarından çıkan bir tutam kahverengi saç, nemden sırılsıklamdı.

Uzun uzun baktım ona. Her bir parçası, benim için dünyadaki en değerli şeydi. Birden battaniyenin altında hareket etti, sonra başını çıkardı ve uykulu gözlerle bana gülümsedi.

«Günaydın Bay Van Weyden,» dedi, «kara göründü mü?..»

«Hayır,» diye yanıtladım. «Ama saatte altı millik bir hızla karaya yaklaşıyoruz...»

Düş kırıklığına uğramıştı.

«Ama bu, yirmi dört saatte yüz kırk mil eder,» dedim onu yatıştırmak için.

Neşelendi. «Peki daha kaç günlük yolumuz var?»

«Sibirya şu taraflarda,» dedim batıyı göstererek. «Japonya ise güneybatıda, altı yüz mil kadar uzakta. Eğer rüzgâr böyle esmeye devam ederse, beş gün içinde varırız oraya...»

«Ya fırtına çıkarsa!.. Sandal dayanabilir mi buna?..»

Bu soruyu sorarken gözlerimin içine bakıyor, kendisine gerçeği söylememi istiyordu.

«Çok şiddetli bir fırtına çıkarsa dayanamayız,» dedim. «Ama her an, geçmekte olan bir gemi bizi alabilir. Bu bölgede oldukça çok gemi dolaşır...»

«Siz donuyorsunuz!..» diye bağırdı, «Bakın, titriyorsunuz... karşı çıkmaya kalkmayın!.. Bense burada sıcacık yatmaktayım...»

«Sizin de yanıma gelip donmanızın bir yararı olacağını sanmıyorum...» diye güldüm.

«Dümeni kullanmasını öğrendiğimde yararı olacak bunun... Mutlaka öğreneceğim dümen kullanmasını...»

Oturup kendine çekidüzen vermeye başladı. Saçını açtı, kahverengi saçlar bir anda yüzünü ve omuzlarını kapladı. Ne kadar güzel saçları vardı. Bu saçlara parmaklarımla dokunmak, yüzümü gömmek ve öpmek istiyordum. Büyülenmiş gibiydim. Sonunda sandal rüzgârın içine girdi ve yapraklanmakta olan yelken, bana görevimi yerine getirmediğimi anımsattı. Ama o zamana dek sevginin fiziksel özelliklerini anlayamamıştım. Benim için bir kadınla erkek arasındaki aşk, onların ruhlarını birleştiren bir bağdı. Vücutların birleşmesi ise, bu aşk evreninde çok önemsiz bir rol oynuyordu. Ama şimdi, ruhun kendini ancak vücutla ortaya koyduğunu, açıkladığını anlıyordum. Sevilen kişinin saçının görülmesi, ona dokunulması, onun dudaklarından dökülen sözcükler, kafasından geçen düşünceler kadar önemliydi. Zaten tek başına ruh bilinmez, anlaşılmaz, kutsal bir şeydi. Kendi başına yeterli değildi.

İşte böylece Maud'un açık kahverengi saçlarını seyredip aşk konusunda o zamana dek şairlerin ve yazarların bana öğrettiklerinden çok daha fazlasını

öğrendim. Elinin bir hareketiyle saçlarını arkaya savurdu. Yüzü ortaya çıktığında gülümsüyordu.

«Neden kadınlar saçlarını hep böyle açık bırakmazlar?» diye sordum. «Böylesi o kadar güzel ki!..»

«Çok karışır da ondan,» diye güldü. «İşte, değerli saç tokalarımdan birini yitirdim...»

Sandalı yine unutmuş, yelkenin yine yapraklanmasına neden olmuştum. Battaniyelerin içinde saç tokasını arayışını seyretmek, benim için erişilmez bir mutluluktu. Onun bu kadar kadınca olması, beni hem şaşırtıyor, hem de sevindiriyordu. Şimdiye dek onu düşünürken, kendimden ve insanlıktan çok ayrı tutmuş, erişilmez bir tanrıça yapmıştım... Şimdi saçını arkaya atışını, battaniyeler arasında tokasını arayışını... bütün bu kadınca tavırlarını sevinçle karşılıyordum. O, benim türümden bir kadındı. Erkekle kadın arasındaki o güzel ilişki, bizim aramızda da gerçekleşebilirdi.

Bir çığlıkla tokayı bulduğunu belirtti, ben de daha dikkatle dümeni yönetmeye başladım. Benim herhangi bir yardımım olmadan, sadece rüzgârla gidebilecek biçimde dümeni ayarladım. Kimi zaman fazla yana kayıyordu. Ama çok geçmeden düzeliyordu.

«Şimdi kahvaltı edeceğiz,» dedim. «Ama önce sıkıca giyinmelisin...»

Hayalet'in kantininden aldığım ve kalın kumaştan yapılmış bir gömleği çıkardım. Bu gömlek öyle dokunmuştu ki, ne su geçirir, ne de yağmur altında saatlerce kalsa bile ıslanırdı... Sonra başındaki çocuk şapkasını daha büyücek bir şapkayla değiştirdim. Bununla saçlarını, ensesini ve kulaklarını koruyabilirdi. Çok sevimli olmuştu. Yüzü her ne koşul altında olursa olsun, bozulmayacak kadar güzeldi. Düzgün çizgileri, yuvarlak kaşları, iri kahverengi gözleri ve sakin bir bakışı vardı.

Rüzgâr, birden şiddetlenmişti. Kocaman bir dalga, hafifçe eğik olduğumuzdan sandalın içine girdi bu arada. Bir kova kadar su dolmuştu içeri. O sırada bir konserve açmaktaydım. Hemen elimden fırlatıp iskotaya koştum. Birkaç dakika sonra yine düzelmiştik. Kahvaltıyı hazırlamaya döndüm.

«Denizcilikten pek anlamam, ama bu işleri iyi beceriyorsun,» dedi.

«Ama bu bilgim yalnızca rüzgâr olduğu zaman işe yarar,» dedim. «Rüzgâr dinince kürek çekmek zorunda kalacağım...»

«Söylediğin ayrıntıları anlamıyorum, ama sonucu oldukça iyi kavrıyorum ve bundan da hiç hoşlanmıyorum. Gece gündüz durup dinlenmeden dümen kullanamazsınız. Onun için kahvaltıdan sonra bu işleri bana da öğretmeye başlayın. O zaman siz de yatıp uyuyabilirsiniz. Tıpkı gemilerde olduğu gibi biz de nöbetleşe kullanırız dümeni...»

«Sana nasıl öğreteceğimi bilmiyorum,» diye karşı çıktım. «Daha ben kendim yeni öğreniyorum. Yolculuğa benimle çıkarken küçük sandallarda hiç tecrübem olmadığını düşündün mü?.. Ömrümde ilk kez böyle bir sandalı kullanıyorum.»

«Öyleyse birlikte öğreniriz. Sen benden bir gece önce başladığına göre, bu bir gecede öğrendiklerini bana öğretirsin. Şimdi kahvaltı yapalım. Bu hava da insanın iştahını ne biçim açıyor!..»

«Kahve yok,» dedim üzülerek ve üstüne yağ sürülmüş bisküvileri ve konserveden çıkardığım bir parça dili ona verdim. «Karaya erişinceye dek de, ne çay, ne çorba... sıcak hiçbir şey yapamayacağız!..»

Kahvaltımızı bitirip üstüne bir bardak da soğuk su içtikten sonra Maud dümencilikteki ilk dersini almaya başladı. Ona öğretirken, benim de bilgim artıyordu. Hayalet'i yönetirken kullandığım bilgiyi ve küçük sandalları seyrederken edindiklerimi uyguluyordum. İyi bir öğrenciydi. Çok geçmeden sandalı rotadan çıkarmamayı, ani rüzgâr değişikliklerinde ne yapacağını öğrenmişti.

Herhalde yorulduğundan olacak, dümeni bana verdi. Battaniyeleri toplayıp kaldırmıştım. O şimdi yeniden onları yere serıneye başladı. Her şeyi iyice hazırladıktan sonra bana döndü.

«Şimdi efendim, yatağa... Öğleye dek uyunacak!..»

Ne yapabilirdim. Üsteliyor, «Lütfen, lütfen...» diye yalvarıyordu. Dümeni ona verip dediğini yaptım. Kendi elleriyle yaptığı yatağa girerken büyük bir

mutluluk duydum. O sessizliği ve sakinliği, sanki battaniyelerin bir parçası olmuştu. Balıkçı şapkasının altında kahverengi gözleriyle bana bakmaktaydı. Arkasındaki sis, onu daha da güzelleştiriyordu. Uyumuşum.

Saatime baktım: bir olmuştu. Yedi saattir uyumaktaydım! O da yedi saattir dümendeydi! Dümeni ondan aldığımda, parmakları kaskatı kesilmişti. Yorgunluktan, kıpırdayacak hali yoktu. Onu, battaniyelerin arasına yatırıp üstünü örttüm.

«Öyle yorgunum ki...» dedi ve başı öne düştü.

Ama birden düzeldi. «Azarlama beni, azarlama beni!..» diye bağırdı.

«Umarım suratım çok sinirli değildir,» diye yanıtladım ciddi olmaya çalışarak. «Çünkü gerçekten kızgın değilim...»

«Ama azarlar gibi bakıyorsun bana...»

«Öyleyse iyi ediyorum. Kendine ve bana karşı haksızlık ettin. Bir daha sana nasıl güvenebilirim?..»

«Bundan sonra iyi davranacağım,» dedi yaramaz bir çocuk gibi, «Söz veriyorum...»

«Bir tayfanın kaptanına boyun eğişi gibi sözlerime uyacağına söz veriyor musun?..»

«Evet,» diye yanıt verdi. «Aptalca davrandım, biliyorum...»

«Öyleyse bana bir söz daha vermelisin!»

«Hemen... nedir o?»

«Bana sık sık, **lütfen**. **lütfen**... deme... Çünkü böyle yaptığın zamanlar yumuşuyorum ve artık sana söz geçiremiyorum!..»

Güldü. O da lütfen sözcüğünün ne denli güçlü olduğunu çoktan farketmişti.

«Güzel bir sözcük bu...» diye söze başladım.

«Ama fazla kullanmamalıyım, değil mi?..» diye sözümü kesti.

Yeniden güldü ve başı yorgunlukla öne düştü. Üstünü battaniyeyle örtüp yeniden dümene geçtim. Güçlü biri değildi. Güneybatıya bakıp, önümüzdeki altı yüz mili düşündüm. Her an bir fırtına çıkabilir ve bizi yeryüzünden silebilirdi. Ama ben yine de korkmuyordum. Gelecek için hiçbir güvenim yoktu ve

ben yine de korkmuyordum... Kurtulmamız gerek, kurtulmamız gerek... diye söyleniyordum kendi kendime.

Öğleden sonra rüzgâr sertleşti ve deniz kabarmaya başladı. Yanımıza aldığımız yiyecekler ve su fıçıları, sandalın bu denizde fazla sallanmamasını sağlıyordu. Bütün gücümle dümene asıldım. Sonra yelkeni indirip sandalı dalgalara bıraktım.

Akşamüstü, rüzgâraltında, ufukta bir buharlı geminin dumanı belirdi. Bu ya bir Rus kruvazörüydü, ya da hâlâ **Hayalet**'i aramakta olan **Macedonia** idi. İkincisinin olması daha olağandı. Güneş, bütün gün çıkmamıştı. Hava buz gibiydi. Gece yaklaştıkça bulutlar artıyor, rüzgâr hızlanıyordu. Maud ve ben, akşam yemeğimizi eldivenlerle yedik.

Hava iyice karardığında, rüzgârla deniz, artık sandalın dayanamayacağı bir hale gelmişlerdi. Avcılardan öğrendiğim bir şeyi yapmaya çalıştım. Yelkeni serene sıkıca sardım, sonra iki küreği serene bağladım ve denize attım. Bir ip, bunu sandalın ön tarafına bağlı tutuyordu. Denizin üstünde ve rüzgâr yönünde yüzmekte olan bu bir tür duba, sandalın durmadan dalgalara ve rüzgâra baş vermesini sağlıyordu. Kocaman dalgalardan kurtulmanın en emin yolu buydu.

«Ya şimdi?..» diye sordu Maud neşeyle. İşi bitirip eldivenlerimi giymiştim.

«Artık Japonya'ya doğru gitmiyoruz,» dedim. «Güneydoğuya, ya da güney-güneydoğuya doğru saatte iki mil hızla ilerlemekteyiz...»

«Bu, yirmi dört mil eder,» dedi. «Tabii rüzgâr bütün gece böyle eserse...»

«Evet. Eğer üç gün, üç gece sürerse, yalnızca yüz kırk mil ilerlemiş olacağız...»

«Böyle sürmez,» dedi. «Yeniden eski yönüne dönüp tatlı tatlı esecektir...»

«Denize güven olmaz,» dedim.

«Ama ya rüzgâr?..» dedi, «Anladığım kadarıyla kuzeybatı rüzgârlarıyla buraya kadar gelmişsiniz...»

«Keşke yanıma Kurt Larsen'in kronometresiyle sekstantını alsaydım...» dedim üzüntüyle. «Bir yönde

yelkenle gitmek, başka bir yöne sürüklenmek ve üçüncü yönden gelen bir akıntı... Sonuç olarak yolumuzu hesaplamamız olanaksız oluyor. Böyle giderse nerede olduğumuzu aslâ anlayamayacağız...»

Sonra ondan özür dileyerek dümeni benim kullanacağımı bildirdim. Karşı koyunca, geceyarısına dek nöbet tutmasına izin verdim. Saat dokuzdu. Yatmadan önce onu battaniyelere sarıp üstüne de bir muşamba geçirdim. Ama uyuyamadım. Dalgaların sesini dinliyor, sandalla birlikte sallanıyordum. Yine de kötü bir gece sayılmazdı. Hele, **Hayalet**'te geçirdiğim gecelere hiç benzemiyordu. Sandalın gövdesi, iki santimlik tahtalardan yapılmıştı. Denizle aramızda iki santimlik bir tahta parçası vardı...

Ama bütün bunlara karşın ben korkmuyordum. Kurt Larsen'in, hatta Thomas Mugridge'nin içime sindirdikleri ölüm korkusu, beni artık korkutmuyordu. Maud Brewster'in yaşamıma girişi, beni değiştirmişti. Sevmenin, sevilmekten daha önemli olduğunu düşündüm. Yaşama bir değer kazandırıyordu bu... Sevdiğim insanın yaşamı için kendi yaşamımı unutmuştum. Yaşamıma en az değer verdiğim bu anda, yaşama isteğiyle doluydum. Yaşamak için hiç bu kadar nedenim olmamıştı. Sonra Maud'un dümeni kullandığı o karanlık noktayı seyredip her an beni çağırmasını bekledim.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Günlerce okyanusta oradan oraya sürüklenerek o küçücük sandalın içinde çektiğimiz acıları uzun uzun anlatmaya gerek görmüyorum. Rüzgâr, yirmi dört saat kuzeybatıdan estikten sonra durmuş, sonra gece, güneybatıdan esmeye başlamıştı. Kürekler ve serenden yaptığım dubayı yeniden sandala alıp yelken açtım. Güney, güneydoğu yönünde ilerliyorduk. Bundan başka gidebileceğimiz tek yön, kuzey, kuzeydoğu idi. Ama güneye, daha sıcak bir bölgeye inmeyi daha akıllıca bulmuştum.

Üç saat sonra geceyarısı olmuştu. Ortalık kapkaranlıktı. Kuzeybatıdan esen rüzgâr birden hızlandı. Ben yine serenle kürekleri denize indirmek zorunda kaldım.

Gün ağardığında, okyanusun üstü dalgaların köpükleriyle bembeyaz olmuştu. Her an alabora olabilirdik. Battaniyeler artık sırılsıklam olmuştu. Maud' dan başka her şey sırılsıklamdı. Ayağında lastik çizmeler, üstünde muşamba vardı. Elleri, yüzü ve saçı dışında her yeri kupkuruydu. Arasıra bana yardım ediyor, sandalın içine dolan suları boşaltıyordu. Belki yalnızca sert bir rüzgârdı bu, ama bu incecik teknenin içinde yaşam savaşı veren bizler için koca bir fırtınaydı...

Bütün gün soğuktan donarak denizle mücadele ettik. Gece olduğunda, ikimiz de uyumamıştık. Ertesi gün rüzgâr aynı şiddetle esiyor, dalgalar üstlerindeki bembeyaz köpüklerle yükseliyorlardı.

Ertesi gece Maud, yorgunluktan uyudu. Üstünü muşambalarla örttüm. O gece ölmesinden korkuyordum. Gün ağardığında, üstümüzde yine o sevimsiz bulutlu gök, çevremizde yine aynı rüzgâr ve dalgalı deniz vardı.

Kırk sekiz saattir uyumuyordum. İliklerime dek ıslanmıştım. Canlıdan çok ölü hissediyordum kendimi. Tüm bedenim tutulmuştu. Ağrıyan kaslarımı kullanmak, benim için bir işkence oluyordu ve onları hiç durmadan kullanmak zorundaydım. Durmadan kuzeydoğuya doğru sürükleniyorduk. Japonya'dan uzaklaşıp Bering denizine yaklaşıyordum.

Ve biz hâlâ sağdık, sandal da dayanıyordu... Üçüncü günün akşamına doğru rüzgâr arttı. Sandalın dörtte biri suyla dolmuştu. Bir deli gibi durmadan sandala dolan suyu boşaltmaya çalışıyordum. İçeri giren su, sandalın batmasına ve daha da çok su almasına neden oluyordu. Biraz daha su alırsak, batacaktık. Sonunda sandalı boşalttığımda, Maud'un üstüne sermiş olduğum brandayı alıp sandalın ön tarafına gerdim. Bunu yapmam iyi oldu. Sandalın üçte birini örtebilmiştim.

Maud, acınacak durumdaydı. Dudakları mosmor-

du. Bembeyaz yüzünden, acı çektiği belli oluyordu. Yine de cesurca bana bakıyor, dayanma gücü veren sözler söylüyordu.

Fırtına şiddetini en çok o gece artırdı. Ama ben pek farkına varmadım. Yorgunluktan, dümenin başında uyuyakalmışım.

Dördüncü günün sabahında rüzgâr dinmiş, deniz durgunlaşmıştı. Tepemizde güneş parlıyordu. Ne kadar güzeldi bu! Fırtınadan sonra toprak üstüne çıkan böcekler gibi güneşin altında serilip uzandık. Yine gülümsüyor, iyimserlikle durumumuzu gözden geçiriyorduk. Oysa ki durum eskisinden de beterti. Şimdi Japonya'dan, **Hayalet**'ten ayrıldığımız günden daha da uzaktaydık. Hangi enlem ve boylamda olduğumuzu artık kestiremiyordum. Saatte iki mil hızla sürüklendiğimizi ve bunun yetmiş saat süren fırtına boyunca sürdüğünü düşündüğümüzde, hiç olmazsa yüz elli mil kadar kuzeydoğuya gitmiş olduğumuzu çıkarıyorduk. Ama böyle bir hesap doğru muydu acaba?.. Belki saatte iki değil de dört millik bir hızla sürüklenmiştik! Bu durumda bir yüz elli mil daha ters yöne gitmiş olacaktık.

Nerede olduğumuzu bilmiyordum, ama **Hayalet**'ten pek uzakta olmamalıydık. Çevremizde ayıbalıkları vardı. Her an bir uskuna görmeye hazırdım. Öğleden sonra kuzeybatıdan bir uskuna göründü. Ama göründüğü gibi bir anda yine ufukta yok oldu. Okyanusta yalnızca biz vardık.

Geçirdiğimiz sisli günlerde Maud'la karamsarlığa kapıldık. Ağzından bir tek güzel söz bile çıkmıyordu. Günlerce sessiz denizde yol aldık. Onun büyüklüğüne hayran kalıyor, ama yine de küçücük bir yaşamın yarattığı mucizelere şaşırıyorduk. Çünkü hâlâ yaşıyorduk ve yaşamak için savaş veriyorduk. Günlerce soğuktan donduk. Yağan yağmur, durup dinlenmek bilmiyordu...

Ve ben Maud'u gittikçe daha da çok seviyordum. O kadar çok yönlüydü ki!.. Ona âşık olduğumu söylemek, yüzlerce kez dilimin ucuna dek gelmişti. Ama böyle bir şeyin ne yeriydi, ne de zamanı... İnsanın, koruduğu ve kurtarmaya çalıştığı bir kadından aşk

istemesi doğru bir şey değildi. Çok nazik bir durumdaydık ve ben, elimden geldiğince durumu idare ediyordum. Aşkımı ona belli etmemek. ve bunu başarmak, beni gururlandırıyordu. İyi birer dost gibiydik ve gün geçtikçe bu dostluğumuz artıyordu.

Beni şaşırtan tek yönü, açık ve korkusuz olmasıydı. Dalgalı bir deniz, ince bir tekne, acı, yalnızlık, bir kadını korkutabilecek bütün bu şeyler, onun üstünde hiçbir etki yapmıyordu bile. Oysaki o, şimdiye dek yaşamın çok başka bir yönünü tanımıştı. Bir kadının yumuşaklığına ve inceliğine sahip olmuş, ateşi, soğuğu, korkuyu yalnız içinde tanımıştı. Ve yine de ben güçlüydüm. O çekiniyordu, korkuyordu, ama yürekliydi. O her zaman güçlü bir ruhtu. Yaşamın özünü içinde toplamış, bakışları kadar sakin ve evrenin durmadan değişen düzeninin sürekliliğinden emindi.

Fırtınalı günler, fırtınalı geceler, okyanusun bizi beyazlığıyla tehdit ettiği birçok günler geçirdik. Ve durmadan kuzeydoğuya doğru sürükleniyorduk. İşte böyle bir fırtınada ve belki de geçirdiğim en korkunç fırtınada, birden başımı rüzgâraltına çevirdim. Neden olduğunu anlamadığım bir rastlantıydı bu. Gördüğüme inanamadım. Uzayda ve zamanda yerimi bulmak istercesine Maud'a baktım. Islak yanakları, uçuşan saçları, cesur kahverengi gözleri, bana gördüğümün doğru olduğunu kanıtlıyordu. Başımı yeniden rüzgâraltına çevirdim. Güneydoğuda siyah, çıplak bir çizgi vardı.

«Maud,» dedim, «Maud...»

Başını çevirip gösterdiğim yöne baktı.

«Alaska olamaz...» diye bağırdı.

«Hayır... olamaz!..» diye yanıtladım. «Yüzme bilir misin?»

Başını salladı.

«Ben de yüzemem...» dedim. «Onun için sahile başka bir yolla gitmemiz gerekir. Belki kayaların arasından sandalı geçirmeyi başarabiliriz. Ama acele etmeliyiz... çok acele etmeliyiz...»

Konuştuğum kadar kendime güvenmediğimi biliyordu. Gözlerimin içine baktı.

«Benim için yaptıklarından dolayı sana teşekkür etmedim... ama...»

Durakladı. Sanki bana teşekkür etmek için en iyi sözcükleri seçiyordu.

«Eee,» dedim sert bir sesle, bana teşekkür etmesinden hoşlanmamıştım.

«Bana yardım etmelisin,» diye gülümsedi.

«Ölmeden önce bana şükranlarını bildirmen için mi?.. Hiç de değil!.. Ölmeyeceğiz... O adaya çıkacağız ve hava kararmadan başımızı emin bir yere sokacağız...»

Büyük bir inatla konuşuyordum, ama söylediklerimin tek sözcüğüne bile inanmıyordum. Korktuğum için yalan söylemiyordum. Yine de hızla yaklaşmakta olduğumuz kayalarda, ölümün bizi beklediğini biliyordum. Yelken açmamız olanaksızdı. Rüzgâr, bizi hemen alabora ederdi. Deniz, bizi yutmak için bekleyen bir canavardı sanki... Üstelik, yelkeni küreklere sarıp denize atmıştım.

Dediğim gibi rüzgâraltında yüz metre kadar ötede beni bekleyen ölümden korkmuyordum. Beni üzen, Maud'un da öleceği idi. Gözlerimin önüne, kayalara bindirişimiz geliyordu. Sağ salim karaya çıkacağımızı düşündüm. Ve inandığımı değil de, inanmak istediğim şeyleri söylemeye çalıştım.

Ölümle karşılaşmadan önce, bir an Maud'u kollarıma almayı düşündüm. Sonra son anı beklemeyi, sonsuzlukta yok olmadan önce ona aşkımı söylemeyi ve birlikte savaşarak ölmeyi düşündüm.

Sandalın dibinde, farkında olmadan birbirimize sokulmuştuk. Eldivenli elini bana doğru uzattığını gördüm. Hiçbir şey söylemeden sonumuzu bekledik. Tam kayalara yaklaşmıştık ki, rüzgârın hafifçe yön değiştirdiğini hissettim. Bir akıntıya kapılıp kayaların arasından sürüklenmeyi umutla bekledim.

«Kurtulacağız!..» dedim, ama bu sözlerim ikimizi de kandıramamıştı.

«Tanrım, kurtulacağız... **kurtulacağız**...» diye bağırdım beş dakika sonra.

«Özür dilerim,» dedim. Belki de gençliğimin ver-

diği heyecanla bağırışım ve yaşama son sarılışımdı bu...

«İçtenliğine inandırdın beni,» diye hafifçe gülümsedi. «Şimdi kurtulacağımızı biliyorum...»

Kayaların ardında bir koyun kumsalını görebiliyordum. Aynı anda kulaklarımıza korkunç bir gürültü geldi. Uzaklarda bir yerde gök gürlemişti. Kayaların arasından hafifçe sıyrıldığımızda, bütün koy ortaya çıktı. Sahil, ayıbalıklarıyla doluydu. Gök gürültüsü sandığım ses, onlardan geliyordu.

«Şimdi gerçekten kurtulduk,» dedim. «Bu ayıbalıklarını avcılardan korumak için çevrede insanlar ve gemiler olmalı... Belki de yakında bir liman vardır...»

Ama kıyıya vurmakta olan dalgaları görünce, «Çok kötü,» dedim. «Çok kötü... Henüz kurtulmuş sayılmayız... Eğer tanrılar bize karşı iyi davranırlarsa, şu önümüzdeki burnu da geçip ayaklarımızı bile ıslatmadan sahile çıkarız...»

Ve tanrılar gerçekten de iyi davrandılar bize... Birinci ve ikinci burunlar, güneybatı rüzgârıyla aynı doğrultudaydı. Onlara oldukça yaklaşmamıza karşın hiçbir şey olmadan ikinci burnu da döndük. Ondan sonra yükselmekte olan deniz, bizi kıyıya kadar götürdü. Denize atmış olduğum kürekleri ve yelkeni içeri alıp kürek çekmeye başladım. Daha güneye ve sonra da batıya inerek rüzgârdan iyice korunan küçücük bir koy buldum.

Burada hiçbir ayıbalığı yoktu. Sandalın altı kumlara değdi, dışarı atlayıp elimi Maud'a uzattım. Bir an sonra da yanımdaydı. Onun elini bıraktığımda büyük bir coşkuyla koluma sarıldı. Düşecek gibiydim. Hareketsizliğin verdiği garip bir etkiydi bu. O kadar uzun süreden beri denizin üstünde sallanıyorduk ki, hareketsizlik, bizi şaşırtmıştı. Kumsalın hareket etmesini, kayaların ise bir geminin duvarları gibi sallanmasını bekliyorduk.

«Oturmalıyım,» dedi Maud sinirle gülerek ve kumsala oturdu.

Sandalı emniyete alıp ben de onun yanına gittim. Uzun zamandan beri denizde oluşumuzun ve karaya açlığımızın sonunda, Gayret Adası'na çıkmıştık.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

«Aptal!» diye bağırdım sinirle.

Kayığı boşaltmış, içindekileri kumsala taşımıştım. Geçici de olsa bir süre yerleşmek niyetindeydim. Kumsalda ağaç dalları vardı. **Hayalet**'ten aldığım kahve kavanozu gözüme çarpınca ateş yakmak geldi aklıma.

«Kafasız budala!..» diye bağırdım yeniden.

Ama Maud, kaşlarını çattı ve sonra neden kendime kafasız budala, diye bağırdığımı sordu.

«Kibrit yok,» diye homurdandım. «Tek bir kibrit bile almamıştım. Şimdi kahve, çorba, çay, ya da başka bir şeyi nasıl yapacağız?..»

«Sopaları birbirine sürterek ateş yakan Crusoe değil miydi?» diye sordu.

«Öyle. Ama ben birçok denizciden bunun hiçbir işe yaramadığını öğrendim,» diye yanıtladım. «Alaska'da ve Sibirya'da bulunmuş bir gazeteci olan Winters'i anımsıyorum. Onunla Bibelot'da karşılaşmıştım. Bize birkaç sopayla nasıl ateş yakmaya çalıştığını anlatmıştı. Çok ilginçti anlattıkları, ama başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Sözlerini şöyle bitirmişti: **Baylar, Güney Denizindeki adalarda yaşayan biri bunu yapabilir, Malayalılar bunu yapabilir, ama inanın bana, beyaz bir adamın yapacağı bir iş değil bu!..**»

«Önemi yok, şimdiye dek onsuz yaşadık,» dedi Maud neşeyle. «Bundan böyle de onsuz yaşamamamız için hiçbir neden yok!»

«Ama şu kahveye bak!..» diye bağırdım. «Üstelik de iyi bir kahve bu... biliyorum... Kurt Larsen'in özel kahvesiydi... Bir de şurada duran güzelim odunlara bak...»

Canımın fena halde kahve istediğini itiraf etmeliyim. Çok geçmeden, Maud'un da çilek ve kiraz gibi şeylere dayanamadığını öğrendim. Üstelik, günlerden beri soğuk yemek yemekten içimiz donmuştu. Sıcak

bir şey bizi kendimize getirirdi. Ama yakınmayı bırakıp yelkenden Maud için bir çadır yapmaya koyuldum.

Bunu kolay bir iş sanmıştım. Küreklerden ve yelken direğinden yararlanabilirdim. Ama bu konuda hiçbir deneyim olmadığı için, her ayrıntı benim için tecrübe, her başarı ise benim için bir keşif oluyordu. Ben daha barınağımızı bitiremeden gün batmıştı. O gece durmadan yağmur yağdı. Ama bütün çadırın içi su dolmuştu.

Ertesi sabah çadırın çevresine derin bir kanal kazdım. Fakat bir saat sonra arkamızdaki kayalıklardan bize doğru esen bir rüzgâr çadırı otuz metre kadar ötemize attı.

Yüzümdeki ifadeye Maud kahkahalarla güldü.

«Rüzgâr kesilir kesilmez sandala binip adanın çevresini dolaşmak istiyorum. Yakınlarda bir yerde bir liman ve insanlar olmalı... Gemiler herhalde o limana yanaşırlar. Bu ayıbalıklarını koruyan bir hükümet olmalı. Ama yola çıkmadan önce seni rahatlatmak istiyorum...»

«Ben de seninle gelmek istiyorum...»

«Burada kalsan iyi olur. Çok yorgunsun. Yaşaman bile bir mucize. Sandalda kürek çekip bu yağmurlu havada yelken açmak, pek de hoş bir şey olmayacak. Senin dinlenmeye ihtiyacın olacak. Burada kalıp dinlenirsen beni sevindirirsin.»

Birden gözleri nemlendi ve başını öne eğdi.

«Seninle gelmeyi yeğ tutardım,» dedi yavaşça. Sesinde yalvaran bir hava vardı.

«Sana yardım edebilirdim,» dedi biraz sonra. «Az da olsa bir yardımım dokunurdu. Eğer senin başına bir şey gelirse burada yalnız kaldığını bir düşün!..»

«Çok dikkatli olacağım,» diye yanıtladım. «Fazla uzağa gitmeyeceğim. Gece olmadan dönerim. Bütün bunlar konuşulduktan sonra artık senin burada kalıp dinlenmen iyi olur sanırım...»

Başını çevirip gözlerimin içine baktı.

«Lütfen, lütfen...» dedi yumuşak bir sesle.

Ona direnebilmek için bütün gücümü kullanıp başımı salladım. Ama o, durmuş, hâlâ gözlerimin içi-

ne bakmaktaydı. Olmaz, demek istedim, ama konuşamadım. Gözleri neşeyle bana baktığı anda, yitirdiğimi biliyordum. Bundan böyle hayır, demem olanaksızdı.

Öğleden sonra rüzgâr dindi. Ertesi sabah yola çıkacaktık. İçeriye karadan gitmemiz söz konusu bile değildi. Tam arkamızda koyun iki yanından dimdik bir duvar gibi kayalar yükseliyordu.

Sabah soğuk, ama sakindi. Erkenden kalkıp sandalı hazırlamaya koyuldum.

«Aptal... budala!..» diye bağırdım birden.

Ama bu kez mutluluğumdan bağırıyordum. Bir an sevincimden kumsalda dans ettim.

Yelkenin altından başını uzattı.

«Ne oldu?..» diye sordu uykulu gözlerle.

«Kahve...» diye bağırdım. «Bir fincan kahveye ne dersin?.. Sıcak... dumanları tüten bir kahveye!..»

«Korkuttun beni...» diye mırıldandı, «Çok hainsin... Burada ben kahvenin varlığını unutabilmek için var gücümle uğraşıyorum, sen ise durmadan aklıma getirip sinirlendiriyorsun...»

«Ne yaptığımı seyret,» dedim.

Kayaların arasındaki çukurlardan birkaç kuru sopa topladım. Bunları üstüste yığdım. Sonra defterimden bir sayfa kopardım, cephane kutusundan bir fişek çıkardım. Çakımla fişeğin tapasını açtım ve içindeki barutu boşalttım. Sonra kapsülü, kayanın üstüne yayılmış olan barutun üstüne koydum. Her şey hazırdı. Maud, çadırdan kafasını çıkarmış, beni seyretmekteydi. Kâğıdı sol elime aldım ve kapsülün üstüne sağ elime aldığım bir taşla vurdum. Barutun üstünden beyaz bir duman çıktı ve sonra alev göründü. Acele davranıp elimdeki kâğıdı tutuşturdum.

Maud, sevinçle ellerini çırptı.

«Promete!..» diye bağırdı.

Ama onun sevincinin farkına varamayacak kadar yaptığım işe dalmıştım. Ateşin sönmemesi için onu dikkatle beslemem gerekiyordu. Sonunda çalıları tutuşturmayı başarmıştım. Bir adaya yalnız başıma atılacağım hesapta yoktu. Bunun için yanıma çaydanlık, ya da herhangi bir kap almamıştım. Sandaldaki suyu boşaltmak için kullandığımız konserve kutusun-

dan yararlandık. Daha sonra yediğimiz konservelerin kutularını atmayarak bir sürü kap biriktirdik.

Suyu ben kaynattım, ama kahveyi Maud yaptı. Ne kadar da güzel olmuştu! Sığır konservesi ve peksimet yiyip su içtik. Kahvaltımız oldukça iyi geçmişti. Sonra ateşin yanına oturup sıcak kahvelerimizi yudumladık ve durumumuzu konuştuk.

Koylardan birinde bir liman bulacağımızdan emindim. Berring Denizindeki limanların böyle koylarda kurulduğunu biliyordum. Ama Maud, ıssız bir adada olduğumuz kanısındaydı. Bunu, belki de beni olasılıkların en kötüsüne şimdiden alıştırmak için yapıyordu. Yine de pek neşeliydi.

«Eğer haklıysan,» dedim, «kış için hazırlanmamız gerekli. Yiyeceğimiz yetişmeyecek. Ama ayıbalıkları var. Bunlar sonbaharda çekilirler. Onun için etimizi şimdiden hazırlamalıyız. Kulübe yapmalı, yeterince odun toplamalıyız. Bir de aydınlatma için ayıbalığı yağı kullanmayı denemeliyiz. Eğer adanın bomboş olduğunu görürsek, yapacak bir sürü işimiz var demektir... ki ben, adanın bomboş olacağını hiç sanmıyorum!..»

Ama Maud haklıydı. Adanın çevresini dolandığımızda, dürbünle koyları teker teker gözden geçirdik. Tek bir insan belirtisi bile yoktu. Yine de Gayret Adası'na gelen ilk insanların biz olmadığını öğrendik. Bizden sonraki ikinci koyda, sandal parçaları vardı. Bir ayıbalığı avcısının sandalıydı bu. Üstünde beyaz boyayla belli belirsiz «Gazelle No. 2» yazılıydı. Uzun süreden beri orada olmalıydı. Çünkü içi yarısına kadar kumla dolmuştu. Sandalda paslı bir tabanca ve kırık bir bıçak buldum.

«Kurtulmuşlar,» dedim neşeyle. Ama içim o kadar rahat değildi. Kemiklerinin kumsalda bir yerde olduğunu düşündüm.

Maud'un böyle şeyler görmesini istemiyordum. Hemen denize açıldık ve adanın kuzeydoğusuna gitmeye başladık. Güneyde hiç bir kumsal yoktu. Öğleden sonra adanın etrafındaki dolaşmamız bitmişti bile. Çevresi, aşağı yukarı yirmi beş mildi. Eni ise iki milden beş mile kadar değişiyordu. Kumsallarda

aşağı yukarı iki yüz bin ayıbalığı olduğunu umuyordum. Adanın en yüksek noktası, kuzeybatıdaydı. Bu yükseklik gittikçe azalıyor ve kuzeydoğuda bir metreye kadar iniyordu. Bizim küçük koyumuz dışındaki öteki kumsallarda yarım mil kadar içeri girilebilirdi. Buralar yosun ve tundrayla yaplıydı.

Gayret Adası'nın sahip olduğu her şey bu kadardı. Kayalık olmayan her yer ıslak ve yumuşaktı. İki yüz bin ayıbalığının yaşadığı, sevimsiz bir yerdi burası. Beni düş kırıklığına hazırlayan Maud, bütün gün oldukça neşeli olmasına karşın koya döndüğümüzde çok üzgündü. Cesurca bunu benden saklamaya çalıştı. Ama ateş yakarken, onun çadırdan gelen hıçkırık seslerini işittim.

Neşeli olma sırası bana gelmişti. Elimden geldiğince bunu başarmaya çalıştım. Sonunda gözleri gülmeye, şarkılar söylemeye başlamıştı. Yatmadan önce bana bir şarkı söyledi. Bana söylediği ilk şarkıydı bu. Ateşin yanına uzanıp onu dinledim. Yaptığı her şey çok zarif ve ustacaydı. Pek gür olmamasına karşın sesi de tatlı ve anlamlıydı.

Ben, hâlâ sandalda uyuyordum. O gece uzun bir süre yıldızları seyrettim ve durumumuzu düşündüm. Bu tür bir sorumluluk, benim için yeni bir şeydi. Kurt Larsen haklıydı. O zamana dek babamın sırtından yaşamıştım ben. Avukatlarım, benim için paramın hesabını tutmuşlardı. Hiçbir sorumluluğum yoktu. Sonra Hayalet'te kendimden sorumlu olmasını öğrendim. Ve şimdi de ömrümde ilk kez başka birinden sorumlu oluyordum. Bu, sorumlulukların en büyüğüydü. Çünkü o, bu dünyada benim sevdiğim tek kadındı.

OTUZUNCU BÖLÜM

Ona boşuna Gayret Adası dememişiz... İki hafta bir kulübe yapmak için uğraştık. Maud, yardım etmek için diretmişti. Onun sertleşmiş, kanayan ellerini görmek, içimi parçalıyordu. Yine de ondan gurur

duyuyordum. Bu nazikçe yetiştirilmiş kadının ağır işler yapması ve bu işleri yaparken bir köylü kadını kadar kuvvet göstermesi, kahramanca bir şeydi. Kulübenin duvarlarına koyduğum taşların çoğunu o topladı. İşi bırakması için ona yalvardığımda, beni işitmezlikten geldi. Sonra daha hafif işler yapmaya başladı. Yemek pişiriyor, çalı çırpı topluyordu.

Kulübenin duvarları kolayca bitti. Çatı sorunuyla karşı karşıya gelene dek hiçbir zorluk çıkmamıştı. Ama çatısız dört duvar ne işe yarardı?.. Acaba bir çatı neden yapılırdı?.. Kürekler bu işe yarayabilirdi. Hiç olmazsa onlar, çatı kirişi olarak kullanılabilirdi. Ama onların üstünü neyle örtecektim?.. Yosun, kullanışlı değildi. Tundra da olmazdı. Yelkene ise sandalda ihtiyacımız vardı, branda da artık su geçiriyordu.

«Winters, kulübesinin çatısını kapatmak için deniz ayılarının derilerini kullanmıştı,» dedim.

«Burada da ayıbalıkları var!..» dedi Maud.

Böylece ertesi gün av başladı. Ateş etmesini bilmiyordum, ama öğrenmeye başladım. Üç ayıbalığı için otuz kurşun harcayınca, daha ben bu işi öğrenmeden cephanemizin tükeneceğini gördüm. Sekiz fişeği ateş yakmak için kullanmıştım. Kutuda ancak yüz kadar fişek kalmıştı.

«Onları sopayla öldürebiliriz,» dedim, ateş etmekten vazgeçerek. Avcıların onları sopayla öldürdüklerini işitmiştim.

«Öyle şirinler ki...» diye karşı çıktı. «Böyle bir şeyi düşünmek bile beni üzüyor... Biliyor musun, çok vahşice bir şey bu... Ateş etmek daha iyiydi...»

«Çatı kapanmalı,» dedim. «Kış geldi sayılır. Onlarınkine karşı bizim yaşamımız söz konusu... Yazık ki yeterince cephanemiz yok. Ama bana kalırsa bu yolla daha az acı çekerler... Zaten bu işi de ben yapacağım...»

«Zaten istediğin de buydu!..» diye söze başladı, sonra birden şaşırarak sustu.

«Şey...» diye söze başladım. «Eğer sen istersen...»

«Peki, ben ne yapacağım?..» diye sözümü kesti. Sesinde, ısrar etmemin ne denli yersiz olduğunu belirten bir yumuşaklık vardı.

«Çalıçırpı toplayıp yemek pişirirsin,» dedim yavaşça.

Başını salladı. «Tek başına böyle bir şey yapmaya kalkman, çok tehlikeli...»

«Biliyorum, biliyorum...» diye devam etti, karşı çıktığını görünce. «Ben, zayıf bir kadınım, ama en küçük bir yardımım bile başının beladan kurtulmasını sağlayabilir belki de...»

«Ya sopayla vurma işi!..» diye sordum.

«Tabii, bunu sen yapacaksın... Ben mutlaka bağırır ve başımı çeviririm...»

«Tehlike çok ciddi...» diye güldüm.

«Ne zaman bakıp ne zaman bakmayacağıma mantığımla karar veririm artık!..» diye yanıtladı.

Ertesi sabah, benimle birlikte gelmesi üstüne yine kavga etmeye başladık. Suda, çevremiz ayıbalıklarıyla sarılıydı. Kumsalda oturanların binlercesinin çıkardığı gürültü yüzünden birbirimizle bağırarak konuşmak zorundaydık.

«Avcıların bunları sopayla öldürdüğünü biliyorum,» dedim, önümdeki kocaman ayıbalığına kuşkuyla bakarak. «Ama acaba bu işi nasıl yapıyorlar?..»

«Hadi gidip tundra toplayıp çatıyı onlarla örtelim,» dedi Maud.

O da benim kadar korkmuştu. Köpeğe benzer ağızları ve iri dişlerini görünce onlardan korkmaya hakkımız vardı.

«Onların her zaman insanlardan korktuklarını sanırdım,» dedim.

«Korkmadıklarını da nereden biliyorum,» diye söylendim kendi kendime biraz sonra. Kıyıya biraz daha yaklaşmıştık. «Belki şu anda cesaretimi toplayıp kıyıya çıksam hepsi kaçacaklar, bir tanesini bile yakalayamayacağım...»

Hâlâ kararsızdım.

«Yaban ördeklerinin yuvalarına giren bir adamı öldürdüklerini işitmiştim,» dedi Maud.

«Yaban ördekleri mi?..»

«Evet, yaban ördekleri. Küçük bir kızken ağabeyim anlatmıştı bunu bana.»

«Ama ben, onları sopayla öldürdüklerinden eminim,» diye direttim.

«Bana kalırsa, tundralardan oldukça iyi bir çatı yapabiliriz,» dedi.

Sözleri beni kızdırmaya başlamıştı. Onun gözünde bir korkak olmayı istemiyordum.

Sandalı kıyıya yanaştırdım ve baş tarafını sahile çektim, karılarının ortasında oturan bir erkek ayıbalığına yaklaştım.

Yanıma kürekçilerin yaralı ayıbalıklarını güvertede öldürdükleri sopalardan birini almıştım. Yarım metre boyunda bir sopaydı bu. Tabii bütün cahilliğimle kıyıda ayıbalığı öldürmek için kullanılan sopaların bir buçuk iki metre boyunda olduklarını tahmin etmemiştim. Ayıbalığıyla aramdaki uzaklık azalıyordu. Ondan üç buçuk metre kadar uzaktaydım.

Yaklaşmaya devam ettim. Her an arkasını dönüp kaçmasını bekliyordum.

Aramızdaki uzaklık iki metreye inince, paniğe kapılmaya başladım. Ya kaçmazsa ne olacaktı?.. Tabii o zaman sopayla ona vuracağım... diye karşılık verdim kendi kendime. Orada onu kaçırmak için değil, öldürmek için bulunduğumu unutmuştum. İşte o anda birden bağırarak üstüme atıldı. Gözleri parlıyordu, ağzını açmıştı. Dişleri bembeyazdı. Geri dönüp kaçanın ben olduğumu hiç utanmadan itiraf ediyorum. Beceriksizce hareket ediyordu, ama oldukça hızlı koşuyordu. Tam bana yetişmişti ki, kendimi sandala dar attım. Kürek çekmeye başladığımda, dişlerini sandala geçirmişti bile. Sandalın ucu, yumurta kabuğu gibi parçalandı. Maud ve ben, şaşkınlık içinde olduğumuz yerde kalakalmıştık

Bir an sonra suya dalmış, sandalın omurgasını ısırarak sarsmaya başlamıştı.

«Tanrım...» dedi Maud. «Geri dönelim!..»

Başımı salladım. «Herkesin yaptığını ben de yapabilirim. Onların bu hayvanları sopayla öldürdüklerini biliyorum. Ama bir daha onları tek başlarınayken yakalayacağım...»

«Keşke böyle bir şey yapmaya kalkmasaydın,» dedi.

«Şimdi bana, **lütfen**... **lütfen**... diye yalvarma!» diye bağırdım öfkeyle.

Sesini çıkarmadı. Onu kırmış olmalıydım.

«Özür dilerim,» dedim, daha doğrusu bağırdım. «Sen istersen geri dönebiliriz. Ama bana sorarsan kalsak daha iyi olur...»

«Yanına bir kadın aldığın için bütün bunların başına geldiğini söyleme şimdi bana...» dedi. Beni bağışladığını anlamıştım.

Sinirlerimi düzeltmek için yirmi-otuz metre kürek çektim, sonra yeniden kıyıya çıktım.

«Dikkatli ol!» diye bağırdı arkamdan.

Başımı salladım ve en yakın gruba saldırmaya hazırlandım. Dişi bir ayıbalığının kafasına nişan alıp ıskalayana dek her şey iyi gitti. Ayıbalığı bağırarak kaçmaya çalıştı. Arkasından koşup bir darbe daha indirdim. Ama yine kafasını ıskalayıp omuzlarına vurmuştum.

«Dikkat et!..» diye Maud'un haykırdığını işittim.

Heyecandan, çevremde olup bitenleri unutmuştum. Arkama döndüğümde, erkek bir ayıbalığının üstüme doğru çullandığını gördüm. Yine sandala koştum. Ama bu kez Maud geriye dönmekten söz etmedi.

«Bana kalırsa dişileri rahat bırakıp yalnız kalmış olanlarına saldırırsan daha iyi olur...» dedi. «Onlar hakkında bir şeyler okuduğumu anımsıyorum. Sanırım Dr. Jordan'ın kitabındaydı. Bunlar, bir hareme sahip olmayacak kadar genç olan ayıbalıkları... Eğer onların nerede olduklarını bulursak...»

«Savaşçı yanın ayaklandı galiba!..» diye güldüm.

«Gerçi bu şirin yaratıkları öldürmek işinden hoşlanmıyorum, ama yenilgiyi en az senin kadar kabul edemediğimi söylemeliyim...»

«Şirin yaratıklar mı!..» dedim sinirle. «Bu canavarlarda hiçbir şirinlik göremiyorum!..»

«Bu senin fikrin,» diye güldü. «Dar görüşlü bir adamsın. Eğer ona bu kadar yaklaşmasaydın...»

«İşte önemli olan da bu!..» diye bağırdım. «Daha uzun bir sopaya ihtiyacım var. **Şu küreği bir deneyeyim hele...**»

«Şimdi,» dedi. «Kaptan Larsen'in ayıbalıklarıyla

dolu kumsala yaptıkları baskını anlatışını anımsıyorum. Ayıbalıklarını küçük sürülere ayırıp onları öldürmeden önce içerilere kadar kovalarlarmış...»

«Bu haremlerden birine çobanlık etmeyi göze alamam,» dedim.

«Ama genç ayıbalıkları var,» dedi. «Dr. Jordan'ın anlattıklarına göre, bunlar haremlerden uzakta dolaşırlarmış...»

«İşte şurada bir tane var,» dedim, denizdeki genç bir ayıbalığını göstererek. «Onu izleyelim bakalım, nereye çıkacak...»

Ayıbalığı doğruca kumsala yüzdü ve iki haremin ortasından karaya çıktı. Haremlerin erkekleri uyarıyormuşçasına sesler çıkardılar, ama ona saldırmadılar. Ayıbalığı, onların arasından içeri doğru gitmeye başladı.

«İşte gidiyor,» diyerek, ben de karaya fırladım. Ama o canavar sürüsünün ortasından geçeceğim aklıma gelince ödüm patladı.

Maud'un da benim peşimden karaya atlamasını şaşkınlıkla izledim.

Kararlı olduğunu belirtircesine başını salladı.

«Evet... ben de seninle geliyorum... Onun için sandalı iyice çek ve bana da bir sopa ver...»

«Geri dönelim,» dedim. «Tundralar işimizi görür sanırım.»

«Hiçbir işimize yaramayacağını biliyorsun... Önden ben mi gideyim?..»

Onunla gurur duyarak küreklerden birini verdim, öbürünü de ben aldım. Sinirlerimiz gergin bir şekilde ilerlemeye başladık. Dişi ayıbalıklarından biri ona doğru yürümeye başlayınca Maud korkuyla bağırdı. Aynı nedenden dolayı ben de bir kez hızlanmak zorunda kaldım. Ama bağırmalarından başka hiçbir zararları dokunmazdı bize. Avcıların şimdiye dek uğramadıkları bir kumsaldı burası. Bu yüzden ayıbalıkları hem yumuşak başlı, hem de korkusuzdular.

Sürünün ortasından geçerken, Maud'un gözlerinin korkuyla açıldığını farkettim. Bağırarak yanıma geldi.

«Çok korkuyorum!..»

Ben korkmuyordum. Ayıbalıklarının sakin durmaları, korkumu biraz azaltmıştı, Maud, titriyordu.

«Hem korkuyorum, hem de korkmuyorum...» dedi, «Huzursuz olan bedenim... ben değil...»

«Sakin ol, sakin ol...» diye onu yatıştırmaya çalıştım. Onu korumak istercesine bir kolumla sarılmıştım.

O anda erkekliğimin bilincine ne denli çabuk vardığını hiç unutmayacağım. Varlığımın en ilkel duyguları uyanmışlardı. Erkek olduğumu duydum. Zayıfların koruyucusu, savaşan bir erkektim ben... Ve her şeyin daha iyisi, daha güzeli, sevdiğim insanı koruyordum. Bana yaslanmıştı. Az sonra titremesi geçti. O anda sürünün en yırtıcı hayvanıyla bile başa çıkabilecek kadar güçlü buldum kendimi.

«Şimdi iyiyim,» dedi. «Hadi artık devam edelim...»

Gücümün onu yatıştırması, ona güven vermesi, içimi sevinçle doldurmuştu. Haremlerin arasından yürürken Kurt Larsen'e ne kadar çok şey borçlu olduğumu düşündüm.

Kumsaldan çeyrek mil kadar içerde genç ayıbalıklarına rastladık. Bekârlıklarından kurtulmak için burada daha güçlenmeyi ve büyümeyi bekliyorlardı.

Ondan sonra her şey çok iyi gitti. Ne yapacağımı ve nasıl yapacağımı iyi biliyor gibiydim. Bağırıp elimdeki küreği savurarak birkaç genç ayıbalığını arkadaşlarından ayırdım. Ne zaman biri kaçıp suya doğru koşmaya başlasa, peşinden gidip onu geri çeviriyordum. Maud da bağırıp çağırarak, elindeki küreği sallayarak sürüyü içeri sürmemize yardım ediyordu. Ama ne zaman yorgun, zayıf ve cılız birini görse onun kaçmasına gözyumduğunun farkındaydım.

«Ne kadar heyecanlı bir şey!..» diye bağırdı. «Galiba biraz oturmak zorundayım...»

Küçük sürüyü (on iki tane vardı) elli metre daha öteye sürdüm. Maud yanıma geldiğinde onları öldürmüş, derilerini yüzmeye başlamıştım bile. Bir saat sonra haremlerin arasından gururla geçiyorduk. Bu işi iki kez yineledik. Sonunda çatı için yeterince deri toplamıştık.

Sandala bindik, yelkeni açtım ve küçük koyumuza geldik.

«Tıpkı eve dönüyormuşuz gibi,» dedi Maud, sahile çıkarken.

Sesi öyle içten, öyle doğaldı ki...

«Bana da sanki hep böyle yaşamışım gibi geliyor... Kitapların dünyası, gerçekten çok bir düşü andırıyor... Yaşamın sanki bütün günlerini böyle mücadele içinde geçirmişim gibi geliyor bana... Sen... sen de bunun bir parçasısın. Sen...»

Kendimi tutmasaydım, cümlemi şöyle bitirecektim, «Benim kadınım, benim arkadaşımsın...»

Ama hemen kendimi tutup cümlemi başka türlü bitirdim. «Zorluklara çok iyi katlanıyorsun!..»

Sesimdeki garipliğin farkına varmıştı.

«Hayır, hayır...» dedi. «Başka bir şey söylüyordun!..»

«Amerikalı Bayan Meynell'in vahşi bir yaşam sürdüğünü ve bunu oldukça iyi başardığını söylüyordum,» dedim.

«Yaa!» dedi. Sesinden düş kırıklığına uğradığını anlamıştım.

«Kadınım...» «Arkadaşım...» sözcükleri bütün gün ve ondan sonraki birçok günler kafamın içinde döndü durdu, ama bir kez bile ağzımdan çıkmadı. Battaniyeyi üstüne örtüşünü, ateşi yakışını, yemeği pişirişini seyrederken, kafamda hep bu sözcükler dolanıp duruyordu. İçimdeki gizli vahşilik, uyanıyor olmalıydı. Çünkü bu eski, ilkel sözcükler, beni heyecanlandırıyordu. O gece uyuyana dek, bunları kendi kendime sayıkladım.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

«Kokacak,» dedim, «ama hiç olmazsa ısıyı içerde, yağmurla karı dışarıda tutar...»

Ayıbalığı derisinden yaptığımız çatıyı inceliyorduk.

«Pek güzel olmadı, ama ihtiyacımızı karşılar ya sen ona bak!..» dedim, onun da bir şeyler söylemesini bekleyerek.

Maud, ellerini çırparak sevincini belirtti.

«Ama içerisi karanlık!» dedi titreyerek.

«Duvarları örerken bir pencere istediğini belirtebilirdin,» dedim. «Senin için yapıldı bu. Bir pencereye ihtiyacın olduğunu görmeliydin!..»

«Açıkça ortada olan şeyleri hiçbir zaman farketmem, biliyor musun?..» diye güldü. «Zaten istediğin zaman bir delik açabilirsin sanırım...»

«Çok doğru, aklıma gelmemişti bu...» dedim. «Ama pencere camı sipariş etmeyi düşündün mü?.. Şirkete bir telefon etsen yeter herhalde!.. Numarası; kırmızı dört dört beş bir'di yanlış anımsamıyorsam. Boyutlarını ve camın cinsini söylemeyi de unutma...»

«Yani,» diye söze başladı.

«Pencere açmayacağız.»

Karanlık, berbat bir yerdi burası. Uygar bir ülkedeki domuzların bile yaşamayacağı bir yerdi. Ama bizim gibi açık bir sandalda yatmanın ne olduğunu bilenler için güzel bir yerdi burası. İçersini ayıbalığı yağı ve pamuklu kumaşlardan yaptığımız fitille ısıttıktan sonra sıra kışlık etimizi bulmaya ve ikinci bir kulübe yapmaya gelmişti. Artık sabahleyin gidip öğleyin bir sandal dolusu ayıbalığı ile dönmek, kolay bir iş olmuştu. Ben ikinci kulübeyi yaparken Maud ayıbalığının etini parçalara ayırıyor, ve onları ateşin dumanında bırakıyordu.

İkinci kulübeyi yapmak, birincisinden kolay olmuştu. Onu, birincisinin yanına yaptığım için yalnız üç duvar gerekliydi. Ama bizim için yine de yorucu olmuştu. Maud'la ben gün doğuşundan hava kararıncaya dek bütün gücümüzle çalışıyor, karanlık basınca da bir hayvan gibi uyuyorduk. Fakat Maud yine de kendisini hiç böyle iyi ve güçlü hissetmediğini söylüyordu. Bunun, kendim için geçerli olduğunu biliyordum. Ama onunki öyle zayıf bir güçtü ki, her an tükenmesinden korkuyordum. Onu sık sık kumların üstüne uzanıp dinlenirken görüyordum. Sonra yine ayağa fırlıyor ve bütün gücüyle çalışmaya başlıyor-

du. Bütün bu gücü nereden bulduğunu merak ediyordum.

«Düşün, bu kışı ne kadar dinlenerek geçireceğiz...» diyordu bana. «Hiçbir şey yapmadan oturmak, bizim için sıkıcı olacak...»

Kulübenin çatısını kapattığımız gece onu da ısıtmaya başladık. Güneydoğudan, kuzeybatıya doğru esen şiddetli bir fırtınanın üçüncü günüydü. Rüzgârdan iyice korunan küçük koyumuz bile dalga içindeydi. Adanın kayalardan oluşan gövdesi, bizi rüzgârdan korumuyordu. Duvarların çökeceğinden endişeliydim. Deri çatımız, rüzgârın her esişinde sallanıyordu. Ama yine de ayıbalığı yağı yanmaya devam ediyor, biz sıcak bir yerde rahatça oturabiliyorduk.

Gerçekten güzel bir geceydi. Soğuk bir kış için kendimizi hazırlamıştık. Ayıbalıkları artık güneye doğru inebilirlerdi. Fırtınalar bizim için korkulu değildi. Kuru bir yerde, sıcacık bir odadaydık. Rüzgârdan korunmakla kalmıyor, yosundan yaptığımız dünyanın en rahat yatakları üstünde oturuyorduk. Bu Maud'un fikriydi ve yosunları o toplamıştı. Bu gece ilk kez bu yatakta uyuyacaktım. Üstelik o yaptığı için daha da tatlı bir uyku uyuyacağımı biliyordum.

Gitmek için ayağa kalktığımda bana şöyle dedi.

«Bir şey olacak... Olmaya başladı bile... Hissediyorum bunu... Bir şey bize doğru, buraya geliyor... Ne olduğunu bilmiyorum, ama geldiğinden eminim...»

«İyi mi, kötü mü?..» diye sordum.

Başını salladı: «Bilmiyorum, ama orada... oralarda bir yerde...»

Eliyle denizi, rüzgârın geldiği yönü gösteriyordu.

«Rüzgârlı bir gece,» diye güldüm. «Ben olaydım böyle bir gecede buraya gelmeye kalkmazdım herhalde!..»

Ona kapıyı açmak için ayağa kalktığımda, «Korkuyor musun?» diye sordum.

Cesurca gözlerimin içine baktı.

«Nasılsın?.. Gerçekten iyi misin?..»

«Hiç bu kadar iyi olmamıştım...» karşılığını verdi.

Gitmeden önce biraz daha konuştuk.

«İyi geceler Maud,» dedim.
«İyi geceler Humphrey,» dedi
Artık birbirimizi küçük adlarımızla çağırmak, pek doğaldı bizim için. O anda onu kollarımın arasına alıp göğsüme bastırabilirdim Başka bir yerde, ait olduğumuz o dünyada olsaydık, bunu mutlaka yapardım. Ama içinde bulunduğumuz durum, bunu engelliyordu
Kulübemde yalnız kaldığımda kendimi çok mutlu hissettim. O zamana dek olmayan bir bağ kurulmuştu aramızda.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

Garip bir duyguyla uyandım. Etrafımda bir şeyin yokluğunu hissettim. Birkaç saniye sonra durumun garipliği geçmişti. Yok olan şey, rüzgârdı. Sinirle uyumuş, yine aynı sinirle uyanmıştım.
Aylardan beri ilk kez kapalı bir yerde, ıslak olmayan battaniyelerin altında rahat bir gece geçirmiştim. Rüzgârın duruşunun üstümdeki etkisini inceledim. Beni mutlu eden, Maud'un elleriyle yaptığı yatağın üstünde yatmaktı. Giyinip kapıyı açtığımda, kıyıya vurmakta olan dalga seslerini işitmiştim. Güzel bir gündü, güneş pırıl pırıldı. Epey uyumuş olmalıydım. İçim enerji doluydu. Gayret Adası'nda uyuyarak yitirdiğim zamanı kazanma hevesi vardı içimde.
Dışarı çıktığımda olduğum yerde donakaldım.
Gözlerime inanamadım. Kumsalda, on beş metre kadar ötede kocaman bir gemi duruyordu. Gözlerimi ovuşturup önümde duran şeye bir kez daha baktım. O mutfağın yapılmasına kendi ellerimle yardım etmiştim. Küpeştenin üstündeki alçak kamara, tanıdık bir şeydi benim için. Hayalet'ti bu...
Nasıl da gelmişti buraya?.. Onu buraya getiren şans mıydı... yazgı mıydı?.. Umudumu yitirdim birden. Kaçmanın olanağı yoktu. Kulübede uyumakta olan Maud'u düşündüm. Onun, «İyi geceler, Humph-

rey,» deyişini anımsadım. Benim kadınımın, benim arkadaşımın sözleri kafamda çınlıyordu. Sonra gözlerimin önünde her şey karardı.

Belki topu topu birkaç saniye geçmişti, ama kendime geldiğimde bana yüzyıllar geçmiş gibi geldi.

Hayalet, oradaydı. Kumsala çıkmıştı. Yelkenleri parçalanmış, kıçına vuran dalgalarla sallanıyordu. Bir şeyler yapmalıydım... bir şeyler yapmalıydım...

Birden, gemide hiçbir şeyin kımıldamadığını farkettim. Bir gece önceki mücadeleden yorgun düştükleri için herkesin uyuduğunu düşündüm. Belki de Maud'la birlikte hâlâ kaçma şansımız vardı... **Onlar** uyanmadan sandalı alıp adanın arka tarafına geçebilir miydik acaba?.. Onu uyandırmalıydım ve bir **an** önce yola koyulmalıydık. Tam kapısını açacağım sırada adanın küçüklüğü geldi aklıma. Burada asla gizlenemezdik. Denize açılınaktan başka çıkar yol kalmamıştı bizim için. Küçük kulübelerimizi, et, yağ, yosun ve odun depolarımızı düşündüm. Kışın denizde o **şiddetli** fırtınalardan asla sağ çıkamazdık...

İşte böylece onun kapısının önünde ne yapacağımı bilemeden durdum. Her şey olanaksızdı... **olanaksızdı**... Bir an içeri girip onu uyurken öldürmek gibi garip bir fikir geçti aklımdan. Sonra daha iyi bir fikirle kafam aydınlandı.

Herkes uyuyordu. Neden gizlice **Hayalet**'in içine girmeyeydim? Kurt Larsen'in yatağının yerini biliyordum. Onu uykusunda öldürebilirdim. Ya ondan **sonra**?.. Neyse... ondan sonra da ne yapacağımızı düşünürdük. O öldükten sonra epey zaman kazanacaktık. Yeni durum ne olursa olsun, bundan daha kötü olamazdı.

Bıçağım belimdeydi. Kulübeye dönüp tabancamı aldım, dolu olduğuna emin olduktan sonra **Hayalet**'e doğru yürüdüm. Belime kadar suya girdikten sonra yukarı tırmandım. Kasaranın kapısı açıktı. Tayfaların soluk alışlarını işitmek için kulak kabarttım. Ama hiç ses gelmiyordu. Başka bir şey geldi aklıma; ya **Hayalet** terkedilmişse?.. Daha dikkatle dinledim. Hiçbir ses yoktu. Yine büyük bir dikkatle merdivenlerden aşağı indim. Artık insanların yaşamadıkları yer-

lere özgü bir koku vardı burada. Ortalık eski giysiler, deniz botları, muşambalar, uzun bir yolculuğun bütün pislikleriyle doluydu.

Güverteye çıktığımda, geminin terkedilmiş olduğuna karar verdim. İçimde bir umut ışığı belirmişti. Daha serinkanlı bir tavırla çevreme göz atınca, sandalların yerinde yeller estiğinin farkına vardım. Avcıların kamarası da aynı masalı anlatıyordu bana... Onlar da büyük bir telâşla eşyalarını toplayıp gemiyi terketmişlerdi.

Hayalet, boştu. Bana ve Maud'a aitti.

Geminin kantinini ve kamaradaki yiyecekleri düşündüm. Hemen koşup Maud'u uyandırmak ve ona güzel bir ziyafet çekmek geldi içimden. Buraya gelirken yaptığım o korkunç plan, artık gerekli değildi. Merdivenlerden sıçraya sıçraya yukarı çıkarken, kafamdaki tek düşünce, ben kahvaltıyı hazırlayana dek Maud'un uyanmamasıydı. Mutfağa doğru ilerlerken, içerdeki nefis yemek kaplarını düşününce büsbütün sevindim. Pupaya tam yaklaşmıştım ki birden onu... Kurt Larsen'i gördüm.

Öyle şaşırmıştım ki ancak iki-üç adım geriledikten sonra kendimi durdurabildim. Merdivenlerde durmuştu. Yalnızca başıyla omuzu görünüyordu. Hiç hareket etmeden olduğu yerden bana bakıyordu.

Titremeye başladım. Midem ağrımaya yüz tutmuştu. Düşeceğimi anlayınca kamaranın duvarına dayandım. Dudaklarım kurumuştu. Konuşacakmışım gibi onları ıslatmak ihtiyacını duydum. Gözlerimi ondan ayıramıyordum.

İkimiz de konuşmadık.

Sessizliğinde ve hareketsizliğinde, tehdit edici bir hava vardı. Ona karşı olan korkum, eskisini de geçerek bütün içimi kaplamıştı.

İkimiz de olduğumuz yerde birbirimizi seyrettik.

Hareket etmek istiyordum, ama umutsuzluk içindeydim. İlk hareketin ondan gelmesini bekledim. Zaman ilerledikçe içinde bulunduğum bu durumun o iri ayıbalığına yaklaşmakta olduğum ana ne kadar benzediğini hissettim. O zaman da içimi öyle bir korku kaplamıştı ki, onu öldürmek için orada bulunduğum

halde, kaçmasını dilemiştim. Belki şimdi de ilk hareketi ben yapmalıydım.

Tabancamı çekip kolumu kaldırdım. Hareket edip merdivenlerden aşağı kaçmaya kalksaydı, onu öldürecektim. Ama hareket etmiyor, öylece bana bakıp duruyordu. Elimde tabanca, ona bakarken yüzünün ne kadar yorgun olduğunu farkettim. Rahatsızdı, avurtları çökmüştü. Kaşları çatıktı. Gözleri bile değişik geldi bana. Bakışlarındaki bir değişiklik değil de, sanki göz sinirlerinin ve göz çevresindeki kasların bozukluğundan ileri gelen bir değişiklikti bu.

Kafam hızla çalışıyor, aklımdan binlerce düşünce geçiyordu. Yine de tetiği çekemedim. Tabancayı indirip kamaranın köşesine gittim. Sinirlerimi biraz yatıştırmak, ona daha yakın olmak için yapmıştım bunu. Tabancayı yine kaldırdım. Şimdi, bir metre kadar ötemde duruyordu. Hiçbir kurtuluş umudu kalmamıştı. Onu vuramamam olanaksızdı. Yine de tetiği çekemedim.

«Eee,» dedi sabırsızca.

Tetiği çekmeye çalıştım, ama boşunaydı. Konuşmaya çalıştım, onu da beceremedim.

«Neden ateş etmiyorsun?» diye sordu.

Boğazımı temizledim, ama yine de bir şey söyleyemedim.

«Hımbıl,» dedi yavaşça, «Yapamazsın bunu. Belki korkmuyorsun, ama bunu yapacak gücün yok. Tutucu ahlakın senden daha güçlü. Seni yetiştiren insanların fikirlerinin tutsağısın. Bütün felsefene ve benim sana öğrettiklerime karşın, silâhsız bir insanı öldürmeni engelliyor bunlar...»

«Biliyorum,» dedim.

«Benim, silahsız bir adamı kolayca öldüreceğimi de biliyorsun...» diye sürdürdü. «Benim ne olduğumu iyi biliyorsun. Kendi ölçülerine göre bir değer verdin bana. Bana yılan, kaplan, köpekbalığı ve canavar dedin. Ama yine de sen küçük bir kuklasın. Bir yılanı, bir köpekbalığını öldürdüğün gibi beni öldüremiyorsun. Çünkü ellerim, ayaklarım ve seninkine benzeyen bir bedenim var. Hah... Senden daha fazlasını beklerdim Hımbıl!..»

Merdivenlerden yukarı çıkıp yanıma geldi.

«Tabancanı indir, sana birkaç şey sormak istiyorum. Ortalığa göz atacak bir fırsat geçmedi elime. Neresi burası?.. Hayalet nerede?.. Nasıl ıslandın?.. Maud... pardon... Bayan Brewster... yoksa ona Bayan Van Weyden mi demeliyim?.. O nerede?..»

Geri çekildim. Onu öldüremeyişime sinirleniyordum. Ama tabancamı indirecek kadar da budala değildim artık. Bana vurmaya kalkmasını bekledim. Böyle bir anda onu öldürebilirdim.

«Burası Gayret Adası,» dedim.

«Hiç böyle bir ada işitmemiştim,» dedi.

«Ona bu adı biz verdik,» dedim.

«Biz mi?.. Biz de kim?»

«Bayan Brewster'le ben! Sizin de gördüğünüz gibi Hayalet kumsalda yatıyor...»

«Burada ayıbalıkları var...» dedi. «Onların seslerine uyandım. Yoksa hâlâ uyuyor olacaktım. Dün gece buraya geldiğimde işittim onların sesini. Bu, rüzgârdan korunan bir kıyıya vardığımın belirtisiydi. Yıllardır aradığım şey bu benim. Kardeşim sayesinde bir servete kondum. Nerede olduğumuzu, koordinatlarımızı biliyor musun?..»

«Hiçbir fikrim yok,» dedim. «Siz daha iyi bilmelisiniz... Son gözlemleriniz neydi?»

Gülümsedi, ama sesini çıkarmadı.

«Adamlarınız nerede?..» diye sordum. «Neden yalnızsınız?»

Soruma yine karşılık vermeyeceğini sanmıştım, ama hiç düşünmeden konuşmaya başladı.

«Kardeşim, kırk sekiz saat beni hapsetti. Yanlış bir şey yapmamıştım. Güvertede yalnızca bir nöbetçi olduğu an kıstırdı beni. Avcılar beni yalnız bıraktılar. Onlara daha çok para önerdi. Gözümün önünde yaptı bunu. Bütün adamlarım bıraktı beni. Böyle yapmaları da umulurdu zaten. Hepsi beni terkedip gittiler. Zafer sırası Ölüm'ündü bu kez. Neyse, o da aileden sayılır...»

«Direkler nasıl kırıldı?» diye sordum.

«Git de şu çımalara bir bak,» dedi mizana direğini göstererek.

«Bıçakla kesilmiş bunlar!» diye bağırdım.

«Tam değil,» diye güldü. «Daha ustaca yapılmış bir iş bu... Dikkatle bak!..»

Baktım. İpler hafif bir rüzgârda hemen kopacak kadar inceltilmişti.

«Aşçıbaşı yaptı bunu,» diye güldü. «Yaparken yakalamadım onu, ama eminim bundan. Benden öc almak için yaptı bunu...»

«Aferin Mugridge!..» diye bağırdım.

«Evet, her şey olup bittikten sonra ben de öyle dedim. İçimden tabii.»

«Ama bütün bunlar olup biterken siz ne yapıyordunuz?» diye sordum.

«Elimden geleni... Hoş, yapılacak fazla bir şey de yoktu ya!»

Thomas Mugridge'nin yaptıklarını incelemeye koyuldum.

«Biraz yatıp güneşleneceğim,» dediğini işittim Kurt Larsen'in. Sesindeki zayıflık beni öylesine şaşırtmıştı ki, başımı çevirip ona baktım. Ellerini sinirle yüzünde dolaştırıyordu. O zamana dek tanıdığım Kurt Larsen'e hiç benzemiyordu.

«Başağrılarınız nasıl?» diye sordum.

«Beni hâlâ rahatsız ediyor...» diye yanıtladı. «İşte şimdi bile başım ağrıyor...»

Güverteye uzandı. Sonra dirseğine dayanarak yan döndü. Bir eliyle de gözlerini güneşten saklıyordu. Olduğum yerde durunuş, merakla ona bakıyordum.

«İşte şimdi istediğin fırsat eline geçti Humbul,» dedi.

«Anlamıyorum,» diye yalan söyledim. Çünkü ne demek istediğini çok iyi biliyordum.

«Beni istediğin yere getirdin,» dedi yavaşça.

«Hiç de değil,» diye yanıt verdim. «Sizin şimdi buradan binlerce mil uzakta olmanızı dilerdim...»

Güldü, ama bir daha konuşmadı.

Yanından geçip kamaraya indim. Kamaranın döşemesindeki kapağı kaldırıp kuşkuyla karanlık depoya baktım. İnmek istiyordum ama kararsızdım. Ya

yatması numara idiyse... Orada bir fare gibi kapana yakalanmak hiç hoş olmayacaktı. Sessizce kapıya gidip dışarı baktım. Bıraktığım yerde yatıyordu. Geri dönüp, döşemedeki kapağı kaldırıp dikkatle depoya indim. Aldığım bütün önlemler gereksizdi. Kollarım konserve ve peksimetle dolu yukarı çıkıp kapağı kapadım.

Kurt Larsen bıraktığım yerde duruyordu. Aklıma parlak bir fikir geldi ve odasına giderek tabancalarını aldım. Gemide başka silah olmadığını anımsıyordum ama yine de öbür üç kamarayı aradım. Sonra kasarayı ve mutfağı dolaşıp bütün bıçakları topladım. Birden aklıma her zaman yanında taşıdığı bıçağı geldi. Yanına gittim, önce yavaşça, sonra bağıra bağıra konuştum. Kımıldamadı. Eğilip cebinden bıçağı aldım. Şimdi daha rahattım artık. Bana saldıracak silahı yoktu. Üstüme yürüse bile elimdeki silahlarla onu yenebilirdim.

Yanıma kahve kabını, kızartma tavasını ve birkaç porseleni alıp Kurt Larsen'i olduğu yerde bırakarak aşağı indim.

Maud, hâlâ uyuyordu. Ateşi yakarak kahvaltıyı hazırladım. İşimi tam bitirmek üzereydim ki, onun uyandığını duydum. Kahveyi koyduğumda kapı açıldı ve içeri girdi.

«Haksızlık ediyorsun!..» dedi bana. «Yemek pişirmek benim görevimdi...»

«Bu kez bağışla,» diye yalvardım.

«Elbette, ama bir daha yapmayacağına söz verirsen!..» diye güldü. «Yoksa pişirdiğim yemeklerden bıktın mı?..»

Neyse ki başını çevirip kumsala bakmamıştı. Durumu öyle ustaca idare ediyordum ki, hiçbir şeyin farkında olmadan porselen fincandan kahvesini içti, kızarmış patates yedi ve peksimetin üstüne marmelât sürdü. Ama bu böyle süremezdi. Şaşırdığını farkettim. Yemek yediği porselen tabağı görmüştü. Kahvaltıyı inceledi, sonra bana baktı ve başını yavaşça kumsala doğru çevirdi.

«Humphrey!» dedi.

Gözleri dehşetle açılmıştı.
«O... o mu?..»
Başımı salladım.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bütün gün Kurt Larsen'in aşağı inmesini bekledik. Dayanabileceğimizin ötesinde bir korkuydu bu, bizim için. Her an birimizin gözleri **Hayalet**'teydi. Ama gelmedi. Ayağa bile kalktığını görmedim.

«Belki de başağrısındandır,» dedim. «Onu güvertede yatarken bırakmıştım. Bütün gece orada kalabilir. Gidip bir bakayım...»

Maud, gözlerimin içine baktı.

«Bir şey yok,» dedim, «Merak etme, tabancayı alırım yanıma. Gemideki bütün silahları topladım...»

«Ama onun kolları, kafası ve korkunç elleri var!.. diye karşı çıktı, «Ah Humphrey... ondan korkuyorum!..» diye bağırdı. «Gitme... lütfen gitme...»

Elini elimin üstüne koydu. Nabzım hızla atmaya başlamıştı. Güzel ve yalnız bir kadın!.. Şu anda ne kadar kadıncaydı... Ayıbalığı sürüsünün ortasında olduğumuz an ona sarıldığım geldi aklıma.

«Korkma, kendimi tehlikeye atmam,» dedim. «Gidip şöyle bir bakacağım...»

Elimi sıktıktan sonra bıraktı.

Güvertede onu bıraktığım yer boştu. Aşağı inmiş olmalıydı.

O gece nöbetleşe uyuduk. Kurt Larsen'in ne yapacağı belli olmazdı. Her şeyi yapacak güçteydi o...

Ertesi gün yine bekledik. Ondan sonraki gün de... Kurt Larsen ortalıkta yoktu.

«Başağrılarından birine yakalanmış olmalı,» dedi Maud, dördüncü gün. «Belki de hastadır... çok hasta... Ölmüş de olabilir!»

«Ya da ölmekte!..» diye ekledi bir an sonra.

«İyi olur!» karşılığını verdim.

«Ama düşün Humphrey, yaşamının son saatlerini geçirmekte olan zavallı bir insan o!..»

«Belki de!..» dedim.

«Evet, belki de...» diye bana hak verdi. «Ama bilmiyoruz. Eğer gerçekten böyleyse çok kötü olur bu... Kendimi asla bağışlamam. Bir şeyler yapmalıyız...»

«Belki de...» diye yineledim.

Kurt Larsen gibi bir yaratığa acıyan bu kadına içimden güldüm.

Benim sessizliğimle yetinmeyecek kadar kararlıydı.

«Gitmelisin Humphrey... Bunun için seni bağışlayabilirim...»

Ayağa kalkıp kumsala çıktım.

«Dikkat et!» diye bağırdı arkamdan.

Tekneye çıktığımda ona el sallayıp güvertede yürüdüm. Kamaranın kapısına geldiğimde seslendim. Kurt Larsen karşılık verdi ve o yukarı çıkarken tabancamı çektim. Onunla konuşurken tabancam elimdeydi, ama o, sanki elimde hiçbir şey yokmuş gibi davrandı. Bıraktığım gibiydi. Yalnızca biraz daha üzgün ve biraz daha sessiz... Birbirimize söylediğimiz birkaç söze konuşma bile denmez. Ne ben ona neden aşağı inmediğini sordum, ne de o benim neden tekneye çıkmadığımı... Başının iyi olduğunu söyledi ve ben de başka bir şey söylemeden onu bıraktım.

Anlattıklarım, Maud'u rahatlatmıştı. Daha sonra mutfaktan çıkan duman, onu daha da neşelendirdi. Birkaç gün mutfaktan çıkan duman devam etti. Hatta kimi zamanlar güvertede dolaştığı bile oluyordu. Ama hepsi bu kadardı. Hiç sahile inmedi. Gece gündüz nöbet tuttuğumuz için bundan emindik. Bir şeyler yapmasını bekliyorduk. Ama onun hareketsizliği bizi rahatsız ediyordu.

Bir hafta geçti. Ondan başka hiçbir şeyle ilgilenmez olmuştuk. Planladığımız birkaç şeyi bile yapmaktan caymıştık.

Bir haftanın sonunda mutfaktan artık duman çıkmaz oldu. Onu güvertede de görmüyorduk. Maud'un üzüldüğünü farkediyordum. Ne de olsa bir kadındı o. Bir zamanlar öldürmeye çalıştığım bu adamın duru-

mu, beni de üzüyordu. Bu kadar yakınında olmamıza karşın bir başına ölüyordu. Haklıydı.

Ait olduğum insanların yasaları, benden daha güçlüydü. Elleri, ayakları, bana benzeyen bir bedeni olması, onu orada bırakmamı engelliyordu.

Bu kez Maud'un beni göndermesini beklemedim. Sütümüzün ve reçelimizin bittiğini bahane edip gemiye çıkacağımı söyledim. Onun korktuğunu hissettim. Süte ve reçele gerek olmadığını söyledi. Tekneye süt ve reçel için çıkmadığımı, benden gizlediği kaygısını gidermek için gittiğimi biliyordu.

Gemiye çıktığımda ayakkabılarımı çıkardım. Bu kez ilk geldiğimdeki gibi bağırmadım. Aşağı indiğimde, kamaranın boş olduğunu gördüm. Odasının kapısı kapalıydı. Önce vurmayı düşündüm, ama sonra caydım. Ses çıkarmamaya çalışarak döşemedeki kapağı kaldırıp yana koydum. Depoya indim ve elime geçirdiğim giysileri yukarı taşıdım.

Yukarı çıktığımda, Kurt Larsen'in odasından sesler geldiğini işittim ve kapıya giderek dinledim. Birden kapının tokmağı döndü. Korkuyla gördüğüm umutsuzluğu, o güne dek kimsede görmemiştim. Kollarını yukarı doğru kaldırarak bağırdı, yumruklarını sıktı, sonra alnını oğuşturdu.

«Tanrım, Tanrım...» diye bağırdı.

Korkunç bir şeydi bu...

Tir tir titriyordum. Alnımda ter damlacıkları belirmişti. Onun kadar güçlü bir adamın böyle acı çekmesinden daha kötü bir şey olamazdı yeryüzünde.

Ama Kurt Larsen kendini tutmasını biliyordu. Bütün vücudu bu mücadeleyle titredi. Çıldırmak üzere olan bir adama benziyordu. Yeniden yumruklarını sıkıp bağırdı, bir iki kez derin derin soluk aldı. Başarmıştı. Eski Kurt Larsen gelmişti yine. Ama yine de hareketlerinde bir zayıflık, bir kararsızlık göze çarpıyordu. Merdivenlere doğru yürüdü ve her zaman yaptığı gibi bir an durdu.

Şimdi yalnızca kendi canım için korkuyordum. Deponun açık kapağı tam önündeydi. Onu görmesiyle benim burada olduğumu keşfedecekti. Bu kadar kor-

kak bir şekilde yakalandığım için kendi kendime kızdım. Yine de vaktim vardı. Kıvrılmış olduğum yerden ayağa kalktım. Ama o ne benim, ne de açık ambar kapağının farkındaydı. Ben daha ne olduğunu kavrayamadan o yürümeye başlamıştı bile. Birden ayağı önündeki ambar kapağının boşluğuna girdi. Şimdi o, yine eski Kurt Larsen olmuştu. Bir kaplan gibi sıçradı ve göğsünün üstüne düştü. Sonra deliğe giren ayağını çekti ve yere yuvarlandı. Yuvarlanırken aşağıdan çıkarmış olduğum giysilere, reçele ve ambar kapağına çarptı.

Yüzünün havası değişmişti. Ben daha ne olduğunu anlamamıştım ki, o hemen ambar kapağını kapadı. O zaman anladım: benim içeride olduğumu sanıyordu. Kördü. Bir yarasa kadar kördü. Beni işitmemesi için dikkatle soluk alarak onu seyrettim. Odasına gitti. Kapı tokmağını önce bulamadı, biraz aradı, buldu ve çevirdi. Bu fırsatı kaçırmamalıydım. Ayak parmaklarımın ucunda yukarı çıktım. Ağır bir bavulu sürükleyerek odasından çıktı ve kapağın üstüne koydu. Bununla da yetinmedi ve getirdiği ikinci bir bavulu birincinin üstüne yerleştirdi. Sonra yerdeki reçeli ve giysileri toplayarak masanın üstüne koydu. Merdivenlerden yukarı çıkmaya başlayınca, ben de kamaranın üstüne çıktım. Kapıya gelince durdu. Boş gözlerle çevresini araştırıyordu. Ondan bir iki metre ötedeydim. Bir an, kendimi görünmeyen bir hayalet gibi hissettim. Elimi salladım, ama hiçbir etkisi olmadı. Ama elimin hareket eden gölgesini hissetmiş olmalıydı. Yüz çizgileri gerildi. Çevresinde bir şeyin hareket ettiğini farketmişti, ama ne olduğunu anlayamıyordu. Elimi durdurdum. Başını öne, arkaya, bir yandan öbür yana hareket ettirdi. Bir güneşe, bir de gölgeye bakıyordu.

Kolumun gölgesini nasıl farkettiğini anlamaya çalıştım. Eğer gözleri tümüyle bozulmadıysa, bunun nedeni apaçık ortadaydı. Yok eğer tümüyle bozulduysa duyarlı teni gölgeyle güneş arasındaki ısı farkını kavramasını sağlıyordu. Ya da kimbilir yakınında bir şeyler olduğunu belki de altıncı duyusu söylüyordu ona.

Gölgenin ne olduğunu anlamak istercesine güverteye çıktı ve ön tarafa doğru yürümeye başladı. Yürüyüşündeki çabukluk ve güven, beni şaşırtmıştı. Yine de hareketlerindeki körlük belli oluyordu.

Başaltında bıraktığım ayakkabılarımı buldu, onları eline alarak mutfağa girdi. Onun ateş yakışını ve kendine yemek pişirişini seyrettim. Sonra yavaşça kamaraya girdim, reçeli ve çamaşırları alıp sessizce mutfağın yanından geçerek aşağı indim.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

«Hayalet'in direklerinin kırılmış olması çok kötü. Oysaki onunla gidebilirdik buradan... sen de öyle düşünmüyor musun Humphrey?..»

Heyecanla ayağa fırladım.

«Acaba, acaba...» diye söylenerek bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladım.

Maud'un gözleri beni seyrettiği sürece büyük bir güvenle ışıldıyordu. Bana güveniyordu; bunu düşünmek bile bana güç katıyordu. Michelet'in sözlerini anımsadım:

«Erkeğe göre kadın, insanlığa göre peygamber gibidir. Zayıf düştüğü anda onun göğsünden alacağı bir öpücükle yeniden güçlenir...»

İlk kez bu sözlerin nefis anlamını kavrıyordum. Neden böyle yaşıyordum ki... Maud benim için bütün bunları ifade ediyordu; cesaretin ve gücün sadık kaynağı idi bu kadın benim için... Ona baktığım, ya da onu düşündüğüm anda bu, yeniden güçlenmem için yeterliydi bile...

«Olabilir... yapılabilir... yapılabilir...» diye düşünüyor ve iddia ediyordum yüksek sesle. «Herkesin yaptığını ben de yapabilirim... İsterse şimdiye dek yapılmamış olsun... yine de yapabilirim...»

«Ne diyorsun Allahaşkına?..» dedi Maud dayanamayarak, «Ne olur söyle; nedir o yapabileceğin?..»

«Yapabiliriz,» diye düzelttim, «Neden olmasın?..

Direkleri Hayalet'e yerleştirip yelken açmaktan başka bir şey kalmıyor ki!..»

«Humphrey!» diye bir çığlık attı.

Tasarım sanki daha şimdiden gerçekleşmiş gibi söylediklerimden dolayı gurur duyuyordum.

«Ama nasıl mümkün olacak bu?» diye sordu.

Yanıtım, «Bilmiyorum,» oldu. «Yalnız, bugünlerde her şeyi yapabileceğimi biliyorum!..»

Gururla ona bakıp gülümsedim — hem de ne gururla... — gözlerini bir an yere indirip sessiz durunca.

«Ama Kaptan Larsen orada,» dedi birden.

«Kör ve yardıma muhtaç!..» diye yanıt verdim, çabucak onu bir saman çöpü gibi kenara atıvermiştim.

«Ama o korkunç elleri!.. Açık ambar kapağından nasıl sıçrayarak kurtulduğunu da biliyorsun!..»

«Sürünerek ondan nasıl korunduğumu da biliyorsun,» dedim neşeyle.

«Ve ayakkabılarını bıraktığını da!..»

«İçlerinde ayaklarım olmadığına göre onların da Kurt Larsen'in elinden kurtulacağını ummazdın herhalde!..»

İkimiz birden güldük ve geri dönüşümüzü sağlayacak planımızı yapmaya ilkin Hayalet'in direklerini nasıl onaracağımızı düşünmekle başladık. Okul zamanında fiziğimin nasıl olduğu geçti gözümün önünden bulanık bir biçimde. Oysaki şimdi, son birkaç ay içinde işe yarar bütün aletleri kullanabilir duruma gelmiştim. Önümüzdeki görevi daha yakından görmek için Hayalet'i gezdiğimizde suda yatmakta olan büyük direklerin beni korkuttuğunu itiraf etmeliyim. İşe nereden başlamalıydık? Hiç olmazsa bir direk ayakta olsaydı! Ama hiçbir şey yoktu. Ayak izlerine bakarak bir adamı izliyor gibiydik. Kaldıraçların mekanik yönünü biliyordum. Yalnız desteği nereden bulacaktım?

Otuz santim çapında, yirmi beş metre boyunda ve en az bin beş yüz kilo ağırlığında ana direk vardı. Bir de daha geniş çapta ve yüz elli iki yüz kilo ağırlığında pruva direği vardı. Ama nereden başlayacak-

tım? Ben gemicilerin «makas» dedikleri düzenekleri düşünürken, Maud sessizce yanımda duruyordu. Gemiciler belki bunları biliyordu ama ben bütün bunları Gayret Adası'nda keşfettim. Serenleri havaya kaldırıp V biçiminde uçlarını birbirinin üstünden geçirince güvertenin üstünde harekete geçecek temel bir nokta elde ettim. Bu yükseğe kaldırıcı palangaya gerektiğinde ikinci bir palanga ekleyebilirdim. Bir de bocurgat sorunu vardı.

Maud bir yol bulduğumu farketmişti.

«Ne yapacaksın?» diye sordu.

«Şuradaki enkazı temizleyeceğim,» diye yanıtladım.

Sözlerimin kararlılığından gurur duydum. «Şu enkazı temizleyeceğim!» Birkaç ay önce Humphrey Van Weyden'in ağzından kesinlikle çıkmayacak sözlerdi bunlar.

Sesimin tonu Maud'u güldürmüştü. Herhangi bir durumdaki saçmalığı hemen sezerdi o. Zaten onun bu sezgisi, dünyaca tanınmış bir eleştirmen yapmıştı onu. Söylediklerini anlatabilen, eleştirisini espri ile verebilen ciddi bir eleştirmen bütün dünyada ün yapabilir. İşte Maud da bunu başarmıştı. Bu bir sezgiydi onda.

Birden eli kayıp elime değdi.

«Özür dilerim,» dedi.

«Gerek yok,» dedim. «Hâlâ bir okul çocuğu gibiyim. Ama gerçekten şu enkazı temizlemeliyiz. Sen de benimle sandala gel, şu işleri bir toparlayalım.»

Ben karmakarışık şeyleri düzeltmeye çalışırken o da sandalı düzgün tutmaya çalışacaktı. Yelkenler, iskotalar, yelken serenleri, halatlar her şey bir ileri bir geri sürüklenmişler ve karmakarışık bir duruma gelmişlerdi. Olabildiğince az şeyi keserek çözüyor, bir düğümü çözerek başka bir düğüme başlıyordum. Çok geçmeden ter içinde kalmıştım.

Yelkenlerden kimilerini kesmek gerekiyordu. Ama hava kararmadan her şeyi çözmüş, kurumaları için güverteye sermiştim. Yemek yemeğe oturduğumuzda ikimiz de çok yorgunduk. Henüz ortada belki bir şey yoktu ama iyi bir iş görmüştük.

Ertesi sabah Maud'un da yardımıyla, direk uçlarını onarmak için Hayalet'e çıktık, sonra da ambara indik. Tam işe başlamıştık ki, çıkardığım sesler Kurt Larsen'in kulağına gitti.

«Merhaba aşağıdakiler!» diye bağırdı açık ambar kapağından.

Sesi, Maud'un yanıma sokulmasına neden oldu. Sanki korunmak istiyordu. Elini koluma koydu.

«Merhaba güvertedeki,» diye karşılık verdim. «Günaydın.»

«Aşağıda ne yapıyorsunuz?» diye sordu. «Gemimi batırmak mı istiyorsunuz?»

«Tam tersi,» diye yanıtladım. «Onu onarıyorum.»

«Neyi onarıyorsunuz?» diye sordu. Sesinde şaşkınlık vardı.

«Direkleri dikmek için hazırlık yapıyorum,» dedim. Sanki yeryüzünün en kolay işi buymuş gibi.

«Anlaşılan artık kendi bacaklarının üstünde durabiliyorsun, Hımbıl!» dediğini işittim. Sonra bir süre başka bir şey söylemedi.

«Ama dediğim gibi Hımbıl,» diye bağırdı. «Bu işi yapamazsın.»

«Yapabilirim,» dedim. «Şimdi yapıyorum zaten.»

«Bu benim gemim. Benim özel malım. Ya bu işi yapınana izin vermezsem?»

«Şunu unutuyorsun,» dedim, «Artık maya dediğin şeyin en büyük parçası sen değilsin. Bir zamanlar, dediğin gibi, beni yutacak güçteydin. Ama işler değişti artık. Şimdi ben seni yutabilirim. Maya bozuldu.»

Bir kahkaha attı. «Görüyorum ki benim felsefemi şimdi bana satıyorsun. Ama beni yanlış değerlendirerek hataya düşme... Kendi iyiliğin için söylüyorum bunu sana!»

«Ne zamandan beri iyiliksever oldun?» diye sordum. «İtiraf et. Benim iyiliğimi düşünerek çelişkiye düşüyorsun.»

Sesimdeki alayı önemsemeyerek yanıt verdi. «Ya şimdi ambarın kapağını kaparsam ne yaparsın? Beni geçen günkü gibi kandıramazsın.»

«Kurt Larsen,» dedim sertçe. Ona ilk kez adıyla

seslenmiştim. «Bana karşı çıkmaya gücü olmayacak bir adama ateş edemem. Bunu sen kanıtladın. Ama şimdi seni uyarıyorum. Bu gerek senin gerekse benim iyiliğim için. Eğer ters bir hareket yaparsan o an seni öldürürüm. Seni şu anda öldürebilirim. Şimdi eğer istersen ambarın kapağını kapatabilirsin.»

«Yine de senin benim gemimle uğraşınanı yasaklıyorum!»

«Bu geminin senin olmasından doğal bir hakkınmış gibi söz ediyorsun. Oysa kimse için doğal hakların varlığını kabul etmezsin. Şimdi benim böyle bir şeyi kabul edeceğimi sanıyor musun?»

Ambarın ağzının altına geldim. Şimdi onu görebiliyordum. Yüzü anlamsızdı. Gözleri boş boş bakıyordu. İnsanın bakmaktan hoşlanmayacağı bir yüzdü bu.

«Nasılsınız Bayan Brewster?» dedi birdenbire.

Şaşırmıştım. Maud o zamana dek hiçbir hareket yapmamış, hiçbir şey söylememişti. Acaba hâlâ biraz görüyor muydu? Yoksa gözleri iyileşmeye mi başlamıştı?

«Nasılsınız Kaptan Larsen?» diye karşılık verdi Maud. «Burada olduğumu nerden bildiniz?»

«Soluk alışınızı duydum tabii. Hımbıl gelişiyor, değil mi?»

«Bilmiyorum,» dedi bana gülümseyerek. «Onu eskiden tanımıyordum.»

«Onu eskiden tanımalıydın öyleyse. Seni bir daha uyarıyorum Hımbıl. Gemimi rahat bırak.»

«Sen de bizim gibi buradan kurtulmak istemiyor musun?» diye sordum.

«Hayır,» diye yanıtladı. «Burada ölmek niyetindeyim.»

«Biz değiliz,» dedim ve yeniden önümdeki işle uğraşmaya başladım.

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

Ertesi gün her şey hazırdı. İki gabya çubuğunu gemiye almaya başladık. Ana gabya çubuğu yirmi beş

metre uzunluğundaydı. Öteki de aşağı yukarı o boydaydı. Bunları vinç direği olarak kullanacaktım. Zor bir işti bu. Bunun bir ucunu ön direğin kırılmış olan dip bölümüne bağlayarak yavaş yavaş çekmeye başladım. Maud da bana yardım ediyordu.

Direğin ucunun bu kadar kolay kalkmasına şaşırmıştık. Oldukça ağırdı. Tabii güçten kazandığımızı, mesafeden yitiriyorduk. Direk hafifçe küpeştenin yanında yükseldi ve yavaş yavaş sudan çıkmaya başladı.

Ama direğin ucu küpeşteyle aynı düzeye geldiğinde her şey birden durdu.

«Tahmin etmeliydim,» dedim sabırsızca, «Şimdi her şeye baştan başlamamız gerekli...»

«Neden direği başaşağı bağlamıyoruz,» dedi Maud.

«Bunu baştan yapmalıydım,» dedim.

Direği yine suya indirdim ve bu kez halatı uçtan daha yukarıya bağladım. Bundan sonra yeniden yukarı çekmeye başladık. Öyle bir noktaya geldi ki, artık çekilmiyordu. Direğin yedi metre kadarı küpeştenin üstüne çıkmıştı. Onu gemiye alamayacak kadar uzaktaydım. Yere oturup ne yapacağımı düşündüm. Uzun sürmedi bu. Neşeyle ayağa fırladım.

«Buldum!..» diye bağırdım. «Halatı, ağırlık merkezine bağlamalı...»

Bütün yaptığım işlere baştan başladım. Ama ağırlık merkezini yanlış hesaplamışım. Maud, umutsuzca bakıyordu. Ama ben güldüm ve bunun önemsiz olduğunu söyledim.

Direği ellerimle tuttum ve küpeştenin üstünden gemiye alabilmek için dengelemeye çalıştım. Hazır olduğumu söylediğim anda Maud'a ipi çekmesini söyledim, ama bütün çabalarıma karşın yeniden suya düştü. Onu yine eski konumuna getirdik. Bu kez aklıma başka bir fikir gelmişti. Gidip calaskarı getirdim.

Bunu tam direğin üst ucuyla küpeşteye bağlıyordum ki, Kurt Larsen yanımıza geldi. Birbirimize yalnızca «Günaydın» dedik. Hiçbir şey göremediği halde

ne yaptığımızı çıkardığımız seslerden izlemeye başladı.

Maud'a işaret verdiğim anda bocurgatı gevşetmesini söyleyerek calaskarı çekmeye başladım. Direk hafifçe yükselmeye başladı ve küpeşteye dik bir duruma geldiği anda dengelendi. O anda Maud'un bocurgatı gevşetmesinin hiçbir gereği olmadığını farkettim. Üstelik tam tersini yapmamız gerekliydi. Calaskarı bağladıktan sonra bocurgata asıldım ve ağır ağır çekerek direği güverteye çıkardım.

Saatime baktım. On iki olmuştu. Sırtım ağrıyordu, çok yorgun ve aç olduğumu hissettim. Bu sabah yaptığımız bütün iş olarak güvertede koca bir kütük yatmaktaydı. İlk kez daha ne kadar çok işi yapmamız gerektiğini farkettim. Ama öğreniyordum, durmadan öğreniyordum... Öğleden sonra çok daha fazla iş çıkarmalıydım. Ve bunu yaptım dal.. Saat birde dinlenmiş ve karnımız doymuş olarak yeniden işe koyulduk.

Bir saat içinde ana gabya direğini güverteye çıkarmıştım. Sonra da işime yarayacak makasları yapmaya koyuldum. İki gabyayı bir araya getirdim, aynı uzunlukta olmadıkları için yerlerini değiştirmek zorunda kaldım. Birleşme noktalarına iki makara koydum. Böylelikle bir palanga elde etmiştim. Her şeyi hazırladıktan sonra uzun kalaslardan oluşturduğum bu palangaları güverteye dikerek dört bir yanlarından halatlarla bağladım. Bocurgata güveniyordum. Çünkü bana hiç ummadığım bir güç kazandırıyordu.

Onları havaya kaldırırken Maud bana yardım etti. Çok geçmeden makaslar havadaydı.

Sonra gemi direklerini yerlerine bağlayan halatları unuttuğumu farkettim. Bu işi de bitirdiğimde, güneş batmaya başlamıştı. Ben bütün bunları yaparken olduğu yerden hiç kımıldamadan ve hiçbir şey söylemeden yalnızca çıkardığımız sesleri dinleyen Kurt Larsen, mutfağa gidip yemeğini hazırlamaya başladı. Sırtım iyice tutulmuştu. Zar zor doğrulabildim ve gururla yaptığım işe baktım. İş, yavaş yavaş elle tutulur, gözle görünür bir duruma gelmeye başlamıştı

artık. Kurduğum makaslarla bir şeyler kaldırmak isteği içindeydim.

«Keşke daha erken olsaydı,» dedim. «Şunun nasıl çalıştığını görmek isterdim...»

«Aceleci olma Humphrey,» dedi Maud. «Daha yarın var... Şimdi ayakta duramayacak kadar yorgunsun...»

«Ya sen!..» dedim, «Sen de çok yorgunsun... Bütün gün çok çalıştın. Seninle kıvanç duyuyorum Maud!..»

«Benden gururlanman için hiçbir neden yok,» karşılığını verdi. «Üstelik ben seninle daha çok gurur duyuyorum...» diye ekledi gözlerimin içine bakarak. Sonra başını öne eğip gülmeye başladı.

«Eğer arkadaşlarımız bizi bu durumda görselerdi...» dedi. «Şu halimize bir bak!.. Ne durumda olduğumuzu hiç farkettin mi?»

«Senin ne durumda olduğunu farkettim,» dedim.

«Tanrım...» diye bağırdı, «Peki... neye benziyorum?..»

«Korkarım ki bir korkuluğa...» diye karşılık verdim. «Şu yırtık pırtık eteklerine bir bak... Ya şu beline... Nasıl da inceldin!.. Sürdürdüğün yaşantıyı kestirmek için insanın Şerlok Holmes olması gerekmez.. Bir de şu şapkan!.. O güzel şiirleri yazan kadının sen olduğunu kimsenin havsalası almaz!..»

Birbirimizle şakalaşmamıza karşın ciddi bir şey vardı bugün aramızda. Bana bakarken gözleri garip bir biçimde ışıldıyordu. Neydi bu?.. Acaba gözlerimiz, söylediklerimizden daha fazla şeyler mi anlatıyordu birbirimize... Ben, bakışlarımın neler söylediğini biliyordum. Çoğu kez ona nasıl baktığımı farketmiş ve gözlerimi ondan kaçırmıştım. Acaba o bunları farketmiş miydi?.. Yoksa onun gözleri de bana aynı şeyi mi söylemek istiyorlardı... O pırıltılı gözler başka ne anlatabilirdi?.. Olmazdı böyle bir şey... olanaksızdı bu!.. Üstelik ben, dileklerimi gözlerimle anlatmaya hiç de alışkın değildim... Ben yalnızca Humphrey Van Weyden... bir kitap kurduydum. Sevmek ve sevilmeyi beklemek, benim için yeterliydi.

Sonra kıyıya çıktık.

«Bütün gün çalıştıktan sonra yatıp şöyle bir uyuyamamamız çok yazık!..» diye yakındım.

«Kör bir adamdan herhangi bir tehlike gelebilir mi?..» diye sordu.

«Ona bir türlü güvenemiyorum ki,» diye direttim. «Hele şimdi kör olunca hiç... Aciz durumda olması, onu daha da tehlikeli yapıyor. Yarın sabah yapacağım ilk işi biliyorum. Doğruca Hayalet'e gidip kıyıdan uzaklaştırarak daha açığa demirleyeceğim. Ve biz her gece sandalla kıyıya döndüğümüzde, Bay Kurt Larsen teknede mahpus kalacak. İşte bu yüzden bu gece, nöbet tutacağımız son gece...»

Ertesi sabah erkenden kalktık. Gün doğarken, kahvaltımızı bitiriyorduk.

«Humphrey!..» diye bağırdığını işittim Maud'un, Ona baktım, yüzü Hayalet'e dönüktü. Gözlerini diktiği yere ben de baktım, fakat olağanüstü hiçbir şey göremedim.

«Makaslar...» dedi titreyen bir sesle.

Onların varlığını unutmuştum. Yeniden baktığımda onların gerçekten de orada olmadığını farkettim.

«Eğer o...» diye mırıldandım hırsla.

Elini elimin üstüne koydu. «Her şeye baştan başlamak zorundasın...»

«Zaten benim kızgınlığım hiçbir şey demek değil... Bir sineği bile ürkütemem ben...» diye güldüm acı acı. «İşin kötüsü de onun bunu bilmesi... Haklısın. Eğer bütün yaptıklarımızı bozduysa, işe başından koyulmaktan başka çıkar yol yok!..»

«Ama bundan sonra gemide nöbet tutacağım,» diye ekledim. «Ve eğer bir şey yapmaya kalkarsa...»

«Fakat ben bütün gece kıyıda bir başıma kalmaya korkarım...» dedi Maud, «Bize dostça davransaydı ve yardım etseydi ne kadar iyi olurdu... Hep birlikte rahat rahat gemide yaşardık!»

«Yaşayacağız!» dedim sertçe. Sevgili makaslarımın tahrip edilmesi beni çok kızdırmıştı. «Yani sen ve ben, bundan böyle gemide yaşayacağız. Dostça, ya da değil!..»

«Çocukça bir şey bu tabii...» diye güldüm bir an

sonra. «Onun böyle şeyler yapması ve benim de böyle sinirlenmem, demek istiyorum...»

Hayalet'e çıkıp yaptıklarını görünce, büsbütün köpürdüm. Makasların hiçbiri yerinde değildi. Halatlar, sağa sola atılmıştı. Onarmak mümkün değildi artık. Birden, aklıma bir şey geldi. Bocurgatın olduğu yere koştum. Onu da kırmıştı. Sonra yan taraflara gittim. Binbir güçlükle denizden çıkardığım direkler ortalıkta yoktu. Onları tutan ipleri bulmuş ve kesmişti.

Maud'un gözlerinden yaşlar akıyordu. Benim için ağladığını biliyordum. Ben de gözyaşlarımı zor tutuyordum. **Hayalet**'i artık eski durumuna nasıl getirecektim?.. İşini iyi becermişti. Güvertenin basamaklarına oturup umutsuzca başımı ellerimin arasına aldım.

«Ölmeyi hak etti artık!..» diye bağırdım, «Tanrı da bunun için beni bağışlar... Ama ne yazık ki onu öldürebilecek kadar güçlü değilim...»

Maud yanımda durmuş, saçlarımı okşamaktaydı.

«Hadi, hadi... üzülme, her şey düzelir. Baştan yaparız...»

Başımı ona dayadım. Yeniden güçlenmiştim. Bu kadın, benim için güç kaynağıydı sanki... Hiç de önemi yoktu artık bu olanların. Yalnızca biraz geç kalacaktık o kadar... Dalgalar direkleri fazla öteye götürmüş olamazdı. Rüzgâr da yoktu. Artık onları arayıp bulmak ve geri getirmekten başka iş yoktu. Üstelik bu, benim için bir ders olmuştu. Başıma ne geleceğini kestirebilirdim bundan böyle... İşi bitirmemizi bekleyip, yaptıklarımızı o zaman bozması, bizim için daha da kötü olurdu.

«İşte, geliyor...» diye fısıldadı Maud.

Başımı kaldırıp baktım. Kıça doğru yürümekteydi.

«Farketmemiş gibi yap,» diye fısıldadım. «Bizim durumumuzu görmeye geliyor. Gördüğümüzü bilmemeli. Bu mutluluğu ona vermeyeceğiz. Ayakkabılarını çıkar ve eline al...»

Sonra bu kör adamla saklambaç oynadık. O ön tarafa gittiğinde biz arkaya kaçıyorduk.

Tekneye çıktığımızı tahmin ediyor olmalıydı.

«Günaydın,» dedi ve kendisine karşılık vermemizi bekledi. Sonra kıç tarafına gelmeye başladı, biz de kaçtık.

«Gemide olduğunuzu biliyorum,» diye bağırdı. Konuştuktan sonra dikkatle çevresini dinlediğini buradan görebiliyordum.

Ancak o hareket edince biz hareket ediyorduk. Umacıdan kaçan çocuklar gibi el ele tutuşmuş, güvertede koşuyorduk. Sonunda Kurt Larsen bizi aramaktan bıktı ve kamarasına indi. Biz de yeniden ayakkabılarımızı giyip sandala indik. Maud'un kahverengi gözlerine baktığımda, onun yaptığı bütün kötülükleri unutmuştum. Şimdi yalnızca onu sevdiğimi ve onun bana verdiği güçle geri dönebileceğimizi düşünüyordum.

OTUZ ALTINCI BÖLÜM

İki gün boyunca Maud'la ben denizde dolanıp kaybolan direkleri aradık. Ancak üçüncü günün sonunda makaslar da dahil her şeyi bulduk. Ne kadar uğraşmıştık!.. İlk günün sonunda bitkin bir durumda ana direği arkamızdan çekerek küçük koyumuza geldik. Bütün bu süre boyunca kürek çektim.

İki gün oldukça tehlikeli yerlerle uğraştıktan sonra gabyaların ikisini bulduk. Ertesi gün umutsuzdum. Ön direği ve iki küçük yan direği buldum. Rüzgâr çıkmıştı. Böylece yelkeni kullanabildim. Ama çok geçmeden dindi ve biz yine kürekleri kullanmak zorunda kaldık. İnsanı yıpratan bir çabaydı bu. Sandala bağladığımız bütün bu ağırlıklarla, kürek çekmek zorlaşıyordu.

Hava kararmaya başladığında, ön taraftan esmeye başlayan rüzgâr işleri daha da zorlaştırdı. Adadan uzaklaşıyorduk. Gücümü yitirene dek kürekle savaştım. Gücünün son sınırlarında çalışan zavallı Maud, arka tarafta yatmaktaydı. Artık kürek çekemiyor-

dum. Şişmiş ellerim kürekleri tutmuyordu. Bileklerim ve kollarım ağrımaya başlamıştı. On ikide yemek yemiş olmama karşın, açlıktan bayılacak durumdaydım.

Kürekleri içeri çekip arka tarafa bağladığımız direkleri tutan ipe uzandım, ama Maud elimi yakaladı.

«Ne yapacaksın?» diye sordu sinirli bir sesle.

«Atacağım onları...»

Elimi sıktı.

«Lütfen yapma!..» dedim. «Hava karardı. Rüzgâr da bizi açığa atıyor...»

«Ama düşün Humphrey. Eğer **Hayalet'i** yürütemezsek, burada yıllarca... belki de ömrümüzün sonuna dek kalabiliriz. Şimdiye dek kimse burayı keşfetmediğine göre, bundan sonra da keşfedecekleri kuşkulu...»

«Kumsalda bulduğumuz sandalı unutuyorsun,» dedim.

«O bir avcı sandalıydı,» diye yanıtladı. «Eğer içindekiler kaçmış olsalardı, buradaki ayıbalıklarını toplayıp zengin olmak için geri dönerlerdi. Onların kaçmadıklarını çok iyi biliyorsun.»

Sustum. Kararsızdım.

«Üstelik,» dedi, «Bu senin fikrindi. Başarıya ulaştığını görmek istiyorum.»

Sonunda beni kandırmanın yolunu bulmuştu.

«Bu gece, ya da yarın... ya da ondan sonraki gün sandalda ölmektense, yıllarca adada yaşamak daha iyi. Bu iş için hazırlıklı değiliz. Yiyeceğimiz, suyumuz, battaniyemiz... hiçbir şeyimiz yok. Battaniyesiz bir gece bile geçiremezsin sen. Bak, şimdiden titremeye başladın...»

«Sinirden,» diye karşılık verdi. «Korkarım ki bütün bunlara karşın direkleri yine de atacaksın...»

«Lütfen... lütfen Humphrey, yapma!..» diye bağırdı bir an sonra.

Tartışma, böylece bitmişti. Sözlerinin üstümde yapacağı etkiyi biliyordu. Bütün gece titredik. Arasıra dalıyordum, ama soğuğun acısından uyanıyordum. Maud'un bunların tümüne nasıl dayandığını bilmiyorum. Bir ara onun elleriyle ayaklarını ısıtmaya çalıştım. Direkleri atmamam için hâlâ yalvarıyordu.

Sabahın üçü olurken bütün vücudu tutuldu. Onu ovuşturduktan sonra biraz kendine gelebildi. Korkmuştum. Kürekleri alıp ona kürek çektirdim. Öylesine zayıftı ki, düşüp bayılacağını sandım.

Gün ağardığında, adamızı görmeye çalıştım. En sonunda on beş mil kadar uzakta küçük siyah bir nokta olarak gördük onu. Dürbünle denize baktım. Güneybatıda suyun üstünde koyu bir çizgi görüyordum. Hızla büyümekteydi.

«Rüzgâr!..» diye bağırdım. Kendi sesimi kendim bile tanıyamamıştım.

Maud yanıt vermeye çalıştı, ama konuşamadı. Dudakları morarmıştı. Kahverengi gözleri ne kadar da cesurca bakıyordu bana...

Ellerini ovuşturup, kollarını aşağı yukarı oynattım. Sonra ayağa kaldırdım. Bana dayanmasaydı, ayakta duracak hali bile yoktu. Birkaç adım atması için zorladım. Sonra da olduğu yerde zıplattım.

«Sen cesur... yiğit bir kadınsın...» dedim canlanmaya başlayınca. «Yürekli bir insan olduğunu biliyor muydun?..»

«Hiç de değildim...» karşılığını verdi. «Sana rastlayana dek hiçbir zaman yürekli olmadım... Beni sen yürekli yaptın...»

«Sana rastlamadan önce ben de yürekli değildim..» dedim.

Gözlerimin içine baktı. Gözlerinde yine pırıltılar uçuşuyordu. Ama yalnızca bir an için... Sonra gülümsedi.

«Bizi böyle yapan nesne olmalı...» dedi. Yanıldığını biliyordum. Onun da bilip bilmediğini merak ettim.

Sandal, artık rüzgârla birlikte hızla adaya ilerliyordu. Öğleden sonra üç buçukta güneybatıdaki buruna gelmiştik. Yalnız aç değil, üstelik susuzduk da... Dudaklarımız kurumuş, çatlamıştı. Sonra rüzgâr yavaş yavaş kesildi. Gece ben yine kürek çekmeye başlamıştım. Sabahın ikisinde, küçük koyumuza gelmiştik. Zorlukla kendimi sürükleyerek aşağı indim. Maud'un da ayakta duracak hali yoktu. Ben de onu taşıyacak güçte değildim. Arkamdan o da kuma atladı.

Biraz dinlenip kendime geldikten sonra omuzlarından tutup onu kulübeye kadar sürükledim.

Ertesi gün çalışmadık. Öğleden sonra üçe kadar uyuduk. Uyandığımda, Maud'un yemek pişirmekte olduğunu gördüm. Onu yeniden dipdiri görmek, harika bir şeydi. İnanılmayacak derecede yaşama bağlıydı.

«Biliyor musun... Sağlığım için Japonya'ya gidiyordum,» dedi.

Yemeğimizi bitirip ateşin önünde oturmuştuk.

«Güçlü bir insan değildim. Hiçbir zaman da olmadım. Doktorlar, bir deniz yolculuğu yapmamı salık verdiler. Ben de en uzununu seçtim...»

«Ne seçtiğini pek bilmiyordun!..» diye güldüm.

«Bu deneyden sonra değişik, ama daha güçlü bir kadın olacağım...» diye yanıt verdi. «Ve umarım, daha iyi bir insan... Hiç olmazsa yaşamı daha çok anlayacağım...»

Sonra hava kararmaya başlayınca, konu Kurt Larsen'in körlüğüne geldi. Bana, burada kalmak ve burada ölmek istediğini söylediğini anlattım.

Onun gibi güçlü, yaşamı seven bir insan bile ölümü kabullendiğine göre, hastalığı körlükten daha ciddi olmalıydı. Korkunç başağrıları vardı. Bunun, beynindeki bir hastalıktan ileri geldiğine karar verdik. Tahminimizden çok daha fazla acı çekiyor olmalıydı.

Ondan söz ederken, Maud'un ona daha çok acıdığını farkettim. Yine de onu çok seviyordum. Çok kadınca bir duyguydu bu... Üstelik duygularında hiçbir yapmacık da yoktu. Onu öldürmek zorunda kalabileceğimi bile kabulleniyordu.

Sabahleyin kahvaltımızı ettik, gün ağardığında da işe koyulduk. Gemiyi tutacak bir demir buldum. Sandala binip koydan açıldım ve bulduğum çapayı denize attım. Çapaya bağlı halatın bir ucunu Hayalet'e bağlamıştım. Rüzgâr yoktu. Çok geçmeden deniz yükseldi ve uskuna yükselmeye başladı. Öğleden sonra, bocurgatı yapmaya başlamıştım bile...

Üç gün bocurgatla uğraştım. Üstelik bu işlerden pek de anlamıyordum. Bir makinecinin birkaç saatte bitireceği işi, üç günde yapmıştım. İlkin kullandığım

aletleri tanıdım. Yaptığım her işi, daha önceden öğrenmek zorundaydım. Sonunda, pek de sağlam olmayan bir bocurgat yapmayı becermiştim. Eskisine pek benzemiyordu, ama yine de işime yarayacaktı.

Yarım günde gabyaları gemiye çıkardım ve makasları yaptım. O gece gemide, yaptığım işin yanında yattım. Kıyıda yalnız kalmayı reddeden Maud, başaltında uyudu. Kurt Larsen başımızda duruyor, benim bocurgatı onarışımı dinliyor ve bambaşka konular açarak bizimle konuşuyordu. İkimiz de yaptığı zarardan söz etmiyorduk. Artık benden gemisini bırakıp gitmemi de istemiyordu. Ama yine de ondan korkuyordum. Kör olmasına karşın bana yaklaşmasına fırsat vermiyordum.

O gece sevgili makaslarımın altında uyurken, güvertede onun ayak sesleriyle uyandım. Yıldızlı bir geceydi ve kımıldayan gövdesini görebiliyordum. Battaniyeyi üstümden atıp, sessizce ardından gittim. Yanına bir bıçak almıştı. Halatları tuttu ve onları bağlamadığımı farketti. Sonra onları kesmek için bıçağını hazırladı.

«Senin yerinde olsam, yapmazdım bunu!..» dedim.

Tabancamın horozunu kaldırışımı işitmiş ve gülmüştü.

«Merhaba Hımbıl,» dedi. «Burada olduğunu biliyordum. Benim kulaklarımı aldatamazsın...»

«Yalan söylüyorsun Kurt Larsen!..» dedim. «Zaten seni öldürmek için bir bahane arıyorum. Hadi devam et... kes!..»

«Beni istediğin zaman öldürebilirsin...» diye homurdandı.

«Hadi öyleyse... kes...» diye tehdit ettim.

«Seni düş kırıklığına uğratmayı yeğlerim,» diye güldü ve aşağı indi.

«Bir şeyler yapmalıyız Humphrey...» dedi Maud, ertesi sabah olayı ona anlattığımda. «Bu adam her şeyi yapabilir... Gemiyi batırabilir... ya da yakabilir... Bunları yapmaması için hiçbir neden yok... Onu hapsetmeliyiz!»

«Evet, ama nasıl,» diye sordum omuzlarımı silke-

rek. «Yanına yaklaşmaya cesaretim yok. Onu kolay kolay öldüremeyeceğimi de biliyor...»

«Bir çözüm yolu olmalı...» diye diretti. «Düşünelim!»

«Tek bir çözümü var,» dedim.

Yerde duran sopayı aldım.

«Bu onu öldürmez... Kendine gelmeden sıkıca bağlarız onu.»

Başını salladı, «Hayır... hayır... olmaz... Daha insancıl bir çözüm bulmalıyız. Bekleyelim.»

Fazla beklemek zorunda kalmadık. Sorun kendiliğinden çözüldü. Sabahleyin birkaç denemeden sonra, direğin ağırlık merkezini buldum ve halatı biraz üstünden bağladım. Maud, bocurgatı çevirmeye başladı. Eğer bocurgat iyi işleseydi, iş zor olmayacaktı. Ama ben bütün gücümü kullanarak ona yardım ediyordum. Sık sık dinlenmem gerekiyordu. Aslında çalıştığımızdan daha uzun bir süre dinleniyordum. Maud kimi zaman bir eliyle bocurgatı çeviriyor, bir eliyle de bana yardım ediyordu.

Bir saatin sonunda artık dayanacak gücüm kalmamıştı. Yine de direği güverteye almayı başaramamıştık. Direğin ucu, küpeşteye dayanıyordu. Alt tarafı ise, hâlâ sudaydı. Yaptığım makaslar çok kısaydı. Her şeyi boşuna yapmıştım. Ama eskisi gibi umutsuzluğa kapılmadım bu kez... Kendime güvenim artmıştı. Bunun bir yolu olmalıydı. Şimdi düşünüp onu bulmalıydım.

Ben düşünürken Kurt Larsen güverteye çıktı. Durumunda bir gariplik olduğunu hemen farketmiştik. Hareketlerindeki zayıflık ve kararsızlık, daha belirgindi. Eliyle alnını ovuşturuyordu. Bir an düşecek gibi oldu, sonra kendine geldi. Ama çok geçmeden güvertenin üstüne yığılıp kaldı.

«Krizlerden biri geldi,» diye fısıldadım Maud'a.

Başını salladı. Ona daha çok acımaya başlamıştı.

Yanına gittik. Kendinde değildi, zorlukla soluk alıyordu. Maud başını kaldırdı ve bana gidip kamaradan bir yastık getirmemi söyledi. Yastıkla birlikte birkaç battaniye de getirdim ve onu rahatlattık. Nabzına baktım, normaldi. Bu, beni şaşırttı.

«Ya numara yapıyorsa?..» diye sordum.

Maud başını salladı. Bana kızmıştı. Ama o anda elimde durmakta olan bileği birden hareket etti ve sıkıca elimi kavradı. Korkuyla bağırdım. Yüzüne baktım. Utkun bir hava vardı. Sonra öbür eli, beni kavradı.

Bileğimi bırakmıştı, ama öbür eli, iki kolumu birden tutuyordu. Kımıldayamıyordum. Serbest kalan eliyle boynumu aradı. Neden onun korkunç kollarına bu denli yaklaşmıştım ki?.. Boynumda başka eller hissettim. Bunlar, Maud'un elleriydi. Umutsuzca boğazımı sıkmakta olan parmakları engellemeye çalışıyordu. Birden, onun bağırdığını işittim. Korkulu ve umudunu yitirmiş bir kadının bağırışıydı bu. Bu çığlığı daha önce, **Martinez** batarken işitmiştim.

Yüzüm göğsüne dayalı olduğu için hiçbir şey göremiyordum. Maud'un güvertede koştuğunu işittim. Her şey çabucak olup bitiyordu. Henüz kendimdeydim. O anda beni sıkıca tutmakta olan adamın gücünün azaldığını hissettim. Bütün ağırlığım onun üstündeydi. Soluğu kesildi ve garip bir ses çıkardı. Boğazımı tutmakta olan eli gevşedi. Soluk aldım. Sonra yeniden boğazımı sıktı. O korkunç istenci tükenmekte olan gücünü yenemiyordu. Bayılmaktaydı.

Son bir güçle boğazımı sıkmaya başladığında Maud'un ayak sesleri yine işitildi ve boğazımı bıraktı. Güvertede yuvarlandım. Maud bembeyaz olmuş, korkuyla bana bakmaktaydı. Elindeki sopa gözüme çarptı ve yüreğim sevinçle doldu. Gerçekten de benim kadınım, benim arkadaşımdı o. İçinde yetiştiği kültürü unutmuş, benimle aynı safta ilkel yollardan savaşıyordu.

«Sevgili kadın!..» diye bağırdım, ayağa kalkarak.

Bir an sonra kollarının arasında hüngür hüngür ağlıyordu. Güneşin altında pırıl pırıl parlayan ve benim için dünyanın bütün hazinelerinden daha değerli olan saçlarına baktım. Başımı eğip, hafifçe onun saçlarını öptüm. Ama o, bunu farketmemişti bile.

Ne de olsa bir kadındı o ve şimdi tehlike geçtikten sonra koruyucusunun kollarında ağlıyordu. Onun babası, ya da kardeşi olsaydım, durum daha da fark-

lı olmayacaktı. Üstelik şimdi ona açılmanın zamanı değildi. Ona hissettirmeden başımı eğip bir kez daha öptüm.

«Bu seferki şiddetli bir krizdi,» dedim. «Onu kör yapan kriz kadar şiddetliydi.»

Maud onun yastığını düzeltmekteydi.

«Hayır,» dedim, «henüz değil. Şimdi onu kuvvetsiz yakaladım ve böyle kalacak. Bundan sonra kamarada kalacağız. Kurt Larsen ise kasarada.»

Onu omuzlarından tutup merdivenlere doğru sürükledim. İsteğim üzerine Maud bir ip getirdi. İpi omuzlarından geçirdim. Eşiğe kadar sürüklemiştim onu. Maud'un yardımıyla içeriye taşıyıp alt yataklardan birine yatırdık.

Ama yapacağımız şeylerin hepsi bu kadar değildi. Odasında gördüğüm ve tayfaları cezalandırmak için kullandığı kelepçeleri anımsadım. Yanından ayrıldığımızda ellerine ve ayaklarına kelepçe takmıştık. Günlerden sonra ilk kez rahatça bir soluk aldım. Güverteye çıktığımda kendimde garip bir hafiflik duydum. Omuzlarımdan ağır bir yük kalkmış gibiydi. Maud ile daha da yakınlaşmış olduğumuzu da hissettim. Yan yana güvertede yürürken bunu onun da farkedip farketmediğini düşündüm.

OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM

Bir an önce **Hayalet**'e taşınıp bütün kamaralarını işgal ettik ve yemeğimizi mutfakta pişirmeye başladık. Kurt Larsen'i tam zamanında hapsetmiştik. Çünkü güzel havalar bitmiş fırtına başlamıştı. Pek rahattık. Makaslar ve asılı duran direkler yakında buradan ayrılacağımızı anımsatıyordu bize.

Kurt Larsen'i bağlayabilmiştik ama şu anda bizim için hiç de tehlikeli olabilecek bir durumda değildi. Birinci krizde olduğu gibi ikinci krizden sonra hastalığı artmıştı. Öğleden sonra Maud onun kendine gelmekte olduğunu hissetti. Konuşmaya çalıştı ama hiç-

bir yanıt alamadı. Acı içinde kıpırdanmadan yatmaktaydı. Birden rahatsız olmuşçasına başının altında duran yastığı çekti ve aynı anda da konuştuklarımızı işitip bize karşılık verdi.

Yastığı sağ kulağının üstüne koyup beni işitip işitmediğini sordum. Sesini çıkarmadı. Sonra yastığı çekip aynı soruyu yinelediğimde işittiğini söyledi.

Sağ kulağının işitmediğinin farkında mısın?» dedim.

«Evet,» diye yanıtladı alçak bir sesle. «Daha da kötüsü, bütün sağ tarafım tutulmuş gibi. Hiçbir şey duymuyor, kolumu, ya da bacağımı oynatamıyorum.»

«Yine numara mı yapıyorsun?» diye sordum kızgınlıkla.

Başını salladı. Ağzı garip bir biçimde kıvrılarak gülümsedi. Yüzünün yalnızca sol tarafı oynamıştı.

«O Kurdun son oyunuydu,» dedi. «Felç oldum. Bir daha hiçbir zaman yürüyemeyeceğim. Yalnızca öbür dünyada...»

Battaniyenin altında hareket eden dizine kuşkuyla baktım.

«Çok yazık,» diye sürdürdü. «Önce senin işini bitirmek isterdim Hımbıl. Daha çok zamanım olduğunu sanıyordum.»

«Ama neden?» diye sordum. Hem korkuyor, hem de merak ediyordum.

Çarpık çarpık gülümsedi.

«Yalnızca yaşamak için. Yaşamak ve mayanın son görevini yerine getirmek için. Yani seni yutmak için. Ama bu şekilde ölmek...»

Omuzlarını silkti, daha doğrusu silkmeye çalıştı. Çünkü yalnızca sol omuzu kıpırdadı. Gülüşü gibi omuzları da çarpıktı.

«Ama nasıl oldu bu?» diye sordum. «Hastalığının nedeni nedir?»

«Beyin,» diye yanıtladı hemen. «O allahın belası başağrıları neden oldu buna. Yaşamım boyunca hiç hastalanmamıştım. Beynime bir şey oldu. Kanser, bir tümör ya da bu türden bir şey İnsanı mahveden

bir şey... Sinir merkezlerine saldırıyor, onları yavaş yavaş yiyor.»

«Hareket merkezlerini de,» dedim.

«Öyle görünüyor. İşin kötüsü bütün bu olanların bilincinde olarak dünya ile aramdaki bağlantının parça parça koptuğunu görerek burada yatmam. Göremiyorum. Duyma ve hissetme duygularım da yavaş yavaş terkediyor beni. Böyle giderse yakında konuşamayacağım da. Ama bütün bu süre içinde yaşayacağım, ne var ki güçsüz olarak...»

Daha fazla konuşmak istemediğini belirtmek için sağ kulağını yastığa koydu.

Maud ile birlikte yeniden işimize döndük. Onun bu kötü yazgısı ikimizi de üzmüştü. Onu rahatsız etmek istemiyorcasına yalnızca fısıldayarak konuştuk.

«Kelepçeleri çıkarabilirsiniz,» dedi o gece. Nasıl olduğunu öğrenmek için yanına gitmiştik. «Artık felçli bir adamım. Yakında yatmaktan vücudumda yaralar açılacaktır.»

Çarpık çarpık gülümsedi, ve Maud dehşetle açılmış olan gözlerini ondan uzaklaştırmak zorunda kaldı.

«Ağzının çarpık olduğunu biliyor musun?» diye sordum. Maud'un deminki davranışı için bir açıklama yapmak zorunda kalacağını biliyor ve onu kurtarmak istiyordum.

«Öyleyse bir daha gülümsemeyeyim,» dedi sakin bir sesle. «Durumumda bir gariplik olduğunu seziyordum. Sağ yanağım dünden beri uyuşuk. Evet, üç günden beri bunun belirtileri vardı. Kimi zaman kolum, kimi zaman da ayağım uyuşuyordu.»

«Demek çarpık gülümsüyorum ha?» dedi bir süre sonra. «Öyleyse bundan sonra içimden gülümserim. Ruhumla gülümserim. Örneğin şimdi gülümsüyorum.»

Birkaç dakika bu düşünceyle eğlenerek sessizce yattı.

Hâlâ o eski Kurt Larsen'di. Yenilmeyen, güçlü Kurt Larsen, bir zamanlar çok güzel olan bu vücudun derinliklerinde tutsaktı. Şimdi onu eziyor, ruhunu karanlığa ve sessizliğe gömüyor, hareket dolu dünya-

sından onu koparıyordu. Onun için «Yapmak» diye bir eylem yoktu artık. «Var olmak» ona kalan tek şeydi. Kımıldamadan yalnızca var olmak... O ölümü böyle tanımlardı. İstemek ama yapamamak. Her zamanki kadar canlı olan ruhunda düşünmek, ama bedence ölmek...

Kelepçeleri çıkarmıştım ama kendimizi bu yeni duruma alıştıramıyorduk. Mantığımız buna karşı çıkıyordu. Bizim için o, güç dolu bir insandı. Onun bir an sonra ne yapacağını bilemiyorduk. Edindiğimiz deneyler, başka bir şey düşünmemizi engelliyordu. Kaygı içinde çalışmaya başladık.

Makasların kısalığından doğan sorunu çözmüştüm. Yaptığım yeni bir düzenle direğin alt ucunu küpeşteden aşırtarak güverteye indirmiştim. Sonra, makasları kullanarak ana sereni güverteye çektim. Otuz metre uzunlukta olması direği sallayacak kadar bir yükseklik sağlayacaktı. Makasa bağladığım ikinci bir halat yardımıyla sereni dik bir duruma getirdim, sonra da ucunu güverteye indirdim. Serenin ucuna makaralardan birini bağlamıştım. Böylece istediğim zaman direğin ucunu indirip kaldırabilecektim.

Kuşkusuz, bütün bunları yapıp bitirmem benim iki günümü almıştı. Ve ancak üçüncü günün sabahı deliğe uyması için direğin ucunu yontmaya başlayabildim. Bu işte oldukça beceriksizdim. Direğin ucu dev bir fare burnuna dönmüştü. Ama sonunda yerine girdi.

«Olacak, biliyorum olacak,» diye bağırdım.

«Dr. Jordan'ın **Son Hakikat** deneyini biliyor musun?» diye sordu, Maud.

Başımı salladım ve boynumdan içeri kaçmış olan tahta parçalarını temizlemeye başladım.

«Deney şudur: **«Bunu çalıştırabilir miyiz? Yaşamlarımız pahasına bile olsa bunlara güvenebilir miyiz?»**

«O senin çok sevdiğin insanlardan biridir,» dedim.

«Eski tapınağını yıktırıp Napolyon ve Sezar ve onların adamlarını dışarı attığım zaman yeni bir ta-

pınak yaptırdım,» dedi. «İçine ilk aldığım kimse de Dr. Jordan'dı.»

«Modern bir kahraman.»

«Modern olduğu için daha da büyük bir kahraman,» dedi. «Eski dünyanın kahramanları nasıl bizimkilerle boy ölçüşmeye kalkabilir?»

Başımı salladım. Bazı şeylerde birbirimize çok benziyorduk. Yaşam üzerine görüşlerimiz birbirine çok yakındı.

«Bir eleştirmen çifti olarak çok iyi anlaşıyoruz,» diye güldüm.

«Bir gemi mühendisi ve yapıcısı olarak da,» diye karşılık verdi.

Ne yazık ki o günlerde gülmeye pek zamanımız yoktu. Bir yandan işimizle öte yandan Kurt Larsen'le uğraşmak zorundaydık.

Bir kriz daha geçirdi. Sesini yitirmiş ya da yitirmek üzereydi. Konuşurken sesi bir yükseliyor bir alçalıyordu. Bazen düzeliyor, eskisi gibi normal konuşuyordu. Sonra birden söylediği cümlenin ortasındayken sesi kendisini bırakıyor ve saatlerce düzelmesini bekliyordu. Başının çok ağrıdığından yakınıyordu. İşte bu durumdayken sesini büsbütün yitirince bizimle nasıl bağlantı kuracağını kararlaştırdı. Bir kez elimizi sıkması «Evet», iki kez sıkması «Hayır» anlamına gelecekti. Bunu ayarladığımız iyi olmuştu. Çünkü o gün akşama doğru sesi tümüyle kesildi. Ondan sonra soru sorduğumuzda elimizi sıkarak yanıt veriyor, bir şeyler söylemek istediğinde sol eline aldığı bir kalemle bir kâğıdın üstüne yazıyordu.

Karakış üstümüze çökmüştü. Sert bir rüzgâr ortalığı kasıp kavuruyor, durmadan yağmur ya da kar yağıyordu. Ayıbalıkları güneye doğru yapacakları göçlerine başlamışlardı. Ada şimdi bomboş kalmıştı. Durmadan çalışıyordum. Kötü havaya ve beni en çok etkileyen rüzgâra karşın bütün gün güvertede geminin onarımını sürdürüyordum.

Makasları kaldırıp sonra da onlara tırmanarak halatlara uzanmayı keşfetmek benim için çok yararlı olmuştu. Güvertenin üstünde dik duran direğin üst kısmına istiralyaları, yelken halatlarını bağladım.

Yine her zamanki gibi, bu kolay işler benim tam iki günümü almıştı. Hâlâ yapacak bir sürü şey vardı. Örneğin yelkenlerin yeni baştan yapılmaları gerekti.

Ben direkle uğraşırken Maud yırtık yelkenleri dikiyordu. Her an elindeki işi bırakıp benim yardımıma koşmaya hazırdı. Yelken ağır ve kabaydı. Üç köşeli yelken iğnesiyle dikiyor, su toplamış ellerine karşın bu işi kahramanca yürütüyordu. Yemek pişirme ve hasta adama bakma da onun görevleri arasındaydı.

«Direği bugün dikeceğime bahse girerim,» dedim, cuma sabahı.

Bunu denemek için her şey hazırdı. Bocurgatı kullanarak direği yükseğe kaldırdım. Sonra halatlarla bağladım ve makasları da kullanarak direği dikey duruma getirdim.

Maud bocurgatı çevirmeyi bırakmış neşeyle ellerini çırpıyordu.

«Oldu, oldu! Canımızı bunlara emanet edeceğiz.»

Sonra birden yüzü asıldı.

«Deliğin üstüne gelmemiş,» dedi. «Şimdi baştan mı başlayacaksın?»

Kendimden emin bir tavırla gülümsedim, halatlardan birini gevşetip öbürünü çekerek direği güvertenin ortasına getirdim. Hâlâ deliğin üstünde değildi. Yüzü yine asıldı, ben yine kendimden emin bir tavırla gülümsedim. Makasları kullanarak direğin ucunu güvertedeki deliğin tam üstüne getirdim. Sonra direği alçaltmak için Maud'a ne yapacağını söyledim ve ambara inerek direğin geçeceği deliğin altına gittim.

Maud'a seslendim... direk ağır ağır hareket etmeye ve delikten içeri girmeye başladı. Ama aşağıya inerken yavaşça dönmüş ve köşeleri deliğin köşelerine tam gelmemişti. Bir an kararsızlık geçirdim. Maud'a direği indirmesini söyledim. Güverteye çıktım ve halatı gererek direği hafifçe döndürdüm. Sonra Maud yeniden direği indirmeye başladı. Bu kez direğin köşeleri, deliğin köşelerine tam gelmişti. Direk dikilmişti.

Başarmıştık. Onu aşağıya çağırdım. Fenerin sarı ışığında yaptığımız işe baktık. Sonra göz göze geldik

ve ellerimiz birleşti. İkimizin de gözlerinden sevinç gözyaşları akmaktaydı.

«Ne kadar da kolay başardık,» dedim. «Her şeyi önceden hazırlamamız iyi oldu.»

«O koca direği dikebildiğimize hâlâ inanamıyorum,» dedi Maud. «Onu sudan çıkardın, güverteye aldın ve yerine yerleştirdin. Titan'ın görevlerinden biriydi bu.»

«Birçok şeyleri keşfetmek zorunda kaldım,» dedim ve havayı koklamaya başladım.

«Bir şey yanıyor,» diye bağırdı Maud.

İkimiz de merdivene atıldık. Onu geride bırakıp güverteye çıktım. Kasaradan duman çıkmaktaydı.

«Kurt daha ölmedi,» diye mırıldandım kendi kendime ve dumanın içine daldım.

Göz gözü görmüyordu. Kurt Larsen'den öylesine korkuyordum ki onun her an üstüme atılmasını bekledim. Bir an duraksadım ve buradan bir an önce kaçmayı düşündüm. Sonra aklıma Maud geldi. Fenerin sarı ışığında neşeyle parlayan kahverengi gözleri, gözümün önündeydi sanki.

Kurt Larsen'in yatağına vardığımda boğulmak üzereydim. Elimi uzattım onun elini yakaladım. Onu bıraktığımız yerde kalıp gibi yatmaktaydı. Elimi hissedince kımıldadı. Elimle battaniyeleri yokladım. Hiçbir ateş belirtisi, hiçbir sıcaklık yoktu. Birden kendimi yitirip, deli gibi kasarada dolaşmaya başladım. Masaya çarpmam beni kendime getirdi. Hasta bir adamın ancak yatağının çevresinde yangın çıkartabileceğini düşündüm.

Yeniden Kurt Larsen'in yanına gittim. Orada Maud'la karşılaştım. Onun içeriye girdiğini farketmemiştim.

«Güverteye çık!» diye emrettim.

«Ama Humphrey...» diye bana karşı çıkmaya hazırlandı.

«Lütfen, lütfen,» diye bağırdım telaşla.

Kapıya doğru gitmeye başladığını hissettim. Ama kapıyı bulabileceğinden emin değildim. Onun ardı sıra merdivenlere kadar gittim. Orada dururken bağırdığını işittim.

«Humphrey, kayboldum!»

Onu yatağın yanındaki duvarın dibinde buldum. Merdivenlere sürükledim. Temiz hava ikimize de iyi gelmişti. Maud yarı baygındı. Onu güverteye yatırıp yeniden aşağıya indim.

Dumanın çıktığı yer Kurt Larsen'e çok yakın olmalıydı. Kafam bu fikre takıldığı için doğru onun yatağına gittim. Battaniyenin içine elimi soktuğumda sıcak bir şey elime değdi. Acıyla çektim elimi. Sonra ne yaptığını anladım. Tahtaların aralığından ranzanın üst tarafındaki yağı tutuşturmuştu. Sol eli hâlâ bunu yapabilecek güçteydi. Nemli saman yatak alev almamış için için yanıyordu.

Yatağı ranzadan aşağıya attığımda, ikiye ayrıldı ve alev alev yanmaya başladı. Yanan otları vurarak söndürdüm ve biraz temiz hava almak için kapıya koştum.

Kasaranın döşemesinde duran yatağı söndürmek için birkaç kova su yetti. On dakika sonra, duman iyice dışarı çıkınca, Maud'un aşağıya inmesine izin verdim. Kurt Larsen kendinde değildi. Temiz hava çok geçmeden onu da kendine getirdi. İşaret ederek kâğıtla kalem istedi.

«Lütfen sözümü kesmeyin,» diye yazdı. «Şu anda gülümsüyorum!»

«Hâlâ o mayanın bir parçasıyım, görüyorsunuz,» diye yazdı az sonra.

«Ama çok önemsiz bir parça olman beni sevindiriyor,» dedim.

«Yine de teşekkür ederim,» diye yazdı. «Ama düşün, ölmeden önce ne kadar küçüleceğim.»

«Hâlâ aklım başımda,» diye yazdı son olarak. «Şimdiye dek hiç bu kadar aklım başımda olmamıştı. Hiçbir şey beni rahatsız etmiyor. Kendimi tümüyle burada hissediyorum.»

Mezardan gönderilen bir mesaj gibiydi bu. Bu adamın vücudu onun için bir türbe olmuştu sanki. Ve bu garip mezar içinde, ruhu canlıydı ve dolaşıyordu. Aramızdaki bağlantı kopana dek yaşamayı sürdürecekti. Ama ondan sonra daha ne kadar yaşayacağını kim bilebilirdi?

OTUZ SEKİZİNCİ BÖLÜM

«Sanırım sol tarafım da uyuşuyor,» diye yazdı Kurt Larsen ertesi sabah. «Elimi zorla kımıldatabiliyorum. Daha hızlı konuşmanız gerek. Herhalde son satırlarımı yazıyorum.»

«Acı çekiyor musun?» diye sordum.

Soruyu bir kez daha yineleyince anladı.

«Her zaman değil.»

Sol eli kâğıdın üzerinde ağır ağır hareket ediyordu. Yazısını güçlükle okuyabiliyorduk. Bir dolar karşılığında girilen seanslarda ruhlardan gelen mesajlara benziyordu yazdıkları.

«Ama hâlâ buradayım,» diye yazdı zorlukla.

Kalem elinden düştü. Yerden alıp yine ona verdik.

«Acı çekmediğim zaman huzur ve sessizlik içindeyim. Hiç bu denli açık düşünmemiştim. Yaşamı ve ölümü bir Hintli gibi düşünebiliyorum.»

«Ya ölümsüzlüğü?» diye bağırdı Maud kulağına.

Bir şeyler yazmaya çalıştı ama beceremedi. Kalem yere düştü. Kalemi yeniden eline vermeye çalıştık ama boşunaydı. Parmakları kalemi tutamıyordu. Maud kalemi tutmasına yardım etti. Uzun bir süre uğraştıktan sonra kâğıdın üstüne tek bir sözcük yazabildi.

«S-A-Ç-M-A.»

Kurt Larsen'in son sözüydü. «Saçma!» Yaşamının sonunda bile hep aynıydı. Kolu yana düştü. Vücudu usulca kımıldadı. Sonra büsbütün hareketsiz kaldı. Maud elini bıraktı. Parmakları açıldı ve kalem yere düştü.

«Hâlâ işitiyor musun?» diye bağırdım elini tutarak. Hafifçe elimi itti. Bu «Evet» demekti. Maud'la birbirimize baktık.

«Neye yarar?» dedim. «Şimdi ona ne diyebiliriz?»

«Ona sor...»

Kararsızdı.

«Ona, **hayır** diyeceği bir şey sor,» dedim. «O zaman emin olabiliriz.»

«Aç mısın?» diye bağırdı.

Dudakları oynadı. Maud onun yerine yanıt verdi.

«Evet.»

«Biftek ister misin?»

«Hayır,» diye yanıtladı Maud onun yerine.

«Çay ister misin?»

«Evet, istiyor,» dedi Maud bana bakarak. «Tümüyle sağırlaşıncaya dek onunla anlaşabileceğiz. Ondan sonra...»

Ne yapacağımızı sorarcasına baktı bana. Dudaklarının titrediğini gözlerinden yaşlar boşandığını gördüm. Onu kollarının arasına aldım.

«Humphrey,» diye hıçkırdı. «Ne zaman bitecek bu? Öyle yorgunum ki...»

Başını göğsüme yasladı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Kollarımın arasında bir tüy kadar hafifti. «Ağlaması iyi oldu,» diye düşündüm. «Onun yardımı olmasaydı ne yapardım?»

Onu avutmaya çalıştım. Çok geçmeden kendini toparlamıştı.

«Kendimden utanmalıyım,» dedi. Sonra gülerek ekledi. «Ben zayıf, küçücük bir kadınım.»

Onun böyle demesi beni şaşırtmıştı. Çünkü ben onun için böyle düşünüyor, içimden ona, «benim küçücük kadınım,» diyordum.

«Nereden aklına geldi böyle sözler?» diye sordum birden.

«Hangi sözler?»

«Küçücük bir kadın, dedin az önce.»

«Senin sözlerin mi bunlar?»

«Evet,» diye yanıtladım. «Senin için böyle düşünüyordum.»

«Belki de uyurken konuşmuşsundur,» diye gülümsedi.

Gözlerinde yine ışıklar oynaşıyordu. Ona doğru eğildim. O an birbirimize ne kadar da yakındık. Bir düşten uyanıyormuşçasına başını salladı.

«Tahmin etmeliydim. Babam da annemi böyle çağırırdı.»

«Ama bu sözcükler benim,» diye direttim inatla.

«Annen için mi kullanırdın?»

«Hayır,» diye karşılık verdim. Başka bir şey sormadı. Ama gözlerinde alaylı bir hava vardı.

Direği diktikten sonra işimiz kolaylaşmıştı. Hiçbir zorlukla karşılaşmadan ana direği de yukarı çektim. Birkaç günde bütün direkleri dikmiş, yelkenleri takmış, halatları bağlamıştık. Bütün yelkenlerle uğraşmak iki kişi için çok zordu. Bu yüzden üst yelkenleri güverteye indirdim.

Yalnızca flok, tirinket ve mayıstra yelkenini takmıştık.

«İdare ederler!» diye bağırdı Maud. «Onları idare edebilir, canımızı onlara teslim edebiliriz.»

Bütün yeteneklerime karşın iyi bir yelkenci değildim. Yelken yapmaktan çok onları yönetmesini öğrenmiştim. Gemiyi Japonya'nın kuzey limanlarından birine rahatlıkla götürebileceğime inanıyordum. Gemideki kitaplardan denizciliği iyice öğrenmiştim. Kurt Larsen'in yaptığı göstergeyi bir çocuk bile kullanabilirdi.

Sağırlığının artmasına ve dudaklarının kımıltısının yavaş yavaş kaybolmasına karşın Kurt Larsen' de bir hafta içinde fazla bir değişiklik olmamıştı. Yelkenleri bitirdiğimiz gün söylediklerimizi son kez işitti. «İyi misin?» diye sordum ona. Dudakları hafifçe oynayarak, «Evet,» diye yanıt verdi.

Bedeninin derinliklerinde bir yerde ruhu hâlâ yaşıyordu. Yaşayan, duvarla hapsedilmiş olan zekâsı hâlâ çalışmaktaydı. Ama yalnız karanlıkta ve sessizlikte yaşıyordu. Bu zekâ, beden diye bir şey tanımıyor, yalnızca kendini biliyor, sessizlikle karanlığın genişliğini ve derinliğini duyuyordu.

OTUZ DOKUZUNCU BÖLÜM

Adadan ayrılacağımız gün gelmiş çatmıştı. Bu adada bizi tutacak hiçbir şey yoktu artık. **Hayalet**'in direkleri ve yelkenleri hazırdı. Yaptığım iş güzel gö-

rünüşlü değildi belki, ama sağlamdı ve işimize yarayacağını da biliyordum. Ona bakarken kendimi çok güçlü hissettim.

«Başardım... başardım...» diye bağırmak istedim. «Her şeyi kendi ellerimle yaptım!..»

Mayıstra yelkenini açarken içimden geçenleri Maud dile getirdi.

«Düşün Humphrey... her şeyi kendi ellerinle yaptın!..»

«İki küçük el daha vardı...» karşılığını verdim. «Şimdi, bana bunların da babanın sözcükleri olduğunu söyleme...»

Gülerek başını salladı ve ellerini incelemeye koyuldu.

«Onları bir daha temizleyemeyeceğim...» dedi üzüntülü bir tavırla... «Ne de şu çatlakları geçirebileceğim...»

«O çatlaklardan gurur duymalısın!» dedim, ellerini tutarak. Eğer çekmeseydi onları oracıkta öpüverecektim.

Arkadaşlığımız, oldukça tehlikeli bir aşamaya girmişti. Aşkımı uzun bir süre saklamasını becermiştim, ama o şimdi bana hükmediyordu. O elleri öpmek isteyen dudaklarıma egemen olamıyordum. Çıldırmıştım... Dayanamadığım bir fırtına esiyordu sanki içimde. Elimde olmadan ona doğru eğildim. O, biliyordu...

Ellerini çabucak ellerimden kurtarması, bunun bir kanıtıydı. Bakışlarını gözlerimden ayırdı.

Halatları baş tarafa taşıdıktan sonra mayıstra yelkenini açtım. Kısa bir süre sonunda rüzgâr yelkeni doldurmuştu.

«Bu daracık yerde demir alamayız...» dedim. «İlkin bir parça açılmamız gerek...»

«Onu kaydıracağım...» dedim. «Ben bunu yaparken, sen de bocurgatı çevirmelisin. Ben hemen dümene koşacağım, sen de flok yelkenini açarsın...»

Koydan bu yolla çıkmayı birçok kez düşünmüş ve planlamıştım. Flok kandilisası bocurgata bağlı olduğundan, Maud'un bu işi kolaylıkla becereceğini biliyordum. Kıyıya doğru hızlı bir rüzgâr esmekteydi.

Deniz sakindi. Buradan güvenle çıkabilmemiz için çok seri çalışmamız gerekliydi.

Sürgüsünü açınca zincir, palamar deliğinden denize kaydı. Hemen dümene koştum. Yelkenler rüzgârla dolunca, Hayalet canlanmış gibiydi. Flok yükseliyordu, o da rüzgârla şişince, Hayalet'in burnu dönmeye başladı. Dümeni hafifçe çevirdim.

Otomatik bir flok iskotası yapmıştım. Bu yüzden Maud'un bu işle uğraşması gerekmiyordu. Zaten o hâlâ floğu kaldırmakla uğraşıyordu. Hayalet önce kumsala yöneldi, sonra birdenbire dümeni çevirmemle kıyıdan açılmaya başlamıştı. Tehlikeli bir andı bu. Ama yelkenler rüzgârla şişince, bu anı kolayca atlattık.

Maud işini bitirmiş, yanıma gelmişti. Şapkasının altındaki saçları uçuşuyor, yorgunluktan hızla soluk alıyordu. Bakışları bir geyiğinki kadar yabaniydi.

İkinci kaptanım bana çok yardımcı oluyordu. Hayalet, açık denize doğru hızla yol almaktaydı. Bulutlu bir gündü. Güneş, arasıra bulutların arasından sıyrılıyor, küçük koyumuzu aydınlatıyordu. Birden bütün Gayret Adası güneşin altında pırıl pırıl parlamaya başladı.

«Onu her zaman gururla anacağım...» dedi Maud.

Başını arkaya attı ve bağırdı.

«Sevgili... çok sevgili Gayret Adası... seni her zaman seveceğim!..»

«Ben de...» dedim aceleyle.

Anlayışla birbirimize bakacağımızı sanmıştım. Ama göz göze gelmemek için ikimizin de büyük bir çaba gösterdiği belliydi.

Garip sessizliği ben bozdum.

«Rüzgâraltındaki şu siyah bulutları görüyor musun?.. Gördüğün gibi işte, sabahleyin sana barometrenin düşmekte olduğunu söylemiştim...»

«Güneş de gitti,» dedi. Gözleri, hâlâ adadaydı. Orada doğaya karşı ne denli güçlü olduğumuzu göstermiş, bir kadınla erkek arasında kurulabilecek en iyi dostluğa sahip olmuştuk.

«Bu rüzgâr bizi hızla Japonya'ya götürür...» diye bağırdım neşeyle.

Dümeni bağlayarak ön tarafa koştum, ön ve ana iskotaları gevşettim ve rüzgârdan en fazla yararlanacak biçimde hızla yol almak üzere bütün hazırlığı yaptım. Ne yazık ki, bu havada dümeni bağlı bırakamazdım. Bu yüzden bütün geceyi dümenin başında geçirdim. Maud, dümene geçmek için direndi, ama böyle bir havada dümeni kullanacak gücü olmadığını kendisi de gördü. Bu, onu üzmüştü. Ancak halatları toplayarak bana yardımcı olmaya çalıştı. Zaten bir yandan yemeği pişirmesi, bir yandan da Kurt Larsen'e bakması gerekiyordu. Bütün gün, kamarayı ve kasarayı temizlemekle uğraştı.

Gece şiddetlenen rüzgâra ve kabaran denize rağmen, yılmadan dümende bana sıcak bir fincan kahveyle pişirdiği kurabiyelerden getirdi. Yedide yaptığımız kahvaltı da beni iyice güçlendirmişti artık

Bütün gün, rüzgâr durmadan hızlandı. Hayalet, saatte on bir millik bir hızla ilerliyordu. Yitirmeyi göze alamayacağımız kadar iyi bir hızdı bu. Ama gece olunca yorulmuştum. Otuz altı saat dümen başında durmak, beni gücümün sınırına getirmişti. Hayalet'i rüzgâra bırakıp biraz dinlendim.

Üç yelkene camadan vurmanın bir kişi için ne denli zor bir iş olduğunu hiç düşünmemiştim. Gemiyi rüzgâra bıraktığımda, onun hızla esmekte olduğunu farkettim. Rüzgâr tüm çabalarımı boşa çıkarıyor, on dakikada yaptığım işi bir anda çözüyordu. Saat sekiz olduğunda, ben ancak bir yelkene camadan vurabilmiştim. On birde ise hiçbir yeni ilerleme sağlayamamıştım. Ellerim kanamaya başlamış, tırnaklarım kırılmıştı. Karanlıkta, sessizce ağladım.

Açlıktan ölmek üzereydim ki, Maud'un zoruyla birkaç lokma bir şey yiyebildim. Ağzımdaki lokmaları yutarken hemen uyuyabilirdim. Ama önümde daha bir sürü iş beni bekliyordu. Öylesine uykuluydum ki, teknenin ani bir hareketinde, Maud beni tutmasaydı yere düşecektim.

Mutfaktan kamaraya dek nasıl yürüdüğümü bilmiyorum. Uykuda yürüyor gibiydim. Çizmelerimle

yatağa uzanıp ne kadar uyuduğumu bilmiyorum. Uyandığımda ortalık kararmıştı. Parmaklarım yatağa değince acıyla haykırdım.

Henüz sabah olmamıştı. Gözlerimi kapayıp yeniden uyudum. Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum, ama uyandığımda hava yine karanlıktı.

Bir kibrit çakıp saatime baktım. Geceyarısıydı. Tam yirmi bir saat uyumuştum. Bir an rüzgârın sesini dinledim. Sonra yan dönüp sabah yediye dek yeniden uyudum.

Uyandığımda, Maud ortalıkta yoktu. Mutfakta kahvaltı hazırladığını düşündüm ve hemen güverteye çıktım. **Hayalet**, rüzgârla birlikte ilerlemeye devam ediyordu. Mutfağa gittim, ama Maud orada da yoktu.

Onu, Kurt Larsen'in yatağının başında buldum. Yaşamının en yüksek noktasından tepe taklak yuvarlanan ve şimdi bir ölüden bile daha kötü durumda olan bu adama baktım. Yüzünde bir rahatlık havası okunuyordu. Maud bana baktı, ve olanları anladım.

«Fırtına boyunca o da yaşamak için çırpınmış,» dedim.

«Ama hâlâ yaşıyor,» karşılığını verdi.

«Çok güçlüydü.»

«Evet,» dedi. «Ama artık bunun ona hiçbir yararı yok. O, artık özgür bir ruh...»

«Evet. Kesinlikle özgür bir ruh...» dedim ve elinden tutarak onu güverteye çıkardım.

O akşam yine fırtına çıkmıştı. Fakat sabaha dindi.

Kahvaltıdan sonra Kurt Larsen'in cesedini güverteye çıkardığımda, rüzgâr hâlâ hızla esmekteydi. Küpeştenin üstünden güverteye çıkan dalgalar, ortalığı sırılsıklam yapmıştı. Tekne ansızın yana yattı ve rüzgâraltı küpeştesi suların içine gömüldü. Dizlerime kadar suya girmiştik. Şapkamı çıkardım.

«Törenin yalnızca bir bölümünü anımsıyorum,» dedim. «O da, **ceset, suya atılacaktır!**»

Maud, şaşkınlıkla bana bakıyordu. Ama içimde bir şey, bana, Kurt Larsen'e, onun başkasına yaptığı törenin aynını yapmamı söylüyordu. Ambar kapağının ucunu kaldırdım ve brandaya sarılı vücut, deni-

ze düştü. Ayaklarına bağladığımız demir, onu dibe çekti. Yitip gitmişti.

«Elveda Lucifer... gururlu ruh!..» diye fısıldadı Maud.

Rüzgâraltı küpeştesine yaslanarak ön tarafa ilerlerken, birden gözüme iki üç mil açığımızdaki buharlı bir gemi çarptı. Siyaha boyalıydı. Avcıların konuşmalarından anımsadığım kadarıyla, bu, bir Amerikan gemisi olmalıydı.

Ön tarafa koşup bayrak dolabına gittim. Ama o sırada, Hayalet'e bayrak direği yapmadığımı anımsadım.

«Önemli değil,» dedi Maud. «Bizi nasıl olsa görürler...»

«Kurtulduk...» diye bağırdım neşeyle. «Ama buna sevinmem mi, yoksa üzülmem mi gerekiyor bilemiyorum...»

Göz göze geldik. Bir an sonra kollarımın arasındaydı.

«Gerek var mı?» diye sordum.

«Gerek yok...» diye yanıtladı. «Ama bana bir şeyler sövlemen güzel olurdu...»

Dudaklarımız birleşti. O anda, aklıma Hayalet'in kamarasında gördüğüm sahne geldi.

Elini dudaklarıma koyarak, «Unut onları,» dedi. «Kadınım... benim küçük kadınım...»

Okulda öğrenmedikleri halde bütün âşıkların yaptığı gibi omuzunu okşadım.

«Erkeğim benim...» diyerek başını göğsüme yasladı.

Gemiye baktım. Çok yaklaşmıştı. Bir sandal indiriyorlardı.

«Bir öpücük sevgilim... onlar gelmeden bir öpücük daha...»

«Ve gelip bizi kendimizden kurtarmalarından önce...» diye sözlerimi tamamladı ve aşk dolu bir gülümseyiş belirdi dudaklarında.

— S O N —

YAYINLARI

JACK LONDON
DENİZ KURDU

Kaptan Larsen'in dünya görüşü :

«İnsan hayatını demek istiyorsun. Ama yediğin balık ya da hayvan etlerinin insanınkinden hiç bir farkı yok. Böylesine ucuz ve değersiz olan bir hayat için neden hasisce davranayım? Yeryüzünde gemilerden çok daha fazla denizci, fabrikalardan ve makinalardan çok daha fazla işçi var. Neden siz, karada yaşayan insanlar, zavallı insanlarınızı, kentlerinizin kenar mahallelerinde sefil sokaklarınızda barındırıyorsunuz?.. Neden bütün hastalıkları ve açlığı onların üstüne yığıyorsunuz?.. Bir parça iş için vahşi hayvanlar gibi döğüşen insanlar gördün mü hiç hayatında?..»

150 Lira